

SEIPS VISEBOK

FOR HJEMMET.

En liten visebok

for

hjemmet

Utgitt av

Karl Seip

Syng naar du alene gaar!
Syng naar fler skal sammen bindes!
Uten sang er ingen vaar,
og i sang den siden mindes.

Syng dig sammen med dit folk!
gjennem det med hele Norden!
Bli saa siden selv en toll
for den tro som din er vorden!

Bjørnson.

425de tusen

Oslo

Forlagt av H. Aschehoug & Co. (W. Nygaard)

1929

Beskommen lertelil / Jeg ved et strengespil
saa sødt og rent og jublende saa vide / som disse tonedrag,
de glade klokkeslag, / der ringer vaaren ind ved vintertide.

Du sværmer ikke vildt, / du kredser ikke snildt,
vil intet rov i dine brødres vrimmel, / du slagter ikke om,
men freidig, frisk og from / du gaar den lige vei fra jord til himmel.

Ei svimler du derved, / men daler trostlig ned,
ned til din græstørv og din lille mage, / i høihed som i fald
du følger tro dit kald, / og derfor har J vel saa glade dage.

Du troens rette fugl, / som bier kun paa jul
og kun i aarets stumring holder inde, / for saa med jubelsang,
naar rug er oven vang, / at varsle høit om vaarens lune vinde,

kom lær mig noder til / det haabets strengespil,
som tvinger dig for gry at være vaagen! / Vær mig som du at se,
igjennem mulm og sne, / den pinsleglans der følger sig bag taagen.
Chr. Richardt.

Syng mig hjem, om J kan,
jeg vil dø i mit land!
Syng mig frem / til mit hjem,
jeg vil dø i et syn / av de blaahvite bryn
av vor jord / hos min mor.
Jeg vil dø i den tro / at de alle var go'
at den fulde de gav,
bugger av / paa min grav.
Ti min sang staar i vaar
baf den barm som var haard,
og gjør klar / hvem jeg var.
Syng mig frem over hav,
syng mig hjem til en grav
i vor jord / hos min mor!

Bjornson

1.

Som: Kind nu op i Jesu navn.

Baagn og bryd i lovsang ud!
 Baagn hver sjæl paa jord som sover!
 Himlens engle! taffer, lover,
 priser med os livets Gud!
 Tak for dagen som oprinder!
 Tak for himmellystet hist!
 Tak for gravens seirvinder!
 Tak, o Gud, for Jesus Krist!
 Tak for Aanden du os gav,
 som ei nat, ei død udslukker!
 Tak for Aanden som oplukker,
 sprænger mægtig sjælens grav!
 Tak for livet som henfarer!
 Tak for det som varer ved!
 Livets herre og forklarer!
 Tak og pris i evighed!

Jugemann.

2.

Som: Jeg vil mig Herren love.

O hør os, Jesu milde, / o han vort hjerte saa
 at aarle det og silde / dit tempel være maa,
 hvor du er selv tilstede / i ordet af din mund
 med liv og lys og glæde / nu og i allen stund!

Grundtvig.

3.

Som: Paa Jerusalem det nu.

Rom, Gud Helligaand, kom brat! / gjenembryd den mørke nat
 med Guds morgenrødel / Lad vort hjertes lerte-flag
 hilse Herrens klare dag, / som stod op af dødel
 Sjælesørger allerbedst! / hjertefamrets ædle gjest!
 bliv hos os tilstede / med Guds fred i storm og strid,
 evig trøst i trangsfæls tid! / sluk vor sorg med glæde!
 Saligheden, tvil til trods, / gjør inblysende for os,
 som ved aand os trøste, / føler dybt at uden dig
 tomt er alt paa jorderig, / avner kun at høste!

Styrk og hvi os med din arm, / gjør den kolde kundskab varm!
 Dæmp og luer vilde! / Rens os med dit aftenful!
 Rvæg os med din morgendug: / dryp fra livets kilde!
 Lad for os som paa dig tro, / livets blomster overgro
 gravens mørke tilje, / og ved kirkegaardens port
 bift fra os hver skygge sort / med din hvide lilje!

Grundtvig

4.

Alt hvad som fuglevinger fik, / alt hvad som efter fuglestil
 med sanglyd drager aande, / lovsynge Gud for han er god,
 han i sin naade raader bod / paa støvets ve og vaandel!
 Min sjæl, du har af alt paa jord / i tanken og din tungen ord
 de allerbedste vinger, / og friest er dit aandefang,
 naar dybt du drager det i sang, / saa høit i sty det klinger.
 Hvad er vel og paa jorderig, / der sammenlignes kan med dig
 i trangten til Guds naade? / Og det var dig den ledte om,
 da med Vorherre hid den kom / paa underligste maade.
 Saa vaagn da op, min sjæl, bryd ud / med lovsangs røst og pris din Gud
 din flaber og gjenløser, / som saa til dig i naade ned
 og over os sin kjærlighed / med trøsteren udøser!
 Og sig det til hver fugl paa jord, / og sig til alle engle-for,
 hvis sang livsaligst klinger, / at du med dem i beddestrid
 vil prise Gud til evig tid / for aande, røst og vinger!

Grundtvig

5.

Morgenstund / har guld i mund,
 for natten Gud vi love, / han lærte os i Jesu navn,
 som barnet i sin moders favn, / vi alle sødt kan sove!
 Morgenstund / har guld i mund;
 vi til vort arbeid ile, / som fuglen glad i skov og bang
 udslyr med sin morgensang, / gjenfødt ved nattehvide!
 Morgenstund / har guld i mund,
 og guld betyder glæde, / og glædelig er hver en dag
 som leves til Guds velbehag, / om end vi maatte græde.
 Saa da frit / enhver til sit,
 og stole paa Guds naade! / Da faar vi lyst og lykke til
 at gjøre gavn, som Gud det vil, / paa allerbedste maade!

Sol opstaar, og sol nedgaar,
 naar den har gjort sin gjerning! / Gud give os at kinne saa,
 som himmellys, skjønt af de smaa, / da randt for os guldterning.
 Grundtvig.

6. Som: Dy alle som paa jorden bor eller som no. 7 b.
 Nu sol i øst oprinder mild, / min sjæl, til Gud dig skynd,
 bed han idag dig frelse vil / fra skade, skam og skynd!
 Vor tunge staa han naadig bi, / den fly fra løgn og tvist,
 vort sie frelse han og fri / fra fiendens argelyst!
 Han rense ud vort hjerte godt / i hver en lønlig vraa,
 at kjødets lyst i stort og smaat / ei magt skal med os faa.
 Saa vi, naar dagen svinder hen / for nattens skygge bred,
 maa synge glæde Guds pris igjen / og tage mod hans fred,
 Brandt.

7.

Dysets engel gaar med glans / gjenueu himmelporte,
 for Guds engels straalekrans
 flygter alle nattens skygger sorte.
 Sol gaar over verden ud / med Guds lys i sie:
 Sel Vorherres sendebud
 gaar paa gylde stier i det høie.
 Englen spreder over jord / glansen fra Guds himmel,
 i sin taabes straaleflor
 favner han alverdens glade vrimmel.
 Sol ser ind i slot og vraa, / ser paa drot og tigger,
 ser til store og til smaa,
 kysker barnet som i buggen ligger.
 Os han ogsaa favne vil, / englen i det høie;
 os han ogsaa smiler til,
 englen med Guds himmelglans i sie.
 Os har og Vorherre kjær! / Ingen sjæl han glemmer,
 i hvert solglimt Gud er nær
 og vor glæde morgensang fornemmer.

Jugemann

7 b.

I østen stiger solen op, den spreder guld paa stier,
 gaar over hav og bjergetop, gaar over land og by.

Den kommer fra den fagre kyst hvor paradiset laa;
 den bringer lys og liv og lyst til store og til smaa.
 Den hilser os endnu saa smukt fra Edens morgenrød,
 hvor træet stod med evig frugt, hvor livets væld udsled.
 Den hilser os fra livets hjem, hvor størst Guds lys oprandt
 med stjernen over Betlehem, som østens vise fandt.
 Og med Guds sol udgaar fra øst en himmelsk klang paa jord,
 et glimt fra paradiset kyst, hvor livets palme gror.
 Og alle stjerner neier sig hvor østens sol gaar frem,
 den synes dem hin stjerne lig som stod ved Betlehem.
 Du soles sol fra Betlehem, hav tak og lov og pris
 for hvert et glimt fra lysets hjem og fra dit paradis.

Ingemann.

8.

Rel. av Bøysø.

Nu titter til hinanden de fagre blomster smaa,
 de muntre fugle kalder paa hverandre;
 nu alle jordens børn sine øine opslaa,
 nu sneglen med hus paa ryg vil vandre.
 Den kjære Gud og skaber den mindste orm er nær,
 han føder fugl og markens lilje klæder;
 dog menneskenes børn har han allermest kjær,
 Gud aander paa øiet naar det græder.
 Guds søn var selv et barn, og paa krybbestraa han laa,
 hans bugge stod paa jord foruden gænge;
 Guds himmeriges fryd har han lovet de smaa
 og blomster fra paradiset enge.
 Guds søn har os saa kjær, han er barnebennen stor,
 han bærer barnet op til Gud paa armen;
 han storm og hav betvang da han vandred paa jord,
 men børnene leged ham ved barmen.
 O du som os velsigned og tog i favn de smaa.
 en morgen ser vi dig i paradiset!
 Du lærte os til Gud vore øine opslaa,
 evindeligt være du lovpriset!

Ingemann.

9. Som: Min sjæl og aand opmuntre dig.

Kun dagligbogs er al din bont,

det gjør en stolt og nærhynt ondt | som eget liv ei fatter.

Hvor merkeløst dets dage dø! | Som Jordan mot den stille sjø
de hen mot graven rinde | foruten daad og minde.

Men kom til Jordans taufe bred

ei verdens store frelser ned? | Slitt Nil og Fræt ei hændte.

Velan, la Jesus komme selv | til dine dages stille elv!

Hvor godt om tyst de trillet, | naar de kun bar hans bisle!

Hver morgen kald ham! Uten glans

den rinder ei i navn som hans; | i det begynd din gjerning!

Da har, om uten bram den er, | den storhet nok for ham som ser
paa tingens aand og indre, | ei paa hvor den kan tindre.

Wergeland.

10.

Lykkelig, lykkelig hver sjæl som har fred,

dog ingen kender dagen før solen gaar ned.

Godmorgen! godmorgen! sang fuglen paa kvist,
tidt saa den aftensoen bag fængselets rist.

Tidt dusted, tidt nikked smaablomsten ved gry;
før aften laa den knust under haglveirets sty.

Tidt leged smaabarnet i morgensol rød;
ved kveld det laa paa leiet saa stille og død.

Paa jorden ei lever saa salig en sjæl,
jo lykkel kan omstiftes fra morgen til kveld.

Lykkelig dog sjælen som kender Guds fred,
sjønt ingen kender dagen, før solen gaar ned.

Godmorgen vi sjunge med fuglen helt fro,
skal selv i mørke fængsel til natten vi bo.

Guds børn kan sig glæde som blomster ved gry,
skal selv de ligge knust under aftenens sty.

Som barn kan jeg frydes i morgensol rød,
om ogsaa jeg før aften er stille og død.

Guds fred og godaften vi sjunge ved kveld;
Vorherre selv bevare hver slgtende sjæl!

Lykkelig, lykkelig hver sjæl, som har fred!

Guds fred er sjælesolen, som aldrig gaar ned.

Engemann.

11.

Bliv hos os naar dagen helder, | du kjære Fader og Gud,
 bliv hos os naar mørket vælder | af nattens sluser ud!
 Genspred over dal og høie | dit stjernetåbedens slig!
 saa lukker vi trygt bort øie | og slumrer sødt hos dig.
 Bliv hos os, og vi vil drømme | om englebrunens fred;
 din aand gennem himmelstrømme | vil suge til os ned.
 Og tongen i livets rige | vil savne alle de smaa.
 Paa englenes himmelftige | skal barnesjæle gaa.
 Bliv hos os naar dagen helder, | du kjære Fader og Gud,
 og paradisthset vælder | af nattens sluser ud.

Ingemann.

12. Som: Maria hun er en jomfru ren.

No soli ba! um blaae fjell | sitt ljose andlit gøhmer,
 og myrker hver heimen fell, | og jorði ligg og drøhmer.
 Gud lat þi aafyn lúsa ned,
 so heilag fred | inn i vaart hjarta strøhmer!
 Kom Jezus inn og með meg ver | naar det til kvelden stundar,
 og lat þin engel standa her | ved lægjet naar eg blundar,
 og varða vel min kvilestad,
 og veft meg gláð | til song með fugl i lundar!
 Men naar eg her min nattverð heild, | og lívet fring meg tagnar.
 eg minnast maa min síste kveld, | þaa íkja meir det dagnar.
 Naar soli næste morgon stend
 upp yver grenð, | þó meg þaa íkja gagnar.
 Som ferðesmann þaa viltu hafa | i storm og stríða veðar
 eg stýrur mót mi opna grá | með kvart det slig eg freðar.
 Eg er af Adams arme höld,
 ein mann af mold | som alle mine feðar.
 Men Jezus fører meg ved hand, | eg íkja rað skal safna.
 Hann fører meg til lífsens land, | þer alle stormar spakna.
 Naar eg i grá er gæmð og dúld,
 for Krísti skuld | eg skal ein morgun vakna.

Blig.

13.

Fred hviler over land og by, | ei verðen larmar mer,
 fro smiler maanen til sin sky, | til stjærne stjærne ser.

Og søen blank og rolig staar | med himlen i sin favn;
 paa dammen fjerne vogter gaar | og lover Herrens navn.
 Det er saa stille og saa tyst | i himmel og paa jord;
 vær ogsaa stille i mit bryst, | du flygtning som der bor!
 Slut fred, o hjerte, med hver sjæl | som her dig ei forstaar!
 Sel over by og dal i kveld | nu fredens engel gaar.
 Som du han er en fremmed her; | til himlen staar hans hu;
 dog i det stille stjernesfær | han dvæler her som du.
 O lær af ham din aftenang: | fred med hver sjæl paa jord!
 Til samme himmel gaar vor gang, | adstilles end vort spor.
 Fred med hvert hjerte, fjern og nær, | som uden ro mon slaa!
 Fred med de saa som mig har kjær, | og dem jeg aldrig saa.
Ingemann.

14.

I fjerne kirkeetaarne hist | nu aftenklokkerne ringe;
 snart lover liden fugl paa kvist | med hovedet under sin vinge.
 Nu samles frænder smukt igjen | som fugleunger paa grene;
 men den som har slet ingen ven, | han sidder ved kveld alene
 Snart ruller ud den stille nat | sit skyggeslor over himlen,
 og den som sidder mest forladt, | ser op imod stjernerhimlen.
 Og gennem himmelsløret ud | der flinker sine fuldklare,
 mildt ser den kjære store Gud | herned med sin stjernesfære.
 Han ser til sine børn da vist; | han ser til høie og ringe,
 selv til den lille fugl paa kvist | med hovedet under sin vinge.
 Til dem som sover, ser han hen; | han vugger fuglenes grene;
 og den som har slet ingen ven, | han lader ei sidde ene.
 Det barn som synes mest forladt, | Gud Fader selv vil bevare,
 han sender i den stille nat | til jorden sin englesfære,
 de spreder sine vinger ud | naar alle oine sig lufte;
 selv vaager hele verdens Gud | ved slabningens stose vugge.
Ingemann.

15.

Til vor lille gjerning ud | gif vi smaa fuld glæde;
 viljen saa den kjære Gud, | hjælp os som vi bade.
 Nu er dagens lys udslukt, | luft er snart vort sie;
 gie vor lille gjerning frugt, | Fader i det høie!

Du, som viser dag og nat | sol og stjerner veiel
 livets underfulde stat | gav du os i eie.
 I hver barnesjæl paa jord | har du lagt en kjerne
 til en blomst med himmelsk flor, | herlig som en stjerne!
 Lad den kjerne underfuld | vokse i vort indre,
 naar der skinner sol paa muld, | og naar stjerner tindre.
 Lad det frø opvokse smukt | med din barnebrinmel
 til at bære evig frugt | i din høie himmel!

Ingemann.

16. Som: Jeg ved et evigt himmerig.

Jeg lægger mig saa trygt til ro | som fuglen hvi i flove,
 thi du min Gud! du vaager jo | for mig, naar jeg vil sove.
 Hav tak for dagen, lys og klar, | for hver dens lyst og glæde!
 Hjælp alle dem som smerte har, | trøst alle dem som græder!
 Tag i din varetagt, o Gud! | mig selv og mine kjære,
 og hjælp mig at jeg dine bud | kan tro og lydig være!

Wenther

17. Som: Dagen gaar med raske fæd.

Bringer livet mangen dag, | da vi tungt maa træde,
 tit dog under lyse flag | legen gaar med glæde.
 Denne dag var glædens bud; — | nu den gik til ende
 vil med tak til dig, vor Gud!—sjæl og sind vi vende.
 Tak for glæden vi har haft, | for dens hvile vinger!
 Lad os hende deres kraft, | naar til dag det ringer!

J. P. Kristensen-Manders

18.

Sov mit barn, sov længe, | jeg rører vuggens gjenge,
 vifter fluen fra din kind, | falder drømmen til dit sind.
 Sov mit barn, sov længe!
 Frodig som en ranke | du vokser for min tanke.
 vokser fra din moders arm | ud i verdens vilde larm
 frodig som en ranke.
 Glem dog ei din vugge | og ei din moders sukke!
 Vokier du fra barnetaar, | glem dog ei dit faderbor,
 glem dog ei din vugge!
 Lyllens roser røde | kun mellem torne gløde!
 Tornen tager jeg for mig, | roser gemmer jeg til dig.
 Lyllens roser røde!

Daagn med smil om munden | saa fro som fugl i lunden!
 reden din er lun og blød: | moderfavn og moderskjød;
 daagn med smil om munden!

Chr. Richardt.

19.

Sov sødt, barnlille! | lig rolig og stille,
 saa sødelig sov | som fuglen i skov,
 som blomsterne blunder i engel
 Gud Fader har sagt: | Staa engle paa vagt,
 hvor mine de smaa er i sengel
 Med fingrene grande | slaa kors for din pande!
 Med gudsbarnets røst | slaa kors for dit bryst!
 Saa kan ingen djævel dig gjeftel
 Saa skal om din daab, | med saligheds haab,
 sig mindet i barmen rodfæste.
 Læg hænderne sammen, | saa lægger sig amen
 til mæsterens bøn, | som stiger i løn
 og lyder hvor englene tvæde.
 Det lille Guds ord | i himmerigs kor
 omsavner Guds engle med glæde.
 De raaber, de sjunge: | Paa mennesketunge
 et ord af Guds søn | er bleven til bøn
 og stiger paa solstraalevinger;
 Gud Fader i løn, | sig ja til den bøn,
 fra lavland livsalig det klinger!
 Da alle de høbte, | i Jesu navn døbte,
 som striden har stridt, | som døden har lidt,
 gik ind til den evige hvile,
 istemmer saa lydt | halleluja nyt
 at englene tier og smile.
 Sov sødt, barnlille! | lig rolig og stille,
 og nu paa det navn, | med naaden i favn,
 af jorden til salighed givet,
 nu: Jesus er min, | saa fager og fin.
 min Jesus er ihjet og livet!

Grundtvig.

20.

Sov nu mit barn! sov sødelig! | Luf dine øine til!
 Gud Fader selv i himmerig | din vogter være vil.
 Dig Kristus gav et evigt haab; | han og for dig er død.
 Og til hans liv du i din daab | ved Anden er gjenfødt.
 Han sender sine engle ned | om vuggen frede at staa
 thi luf dit øie, barn! med fred, | Guds øine aabne staa!
 H. L. Møller

21.

Da barnet sov ind | med haand under kind,
 kom englene til | med latter og spil.
 Da barnet det vaaknet, stod moderen over:
 „Du smiler saa vakkert, du smaa naar du sover.“
 Dets mor gik til Gud, | og barnet kom ut;
 Det sovuede ind | med taarer paa kind;
 men hørte straks latter og moderord smaa,
 ti englene fulgte med barnlige drømme.
 Snart blev det saa kort | at taaren fros bort,
 der sovuede ind | med taarer i kind;
 men englene var ei, de sovuede over,
 tof tanken og husket: ha fred mens du sover!

Diern'en.

22.

Nu lojes last og løfte | til Hjernehalsben blaa:
 nu fæver lille Haakon | med drømmemønstre paa.
 Der er en stige faldet | fra ord til hvalen op,
 nu stiger lille Haakon | med englene til top
 Guds engle smaa de vaaler | for vuggesbarnets fred:
 Gud sign' dig, lille Haakon! | Din moder vaaler med.
 J. B. M.

23. Som H. C. Andersens vuggesang. Lille P. M.

Det er mørkt, og mens ved midnatstide
 livets ro er tavs, og stille vor
 alle natens klare mørke stride,
 sover alt — kun Hjertheden ei.
 Moderhærlighed i dunkle Dale!
 Faderhærlighed i himmelhale!

Hjertel sant din hjærliqhet i brøle,
 rolig! hin dog aldrig klumre skal.
 Her er Betel, porten til Guds rike,
 her Guds engler stiger op og ned,
 englevakten stærk og mild tillise
 alle smaa til av Guds hjærliqhet.
 Du som vil de smaa i favnen have,
 taler hjærliq trøst til mødres aand,
 kom til dine smaa med naadens gave,
 læg paa dem din gjennemstungne haand!
 Sov da barn, i hyrdens armer rolig!
 Ja og amen bliver hvert hans ord;
 han har lovet eder himlens bolig;
 natten gaar, — det dages over jord. —

Efter det tyfte ved Begels.

24.

O Herre Krist, gaf ikke bort! | Bli hos os nu det kvælder fort;
 som ind, og mig den glæde gjør, | træd indenfor mit huses dør!
 Lad dig nu bede, det er sent! | Du ser det hjærtelig er ment,
 og vet du fremfor alle mest | er mig saa hjærtens kjær en gæst.
 Du vet hvor det med mig er fat; | bet stunder til den sorte nat,
 saa maa ei du som lyset er, | forlate mig i mørket her!
 Væb op, at jeg kan finde frem | til herberg mit og himmelhjem,
 at lyndemørkets nat og nid | mig ei forvilder hit og dit!
 Særdeles i min sidste nød | hjælp du mig til en salig død!
 O Herre, bli, jeg slipper dig | ei før du faar velsignet mig!
 Fra tyft ved Bandstads.

25. Kan sanges som den foregaaende.

Guds fred er mer end englevagt, | den regner aldrig fiendens magt
 er lige dyb og lige blid | ved høitids dag og midnatstid.
 Det er den fred med liv og aand | som hjertet finder i Guds haand.
 saa føler det end dødens pil, | det værger sig kun med et smil.
 Det er den fred vor Frelsermaand | med angst-sved har bragt i stand
 og da han op til himmels fór, | sig efterlod i fredens ord.
 Det fredens ord ved daabens bad | den bange sjæl gjør barneglub;
 det fredens ord hver Herrens dag | gjør rolig midt i vaabenbrag.

Du ved det godt, Guds menighed! | det ene tjener til din fred
 at i dit hjerte og din mund | er troens ord i allen stund.
 Thi da Guds Søn med freden kom, | det var lun tro han spurte om;
 for den, og ei for verden al, | Guds naade og Guds fred er ful.
 „Guds fred!“ er overalt paa jord | Vor Herres svar paa troens ord.
 saa har vi tro, da skal med fred | vi indgaa til Guds herlighed.
 Grundtvig.

26.

Fred til bod for bittert savn | gav os Gud i Jesu navn,
 fred os kjøbte med sit blod, | fred os Jesus efterlod,
 kristendom er i en sum | fredens evangelium.
 Fred er kirken velkomstord | og farvel paa denne jord,
 i vor daad det til os lød, | skal gjenlyde i vor død:
 Fred med eder, Herrens fred | nu og i al evighed!

Grundtvig.

27.

Saa vil vi nu sige hverandre farvel
 og ønske: Guds fred vær' med eder!
 Guds fred med os alle i gry og i kveld,
 saamange som hjertelig beder
 at Kristus, Guds Søn, | maa være vor løn,
 naar vi skal af verden udvandre!
 O hjælp os Gud Fader, o hjælp os Guds Søn,
 saa glade vort løb vi fuldende!
 Gud Helligaand, himmelske trøster i løn,
 lad skjærlighedsluerne brænde,
 at vi kan med lyst | og mod i vort bryst
 saa tjempe at kronen vi vinde!

Marta Clausen.

28.

Nædig sige vi: „farvell“ | men „velkommen!“ o hvor gjerne!
 Har vi rigtig kjær en sjæl, | er den nær dog i det fjærne.
 Mødes blif med blif ei mer, | er de kjære smil bortsløine,
 blif og smil, som ingen ser, | mødes dog med hæløine.
 Morgensoll gjenlys i kveld! | Ungdom! lev i alderdommen!
 Aanden i hvert hjert „farvell“ | gjenminder dog et hjert „vel-
 kommen!“
 Ingemann.

29.

Naar engang i fjerne tider | med vemodig lyst
 aandens blit tilbage glider | mot vor ungdoms lyst,
 da vil mindet om hvert møte | med en ungdoms ven
 smile som en morgenrøde | over livet hen.

Mildt som aftenkloffen ringer | i den taue kveld,
 gjentyd gjennem sjælen klinger | selv av hvert farvel.
 Møtets fryd som savnets smerte | smelter stille hen
 i det haap i kristnes hjerte: | snart vi ses igjen!

Ja, det lyder lyst herinde | med en listig klang:
 Kristi venner ingensinde | ses for sist gang!
 I den store morgenrøde | samles ven med ven.
 I det store vennemøte | skal vi ses igjen.

D. Arvesen.

30.

Herre, ta i din sterke haand | barnet som leker ved stranden!
 Send du din værdige Helligaand, | at det kan leke selvanden!
 Bandet er dypt, og bunden glat,
 Herre, saar han først i armen sat,
 drukner det ikke, men lever, | til du det naaderig hæver!
 Moderen sitter i tunge savn, | vet ikke hvor det farer,
 ganger for døren og roper dets navn,
 hører slet ikke det svarer. | Tænker som saa: hvor end det er,
 han og du er det altid nær! | Jesus, dets lille broder,
 følger det hjem til moder!

Bjærnson.

31.

Ville Guds barn! hvad flader dig? | Tænk paa din fader i himmerig!
 Han er saa rig, han er saa god. | Ingen kan staa hans magt imod.

O, Gud fle lov!

Føden og flader, hus og hjem | skalde Guds børn gaa vild om dem?
 Menneftet lever af Guds ord, | hjemme har børn, hvor fader bor.
 Fuglen i flok, paa mark og fjeld | synger i gry og saa i kveld,
 sover saa sødt paa lampesten, | som under tag paa kvist og gren.
 Ikke den pløier eller saar, | lægger ei op fra aar til aar,
 dog hvor bønder af hunger dø, | finder den lille fugl et frø.

Yndig er blomsten flædt og holdt, | beiligt at se paa fjeldet goldt,
 ikke den spinder, ei den jhr, | drønning er dog dens dragt for durt!
 Blomst kommer op, og blomst gaar ud, | hvad er vel den for
 himlens Gud

noget at regne mod de smaa | som for hans aashn evig staa!
 Vilde Guds barn i verden her! | Hold dig da til din Fader nær!
 Spørg om hans magt og kjærlighed! | Stol kun paa ham og
 hvil i fred!

Føden og flæder nok du faar | af ham imorgen, som igaar,
 og naar hans sol for dig gaar ned, | arver du al hans herlighed.
 O, Gud se lov!
 Grundtoig.

32.

Mot Herren i det høie | med ustyldstro en dreng ser op,
 som i sin moders sie | og juletræets top.

Men alt i ynglingaldrens storm
 han saares bryt af Edens orm
 og heftig frem han iler | og tviler.

Da staar paa solstins høie | hans barnedrom med brudefrans;
 i kjærlighetens sie | er troens himmelglans.

Som fordem i sin moders favn
 han stammer atter Jesu navn,
 og knæler ned og beder | og græder.

Og straks han dernæst iler | i tvil og kamp mot livets top,
 staar ved hans læ og smiler | hans barn og pæser op,
 han bliver barn blandt barn igjen;
 hvor saa end hjertet drages hen,
 det holdes varmt i bønnen | for sønnen.

Naar jaar av livets vunder | han gammel, træt omkring sig ser
 mot barnehimlens under | han stunder mer og mer.

Han kom paa sjælens barneving;
 hans liv faldt inden barnets ring;
 som saadan bort han jvæver | og lever.

Mot barnets lykke stræbes | i jordist og i himmelsk dragt;
 saalænge det ei bræbes, | har sjælen reisningsmagt.

Hvor manden ofte faldt med flam,

det barnet var som løftet ham.

Om barnet ogsaa faar sig, | det faar sig.

Hvad stort paa jord blev fundet, | det barnet i os altid fandt;
 hvad varmt i sjæl er rundet, | av barnets graat det randt.

Hvad stjønt som glimt i tanken steg,

gav barnet i vor sjæl i leg; —

al verdens fløkt er siden | for liden.

Faar barnet bare raade, | saa lever vi i værste nød

som av Vorherres naade, | der gir i ørnen brød

ja, hvad end træffer, selv foragt,

den gøres om til troesmagt,

og lykken bare ilbner | og mildner.

Seld den som fremad leder

saa langt at han et hjem er værd;

ti først et saabant freder | om barnets milde færd.

Seld hvert et ord, som englevælt

om barnet faar, saa usoragt

det vokser frem herved | mot Eden!

Björnson

33.

Moder, jeg er træt, nu vil jeg sove,
 lad mig ved dit hjerte slumre ind!

Græd dog ei, det maa du først mig love;

thi din taare brænder paa mit kind.

Her er koldt, og ude stormen truer.

Men i drømme der er alt saa smukt,

og de søde englebørn jeg stuer,

naar jeg har det trætte sie lukt.

Moder, ser du englen ved min side?

Hører du den deilige musik?

Se, han har to vinger, smukke, hvide

dem han sikkert af Vorherre fik.

Grønt og gult og rødt for siet jvæver,

Det er blomster, engelen udstrør!

Faar jeg ogsaa vinger mens jeg lever?

Eller, moder, faar jeg naar jeg dør?

Hvorfor trykter saa du mine hænder?
 Hvorfor lægger du din lind til min?
 Den er vaad, og dog som ild den brænder;
 moder, jeg vil altid være din!
 Men saa maa du ikke længer sulle,
 græder du, saa græder jeg med dig,
 o jeg er saa træt — maa siet lulle —
 — moder, se, nu løkker englen mig!

H. C. Andersen

34. Den gamle stentonen.

Barnet hører som i ein draum | um himmelens høge salar,
 sigler daa hurt paa tankestraum | og trur det med Feins talar
 Barnet leikar i sprang og dans | med blomar og roser fine,
 trur at soli er auga hans, | som stendigt vil paa det skine.
 So det kveldast, og barnet bed | fadervaret sit lenge,
 trur at bøni kann draga ned | englevakti kring sengi.
 Verbi leitar med ljós og lykt | lykten aat alt aa finna,
 barnetrui ho sit so trygt, | løysingi hev ho inne.
 Verbi freistar um fram ho reft, | endaa ho stódt maa snaava,
 trui eine i daapen felf | himmelfstigen til gaava.

Jakob

35.

Tænk naar engang den taale er forvundet
 som her sig janker over livet ned,
 naar dagen, evig klar, er hist oprundet,
 og lys omstraalet hvert av mine fæd!
 Tænk naar engang er løst hver jordens gaade,
 besvaret hvert „hvorfor?“ jeg grunder paa,
 men kunde ei med al min grublen raade,
 tænk naar jeg Herrens vei skal klart fortælle!
 Tænk naar engang hver hjertesorg er sluttet,
 hver vunde lægt, og stillet hvert et savn,
 hver smertestaare visket av og sullet
 det dybe kvælt i kjærlighetens favn!
 Tænk naar engang med utildækket øie
 jeg ham skal se som her jeg trodde paa!

Tænk naar jeg hist mit knæ stal for ham bøie,
 naar jeg med tal stal for hans aasyn staa!
 Tænk naar engang jeg uten synb skal leve,
 hver tanke ren, hver gjerning uten brøst,
 naar aldrig jeg behøver mer at bære
 for muligheten av en synbdig lyst!
 Tænk naar engang hvert hjertebaand, som knyttet
 til mennesser mig her i støvets land,
 har jordens laar med himmeriks onibyttet,
 og intet sjælene afstille kan!
 Tænk naar engang i himlens gyldne sale
 jeg med den ven jeg her paa jorden fandt,
 i lyset om et evig liv skal tale
 og — om det liv der som en drøm forsvandt!
 Du blide tanke, tal du til mit hjerte,
 hvergang mig veien tykkes lang og flem;
 du sødt skal dæmpe hver en bitter smerte
 og løfte smilet gjennem taarer frem.

Wegels

36. Som: Ifjor gjætt' eg geiten i djupaste dalom.
 eller: Gladelig vil vi halleluja træde.

Jeg saa ham som barn med det solrige øie
 i regnbuens glans paa de hjemlige høie;
 han lysed min kind, og vi leged med stjerner,
 mens forset stod skjult mellem løv i det fjerne.
 Jeg saa ham som yngling i livskraftens morgen,
 da aanden fløi høit imod herlighedsborgen,
 han vinked min sjæl, og jeg glemte det lave,
 hans ild kasted glans paa fortrængselsens grave.
 Jeg saa ham som mand i den modnere sommer,
 da synderen stalu for den hellige dommer,
 da hjertet slog tungt, og min isse var sænket,
 og dødetanken strengt havde livsmobet lænket.
 Først da sit jeg kjende hans salige naade,
 først da løstes forsets, forargelsens gaade,
 først da lærte hjertet at savne den hørde
 som han har mig raft, den forbarmende hørde.

Først da har jeg sagt ham hvad før jeg ei vidste
at han er den første og bliver den sidste,
først da har jeg sagt at med ham vil jeg følge
i liv og paa dødens den rullende bølge.

Først da har jeg sagt at til ham vil jeg ile,
som grædende barn ved hans bryst søge hvile;
hos ham vil jeg mig og min usselhed skjule,
kun da fris jeg ud af fortabessens hule.

Og engang jeg ser ham naar lyset nedbrænder,
da rækker jeg mod ham de segnende hænder.
Naar hjertet staar stille, og øiet vil briste,
da hilser jeg ham med et smil, med det sidste.

Birkedal.

37. Som: Kom hit til mig enhver især.

O sat jeg, som Maria sat, | med troens blif saa barneglad
op i min Frelser's sie, | sat saa ved morgen og ved kveld,
inddrak hans ord med tørstig sjæl, | jeg glemte al min moid
Var det min bedste morgendrik, | var det naar jeg til hvile gik
min dug og aftenval, | da lærte jeg vel mer og mer
om al min trang, min sjæls begjær, | med frelser min at tale.
Da blev det vel og mere let | at vandre glad og virke ret,
da blev mig visdom givet, | da kjærlighet i hjertets grund
og lofsangs toner i min mund | udsprang til lyst for livet!
Her er jeg, Herre, hjertensven! | Tal du, saa taler jeg igjen,
Kjont jeg er lav og ringe, | og du almægtig, høi og stor!
Jeg giver dig dit eget ord, | selv kan jeg intet bringe.
Du siger jeg har barneskaar | evindeligt hos Fader vor,
du selv det til mig kjøptel: | Du siger at din egen aand
utløser mig af dødens baand, | til livet kan mig døptel!
Livsalig ord er i din mund, | livsalig er hver stille stund
hos dig paa barnesædel | Der faar vi mod, der faar vi lyst
uti dit navn og ved dit bryst | til „Fader vor“ at bede!

M. Begeffen

38. Som: Naar solen ganger, eller egen melodi

Den store mester kommer, fuldkjærlig er hans id,
han sidder ved smeltediglen og lutrer sølvet med ild.

Det øieblit han venter og agter kjærlig paa,
 naar klarlig hans eget billed vil dybt i solspeilet staa.
 Den store mester kommer, han smelter sjæl og sind,
 han sidder ved hjertegruben og ser i sjælen ind.
 Og har i hjertedybet sit billed klart han set,
 saa glædes den høie mester, da er hans gjerning alt fæst.
 Ingemann

39.

Urolige hjerte! | Hvad feiler dig dog?
 Hvi gjør du dig smerte, | du ei har behov?
 Er han ei vor fader, som raader for alt!
 Er ei vore taarer og hovedhaar talt!
 Har os ei den bedste til venner udvalgt!
 Har ei med de færre | vi fagreste haab!
 Hvad sagde vor Herre | til os ved vor daab?
 Var ikke det ordet som passer kun sig
 til dem der indtræder i Guds himmerig:
 Fred være med eder! „Fred være med dig!“
 Hvad kan dig vel stæde, | min sjæl, med Guds fred!
 Guds engle er glade | for evig derved.
 Hun holder for døren, den beiligste brud,
 vil ei du mod hende med glæde gaa ud,
 med savntag udbryde: velkommen fra Gud!
 Urolige hjerte, | luk op for Guds fred,
 som bulmer al smerte | og smiler derved!
 Guds fred er en dronning han selv giver pris,
 hvo hende mon hylde, i sandhed er vis,
 hvor hun har hoijsædet, er Guds paradis.

Grundtvig.

40.

Herrens røst, som aldrig brister, | lært mig har hvad og jeg tror:
 Alt hvad for hans skyld jeg næster | saar igjen jeg paa hans ord.
 Rude over ham jeg glenime | med mig selv mit eget nu,
 hos min Gud jeg var da hjemme, | som som mit kære liv i hu.
 Var kun altid sjælens øie | stadig til vor herre vendt,
 da paa evighedens høie | pinse-blus for mig var tændt.

Da vidaaben stod Guds Eden | for mit øie og min fod,
 i Guds-haven med Guds-freden | lvs jeg drak af livets flod.
 Bilde jeg af intet vide | uden Kristi hjærliighed,
 da var mine laar saa blide | som min Guds, der alting ved.
 Fil mit hjerte ret at finde, | uden ham er alting dødt,
 da var han i hjertet inde | med Guds-livet evig sødt.
 Dog i Jesus Kristus navnet | alt er skjænket den som tror,
 deri hjertet bod for savnet | finder med Guds aand og ord.

Grundtvig.

41.

Jeg fil en trøst da hørden tungest laa;
 mit vaade blif et deisligt billed saa;
 jeg spurgte: „Gud, hvi trækker forjet ned?“
 Et svar han gav som skjænkede hjertet fred.
 — „Dit kors? det er et savntag — jo saa smt
 et savntag som al verden ei har drømt;
 det taler om: du vandt et barnenavn;
 det eier hvile blød trods saar og savn!“
 Et „savntag“? Ja, nu fatter jeg det grant:
 Et savntag barnet hos sin fader sandt.
 Naar han den spæde trykker til sin barm,
 da er der tilflugt i den sterke arm.
 Da kan det fle, den sterke hjærliighed
 omfavner mere fast, end selv den ved;
 og barnet ommer sig og græder smaat.
 Skjont hjærligheden mente det saa godt.
 Ja, jeg er svag, derfor jeg sældte graad,
 da forjet laared med sin skarpe braad.
 Mit lysd gjør ondt, men aanden taler til
 at du, min fader, saa mig savne vil.
 Dog beder jeg, min sjæl er sug og mat,
 ræk livets rose mig i dødens nat!
 Skal forjets savntag end mig bære ned,
 lad mig dog smage: det er hjærliighed!

Ritchebal

42.

Et forå det var det haarde, trange leie
 som jordens børn gav frelleren i eie;
 kun had til holster og kun haan til hunde
 fik han der ikke kjendte til at hunde.
 Nu vaier kors et høit i folkets banner,
 og by ved by en korsets kirke stander;
 mod gylbne kors sig aftensoen bræder,
 og korsets ord fra tusind tunger lyder.
 I kirken korsgang for det høie alter,
 der mødes ung og gammel, fløil og pjalter;
 i kirken korsgang under ranke søiler
 gaar klang af daabens vand og gravens nøgler.
 Ja kors et kneiser over land og bølge,
 og hvo vil ikke Jesu indtog følge?
 Og alle kommer de med palmegrene,
 men hvo vil være Simon af Cyrene?
 Det er saa let at lægge kors paa andre,
 det er saa tungt med kors et selv at vandre;
 men vil du favne ham i aftenfreden,
 saa maa du følge ham i middagsheden.
 Vel dig som gif med ham i livets trængsler,
 for dig gaar dødens port paa lette hængsler.
 Vel mig, om stav jeg kan af kors et skjære,
 da gaar jeg let hvor veiene er svære.

Chr. Richardt.

43. Som: Vær mig, o Klov, at visne glad.

Et sul' igjennem verden gaar, | ei verden selv det sul' forstaar
 som klager fra dens hjerte; | hvor høit den ler og larmer, dog
 der bor i hjertets dybe krog | en svar, en lønlig smerte.
 Men, Kristen, du det sul' forstaar, | hvori al verdens hjerte slaar,
 thi det har fyldt dit eget; | ja, du forstaar den sagte røst,
 da for din Herres søde trøst | dit sul, din sorg er veget.
 Din sjæl har hørt det ord fra Gud | som toner i al verden ud
 om livet af hans naade. | For livets kræfter i din aand
 er brudt og løst din tungs baand; | Guds ord har løst din gaade.

J verdens ørl, i golde støv | gaar Adams-atten stum og døv
 og blind for livets strømme. | Fra himlen lyder Herrens ord
 om lys og liv paa dunkle jord; | men verden gaar i drømme
 Kun naar Guds „luk dig op“ i sind | slaar ned som lyn og trænger ind,
 det lysner over dale; | da strømmes livets flod i aand.
 og læben uden tungebaand | om himlens lyst kan tale.

Copenhagen.

44.

Eg saag bert attende, der tyktest allting nott,
 Det vart meg trøngt um bringa. Men daa ei røyst tof aat
 Sjaa fram og ei attende! det hjarta stundar paa,
 kann henda du enno under soli kann naa!
 Dat bylgjone renna og lauv for vinden gaa,
 daa elvi iffje trøytar, og flogen spreitt endaa.
 Dat soli seg myrkja og maanen minla av,
 snart sol og maane stiger like heile av hav.
 Dat renna, lat søkka i botnlausje elv,
 det liv som aldrø døyr, det er sjæli daa sjølv:
 og kann tje sjæli døya, hva stundar du vel paa?
 Daa gjer me alt so godt som i paradiset staa.
 Der livstreet velser, ei kjelde upp seg giv,
 ho ber igjenom heimen ei aar av evigt liv;
 daa mun tje havet eldast, og jordi stender nagg
 kvar sumar like fager med ber og blomar tynnd.
 Ein drope bert av kjelda, der frist fram ho gjell.
 ein blome bert av greini, der livsens eple heil.
 daa skal tje haaret graana ell' sinnet verta tungt,
 men hjarta brenner evig so sælt og so ungt.
 Og dit vil hugen stunda som livskjelda renn;
 der livstreet blomde, der blømer det enn.
 Sjaa fram, men ei attende! det sjæli stundar paa,
 kann henda du ein gong under soli kann naa,
 Og naar under soli ei sjæli det ho vil,
 so er det andre soler og andre stjerner til,
 og slofnar alle soler og stjerner um aar,
 daa livsens kjelde springer i dag som i gaar.

Rugemann (ved Bohn).

45.

Jeg har baaret Ierlens vinge, | jeg har sunget høit dens sang.
 Jeg har følt jeg skal mig svinge | ind i paradís en gang.
 Jeg har følt jeg har kun hjemme | der hvor sang og glæde bor,
 etto af min ungdoms stemme | evig følger mig paa jord.
 Vad kun graad mit øie blinde! | har min sjæl sin vinge blot
 skal jeg atter veien finde | til min ungdoms lyse slot.
 Naar jeg frem med hævet pande | hængende i mørket gaar,
 ved jeg at i dødens lande | springer atter ud enaar.

Mosing.

46. Som: Fjor gjatt' eg geiten i djupaste dalom.

Det stiger ein sukk hver heimen so vida,
 der tidene vendast og ættene tvida,
 tvi ser daa all venleike stundom so ille?
 Kvi gjenger so ovmykje liv daa til spille?
 Der vels uii grendom so livlege flokkar
 med leikande mod og med vonfulle toffar,
 um stoffute stunder er flokkane stilde,
 og mange kom oldri so langt som dei vilde.
 Det sveitfest eit ljøs i ein mødeleg sfugge,
 og grendene ser det med sagnad og hugge,
 det dimmest og slofnar naar mest ein det trenger;
 tvi kunde det ljøset daa ei standa lenger?
 Eit hjarta som nytt hever maken sin sunne,
 er rifar' enn den som eit land hever vunne;
 men maken fell fraa, og all sagnad forgjenger;
 tvi kunde den sagnad daa ei vara lenger?
 Det kjemer ei stemne med kjenningar saman;
 di lenger det varer, di meir er det gaman.
 Men stilnaden kjemer, og sagnaden gjenger;
 tvi kunde den stemna daa ei vara lenger?
 So hever det gjenge i framfarne tider
 med ætter som eldest og gløymdest umfider.
 Dei spurde tvi ingen kann læra sin sagnad
 og tynda sin hug til ein endeians sagnad.
 Men ovan av høgdom ei røytt hever ivara
 og mannen mot utol og vonsløyse vara.

Og ættene lærde det ord som dei fingo,
 og glad i sin hug utor heimen dei gingo.
 Og faafengt i gisningar mannsbarnet grever;
 hans umsyn i uppheimen verter for inæver;
 med alt som han grundar, han hjem ikkje lenger,
 og stødt til det heilage ordet han trenger.

Jvar Hælen.

47.

Eg tenkjer paa so mangein slofna dag,
 og liksom sty og stodd for vindens drag
 so gammall daarskap gjenom minnet jagar.
 Det godt eg stundom gjorde daa og daa,
 er her og der ein flekk av himlens blaa,
 som fram igjenom stoddeheimen dagar.
 Eg fristnar upp og kjenner meg som ny.
 Men so i ville jag hjem attet sty,
 og himlens blaa for meg vert attet burte.
 Det graunar fring meg, og eg frusket bleit;
 det bit i bringa at eg var so veit,
 at slitt i striden min eg synda turvte.
 Na minnast hat og harm er sjukt og saart.
 Det dagar upp og lagar seg til Maart;
 og sty og stodd som røyl til himmels fara,
 og alle dei eg elsta, stiger fram
 fraa blaæ djup ved myrle styar-tram
 og paa dei gamle spursmaul kjærlegt svara.
 Dei dalar ned og leilar til og fraa
 og med den gamle elsten paa meg sjaa,
 og snistnar til meg um dei gamle tider.
 Det heile liv hjem att i solblant dag
 med tungsinn i sitt sagre andlitsdrag.
 D' er søtt, um endaa det i hugen svider.

Singe.

48. Den gamle stretonen.

Heimen er baade vond og god, | det stistar med sut og gaman.
 Hæv er den som med same mob | kann tala mot alt tilsaman.

Vegen ligger so hnist til | med staup og store trokar.

Ein fjerner der ein iffje vil | og fram i mange flokar.

Sveinen stemner i vegen radt | med store voner i barmen;
han møter hnist ein bokke bratt, | han møter stundom harmen.

Um ei stund han fær ein snur, | det hever sit gamle gjenge.

Gleda gløymest fyr du trur, | men sorgene siter lenge.

Fjern han fluren i verdi ut, | so fær han liten lagnad;

ho snur seg hurt ifraa all lut; | so klarer han paa sin lagnad.

Han laster verdi, som er so snar | fraa sorg til leik aa vonda.

Han gløymmer lett at det same var | hans eigen hug kann benda.

Strenge dagar maa koma paa, | men etter koma dei milde,
den første hugnad me stundom saa | der minst me vonda vilde.

Daubet fell um hausten av, | um vaaren atter det spretter.

dauben herjar um land og hav, | men livet kjem alltid etter.

Stormen sopar i slogom hardt, | so tre og kvistar brotnar;

men grøne kvistar vil renna snart | av rotom til dei som rotnar

Kjært er livet med all sin harm; | det klarar alt som det gjenger.

Men endaa treng eg ei von i barm | um eit som varer lenger.

Juar Nasen.

49.

Alltid freidig naar du gaar | veie Gud tør kjende,

jels om du til maalet naar | først ved verdens endel

Aldrig ræd for mørkets magt! | stjernerne vil lyse;

med et fadervor i pagt | skal du aldrig gysle.

Kjæmp for alt hvad du har kjær, | dø, om det saa gjælder

da er livet ei saa svært, | døden ikke heller!

Chr. Richardt.

50.

Klokkerne ringe til kirke, og gjøgen ringer tilskens,

her som hist er livialigt at være;

fløven og kirken har svalhed begge to,

og hvælver sig begge til Guds ære.

Svalen bygger rede mod kirkens stille tag,

men kvitrer over marker og enge;

som den vil jeg helde mit hoved til Guds hus,

men berube vil jeg slaa mine strenge.

Chr. Richardt.

51. Kan synes som: Apostlene sad i Jerusalem.

Nu ringer alle klokker mod sky, | det timer i sjerne riger;
 hver søndagsmorgen høit paant | stor glæde mod himlen stiger.
 Det toner med lov og pris og bøn | fra jord mod paradishaven;
 det var en søndagsmorgen skøn, | vor frelser stod op af graven.
 For os han i gravens dyb steg ned; | han gif til de dødes rige;
 til livet med stor herlighed | han vilde for os opstige.
 Al verdens glæde begravet laa; | nu frydes vi alle dage;
 den glæde søndagsfolen saa, | den har i verden ei mage.
 Der sad en engel paa gravens sten | blandt liljer i urtehaven;
 han peged med sin palmegren | hvor Jesus stod op af graven.
 Og der blev glæde paa jorderig, | lig glæden i engles himmel;
 livstongen løfter op med sig | til livet sin barnebrimmel.
 Guds børn skal holde med engle bøn | med jubel i paradishaven;
 det var en søndagsmorgen skøn | vor frelser stod op af graven.

Ingemann

52.

Hyggelig, rolig, | Gud, er din bolig, | inderlig skøn!
 O hvor mit hjerte | længes med smerte, | sutler i løn
 efter at gieste din helligdom prub,
 efter at bo hos den levende Gud!
 Godhedens liden | aarle og silde | gjestmild er du!
 Ved dine sale | spurv møder svale, | kom det ihu:
 Som ved dit alter den kvibrende fugl
 und i dit tempel din tjener et skul!
 Hos dig at bygge | høieste lykke | kaldes med ret:
 der lyfter tunge | altid at sjunge, | bliver ei træt,
 jubler i himlen med englene da
 glædens det evige hallelujal!
 Alt dog herneide | lykkelig hede | skal hvo som tror:
 i himmerige | tør han indtuge | frit paa dit ord.
 Ja i hans hjerte fra taarernes dal
 trappe du bgger til himmelens sal.
 Lykkes og trives, | stærkes, oplives, | skal dine imaa,
 vokse i kræfter, | stige derefter, | himlene naa,
 himle, hvor oiet som græder ei mer,
 gudernes gud i sin herlighed ser!

Ei vil jeg hytte, | Gud, i din hytte | betlerens plads
 bort for det sæde, | stolte beklæde | høit i palads:
 godt ikke fattes hvem Gud haver kjær!
 lavt er ei bænket, hvem du sidder nær!

Grundtvig.

53. Egen melodi.

Til himlene rækker din mistundhed, Gud, | din trofasthed naar dine
 sner;
 din retfærdighaand over bjergene ud | er strakt, over dale og byer.
 Som himlenes favn er din kærlighed, Gud, | som havenes dyb
 dine domme;
 til frelsen fører du sjælene ud, | vil slabningens sul ihulomme.
 Hvor dyrebær er dog din mistundhed, Gud, | hvor menneskebørnene
 bygge!
 I mulm er kærlighedsvinger brebt ud, | vi skjuler os under dens
 skygge.

Du tvæger i ørten den tørstende sjæl, | du bjerger den bævende due;
 hos dig er livets det evige væld, | og lys i dit lys skal vi stue.
 Jagemann.

54.

Sig mig den gamle saga, | den bedste som jeg ved,
 om Jesus og hans ære | og om hans kærlighed!
 Sig mig den kun saa simpelt | som barn paa fire aar,
 for jeg er syg og saaret, | og lidt jeg kun formaar.
 Sig mig den blot saa sindig, | jeg fatter den saa sen,
 den underfulde frelse, | Guds raad mod syndens mén!
 Sig mig den mange gange, | jeg glemmer den saa let!
 Af, morgenduggen tørres | naar solen brænder ret!
 Sig mig den mildt og stille | med alvors dybe røst,
 hush paa jeg er den synder | som Jesus har forløst!
 Sig mig den gamle saga, | den bedste som jeg ved,
 budskabet uden mage | om Jesu kærlighed!

Sankey ved Brandt.

55.

Julen har englebud, | vi med fryd
 os barnlig paa Gud Fader, | forslader;
 vi var i nød saalænge, | dog hørte han vor bøn,

han ved hvortil vi trænge, | vor frelser blev Guds Søn;
 thi vil vi alle sjunge, | med hjerte og med tunge,
 et: Være være Gud | for sit julebud!
 Ret i en salig tid | kom han hid;
 da glemte deres møde | de døde,
 da de fik det at vide | at sødt var folkets ven,
 som tog vor sorg og svide | og gav os frød igen,
 gik ned for os i døden, | som sol i aftenrøden,
 og stod i morgengry | op for os paany!
 Sorg er til glæde vendt, | klagen endt!
 I lovsang kjendes fryden | paa lyden!
 Syng med Guds englestare | paa Jesu fødselsdag
 om fred og ingen fare, | Gud faders velbehag,
 som vil al sorgen vende | til glæde uden ende,
 bær os paa barnevis | ind i paradís!

Grundtvig.

56. Synges som 67.

Glade jull! hellige jull! Engle slagter bag Ky i Kjull!
 Sid de flyver med paradísgrønt,
 hvor de ser hvad for Gud er Kjont,
 :: lønlig iblandt os de gaar! ::
 Julefryd! evig fryd! | Hellig sang med himmelsk lyd!
 Det er engle som hyrderne saa,
 dengang Vorherre i frybber saa.
 :: Evig er englenes sang! ::
 Fred paa jord! Fryd paa jord: | Jesusbarnet iblandt os bor!
 Englene sjunger om barnet saa imort;
 han har os himmerigs dør opstukt!
 :: Salig er englenes sang! ::
 Salig fred! himmelsk fred! | toner julenat til os ned,
 englene flyver til store og imaa,
 sjunger om ham som i frybber saa;
 :: fryd dig hver sjæl han har frelst! ::

Jagemann.

57.

Velkommen igjen, Guds engle imaa, | fra høie himmel-sale,
 med deilige solskins-læder paa, | i jordens stugge-dale!

Trods klingrende frost godt aar I spaa
 for fugl og sæd i bvaal
 Vel mødt under sky paa tirkesti, | paa sne ved midnatstidel
 Udbære vor jul ei nænner I, | derpaa tør nok vi lide,
 o ganger dog ei vor dør forbi, | os volber ei den kvindel
 Med venlige øine himmelblaa | i vugger og i senge
 vi puslinger har i hver en vaa, | som blomster gror i enge,
 o synger for dem som lærer slaa,
 som hørt de har ei længe!
 Saa drømmer de sødt om Betlehem, | og er det end forblømmet,
 de drømmer dog sandt om barnets hjem,
 som saa i kribberummet:
 de drømmer, de leger jul med dem | hvís sang de har fornummet!
 Da vaagner de mildt i morgengry, | og tæller mer ei timer,
 da hører vi juleang paany, | som sig med hjertet rimer,
 da klinger det sødt i høien sky, | naar julekloffen kimer!
 Da vandrer Guds engle op og ned | paa salmens tone-stigel
 Da buder Vorherre selv Guds fred | til dem den efterhigel
 Da aabner sig himlens borgeleb, | da kommer ret Guds rigel
 Grundtvig.

58.

Jeg er saa glad hver julekveld, | ti da blev Jesus født,
 da lyfte stjernen som en sol, | og engler sang saa søtt.
 Det lille barn i Betlehem | han var en lunge stor,
 som kom fra himlens lyse slot | ned til vor arme jord.
 Nu bor han vel i himmerik | — han er Guds egen søn —
 men huser altid paa de smaa | og hører deres bøn.
 Jeg er saa glad hver julekveld, | da synger vi hans pris;
 da aapner han for alle smaa | sit søte paradis.
 Da tænker moder alle lys, | saa ingen frok er mørk;
 hun siger: stjernen lyfte saa | i hele verdens øst.
 Hun siger at den lyser end | og slukkes aldrig ut,
 og hvís den skinner paa min vei, | da kommer jeg til Gud.
 Hun siger at de engler smaa | de synger og idag
 om fred og fryd paa jorderik | og om Guds velbehag.
 O gid jeg kunde synge saa, | da blev vist Jesus glaa,
 ti jeg jo ogiaa blev Guds barn | engang i daabens bad.

Jeg holder av vor julekveld | og av den Herre Krist,
 og at han elsker mig igjen, | det vet jeg ganske vist.
 O, Gud se lov!

Marie Wergelsen.

59. Som: Guds menighet lyng for vor Kaper i løn.
 Guds engle i flok! lynger listlig i kor, | som den første jul,
 om barnet, gudsbarnet, som fødtes paa jord:
 om Jesus, vor helt og vor herre!
 Guds-folket paa jord! tager barnet i favn, | som den første jul!
 Med fred kom vor Frelser i Faderens navn:
 vor Jesus, vor helt og vor herre!
 Al æren er Guds over høieste sth, | for den glade jul!
 I bønne sit har han stabt os paa ny
 med Jesus, vor helt og vor herre.

Grundtvig.

60. Som: Kirken den er et gammelt hus.
 Navnet som klinger søtt idag | alle Guds venner til glæde,
 gav os med kjærlig tungeslag | glædelig nyttaar at kvæde
 Deilig ved det et naadens aar | kronede støvets hvite haar,
 fapte sig lov blandt de spæde.
 Glædelig nyttaar! saa idag | ogsaa min hilsen skal klinge!
 Er end min læbes røst kun svag, | dragten jeg eier, lun ringe,
 hilse jeg kan dog i hans navn, | som for vor ringe sødestavn
 nyttaar fra Gud lot indringe.
 Signe da Gud i Jesu navn | aaret idag vi begynde!
 Han aande liv i barnets favn, | give det klarhet og lynde!
 Signe hver moders vuggesang, | signe de svales trætte gang
 som sig til hvile maa sthnde!
 Fædre og mødre signe Gud | særlig med visdom at frede
 tidlig om aandens friske skud, | han har indplantet de spæde!
 Hjælpe dem, saa med kjærlig tugt | vinde de maa med sjødet bugt,
 englene deres til glæde.
 Glædelig nyttaar da fra Gud | alle Guds venner tilsammen!
 Han dele nyttaarsgaver ut | alle til lyst og til gammen,
 lyse i fred det aar som svandt, | signe det ny som atter randt!
 Herre mistunde dig! Amen!

Reitan.

61.

Hil dig Frelser og Forløser! | verben dig med torne kroner;
 du det ser jeg har i sinde | rosenkrans om kors at vinde.
 giv dertil mig mod og held!

For dit ansigt vil jeg træde, | thi jeg tror du er tilstede;
 jeg tilbeder dig i støvet, | fordi ren, som guldet prøvet,
 du er dog misfunderlig.

I dit røde hav jeg havner, | dine sødder jeg omfavner;
 thi ei stolt du mig foragter, | mig fra korsets træ betragter
 du med dyb medlidenhed.

Al hvor fattig! af hvor nøgen! | Gruelig er med dig spøgen.
 Men jeg ved: for det at lide | sødt du blev ved midnatstide,
 selv du valgte korsets stam!

Hvad har dig hos Gud bedrøvet? | og hvad elsked du hos støvet
 at du vilde alt opgive | for at holde os i live.
 os dig at meddele hel?

Kjærligheden, hjerte-gløden, | sterkere var her end døden:
 Geller giver du end tager, | ene derfor dig behager
 korsets død i vores sted.

Al nu føler jeg tilfulde | hjertets haardhed, hjertets fulde;
 hvad udsprang af disse sjæle, | navnet værdt til at giengjælde,
 fælskemand, din kjærlighed?

Dog jeg tror: af dine vunder | væld udsprang til stort vidunder.
 mægtigt til hver sten at velte, | til isbjerge selv at smelte,
 til at tvætte hjertet rent!

Derfor beder jeg med taarer: | led den ind i mine aarer,
 floden som kan klippe velte, | floden som kan isbjerg smelte,
 som kan blodskyld tvætte af!

Du som har dig selv mig givet, | lad i dig mig elste livet,
 saa for dig kun hjertet banker, | saa kun du i mine tanker
 er den dybe sammenhæng!

Stjunt jeg maa som blomsten visne,
 stjunt min haand og barm maa isne:
 du, jeg tror, kan det saa mage | at jeg døden ei skal smage,
 du betalte syndens sold.

Ja, jeg tror paa korsets gaade, | gør det, Frelser, af din naabel
 Staa mig bi naar fienden frister!

Ræk mig haand naar oiet brister!

Sig: vi gaar til paradís!

Bernhard av Clairvaux ved Grundtvig.

62. (341.)

Mindes vi en fuldtro ven i det fjerne alle dage,
ønskende han snart igjen vende maa med fryd tilbage.

Frelser, i dit vennelag mindet er en hoveddag.

For vor trang du sank til jord, gif for vores skyld i døden,
til vort gavn du høit opfor, kommer os til hjælp i nøden,
bad os selv udtryffelig: venner minel mindes mig!

Naar da om dit nadverbord trindt og tæt vi tager sæde,
med den tro at i dit ord du er sandelig tilstede,
mindet dit er glød i bryst, har paa læben engle-rost.

Jesu Kristus! fuldtro ven, staa da i os hjerter fromme,
som til snart vi ses igjen, saa dig altid ihukomme,
søger livet i dit navn, finder glæden i din favn.

Grundtvig

63. Som: Op alle som paa jorden bor.

Syng høit, min sjæl, om Jesu død! | Han faldt ei seiertøs;
thi hans „fuldbragt“ saa mægtig løb
:: at helvede skælv og gøs. ::

Den er fuldført, det fejler ei, | den naadens verden nu,
og banet er hans lange-vei | :: til tronen over sty. ::

Det kors der rødmer af hans blod | som vidste ei af ivig,
en trappe er til tronens fod | :: som staar uroffelig. ::

Syng høit, Guds folk: det er fuldbragt, | min freller priien vandt,
Al verden ham er underlagt | :: hvis blod paa korset vandt. ::

For Jesu navn hans fiender sty, | og styrter for hans værd,
mens kronen vinker over sty | :: den mindste ham har hæret. ::

Tra engelsk ved Grundtvig.

64. Som: Baa sit kors i dødens smerte.

Under korset stod med smerte, | stod med gjennemboret hjerte

Jesu moder dødningsbleg! | Solen sortned da han daaned

forte hjerter ham forhaaned, | pine hans var dem en leg

Kirken med sit moderhjerter, | Kjender bedst Marias smerte,
 under kors og verdens spot; | men ens død for alles brøde
 galden nu dog kan forsøde, | alting gjorde Jesus godt!
 Vrist da aldrig, moderhjerter! | Drukne kan du al din smerte
 i din Frelsers kjærlighed! | Hvad end børnene maa lide,
 Guds enbaarne ved din side | lyser over dem sin fred!
 Freden til sin moders hjerter | Jesus vandt ved dødens smerte,
 den er kirkens stat og pris; | for den fred hans kjæmper strider
 med den fred hans vidner lider, | gaar med den til paradis!
 Vær velsignet, moderhjerter! | Vær velsignet, modersmerte!
 Vær velsignet, kvindebryst! | I hos Gud har fundet naade,
 vandt ved Kristi korsets gaade, | hvad I savned: evig trøst!
 Stabat mater ved Grundtvig.

65. Som: Op alle som paa jorden bor.

Udrust dig helt fra Golgatha! | Løst høit dit røde skjold!
 Thi synd og død, du ser det, ja! | :: Angriber mig med vold! ::
 Løst høit dit glavind i din harm | mod dem som trodsrer dig!
 Nedstyrt dem med en vældig arm | :: fra Ihs et og fra mig! ::
 Da skal jeg, sifter ved din haand, | ei frygte døden mer;
 og glad ser da min frelste aand | :: paa sit nedbrudte ler! ::
 Joh. Ewald.

66.

Frelleren er mig en hyrde god, | hos ham skal jeg intet savne;
 lammet hviler ved hyrdens fod, | nævnes med kjærlige navne.
 Saaret jeg flyed fra ulvens tand, | mit blod til hans fod er rundet,
 selv han bar mig til kildens rand, | der har jeg lægedom fundet.
 Hovedet hviler jeg i hans skjød, | jeg læstes af livets vande;
 palmen kjøler mig dagens glød, | svaler min brændende pande.
 Skal jeg end vandre til ormes land | og gaa gjennem dødens skygger,
 hos mig vandrer i skyggen han, | lyser hvor rædselen bygger.
 Ud fra forraadnellsens hjem jeg gaar, | forbarmellsens haand mig tvæger;
 hos mig kjærligheds fyrste staar, | rækker mig saligheds bager.
 Ingemann.

67.

Uforsagt, vær paa vagt! | Jesus haver det alt fuldbragt.
 Han har bundet det store slag, | satan bundet til dommedag,
 :: aabnet os himmerigs port. ::

Uforsagt, vær paa vagt! | Jesus haver det alt fuldbragt.

Snart han kommer at hente sin brud

fra det fremmede land til sin Gud,

∴ hjem til sin himmelske fred. ∴

Uforsagt, vær paa vagt! | Jesus haver det alt fuldbragt.

Har du kun olie i dit kar, | brænder din lampe kun lys og klar.

∴ kan du ham møde med fryd. ∴

Uforsagt, vær paa vagt! | Jesus haver det alt fuldbragt.

Han kan dig trøste i al din ve, | han er dig nær, som Guds engle se.

∴ Jesus, din trofaste ven. ∴

Klossen slaar, tiden gaar, | evigheden os forestaar:

lad os da bruge den kostbare tid, | tjene Vorherre med al vor flid!

∴ saa skal vi nok komme hjem! ∴

Agerba!

68.

Krist stod op af døde | i paaſte-morgenrøde!

Thi ſynger lydt og ſjæleglad | hans menighed i alſen ſtad:

Vi være Gud i det høiel

Krist stod op af dødel | Afsonet var vor brødel

Thi ſynger o. ſ. v.

Krist stod op af dødel | I himlen vi ham mødel

Thi ſynger o. ſ. v.

Grundtvig.

69. Synges som 4 eller 106.

Som foraarſolen morgenrød | stod Jesus op af jordens ſkjød,

med liv og lys tilligél | Derfor ſaa længe verden ſtaar.

nu efter vinter kommer vaar, | livſalig i Guds rigel

Som fugleſor i mark og lund | lovſynger vaar i alſen ſtund

med ſine toner ſøde, | ſaa alle tunger trindt om land

lovſynger dødens overmand | i paaſte-morgenrødél

Som blomſter alle ſtaa i ſlor, | ſom ſtoven grønneſ. kornet gror,

ved vaarens træſter milde, | ſaa blomſtrer alt i Jesu navn

og bærer frugt til follegavn, | ſom aarle, ſaa og ſilde!

Grundtvig.

70. Synges som 68.

Jesus, himmelfaren. | høit over engleſtaren

nu ſidder ved Guds høire haand | og ſender os ſin Faders Vland!

Voier alle knæ for vor Frelſer!

Jesús, himmelfaren, | udsender engleffaren
 al jorden rundt til sine smaa | at vinke dem til himlens blaa!
 Vøier alle knæ for vor Frelser!
 Jesús, himmelfaren, | dog midt i folkeffaren
 uddeler himlens vin og brød, | er med sit folk i liv og død!
 Vøier alle knæ for vor Frelser!

Grundtvig

71.

Den signede dag som vi nu ser | med blide til os opkomme,
 den lyse af himlen mer og mer | os alle til lyst og frommel
 Det kjendes paa os, som lysets børn | at natten den er nu ommel
 Den signede stund, den midnatts tid | vor Herre han lod sig føde,
 da klarned det op i øster-lid | til deiligste morgenrøde,
 da lyset oprandt som jordens bold | stal lysne udi og gløde.
 Om levende blev hvert træ i skov, | og var saa hvert blad en tunge,
 de kunde dog ei Guds naades lov | med værdelig røst udsjunge;
 thi evig nu skinner livsens lys | for gamle og saa for unge.
 Thi talter vi Gud, vor Fader god, | som fuglen i morgenrøde,
 for dagen han os oprinde lod, | for livet han gav af døde!
 for alt paa vor mark i tusen aar, | der grode til sjæle-føde!
 Nu sagtelig strid, du pinsedag, | med straaler i frans om tiindel
 hver time til Herrens velbehag | som bælte i eng henrinde,
 til frydelig sig tilsidst de sno | op under de grønne lunde!
 Som guld er den aarle morgenstund, | naar dagen opstaar af døde,
 dog kysker os og med guld i mund | den liflige aftenrøde,
 saa tindre end maa det matte blif, | de blegnende finder gløde
 Saa reiser vi til vort fædresland | der ligger ei dag i dvale,
 der stander en borg saa prud og grand | med gammen i gyldne
 saa frydelig der til evig tid | med venner i lys vi tale!

Bed Grundtvig

72. Som: O Jesús, for din pine.

No libnar det i lunbar, | no laubast det i lid,
 den heile skapning stundar | no fram til sumar's tid.
 Det er vel fagre stunder | naar vaaren kjem her nord,
 og atter som eit under | nytt liv av daude gror.
 Guds kyrkje lysa skulde | som høgt paa berg ein stad.
 med sumar utan kulde | og utan soleglad.

Guds ord vel altid lyser, | den sol gaar aldrig ned,
 det hus som anden hyser, | ligg stød i lys og fred.
 Men stundom kom daa fulde | paa Herrens kyrkiemark,
 det var som Gud seg dulde, | og burte var Guds ark.
 Det var dei myrke dagar, | Guds ord var saahøyrd segn
 og hjarta sryn og klagar, | det saknar sol og regn.
 So sende Gud sin ande | som dogg paa turre jord;
 daa vakna liv i lande, | daa grodde vent Guds ord.
 Daa er det sæle tider | for Kristi kirkjegrunn,
 daa lauvast det i lider, | daa livnar det i lund.
 Daa lysnar det i landet | fraa fjell og ned til fjord.
 Daa losnar tungebandet, | daa kvad Guds folk i kor.
 Daa sliu det hver strender | som sol ein sumarkveld.
 Daa gløder kring i grender | ein heilag altareld.
 Du vaar med ljose dagar, | med lengting, liv og song!
 du spaar at Gud oss lagar | ein betre vaar ein gong.
 daa me med vigsla tunge, | med kjærleik heil og klaar.
 alt utan brest og sprunge | skal lova Herren vaar.

217.

74. Som no. 3.

Kjærligheds og sandheds aand! | jords og himmels hjertebaand
 kuytter du alene; | os forlene deilig rost,
 os oppløse dybt i brust, | dine flammer rene!
 Hvor du lyser, mørket flyr, | al uterlighed dig flyr,
 spotter med din naade; | sandhed som den klare dag
 franser i dit vennelag | kjærlighedens gaadel
 I det store sjælebad, | og i hjertets drif og mad,
 du er guddomsraften, | i hver gren og i hver kvist
 paa det sande vintre: Krist, | du er levekraften!
 Med en god samvittighed | til de smaa du daler ned,
 slæber rene glæder, | lyser op og renser ud,
 til de staar for lysets Gud | i snehvide klæder!
 Du som af den „lille flod“, | svag og bly og bange nok,
 gjorde kjæmper sterke, | slæb nu og af os en hær
 som tør svinge aandens sverd | under korsets mærkel
 Kjærlighed til denne jord | ser du, al er saare stor,
 vildt dens lue brænder; | sluk den ud med duggen mild,
 lad os blusse af den ild | du for himlen tænder;

Paa vort eget nat og dag | stirrer vi med velbehag,
 det forsthyrrer freden; | lad os Jesus, en og hver,
 som vort liv og lys saa kjær! | Det gjør enigheden!

Grundtvig.

75. Som: Guds fred er mer end englevagt.

Kom fredens, kjærlighedens aand, | alsmægtig som Guds høire haand,
 og gjør til ett os fjern og nær | som liv og sandhed haver kjær!
 Vær altid hos os, stærk og mild, | med livets lys og himlens ild.
 med sandheds ord og naadens røst, | med stadig haab og evig trøst!
 Medrider i Guds skjulte raad! | du har begyndt den store daad,
 fuldjør du den med velbehag, | med kraft i os til Kristi dag!

Grundtvig.

76.

I al sin glans nu straalet solen, | livshjset over naadestolen,
 nu kom vor pinseliljetid, | nu har vi sommer stjer og blid,
 nu spaar os mer end englerøst | i Jesu navn en gylben høst!
 I sommernattens korte hvale | slaar høit fredsskovens nattergale,
 saa alt hvad Herren kalder sit | maa slumre sødt og vaagne blidt
 maa drømme sødt om paradis | og vaagne til Vorherres pris.
 Det aander himmelsk over støvet, | det vifter hjemlig gennem løvet
 det sufter liflig under sky | fra paradis, opladt paany,
 og undig risler ved vor fod | i engen bæf af livets flod!
 Det volder alt den aand som daler, | det virker alt den aand som taler
 ei af sig selv, men os til trøst, | af kjærlighed med sandheds røst,
 i ordets navn, som her blev kjøb | og før til himmels hvid og rød.
 Opvaagner alle dybe toner | til pris for menneskets forsoner!
 Forjæmles alle tungemaal | i takkefængens offerstaal!
 Istemmer over Herrens bord | nu menighedens fulde for!
 I Jesu navn da tungen gløder | hos hedninger saavel som jøder;
 i Jesu navnets offerstaal | hensmelter alle modersmaal;
 i Jesu navn udbrøder da | det evige hallelujal!

Grundtvig.

77.

Guds menighed syng for vor slaver i løn!
 — engle synger med —
 han gav os til frelser sin enbaarne søn!
 Saa liflig leger vi for vor Herre!

Saa harpen, du fromme salmist paa jord
 — strengen er af guld —
 for Jesus, vor konge, Guds levende ord!
 Saa liflig leger vi for vor Herre!
 Da høres de glødende tingers røst,
 — Anden er os nær —
 som bringer os altid den evige trøst
 Saa liflig leger vi for vor Herrel

Grundtvig

78. Som: Ad Bernland.

Jeg ved en gammel kirke — dens taarne ere tre —
 ombrust af havets rullende torden,
 snart staar den mellem blomster, snart staar den i sne
 dens navn det er kirken i Norden!
 Ansgar har den bygget, med blod blev den kjøbt,
 til den blev jeg baaren, i den blev jeg døbt.
 fra den skal jeg sænkes i jorden.
 Det taarn imod syd staar i bøgenes ly,
 og Ringo gav sangværket tone;
 og taarnet mod vester har guldspej i stn
 det smedede Sankt Olav af sin krone;
 men taarnet i øst staander broderen nær,
 der hænger Gustav Adolfs korsdannede sværd,
 som splintred den romerske trone.
 Og vel er kirken væg baade gammel og ivag
 og haver saa mangen en fure,
 men han som er herre over tordenens brag,
 han leder og luvet fra dens mure;
 han reiser sine taarne med klokker i sty,
 han aabner sine haller for den trætte til ly,
 han selv er sin kirkes gode lure!

Chr. Richardt

79. Som: Fremad er verdens vilde ro!

Der staander et hus i vort høie nord,
 indviet Gud Faders enbaarne;
 der springer en kilde, der dækkes et bord,
 der kimes til høitid fra taarne.

Og der har det standet fra aar til aar,
 av vekslende stormer omsuset;
 skjont ofte det fristet fuldlaake laar,
 det styrket dog ikke i gruset.

Dit styrte den gjæveste drot sin gang,
 der knalte den staalkjæbde kjæmpe
 og lærte ved mesje ogottesang
 den stolteste brede at dæmpe.

Der lullet vor far med glødende barm
 naar flokkene rørte sin stemme;
 der sældte vor mor en taare varm.
 som ei hendes sønner skal glemme.

Der hentet de bod for de tungeste savn
 og styrke til vandringens møie;
 der fanget de freden i Jesu navn,
 da modig de lullet sit vie.

Den gang vi som spæde blev bugget paa stjød,
 Gud Fader os der satte stævne;
 og over de rislende vande løb
 de ord som gir hvad de nævne.

Og der kan det vokse det himmelske frø
 og trives som vand-bækkens pile;
 ja, der vil jeg leve, og der vil jeg dø,
 og derfra saa ringes til hvile!

End kvædes der søtt ved dens alter i kor
 til pris for Gud Faders enbaarne;
 end risler den kilde, end bæles det bord;
 end limes der muldt ifra taarne.

Reitan

80 a. (Salme til Olavsdagen.)

Tone: Vaar Gud han er so fast ei borg.

Vaar Gud, deg vere lov og ros
 og ære utan ende, | at du ditt sæle sanningskjøs
 til vaare jrender sende! | Du valde deg ein mann,
 som ved din naade vann | aa kristna Norrigs folk
 og tala som din toll | til oss paa norrøn tunge.

Fram kristmenn, krossmenn, konungsmenn!

Det merke Olav reiste. | For Kristi kross hans hjarta brenn,
til siste livsens gneiste. | Kong Olav seig i blod,
men krossens merke stod | so fast i Norigs jord
at fraa hans grav Guds ord | for sigerferd um landet.

Med Olav og hans kongætt

rann Norigs gode stjerne. | For kristendom og landiens rett
i eitt dei vilde verne. | Dei Norigs lukke saag
i Guds og Olavs log; | i Kristi tru dei fann
for folk og fedreland | den beste skjold og verje.

No skin i landet nytt det ljøs

som rann med Olav konge. | Kristkirkja staar i Nidaros
nyreist fraa tider tronge. | Og ordet av Guds munn
gror nytt paa gamall grunn. | Gud, lat det halda ved
til seinste ættarled | aa skapa liv i landet!

Blig.

80 b. (Salme til 17 mai.)

Tone: Vaar Gud han er so fast-ei borg.

I Norigs vetter rann ein vaar,

og sol reiv myrkret sunder. | Det var ein mainmorgon klar
og fager som eit under. | Daa rann vaar fridoms sol,
vaar gamle konungsstol | vart reist i Norig ny,
og upp fraa bygd og by | steig lovsong yver landet.

Du Gud som gav oss dette land,

hjelp oss det trutt aa verja | og staa som broder hand ved hand
mot kvar som vil det herja! | Det høge, dyre ord
som vaare fader svor: | Na standa fast som fjell
til gamle Dovre fell, — | det ord lat søner sanne!

Se lenge fridomsdagen renn

med vaarsol yver landet. | Lat frie standa Norigs menn
og halda brederbandet! | So renn daa, maidaag,
med høie andlitslag! | Renn fager, blid og fjelg,
du Norigs fridomsheig, | velsigna milsom dagar!

Blig.

81.

**Du dog, Sion! ser du ei | seirens palmestrodde vei
til Guds hus i himmerig! | Den er og beredt for dig.**

Korset vel for øie staar, | langs med svelget veien gaar,
 men hvor Herren har sin gang, | der er englevagt og sang
 Klippegrund gjor foden fast, | frykten flyr for haab i hast.
 Troen staar hvor tvilen falbt, | kjærlighed forsøder alt.
 Troens ord med sandheds aand | os ledsager haand i haand.
 Aandens glød og Herrens rost | skjænker os en evig trøst.
 Paradisets vin og brød | styrker os i liv og død,
 kjæmpestridt vi gjor opad | til den hellige Guds stad.
 Der er gammen, fred og ro, | der vi skal for evig bo,
 gaa som under grønne lind | til Vorherres glæde ind!
Grundtvig.

82.

Der er en vei | som verden ikke kjender:
 den „livets vei“ | som ei er gjort med hænder,
 en løngangs-sti, | hver sten forbi,
 til livets land med glædens filber.
 Sig aabne maa | de tykke, mørke stoe,
 os bære maa | den skjøre, falste bøve,
 det høie fjeld, | det skumle Hel
 kan livets vei ei for os spørre.
 Just for de smaa | er løngangs-stien lavet
 til trygt at gaa | i ørken og paa havet,
 paa troens grund | i allen stund,
 ved midnatstid som midt om dagen.
 Den vei paa jord | til himlens høie sale
 sig sælsomt snor | igjennem skyggedale,
 som solsprængt sty | af dagen nu
 paa Herrens vei er hver en skygge.
 Vel tornestrøt | er stien somme steder,
 men rosenbødt, | som sorgen er med glæder;
 af Jesu røst | opbøtser trøst,
 med rosen læges torneistiftet.
 Den vei paa jord | til livets land og lykke
 er Jesu ord | med straaleglimt i skygge;
 de strækker sig til himmerig,
 hvor de kom fra, hvor de har hjemme.

Med Jesu aand, | Guds menigheds af naade,
vi haand i haand | paa kjærlig barne-maade
gaa trøstlig frem | til Ihsjets hjem,
til faderhuset i det høie.

Alt som vi gaa, | vi dog af Gud oplæres
til at forstaa, | vi høves, og vi bæres
i ledebaand | af livets aand
og af vor Faders englefare.

Grundtvig

83.

Lyksaligt det folk som har øre for klang | her oven fra!
Det nynnerr alt her paa den evige sang: | Hallelujah!
Saa alle Guds engle forundres paa
hvor himmelsk de jordiske klokker staa,
naar Anden med støv-hjertets tunger
dets dybeste længsel udsjunger!

Lyksaligt det støv som i fladerens haand | kom Gud saa nær
oplivet af ham med en kongelig aand | til heltesærb,
begavet i naade med haand og mund
til gavn og til glæde i allen stund
at ligne sin Gud paa det bedste
og tale med ham som sin næste!

Lyksaligt det hjerte i menneskebryst | med frygt og haab
som listlig bevæges ved himmelens røst | og Andens raab!
Det værelse har i sin hytte lav
til længselen dyb som det store hav,
til haab der sig høiere svinger
end ørne og engle paa vinger.

Lyksaligt det folk som har Jesus til brot, | Marias søn!
som søttende hans har de alle det godt, | i Ihs og søn:
Gud Fader i hjerte, Guds ord i mund,
med herlighedshaabet i allen stund,
thi de som Gud Faders udkaarne,
har barne-laar med hans enbaarne.

Lyksalig hver sjæl som i Frelserens navn | af naadens haand
fik bod for sin daande og for alt javn | med liv og aand:
Med Faderens aand og med Sønnens liv

med palmernes dyb i et flud af liv,
med kraften som Klarheds-beviset,
med nøglerne til paradiset!

Grundtvig

84. Senges som 75 hos Randstad.

O, kristelighed!

Du skænker vort hjerte hvad verden ei ved;
hvad svagt vi kun skimte, mens øiet er blaat,
det lever dog i os, det føler vi godt;
mit land siger Herren, er himmel og jord,
hvor kjærlighed bor!

Lyksalige lod:

Alt leve hvor døden har mistet sin brod,
hvor alt det som blegned, opblomstrer paany,
hvor alt det som segned, opfarer i stj,
hvor kjærlighed vokser som dagen i vaar
med roser i haar!

Livsfulge land

hvor glæset ei rinder med graad eller sand,
hvor blomsten ei visner, hvor fuglen ei dør,
hvor lykten er skinnende klar, men ei stjer,
hvor dyrt ikke kjøbes til trone paa baar
de snehvide haar!

O, vidunder-trol

Du slaar over dybet din gængende bro,
som isgangen trodser i bruisende strand,
fra dødningshem til de levendes land;
ho lavere hos os, det huer dig bedst,
du høibaarne gjest!

Detvingede haab!

Gudbroder, udfødt i den hellige daab!
Laa os den fjederham Vanden dig gav,
saa tidt vi kan flyve til landet bag hav,
hvor evigheds sol skinner klart allen stund
paa saligheds grund!

O, kjærlighed selv!

du rolige kilde for frækternes elv!

Du fyllder med frelserens gavmilde ord
 velsignelsens tall paa det fristne gudsbord,
 o vær du vor livdrik paa jorden og bliv
 vort evige liv!

O, kjærligheds aand!

Det evige liv i fuldkommenheds baand!
 O smelt du vort hjerte ved høialtrets ild,
 og klar du jordklumpen i solglansen mild,
 saa glade vi føle os stables i bryst
 de levendes lyst!

Grundtvig.

85. Som: Fred til bod for bittert savn.

Synd og sorg er sykklin-ord, | sykkjæst jamnan her paa jord.
 Synd fraa Gud oss hever stilt, | disfor lider hjarta ilt:
 Hjarta som aat Gud er stapt, | syrgjer naar det Gud hev tapt.
 So er hjarta sjukt' og saart, | til me ser den sanning klaart:
 Synd til all vaar sott er rot, | men i Krist er helsebot;
 og med syndesorg og tru | um fraa synd til Gud me snu.
 Hjarta daa i Jesus Krist | finner freden som var mist,
 fred som yvergieng alt vit, | gjev vaart liv ein annan lit;
 fred som stiller all vaar trong, | lønser sorgi upp i song.
 Vel eg enn ein syndar er, | disfor stend og sorgi nær;
 harm og hugnad stifest aat, | gleða blandast tidt med graat;
 men igjenom stjer graa | kann eg Jesu aahyt sjaa.

Ullig

86. Som: Apostlene sad i Jerusalem.

Saa vide om land som sol mon gaa,
 ei menneskehjæl er at finde,
 som Herrens naade ei vet at naa,
 naar hjertet ham gjerne vil vinde.
 Han ser hver længsel i hjælens grund
 som efter det evige higer,
 han hører hvert sul som i nattens stund
 fra dnyet til himmelen stiger
 Han tander sit lys paa den vildsomme vei,
 hans stjerne for aanden oprinder,
 den straal'er og vinker og stanier ei

før hjertet sin frelsermand finder.
 Og var du end skjult i den mørkeste vaa,
 og kjendte dig ingen paa jorden,
 og var du blandt alle som sorgfulde gaa,
 den allerelendigste vorden, —
 ja, taarnet sig synder som berge i sky,
 og sortnebe alt for dit sie,
 og blev hvert minde dig tungt som bly,
 og saa du kun lyn i det høie:
 O, higer din sjæl mot sandhets Gud,
 og kalder paa ham du derinde,
 han vet dog vei for sit naadesbud,
 din Frelser du dog skal finde.
 Og finder du ham, da finder du alt,
 hvad hjertet kan evig begjære,
 da reiser sig flukks hvert haap som saldt
 og blekner saa aldrig mere.

Begel.

87.

Kjærlighed fra Gud | springer lige ud,
 som en lilje klar og ren;
 i dens stille bund, | i dens dybe grund
 gjemmes livets ædelsten.
 Kjærlighed fra Gud | som en yndig brud
 lommer smykket til os ned.
 Du kun op din favn, | kom i Jesu navn,
 himlen bringer den jo med!
 Kjærlighed fra Gud | er det store bud,
 er det eneste jeg ved,
 bliv i kjærlighed, | og du har Guds fred,
 thi Gud selv er kjærlighed.

Schjørring.

88. Sanges som no. 1.

Hvert et Ihs i livets nat, | hver en trøst i livets smerte,
 hver en glæde i mit hjerte, | hver en sjæls og legems stat,
 alt hvad sjønt vort sie stuer, | alt hvad herlig aanden vet,
 alt hvad mildt i hjertet luer, | slapte, Gud, din kjærlighet.

Den er alt det godes rod, | den er alt det sandes kilde.
 den udvælger aarle, filde | i en klar og berlig flod.
 gjennemstrømmer livet stille, | gjør det frugtbart, smukt og rikt
 lader himlens straaler spille | paa dets blomster yndeligt.
 Ja, du store, milde Gud! | Du ved faderkjærligheden
 skaper atter her et Eden, | sletter synd og sorg og ut!
 Ogsaa mig, den store synder, | frelste du i Jesu navn,
 og mit liv, mit alt jeg finder | i din søde faderjavn.

Begels

89. Kan synges som: Deilig er den Himmel blå.

Alt staar i Guds faderhaand, | hvad han vil det gjør hans aand
 af Guds naade til Guds ære, | evig glade vi skal være
 i vor Herres Jesu navn!

Sitre paa vor arv og løn | er med Guds enbaarne Søn,
 af Guds naade o. s. v.

Fælles om hans liv og fred, | lys og kraft og herlighed,
 af Guds naade o. s. v.

Grundtvig

90.

Vorherre, han er en konge stor | og troner i himmerige,
 dog mellem kristne smaa paa jord | usynlig han er tillige.

Men vor Fader i det høie :: han lever! ::

Guds engle endnu, saavel som før, | gjør alt hvad han vil beslutte,
 og laase kan man slet ingen dør, | saa de jo derind kan smutte

Men vor Fader i det høie :: han lever! ::

Guds engle de stiger op og ned | hvor Herren som helst er inde
 hans venner de bringer god besked, | og styder dem raad i sinde

Men vor Fader i det høie :: han lever! ::

Grundtvig.

91.

Nad kun elementer smelte, | Herren's ord skal ei forgaa!

Over os det hvælver telte, | stjernestrødde, himmelblaa!

Under dem med hjertens glæde | ordets pris vi evig kvædel

Grundtvig.

92.

Alle mine kilder skal være hos dig!

Det var gudsordet i gamle dage

til det folkesfærd uden mage
 som har paa vor Herres moder hos sig.
 Alle mine kilder skal være hos dig!
 Det var gudsordet i tidens fylde,
 da han fødtes som engle hylde,
 da jomfru Maria ham bar hos sig.
 Alle mine kilder skal være hos dig!
 Gjenlød røsten fra himlen aaben,
 Fader-røsten ved Jesu's daaben:
 Min søn! jeg har velbehag i dig.
 Alle mine kilder skal være hos dig!
 Det er gudsordet i naadens dage
 til det bad som er uden mage,
 aand's-badet vor Herre bar i sig.
 Alle mine kilder skal være hos dig!
 Det er Gud Faders den høie tale
 til den daab som i jordens dale
 vor Herre han bærer skjult i sig.
 Alle mine kilder skal være hos dig!
 Af dig gjenfødes skal jord og himmel,
 folks og tingers og stjerners vrimmel
 med alt hvad jeg evig bar i mig!

Grundtvig.

93.

O lad din aand nu med os være, | vor Jesus Kristus, Herre fød
 saa børnene vi til dig bære, | maa døbes til din seierdød!
 Vi efter dig dem her opfalde, | o lad dem i dit navn opstaa!
 Om end de snuble, ei de falde, | men fare fort og maalet naa!
 Er løbet langt, lad dem ei mattes, | graahærdet tjener kom ihul!
 Er løbet kort, lad dem ei fattes | en plads hvor hjemme selv er du!
 O skriv dit navn i deres hjerte, | og deres i din høire haand,
 saa de med dig har fryd og smerte | tilfælles i den Helligaand!
 For vuggen lyder engletoner, | lad dem ei dø paa gravens bred!
 Alt som du forier, saa du troner, | i styggebalen du gaar med.

Grundtvig.

94.

Saa ta da mine hænder og før mig frem
indtil jeg salig ender i himlens hjem;
jeg kan ei gaa alene end ei et fjed,
hvor du mig fører ene jeg følger med.

Da intet her mig stille fra naaden din,
og gjør mig ganske stille, o Jesu min!
Bed dine føtter hvile dit barn saa trygt,
og tillidsfuldt det smile, foruten frygt.
Selv om jeg ei fornemmer din sterke haand,
min salighet dog fremmer din gode aand.
Saa ta da mine hænder og før mig frem
indtil jeg salig ender i himlens hjem.

Fra engelsk ved B. Wange.

95. Som: Hjælp Gud, at jeg nu kunde.

Beskommen morgenrøde | til salighebens dag!

Nu staar de op af døde | som tror med velbehag;
de lever af vor Herres ord, som aandens førstegrøde
meddeler os paa jord.

Guds aand er kraft-beviset | paa daabens gylldighed,
i barne-paradiset, | hvor vi deraf ei ved;
vort sjælebad i livets flod, | Guds naade være priset!
sin prøve godt bestod.

Han som paa jorden beiser | til trostab uden tvig,
naar vi kun vil, besegler | sin pagt om himmerig;
han døber med den Helligaand | paa ord som aldrig seiser,
han rækker os sin haand!

Den haand med bibelstaven | os trøster i al nød,
den lukker op guds-haven | for os i liv og død.
En gang den bryder gjennem sty og vinker op fra graven
vor krop med hjortel ny.

Den haand hvert hoved kroner, med evighedens guld
som Jesus, vor forløner, | paa jord var tro og huld,
med frydejang der slæbes da | et hav af himmel toner,
et fuldt halleluja.

Halleluja for haanden | som Herren os har raft!
Halleluja for aanden | som livet os har bragt!

Halleluja for ærens kranz, | for hvilen efter vaanden,
for glæden i sin glanz!

Grundtvig.

96. Som: Mit haab og trøst.

Vad os som til forældres navn, | o Gud det aldrig glemme
at hvor end saldt vor sødestavn, | har dog hos dig vi hjemme,
saa naat ved daaben og deri | de smaa indgaa til livet,
vi synge: Gud, her ere vi | og de du os har givet.

Kingo ved Grundtvig.

97.

Min mund og mit hjerte | de gjorde en pagt:

I fryd og i smerte | af al deres magt
hinanden at følge | og aldrig fordølge
hvad i dem er levende lagt.

I hjerter og munde | med ilbtungen rød
har han som det kunde, | har Faderen sød
lagt bod for al vaande, | med hjærligheds aande
lagt ordet som frelser fra død.

Da sødes lovsangen | af hjerte og mund,
og himmelfl. er klangen | paa saligheds grund;
som ude, saa hjemme | Guds engle iftemme
vor lovsang paa hjærligheds grund.

Til Faderens ære, | i lys og i løn,
høilønet da være | Guds enbaarne Søn,
og saa Helligaanden, | vor trøster i vaanden,
vor kraft og vort liv og vor løn!

Grundtvig.

98. Som: Nu velan, vær frist tilmode.

Barnelivets fagre dage | kun forgjæves jolt paa jord
falder sukkende tilbage, | som en drøm de hedenfor;
hjerte hvert dog føle maa: | Vorde ei vi atter smaa,
aldrig mer paa englestige | vinde vi til himmerige!

Men hvad alle verdens vise | kun onjont har prøvet paa,
han som alle fristne prise, | har bevist hans ord formaa.
Hver som tror af hjertens grund | hvad han os har lagt i mund
de i daaben sødes atter | til Guds børn, hans søn og datter.

Vore egne barne-dage | i det bedste faderhjem
 intet er mod dem vi smage | med Guds Søn i Betlehem,
 naar gjenfødte i hans navn | han os tager smt i favn,
 og med mer end englerøster | kalder broder os og søster!
 Disse Herrens barnedage, | de er evighedens vaar,
 vifter bort al sorg og flage | ogsaa fra de hvide haar.
 taler med hinanden lydt | om det maal for livet nyt
 himmelvidt fra fhyggebale: | guddomsliv i gylde sale!

Grundtvig.

99. Som: Kirken den er et gammelt hus.

Stol du kun paa dit fadervor! | Lad dig derfra ei forlottes!
 Himmel og jord engang forgaar, | aldrig dog fadervor rottes,
 det er Guds ord i barne-mund, | flippe og skjold i farens stund,
 pant paa Guds-faderlighed!
 Aft det kun vel i Jesu navn | bedes det maa alle dage,
 som af et barn i Jesu favn, | der kan hans kjærlighed smage.
 Føler det paa sig alt hans haab | fødtes af troen i hans daab.
 voffer med Jesus den lille!
 Kom saa ihu med mund og haand, at „Herre Jesus“ det rette
 læres kun af den Helligaand, | hvem alle daarer forgjættel
 Han aander liv i Jesu navn, | han lægger os i Jesu favn,
 lægger hans bøn os i munden.
 Bedet du saa dit fadervor, | Anden med Faderens stemme
 hjemlec dig Jesu barnefaar, | saa i Guds hus du har hjemme
 thi kun Guds egne børn har mund | til uden tant af hjertens grund
 Gud deres fader at kalde.

Grundtvig.

100. Som: Mit haap og trost.

Tal, Herre, for din bibelbog, | som du os gav i naade!
 Hvor er den rik paa visdom dog og løser mangen gaade.
 Hvor vidner den fra først til sidst | om dine store under,
 om naadens dyb, hvorover vist | selv englers tanker grunder
 Hvor lærer den os godt din vei | og leder godt vor tanke,
 at paa vor pilgrimsvandring ei | den bort fra dig skal vandre
 Hvor trøster den os godt i strid | og stiller os for øie
 den fryd som efter kampens tid | os venter i det høie!

Saa hjælp mig da, o Helligaand! den skrift som ved din naade
 profeters og apostlers haand | optegnet os til baade,
 at læse ret i i Kristi tro | og med et villig hjerte!
 Dens lys og trøst la hos mig bo | i glæde og i smerte!
 Begjæls.

101.

Kirkeløffel ei til hovedstæder
 støbtes du, men til den lille by,
 hvor det høres trindt naar barnet græder
 og indvieses blidt ved vuggesang.

Kirkeløffel moderstjød for klangen,
 som er mig langt mer end strengeleg!
 Toner dine lappedes om rangen
 for mit øre tidt og i min barm.

Mens som barn paa landet jeg var hjemme,
 julemorgen var mit himmerig.
 Den du meldte mig med englestemme,
 timed klart den store glæde ind.

Høiere dog stemte dine toner,
 naar de med „den gyldne sol frembrød“,
 timed: Støv! opreist er din forsoner.
 stat nu op i vaaskemorgengry!

Lislig dog det flinger, heist om høsten,
 i den stille, svale aftenstund:
 Gjennem jorderig gaar himmelrøsten,
 kalder sjælen til sin hvile ind.

Derfor, nu naar aftenklokken melder:
 Solen sank, og fuglen slumred ind,
 da mit hoved jeg med blomsten hælder,
 nyner sagte mellem bedeslag:

Kirkeløffel! naar tilsidst du lyder
 for mit støv, stjønt det dig hører ei,
 meld da mine kjære, saa det fryder:
 Han sov hen som sol i høst gaar ned!

Grundtvig

102. Som: Uforfagt, var paa vagt.

Kloffen slaar, tiden gaar,
troen paa ordet sin prøve staar:
Er det faldet i hjertemuld,
overstaar det vel vinterkuld,
bærer sin evigheds-frugt!
Kloffen slaar, tiden gaar,
haa bet Guds born dog seil ei staar;
det har vinger af engleart,
flyver til himmels med bønnens fart,
kommer tilbage med svar!
Kloffen slaar, tiden gaar,
fjærligheden ei tæller aar;
den kan gjøre det gamle ungt,
gjøre let det som synes saa tungt,
vand den omflader til vin!
Kloffen slaar, tiden gaar,
ene Guds naade uroffret staar,
den os fører saa tryggelig frem,
bygger os huse og her et hjem,
fylt med den seirrige fred.
Kloffen slaar, tiden gaar,
aldrig udvinde evighedsaar,
aldrig afblomstre Guds paradis,
aldrig forstumme hans naades pris!
Amen! hallelujah! tak!

Brandt.

103. Som: Herre Jesus Krist.

En liden stund i rosen lund | vi rødme kun og blegne,
af blomstens art | og med en fart | nedjunktet snart
er alt i disse egne.
En liden stund, skal dødens blund | dog kun for kistne vare;
saetornets art: | af muldet snart | op med en fart,
skal i vort kjød sig klare.
En liden stund i verden kun, | og evig hos sin fader:
Det er hans art | som kommer snart | med lynets fart
og himlen os oplader.

En liden stund | i rosens lund, | og evig i gudsåhaven;
 saa høsten her | og vaaren der | er dog nok værd
 en vinternat i graven.

En liden stund, | et stille blund, | en liflig morgenrøde,
 dermed til ro | os hujge fro, | de engle to
 som sang da Jesus døde:

En liden stund | sov du nu kun! | Vi fra din seng ei vige;
 i morgengry | foruden sty | Guds sol den ny
 dig hilser i hans rige.

Grundtvig.

104. Synges som 41.

Den nærmer sig den time forudsat
 da al min sorg jeg sige skal godnat,
 den lille flok jeg hyde skal farvell
 Frygt ei for den som kun slaar kjød ihjell
 Betsignet være skal min udgangsdag!

Da saar til gulv jeg hvad nu er mit tag,
 og hvad jeg her kun saa som trykt i ler,
 lyslevende i al sin glans jeg ser.

O du mit lys og liv i dødens nat,
 min ven i nød som ingen har forladt!
 min Jesus, du er trofast nu som før
 og lukker op mig templets skjønne dør.

Du er min stat, min perle og min pris,
 det rette livets træ i paradís.

Naar jeg dig har, da har i et og alt
 jeg hvad Gud Fader selv har „hjlben“ kaldt.

O vær da min og virk i mig saa vidt
 som dit i kjærlighed kan blive mit,
 saa i dit sidste lys paa denne jord
 jeg smager evig sødmen af „Guds ord“.

Grundtvig efter Brorson.

105 (385).

Han som har hjulpet hidindtil, | han hjælper nok herefter,
 han altid kun det bedste vil, | og han har almagts kræfter,
 og han saa grundig al ting ved | at selv til bunds i kjærlighed
 ser klart hans forhåns-sie.

Den øde ørt, det vilde hav, | den haarde vinterfulde,
den dybe sorg, den mørke grav, | de hjerte under mulde,
for alt hos Gud er gode raad, | til frydesang han vender graad
saa let som vind og vove.

Thi naar vor sjæl er i Guds haand, | Guds ord i mund og hjerte,
da brister for os alle baand | som pine fan og smerte,
da aabner sig, som aldrig før, | Gudsrigets port, Gudshusets dør,
og livets kilber alle.

Om end vort støv er lige tungt, | saa saar vor sjæl dog vinger,
saa den med ordet evig ungt | sig let til himlen svinger,
og ser saa fra det høie ned | med smil paa verdens usielhed,
med trøst paa jordens møie.

Vi føler at hvordan det gaar, | hvad verden gjør og lader,
saa gav os Gud dog barneaar, | saa er dog Gud vor fader.
saa er vor død dog kun en blund, | og støvet om en liden stund
saa ogsaa ørnevinger.

Min sjæl, hvi bruser du da saa | og krymper dig i støvet.
og gruer for de stjer graa, | for vindens pust i løvet?
Du ved jo dog, trods vind og stj, | du skue skal de himle ny,
som Gud gjør evig klare!

Og du, mit støv, hvi sukker du | som under fjelde knuset?
Du hører jo, der skaffes nu | dig plads i faderhuset;
din frelser vidner, ei et haar | forkommes skal i ormegaard
og fattes i Guds rige!

Grundtvig

106. Som: At sige verden ret farvel

Vær mig o støv, at visne glad | og tænke: trods det gule blad
et bedre foraar kommer | da livets træ skal herligt staa
og sine dybe rødder slaa | i evighedens sommer.

Vær mig o lille træfugl du, | at svinge mig med freidig hu
til ubekjendte strandel | Mens alt er vinter her og is,
da skal et evigt paradis | mig hisset aabent stande.

Vær mig du lette sommerfugl | at liv ubvilless fan i stjæl,
til det sig brat opsvinger! | Mit støv, naar det hos orme bor,
skal vente da, i sorten jord, | paa gyldne purpurvinger.

Vær mig min Frelser, Jesus Krist! | at smile, som du smuted hift.

i Ky heit over sorgen. | Da trint det Klag fra engleskor:
 Langfredags bitterhed var stor, | men sød er paastemorgen!
 Efter Døhlenschläger ved Grundtvig.

107.

Som dugg paa slagne enge | saa falder livets ord
 paa kristnes sottesenge, | i Ky da haabet gror,
 og trøsten over døden | deraf er førstegrøden,
 forsbunden er derved | af dødens bitterhed.
 Som sol gaar ned bag lunden | i havet lyseblaat,
 i sommer-aftenstunden, | mens fugle kvadre smaat,
 saa gaar den sjæl til hvile, | ifærd med sødt at smile,
 som føler i sit ord | hos os Vorherre bor.
 Som let vort legem gyser, | i sommer-morgengry,
 mens morgenstjernen lyser | og lover dag paany,
 mens sommerdagen grøer | i hvide morgen-skyer,
 saa er med livets lys | vort sidste fulde-gys!
 Grundtvig.

108. Som: Herrens røst som aldrig brister, eller som:
 Jeg har baaret lertens vinge.

Livet er fra himmerige, | lyser, letter, hæver alt,
 kan med lyst sit navn udsige, | er af Gud til fryd udvalgt.
 Livet selv paa dødens kyster, | med sin lykkelod tilfreds,
 glæden har til legeøster, | deres kaar er kjærligheds.
 I hvem livets haab er givet, | vender ryg til løgn og mord!
 hader døden! elsker livet! | favner det i frelsens ord!
 Grundtvig.

109. Som: Jesus er mit haap, min trøst.

Dauden gennem verbi gjeng | og vil rydja liv og lande,
 maausens barn som blom i eng | bleiknar for hans kalbe ande,
 under denne myrke magt | er alt liv paa jordi lagt.
 Da vaart liv er veitt som hø, | og som graset all vaar søma.
 Grasets visnar, blomar dør | og for alle vindar røma:
 Mannen dør, men næste vaar | blomen gull paa gravi straar.
 Jesus gennem verbi gjeng, | han taun dauden slaa med velde!
 Livet han til løjeping | gav for oss som burt var selde.
 Difor livet paa hans ord | jagert fram og gravom gror.

Jesús, naar min time flær, | og eg hardt i striden stender,
 staa meg daa i naade nær, | lyst til verje dine hender!
 Seg eit ord og dauden driv! | Svær meg inn til evigt liv!
 Følg meg, fressar, i den stund, | naar eg vandrar her or stova!
 Følg meg til den stille lund, | der eg til din dag skal sova!
 Paa mi grav det merke skriv: | „Eg oppreisning er og liv.“
 So eg skal i heilag ro | hvila til den store dagen
 daa di grøda upp skal gro | herleg i den vige hagen,
 brydda so med dine born | som eit livsens sædelorn.

Blig

110.

De som med taarer saa, | med frydesang skal hofte;
 hvor milde taarer staa, | alt her de sjælen trøste;
 Gud tæller stjerner smaa, | de taarer ligesaa.
 Her livets lys fuld tidt | udslukkes brat og sage;
 thi rinder taarer stridt | om nætter og om dage;
 vi bo, fra strand til strand, | i dødens sluggers land.
 Men under hjertesuk, | ved syngesang og baare,
 er dog som himlens dugg | for os den milde taare.
 trods tungsens feberglød | en læstetif fuld sød.
 Vel dem som sælber den | ved syngesang og fiste,
 saa venner sover hen | med øien den sidste!
 Af taare-sæden bold | de høster mange fold.
 Thi af hver taare klar, | hvormed en sjæl bedugges,
 et lys sit udspring har, | som ei med tiden slukkes:
 Et lys fra livets land, | fuld klart paa gravens rand.
 Du som har bod for savn, | som læger hvor du taarer!
 Giv os i Jesu navn | en strøm af disse taarer,
 et aftenrødes væld | til lys i livets kvæld!

Grundtvig

111.

Jeg lever — og ved hvorklængte fuld trøst:
 Jeg lever til Herren mig kalder;
 jeg lever og venter den kaldende røst —
 jeg lever som gæsten paa fremmed lyst.
 til faderen barnet hjemkalder.

Jeg dør, — og jeg ved hvad time det sker,
 det sker i bestikkelsesstunden;
 jeg dør naar mit vie fuldenbessen ser,
 jeg dør naar ei døden mig truer mer,
 men kilten til livet er funden.

Jeg reiser og ved hvor reisen gaar hen:
 Den gaar til Guds evige rige;
 jeg reiser til aandernes fader og ven,
 til landet hvor aldrig med sorg igjen
 fra sjælene sjælene vige.

Jeg lever et saligt liv alt i Gud,
 jeg dør kun for evig at leve;
 jeg reiser med glædens det evige bud —
 hvi aander jeg ikke den glæde ud
 hver stund jeg i verden mon leve?

Jungemann

112. Som: Det er saa undigt at følges ad.

Hver aarstid eier sin skjønhedskrans,
 hver alder nyder sin guddomsgave.
 Vor barndom straalte i vaarens glans,
 vor ungdom gløder i somrens have.
 Vor manddoms lykke | :: er stolt at bygge ::
 i frihets skygge | :: vor fremtids bo. ::

Men alderdom med de graae haar,
 hvad eier du av det alt tilbage?
 av straaleglansen fra livets vaar,
 av ungdomsilden fra sommerdage,
 av manddomsglæden, | :: som bygde reben ::
 til fremtids=eden | :: for al din æt? ::

Ja, alt du eier i Hærlighed,
 mens blodet sagte i aaren rinder,
 paa stille strøm drager til dig ned
 saa mange tusene lyse minder,
 fra barnets strande, | :: fra ungdoms lande, ::
 fra storm og vande | :: i manddoms aar. ::

De daglig møter dig i din gaard,
 de under vinduet staar og synger,

de lægger frans om dit hvite haar,
med mindeviser dit liv fornyer
med tak og glæde | :: din vei de frede, ::
din gamle rede | :: er deres hjem. ::

Arvesen

113.

Min Gud! kom din tjener, den gamle, ihul
Det latter ad enden, | forlad ham ei nul
Til dig jeg raaber, | du levende Gud!
Paa dig jeg haaber, | du trofaste Gud!
I vor Herres Jesu velsignede navn.
Ser du hvor ved støvet min sjæl hanger fast:
Forsmægte den maatte, om støvtraaden brast.
Til dig jeg raaber o. s. v.
Vil du, da til trods for al verden du kan,
forklare i aanden det lille støvgran.
Se, saa løser op du for sjælen i fred,
det støv følger med som den fast henger ved.
Jeg tror du i grunden alene er god,
lad englene se du din slakning forstod!
Bønhør! blæs paa støvet igjen dog engang,
saa englene hører det's hndige klang.
Hold ord! du har sagt, du med aand og med ord
fornyser den gamle, brøstfældige jord.
Til dig jeg raaber, du levende Gud o. s. v.

Grundtvig

114. Som: Udrundne er de gamle dage.

Saa samles vi til vore fædre, | vel den som fare kan i fred!
Kan nogen vandring være bedre | end den til himlens herlighed!
Hvo tør da ønske hid igjen | dem som i fred har faret hen!
Nei, vi dem ønske ei tilbage | som engle har ledsaget hjem!
Os venner døden kan fratage, | men ei det haab at møde dem,
hvor ingen død os stiller ad, | hvor ven med ven er evig glad
O, lad os da, mens tiden strider, | ei glemme den ubrinder brat,
men vandre saa at vi omsider, | med hjærtligt minde efterladt,
maa komme, hvor i salig ro | de bedste venner evig bo!

Efter El. Frimann ved Grundtvig

115. Kan synges som: *Svo itkun lader Herren raade.*

Ubrundne er de gamle dage | som floder i det store hav,
 og hvor sig hviler nu den svage | der sandt den sterke og sin grav.
 men lovet være himlens Gud! | de ædles æt bør aldrig udl
 Mens graven fastes, vuggen gynger, | og liv udsletter dødens spot,
 saa altid sig igjen fornyer | hver ædel slegt i syd og nord,
 og mindet som Guds mistundhed | forplanter sig i tusen led!
 Saa lad derpaa os syn da sætte, | hvad ædle kalder livets lyst!
 Ja, lad os kjæmpe med de bedste, | og vove kjækt mod død en dyst!
 At hyde den og graven trods | kan med Guds hjælp og lykkes os!
 Grundtvig.

116.

Deilig er jorden! | prægtig er Guds himmel!
 Høi er sjælens pilgrimsgang!
 Gjennem de fagre | riger paa jorden
 gaar vi til paradís med sang!
 Tider skal komme, | tider skal henrulle,
 slegt skal følge slegters gang,
 aldrig forstummer | tonen fra himlen
 sjælens glade pilgrimsang!
 Englene sang den | først for markens hyrder;
 stjønt fra sjæl til sjæl det løb:
 Fred over jorden! | menneske, fryd dig!
 os er en evig frelser fød!

Jngemann.

117.

Osterlide! osterlide! | Det var vore drømmes land,
 naar vi red ved bjergets side,
 naar vi sang ved havets strand:
 Osterlide! osterlide! | Klang det over hav og land.
 Orienten! Orienten! | høit fra sjæl til sjæl det klang
 naar vi stod paa bjergstrenten,
 naar vi hørte valsefartsang —
 Orienten! Orienten! | bid sig længselsfuglen svang.
 Vælslands-bjerge! solglans-dale! | al min hu til eder stod —

Høilandskyst med palmer hvale!
 Vand med Aserstammens rod!
 Høilands-bjergel solglands-dale | under Himalayas fod!
 Cedarstovel palmelundel | engle sang i verdens stoi —
 Dal hvor livets væld oprundel
 Bjerg hvor artens due fløi!
 Cedarstovel palmelundel | myrrhabjergel virafshøi!
 Parabiset! parabiset! | Vand hvor liv og lys oprandt.
 Sjælens bugge, høit lovprijet!
 Gubdomshave som forsvandt!
 Parabiset! Parabiset! | veien til dets port jeg fandt!
Inqemana.

118.

- :: Till Østerland ville jag fara
 saa snabbt som den susande vind, ::
 bortom berg och djupa dalar,
 allt under så grönan en lind.
 :: Jag där ville bygga en hydda,
 där marken står ständigt så grön, ::
 och där träden äro prydda
 med blomor som dofta så skönt.
 :: De grönskas båd' vinter och sommar
 i lunden, där de stå; ::
 den ena bär muskatte-blommor,
 den andra nejlikor små.
 :: Där är en hage planterad
 efter ett högt förstånd ::
 med trän och örter förmerad,
 som ingen beskriva kan.
 :: Jag måste icke förglömma
 den sköna krystalleflod, ::
 de levandes vattenströmmar,
 som fukta trädens rod.
 :: Og midt uti den hage,
 där stander en livsens blom, ::
 bär tolv slags frukter å rade,
 och löven är läkedom.

∴ Där står och helsobrunnen,
 en levande källa klar, ∴
 vars like är ej funnen,
 som Salomon skrivit har.
 ∴ Min själ, du göra dig redo
 den gena vägen att gå, ∴
 över berg och torra hedrar,
 förr'n natten faller oss på.

Svensk folksjö.

119.

Syng med oss, baade marf og flod, | Gud til ære, til pris og lov:
 Underlig er hans vei og færd, | altid han er til hjælp dog nær!
 O Gud fle lov!

Syng med oss, baade land og hav! | Hvad vi savned, det Gud os gav.
 synger med os, I stjerner smaa, | synger med os, I bølger blaa!
 Syng med os, baade syd og nord! | Fred vi har med gudsfredens ord,
 vandre det skal fra savn til savn, | hyde: Guds fred! i Jesu navn.
 Syng med os, hvert et hjerte godt! | Gud han ser dog paa hjertet blot,
 finder han der den gode grund, | glæde han faar der allenstund!
 O Gud fle lov!

Grundtvig.

120.

Blomster i vaar, | milde violer i grønsbærets stød,
 smilende spaar: | seire vil livet hvor solen frembrød!
 Døfterne mange | lyder i kvibrende sange!

Blomster i høst, | varmere farver og rigere glans,
 oiet til lyst, | straalers saa kjælt mellem frugter i frans,
 som om de vidste | kraften er størst paa det sidste.

Verden med ret | ser sig i speil paa de falmende løv,
 føler saa træet: | aarenes tal gjør afmægtig og fløv;
 men i Guds rige | høst er en vaar uden ligel

Nyvakte tro, | glad som et barn, men for verden lidt fly,
 hilser du jo | livet, som lægger med kilderne ny.
 O men tilvisse, | større ting ser du end disse!

Fremad, ja frem, | opad, ja opad forklarelsens bjerg,
 hjemad, ja hjem | reiser du sterk dig, til hjæmpe fra dverg,
 til du skal smile, | tryk ved den evige hvile!

C. F. Brandt

121.

Naar vaarvinds Luft gjennem dalen gaar,
og vandene blinkende ligger,
og græsset i solbakkens helling staar
med de første spirende pigger, —
naar birken bugger sin gulgrønne knop,
som bristefærdig vil lulle sig op:
da jubler vel ungdomsmødet,
og raskere jager blodet.

Men ser du en syl som du ret har kjær,
henstrakt paa sit smertesleie,
du ghyer ved synet av hine træer,
som grønnende vifte og neie.

Du kender den farlige løvsprættid,
og bærer forbi den er smilende blid:
du vet at naar knoppene briste
du kan dit dyreste miste.

— Den simple mand eier haap og tro,
og han har en anden mening;
ti den bevarer en lindrende ro
som staar med sin Gud i forening.
Han mener og siger: Som træets knop
vil smertensbaandene snart springe op,
og den syke paa lysets stier
gaa dit hvor al smerte tier.

Han mener og siger: At Gud er god,
som sender sit dødsbud i vaaren,
mens trosten blomstrer omkring din fot,
mildt dugget av mindetaaren.
Hans tanke stiger med edmyg taal
paa duften av gravhøiens blomsterstaal
ditop hvor lindring lønner
alle brændende bønner.

Rorgen Moe.

122.

En ungbirke stander ved fjorden | og vandspeilet ganste nær.
Hvor stor og smuk den er vorden | de aar jeg har boet her!

Du løfter den hvite flamme | kronen fra bredden lav,
 men tro dog ei den vil bramme, | den vet ikke selv derav.
 I Guds og i hvermands øine | den vokser fra dag til dag,
 og kvistene som sig høine, | nu hyder hver sangfugl tag.
 Men birken undres derover, | den kjenner slet ei sin rang.
 Den bøier mot vandets vover | saa ydmyg bladenes hang.
 Just dette kan den forlene | skjønhet for andre trær,
 og løtter hen i dens grene | al himlens vingede hær.
 Just det at den ikke tænker | at løste sin krone op, —
 men stille kvistene sænker, | gjør stiggende lun dens top.
 Hvad kommer det av? — Den stuer | sig daglig i bølgens speil
 ved siden av krat og tuer | og stuer saa deilig feil;
 ti alt som mot lysets riger | den hæver sin krones stav,
 den synes den nedad stiger | og vokser sig mere lav.
 Du beilige bir! du kjære! | paa dig vil jeg ofte se,
 Gud give jeg maatte lære | hvad du mig saa smukt kan te:
 At vokse i eget øie | nedad med hver en dag —
 at krone og at oplysning | det bliver da Herrens sag.

Jørgen Moe.

123. Som: Eg saag bert attende.

Vær from, og tro at haaret er paa dit hode talt;
 at samme haand har skaaret hvert blad i dets gestalt,
 som sol og stjerner veier! — Vær from, og tro forvist
 at græsset der som neier, gjenhilses venlig hist!
 Tre alen i den forte, bemoste kolde ler
 oppspringe klarhets porte, hvor døde øie ser.
 Men hvi en rast saalænge, naar fromhets ensfold sit
 et englevers strenge, kerubens klarlynsblik?
 Se usie, skal du øine det store i det smaal
 sig guddomstanter høine paa græssets vele straa.
 Dets bleggen er et minde; og paa det faldne blad
 moralen vil du finde av somrens jubelkvad.
 Lyt til og hør basuner fra aksnedboiet mark!
 Der løper stalderuner i træets runke bark.
 Det slagne straa har sjunget; og mosens elagsgraa hud
 hør guddomshænder tunget i skjønhetslinjer ut.

Aand er ei i dens tanker der er saa sjælearm,
 at han ei tror der banker en puls i blomstens barm,
 at blade tale kunne med liv fra træ til træ —
 o, hør de tusen munde i tusende allé!

Bergeland.

124.

Stjerne graaner, og løvet falder, | fuglene synger ei mer,
 vinteren truer, og natten falder, | blomsterne sulker; det snør!
 Og dog bærer blus vi med glæde.
 Vinteren kommer, og sneen falder, | blomsterne visner i muld,
 isen optøes ei af graad for Valder, | taarterne stivner af kuld.
 Solhvervet kommer, og bladet vendes, | dagene længes paany.
 Solstienet vokser, og vinteren endes, | lærerne synger i sty.
 Salmeerne flinger og klokker lime, | spotter med sneen ved jul;
 vinteren maa sig med vaaren rime, | smelte for solen i stul.
 Troende hjerter i vinterløbet | søder den lyslige vaar,
 trykker den til sig i barnesvøbet | med et lystsaligt nyt aar.
 Betlehems-barnet i krybberummet. | det er den evige vaar;
 troende hjerter det har fornummet: | Jul gjør lystsaligt
 Derfor bærer blus vi med glæde.

[nyt aar!]

Grundtvig.

125.

Det vi ved at siden slængens | gift paa jord har plettet glæden,
 maa vi selv, hvor høit vi rækker, | dese laar med vinterården;
 naar ei her som hjertet træver, | livets fylde, sommetrøsten.
 men maa væres med en graalig, | stallet vaar i efterhøsten;
 bærer, selv med juret paaude | ille moden sæd til labe;
 hvad hos os som frugt man priser, | det er kun de grønne blade.
 Grønnes — det er hvad vi kunne, | stude løv til vintren kommer,
 kneise høit til trods for kulden, | vokse, visse paa vor sommer.
 Grønnes kun — se det er sagen — | leve med og være vaagen,
 leve kort tid eller længe, | blot vi lyser op i taagen.
 Og hvad dette aar saa grønnes, | sikkert modnes vil det næste,
 naar vi blot har lært i livets | rette grund vor rod at fæste.
 Thi saa bær den det som segner, | gjennem tro hvad her maa salme,
 indtil vinterstormens liglang | ender i en paafestsalme.

Høstrup.

126.

Paa flog og engjer snøen fell, | og kaldt det er derute,
 men vesle fuglen senger lei | og siter paa vaar rute.
 Han sving so fint: giv tid! giv tid! | og rister med imaa vengjom;
 giv tid, so vert det grønt i lid, | og blomen sprett paa engjom.
 Giv tid, so styter livsens tre, | um stavlar no det gøyma,
 giv tid, so skal for dag seg te | det du fekk sagert drøyma.
 Giv tid, og snart so vent eit liv | or hjartom fram skal bløma!
 Giv tid, til Herren solskin giv, | so skal full betren røma.

Jngemann (ved Bøhn).

127.

Fremad er verdens vilde rost,
 med damp og med vind til vinge --
 hjemad er hjertets milde trost,
 den hvisler saa varmt herinde.
 Fremad til ærel er verdens raab,
 mens bølgen mot skavnen bruser --
 hjemme at være er hjertets haab,
 som sjælen igjennemsuser.
 Hjemme at være paa kjendte strand,
 hvor savnet tilbels kan stilles --
 hjemme at være i livets land,
 hvor aldrig mere vi stilles.
 Hjemme at være, hvor sol og stj
 gaar ned bag de vante tinder --
 hjemme at være i himmelby,
 hvor solen evindelg skinner.
 Derfor skal savnets tunge tid,
 som triste vi maa herneben,
 smelte som sneen for solen blid
 ved haabet om gjensynsglæden.
 Derfor kun fremad i Jesu navn,
 saa gaar det og fremad tillige,
 da er hver glæde og hvert et savn
 et trin paa vor himmelfstige.

H. Arvesen.

128. Som: Eg saag her attende.

Hans *) dag blev den største i Norden var set,
med midnatsfolens under den helt gik i ett;
ti lyset som han sat i, var lyset av Guds fred,
og det har ikke morgen, og aldrig gaar det ned.

I lys av Guds fred han historien gav
som aandens gang paa jorden, der død ei vet av;
i lyset av Guds fred han de fædres sterke vei
til følge og til varstu lagde aapen for dig.

I lys av Guds fred han aarvaalen var med,
med folket, hvor det bygde med aanden som stred;
i lyset av Guds fred al oplysning's magt han saa,
og hvor hans ord blev troet, der folkestoler gaa.

I lyset av Guds fred stod i bitreste sorg
for Danmarks folk hans trøst som en skinnende borg:

I lyset av Guds fred stal det tapte tas igjen,
og tusindfold forøkes det som end ligger hen!

I lys av Guds fred staar hans oldingeværd
som livets sum og amen til hans mandige værd,
i lyset av Guds fred, hvor det straalte hans blis,
naar hvit han steg for altret med tilgivelsens dris!

I lys av Guds fred kom hans ord over hav,
i lyset av Guds fred vugger salmen han gav,
i lyset av Guds fred, bøl dets solstraalefos,
der skjultes han, og der staar hans minde nu for os.

Blernson

129. Mel. av Sjeru

Undrer mig paa hvad jeg saar at se
over de høie fjelde?
Diet møter nok bare sne,
rundt omkring staar det grønne træ,
vilde saa gjerne over; —
tro naar det reisen vover?

Ønen løfter med sterke slag
over de høie fjelde, —
ror i den unge, kraftfulde dag,
mætter sit mod i det vilde jag.

*) Grundtvig.

sænter sig hvor den lyfter, —
 ier mot de fremmede lyfter!

Vortunge apall som intet vil
 over de høie fjelde,
 sprætter naar somren stunder til,
 venter til næste gang den vil;
 alle dens fugler ghyger,
 vet ikke hvad de synger! —

Den som har længtet i tyve aar
 over de høie fjelde, —
 den som vet at han ikke naar,
 fjender sig mindre aar for aar, —
 horer hvad fuglen synger,
 som du saa trøstig ghyger.

Gladrende fugl, hvad vilde du her
 over de høie fjelde?
 Rede du sandt vist bedre der,
 videre syn og høiere træer, —
 vilde du bare bringe
 længsel, men ingen vinge?

Skal jeg da aldrig, aldrig naa
 over de høie fjelde?
 Skal denne mur mine tanker slaa,
 saadan med sne-is og rædsel staa
 stængende der til det sidste —
 blive min dødningsefiste?

U! vil jeg! ut! — Na, saa langt, langt, langt
 over de høie fjelde!
 Her er saa knugende, tærende trangt,
 og mit mod er saa ungt og rækt, —
 la det saa stigningen friste,
 — ikke mot murtanten briste!

En gang, jeg vet, vil det ræffe frem
 over de høie fjelde.
 Ræffe du alt har din dør paa flem? —
 Herre min Gud! godt er dit hjem, —

Ia det dog endnu stænges,
og jeg faa lov til at længes!

Bjærnson.

130.

I flogen smaa gutten gif dagen lang, | gif dagen lang,
der hadde han hørt slik en underlig sang, | underlig sang.
Gutten en sloite av selje skar, | av selje skar,
og prøvde om tonen derinde var, | derinde var.
Tonen, den hvisset og nævnte sig, | og nævnte sig,
men bedst som han lydde, den løp sin vei, | den løp sin vei.
Ofte naar han sov, den til ham smøg, | den til ham smøg,
og over hans pande med ellev strøg, | med ellev strøg.
Vilde den fange og vaaknet brat, | og vaaknet brat;
men tonen hang fast i den bleke nat, | i den bleke nat.
Herre min Gud, ta mig derind, | ta mig derind,
ti tonen har faat mit hele sind, | mit hele sind.
Herran han svarte: den er din ven, | den er din ven,
sjønt aldrig en time du eier den, | du eier den.
Alle de andre dog litt forlaar, | dog litt forlaar
mot denne du søker, men aldrig naar, | men aldrig naar.

Bjærnson.

131.

Mel. av Nordraa!

Løst dit hode, du raske gut,
om et haap eller to blev brutt.
blinker et nyt i dit øie,
straks det saar glans av det høiel
Løst dit hode og se dig om.
noget er det som roper: som!
noget med tusene tunger,
som om freidighet sjunger.
Løst dit hode; ti i dig selv
blauner og laa et uttraakt herte,
hvor det med harper klinger,
jubler, toner og svinger.
Løst dit hode og sjung det ut!
Aldrig fuer du vaarens stid;

hvor der er gjærende kræfter,
flyter det aaret efter.

Løst dit hode og ta din daab
af det høie, straalende haab
som over verden hvælver
og i hver livsgnist skjælver!

Bjørnson

132.

Vær glad, naar faren veier | hver evne som du eier:
Jo større sat, des tyngre tat, | men desto større seier!
Gaar støttene istrykker, | og vennene faar nykker,
da sker det blot | fordi du godt | kan gaa foruten trykker —
Enhver Gud sætter ene, | han selv er mere nær.

Bjørnson

133. Som: Der ligger et land.

Javist er her trangt, er her strengt og golbt,
om mangt et haap tager vinteren foldt,
og havet bar ofte nok lilsang til, —
men end brænder vardenes vækkende ild.

Fra bergglatte hjem gaar der lysblink ut
og sender over landet det varslende bud:
Her vandrer der mange kong Sverres vei;
men lurgang og hærblæst, det hører du ei.

Det er ei den store, den lysende daad
som giver til digt og til sagaen traad,
der ofres ei blod, der gives ei saar,
stilt baade kampen og seiren gaar.

Men dog er der kamp som er lang og haard,
og dog er der seir som frøkorn saar,
en kjærlighets seir over sorg og savn,
en tro som freidig seiler i havn.

Der sitter saa mange paa fjeld og ved strand
som kjæmper for aandens forjættede land,
som gjemmer et alvor, et livsmød, en sang,
som, bare den løses, har vækkende klang.

Dog flere, langt flere er de som streb,
 men trænet og tapte og fastedes ned; —
 her gaar deres saga, et underlig ord,
 som samler forundring og smil hvor den for.
 Og derfor la staa helt til viddene frem
 med l s til de fattige, ventende hjem,
 i aandens brist stevn frem hvor de bor,
 med saga, med sang og med troens ord!
 Og snart skal der seile i verden ut
 saa mangt et aandens vikingebud;
 ti alt hvad vi lærte og fik av vort hjem,
 av ord og gjerning skal l fte sig frem.

Ar. Elster.

134.

So lang ei tid, | so lang ein strid;
 og enno stend me midt deri!
 men utan sut | den nor   e gut
 vil halda striden ut.
 Det hev me l rt | er m  da verdt:
 aa stri' for det som var ogs  kj rt!
 Og mann for mann | me segja kann:
 me elskar dette land.
 Knapp gr de bar | vaar nor   e gard;
 men heim er heim, for trong han var.
 For heimlaus sj  l | og framand-tr  l
 vart verdi altfor f  l.
 Og er det j  aatt, | og gjeng det traatt,
 so skal me endaa faa det godt.
 Fraa dag til dag | i j  aac slag
 me slit ogs  fram i lag.
 Det vert nok stridt; | men litt um litt
 det gjeng naar kvar vil gjera sitt.
 Tel kvar og ein | sin vesle stein,
 er snart vaar a   er rein.
 — So lang ei tid, | so lang ein strid, —
 og endaa lenger skal han bli!

men utædd stend | i by og grend
ei balt av norste menn.

Arne Garborg.

135.

Et jevnt og muntert, virksomt liv paa jord
som det, jeg vilde ei med kongers hytte,
opklaret gang i ædle fædres spor
med lige værdighed i borg og hytte,
med øiet, som det slubtes, himmelvendt,
Ishvaagen for alt stjønt og stort herneden,
men, med de dybe længsler velbesjendt,
kun fyldestgjort af glans fra evigheben.

Et saadant liv jeg ønsked al min æt,
og pønsed paa med flid at forberede,
og naar min sjæl blev af sin grublen træt,
den hviled sig ved „faderbor“ at bede.

Da følte jeg den trøst af sandheds aand,
at lykken svæver over urtegaarden,
naar støvet lægges i sin skabers haand,
og alting ventes i naturens orden:

Kun spiren frisk og grøn i tidlig vaar,
og blomsterfloret i den varme sommer,
da modenhed imøde planten gaar
og frøder med sin frugt naar høsten kommer!
Om tort, om langt blev løbebanen spændt,
den er til folkegavn, den er til grøde;
som godt begyndt er dagen godt fuldbendt,
og lige liflig er dens aftenrøde.

Grundtvig

136. Som: Norges høstidsstund er kommen.

Paa det jevnel paa det jevnel | — ikke i det himmelblaa —
der har livet sat dig stevne, | der skal du din prøve staa!
Alt hvad herligt du kan nævne, | alt hvad høit din sjæl kan naa,
skal hernelde paa det jevne | fast sin rod i livet staa.
Komme ned — se det er tingen! — | dale glad som fugl fra sky.
naar med sang den sænker vingen | — ikke falde tung som blø! —

tomme ned og slutte ringen: | være glad i fæld og ærg.
 elste verden, hade ingen, | føle sig som født paang!

I det høie, i det høie! | lyder det dig mere smukt?

Sunkler sværmerist dit vic? | Finder verden stolt din flugt?

Vil du ei dit hoved bøie | under livets strenge tugt?

Vil du ikke marken pløie | før du høster markens frugt?

Al den kunst er tung at lære, | dyrkes kun af saare saa.

den uendelige svære, | den: paa jorden fast at staa.

den: sin himmel med at bære | overalt i hjertets vrang.

den: sin flæder glad at ære, | i det store, i det smaal

Paa det jævne skal du bygge, | paa det jævne skal du hol

Ei som krøbling, ei paa krykke, | ei med byrets dørstø ro!

Med dit savn og med din lykke, | med dit haab og med din tro

skal du paa det jævne bygge | op til stjernerne en bro!

Paa det jævne, paa det jævne! | altid i min sjæl det klang.

naar med fantasiens evne, | hæft jeg mig fra jorden væng —

Alt det andet vil sig hevne, | er kun splid og undergang!

— Paa det jævne! paa det jævne! | det er livets seierssang

Raaslund.

137. Som: Deltig er den himmel blå

Kom, min Gud, med lys i savn | til vor ringe sødestavn!

Åpne vore øienlaale, | saa vi gennem fløvet's taale

ret din klarhet ssee kan!

Da din aand's den klare røst | løse sullet i vort bryst,

længsten efter morgengryet, | da vor tunge som fornuet

lysets flåper love kan!

Ja, la Aanden bære ned, | flåve liv og lyse fred

over hele levnetsløvet, | saa i gnde det fra svøpet

indtil baaren vokse kan!

Retton.

138. Som: Det er saa yndigt at følges ad.

Hvad solskin er for det sorte muld,

er sand oplysning for muldets frænde;

langt mere værd end det røde guld

det er sin Gud og sig selv at sjeude.

Trods mørkets harme | :; i straalearme :;

af lys og varme | :; er lykken klar! :;

Som solen skinner i foraarstid,
 og som den varmer i sommerdage,
 al sand oplysning er mild og blid,
 saa den vort hjerte maa vel behage;
 trods mørkets harme | :: i straalearme ::
 af lys og varme | :: er hjertens fryd! ::

Som urter blomstrer, og kornet gror
 i varme dage og lyse nætter,
 saa livsoplysning i høie vord
 vor ungdom blomster og frugt forjætter;
 trods mørkets harme | :: i straalearme ::
 af lys og varme | :: er frugtbarhed! ::

Som fuglesangen i grønne lund,
 der liflig klinger i vaar og sommer,
 vort modersmaal i vor ungdoms mund
 skal liflig klinge, naar lyset kommer;
 trods mørkets harme | :: i straalearme ::
 af lys og varme | :: er røsten klar! ::

Vorherre vidner at lys er godt,
 som sandhed elstes, saa lyset yndes,
 og med Vorherre, som ser ad spot,
 skal verket lykkes som her begyndes:
 I gyldenarme | :: skal lys og varme ::
 med straalearme | :: for styret staa! ::

Grundtvig

139. Som: For Norge, Kampers fødeland.

Er lyset for de lærde blot | til ret og galt at slæve?
 Nei, himlen under flere godt, | og lys er himlens gave;
 og solen staar med bonden op, | slet ikke med de lærde,
 oplyser bedst fra taa til top, | hvem der er mest paa færde.
 Er lys paa visse viskaar blot | saa halvveis at ophøre?
 Gjør det ei allevegne godt, | er lys ei livets øie?
 Skal, for misbrugens skyld maasse, | paa aandens himmelbue
 vi heller mulm og mørke se | end solens blanke lue?
 Oplysning være skal vor lyst, | er det saa kun om livet,
 men først og sidst med folketrost | oplysningen om livet!

Den springer ud af folksdaad | og vokser som den vugges;
den straalet i vort folksraad, | til aftenstjernen sluffes

Grundtvig.

140. Som: I alle de riker og lande
Na liva, det er aa elsta det beste di sjæl felf naa;
aa liva, det er i arbeid mot rikare maal aa traad.
Na liva, det er i livet aa finna det største verb;
aa liva, det er aa vinna til sanning i all si ferd.
Na liva, det er aa leggja all urett og lagn i grav;
aa liva, det er som havet aa svegla ein himmel av.

Anders Baskholm.

141. Som: Paa flog og engier snøen fell.
Der skinner en sol i lys og løn,
hvor aand har mund og mæle;
som fugle smaa, naar skov er grøn,
da kvadrer barnesjæle.

Og hvor Guds ord det lukkes ind,
det leirer sig og sjunger:
Guds fred! bliv lys i sjæl og sind!
bliv sang paa folksætninger!

Luf op i en høfialig stund
dig for Guds ord hvert øre,
og luf dig op, du folksmund,
med ord som du kan føre!

Ja, tal nu sandt om smaat og stort
og jevnt om alt det høie!
Thi godt er alt hvad Gud har gjort,
og klart gudsbarnets øie.

Grundtvig.

142. Som: Naar du vil paa hjælpeski.
Morgenhamen atter gøl, | slog med dugget vinge,
lyste os den guldne sol | vil med lyset bringe,
naar vi taffer ham i løn | over alle sole,
som gjør morgenrøden støn, | signer livets skole!
Dagen har han slabt til daad, | skunringen til hvile,
ingen maalte livets traad, | derfor lad os ile,

gjøre gavn mens dagen gaar, | prøve vore kræfter,
vise paa at gode laar | retter sig derefter.

Ord i mund og skrift i bog | skal vor ungdom lære,
ret at bruge kraft og sprog, | livet til Guds ære;
da vor manddom klog og stærk | svare skal til navnet;
frøne stolens ungdomsverk | vise det har gavnnet!
Grundvig.

143. Som: I rosenlund under sagas hal.

Mens lien gulner, og skogens flor
for løvsalds-stafflen maa vise,
her vier ind vi en urtegaard
for aandens evige rike.

Den ligger høit paa klippegrund,
den staar med murer trygge; —
Gud signe mildt fra denne stund
det verk vi her vil bygge;

Vi fjeldets sønner, vi det saa vel
at urt kan artes paa heien,
at tollens top, der den gror paa fjeld.
mot himlen kjæft finder veien; —
vi vet at straa ba! fjeldets ur
kan aflets frønguld bære; —
saa tribes og ba! stolens mur
den grøberike lærel

Vi Gud vil sende sit godveir ned
til urtegaarden herinde,
saa tankens spier, saa aandens sæd
sig frem til modning kan vinde;
han stænke frimarks-luftning mild
og lys fra livets vidder:
ti friluft trænger tanken til,
som vaaren fuglevidder.

Saa vær da viet til sjælerøgt,
du aandens fredlsste have!
Det frø her lægges, det spire trygt
utover slegtenes gravel
Etik aldrig livets vaarnatur

fra lære-hjemmets tanke, —
og hvælv dit tak og høin din mur
sont vern, men ei som stranke!

Jbten.

144. Som: At far min tunde gjera.

Vestkommen hver hvis glæde | er vore fædres hjem,
hvis hu er fri at træde | med lys i livet frem.
hvis lyst er stor at vorde | i mer end gods og muld,
en rikmand paa de gaarde | hvis stat er aandens guld.
Et modersmaal vi eier, | av fædres bryst det sprang,
det mer end guldet veier, | har mer end guldets klang;
vi eier store minder | og tonestrømmes væld,
vi eier lys som rinder | for os i gry og kveld.
Det er vor ungdoms ære, | det er vor lek og lyst,
det alvorstanken være | som bor i mandens bryst!
saa skjøn en drøm ei findes | sont den paa ungdoms strand
om arven som skal vinde | i aandens fædreland.
Ja, det er din med rette | hver stat som vorder kjendt,
hvert lys paa fjeld og flette | i solseanden tændt,
hver livets daad paa jorden, | hvert ædelt tankelyst,
men først og sist i Norden | for folkhjertet lyg.
Ti skal vor gjerning være | ved modersmaalets lyd
at plante Gud til ære | en sæd til hjertets fryd,
en blomst hvis duft kan glæde | hver kvinde og hver mand,
et lys som glans kan sprede | trindt i vort fædreland.

D. Krvesen.

145. Som: Den nye stevtonen.

Og var det litet jeg frem fik bære,
av det jeg helst vilde eder lære,
saa det som tørte sig hjertevarmt,
blev, al, saa mat og saa blekt og armt;
og var det knapt som et skær tilbage
av det som mon forbi hjerten drage, —
saa la mig sige det denne gang,
mit hjertes dybeste livienstrang

Det var det løsende ord at finde
 som tænder sommer og sol herinde,
 saa alt hvad livet i eie fik,
 stod som i straaler for sjælens blit.
 Saa hjerte kunde mot hjerte banke
 og dele varme sin bedste tanke,
 og dog et glimt av den fryd forstaa,
 som Adams sønner paa jord kan naa.
 Ti den en jubel vel kan istemme,
 — du maatte sorgenes land forglemme —
 som fjernt jeg hørte den bruse fun,
 og dog den trængte til sjælens bund.
 Og saa hver bævende straale bøie
 som i et brændpunkt imot det høie.
 til som en eneste flamme klar
 det slog mot ham som dem stænket har,
 og jubelstrømmen tilbaakeløsende
 for guddomsognisten paa jord han tændte;
 se, det var det som jeg tænkte paa,
 o Gud, at engang det lyffes maal

Jugv. Bøhn.

146.

Maalet hennar mor me vil | aldri, aldri glømma!
 Kor det gjeng i verdi til, | det vil tunga geyma!
 Der me seff i moderarv | alt det beste hjarta tarv!
 Harald aatte iffje staa! | betre til sit yrkje;
 Olav og ved dette maal | bygde upp vaar kyrkje;
 tunga tala, borni log; | felleluffa aldri dog.
 Skal so Rorig standa enn, | daa lyt fram for staalet
 Rorigs kvinno, born og menn | leggja hug til maalet.
 Tynest tunga, døyr me fleir, | standa aldri upp att meir
 Me som her ei mor hev aatt | upp i desse dalar,
 aa, me veit, me veit det godt, | for so hjarta talar —
 veit at maalet hennar mor | hev for os dei rette ord.

Reitan.

147. Som: Hvor herlig er mit fødeland.

Det maal du gav meg, gamle mor,
eg signar i mit inste hjarte;
um glad eg lær ell' græt i stunder svarte,
til talf, til bøn eg der kann finna ord.
Med svart eit ord dei minni fylgja;
du kjennest stor deg under dylja;
for land og liv i tusen aar
ligg der med siger og med saar.

Den gongen fyrst me braut herinn,
— og ølfi rubde veg i fjogen, —
dei stod og lydde etter denne fjogen
som tungsjint læt, naar trei fjelb i vind.
Med livet denne fjog seg blanda
og vart so inn i talen anda.
Dg gamle mor i liten lind
enn same fjogen andar inn.

Ja vaart det er det maal du gav;
av landet fødd me vel det kjenner.
Dg naar det sprett og leifar kring og vender,
stin sol paa fjell og sønser sol fraa hav,
og vit og mod til daapen bar det;
med vikingiverd kring heimen star det,
so langan leid dei viste vel,
det song eit liv bland vaare fjell.

Det maal du gav meg, gamle mor,
eg signar i mit inste hjarte —
um glad eg lær ell' græt i stunder svarte,
til talf, til bøn eg der kann finna ord.
Dg høyr det syng i kvar ei trengja;
snart skal i fots det fram seg i trengja;
og daa du skal, vaar gamle mor,
din lovsong saa med eigne ord.

Jon Star.

148. Den nye fretonen.

Og naar eg høyrer det maalet lissar,
det er so taarer or augo trissar;

og naar eg høyrer det maalet læt,
 eg stundom smiler, og so eg græt.
 Det er som augo der lyser milde
 fraa heimegrender og helsa vilde, —
 som augo alle og hjarto maa
 i songen strøhma og saman flaa.

Det er som svara baad' berg og dalar,
 det er som bekkjen' og fossen talar;
 det er som blomar og lid og fjord
 seg slyngjer inn i dei same ord.

Det er som minne, som vel me kjenner,
 i fring oss fangar med barne-hender;
 det er som heimen med hjære ord
 seg bøygjer hver oss som ei mor.

Og ein gong, ein gong skal dagen koma,
 og maalet lett hver landet ljoma
 og fylgja med deg, um vidt du fer,
 og heimen vera deg alltid nær.

Ingv. Bøhn.

149.

Moder's navn er en himmelsk lyd, | saa vide som bølgen blaaner
 moder's røst er den svædes fryd | og glæder naar is'en graaner.
 sødt i lyst og sødt i nød, | sødt i liv og sødt i død,
 sødt i eftermælet!

Moder'smaal er de fagres sprog | os tryller i ungdomstide;
 moder'smaal er de hjæres og | vi savner som duer hvide.
 Sødt i lyst og sødt i nød, osv.

Moder'smaal er de kraftens ord | som lever i folks munde;
 som det elstes i syd og nord, | saa sjunges der sødt i lunde.
 Sødt i lyst og sødt i nød, osv.

Moder'smaal er det rosenbaand | som store og smaa omslynger;
 i det lever kun fædres aand, | og deri kun hjertet gynger.
 Sødt i lyst og sødt i nød, osv.

Moder'smaal er vort hjertesprog, | kun løs er al fremmed tale;
 det alene i mund og bog | kan vælle et folk af biale.
 Sødt i lyst og sødt i nød, osv.

Grundtvig.

150.

Jeg hører frem gennem straaesfryd
 i søndagsstilhet med Kollselvd.
 Alt løfter solen fra myg til iarden,
 som var den selve alskjærligheden.
 Og folk forbi mig til kirke tjøre,
 snart stiger sangen for aapne døre.
 Godt mot! Du hilste paa fler end mig,
 skjønt du i skyndingen saa det ei.
 Jeg har det herligste reisesølge,
 skjønt det sig skundom mon listigfølge;
 men naar du saa mig saa søndagsglad,
 var det fordi at vi flere sat,
 og naar du hørte mig dæmpet synge,
 de sat i tonen som i en gyng.
 Mig følger en med en sjæl saa stor,
 for mig hun ofrede alt paa jord;
 ja hun som lo, naar min baat blev trængt
 og blev ei blef under ubeirshængt,
 ja hun imellem hvis hvite arme
 jeg kjendte livets og troens varme.
 Se deri er jeg av sneglearten
 at huset bærer jeg med paa farten,
 og den som tror det er tungvint bør,
 han skulde vite hvor godt det gjør
 at krype ind under talet atter,
 hvor hun staar lys mellem barnelatter.
 Ei maaler tankens, ei digtets søn
 saa høi en hvælving, saa dyb en brønd
 som fra den himmelske kjærlighet
 til der den speiler i vuggen ned.
 Ei sjælen løser, ei hjertet bugger,
 som naar dit barn under bøn du vugger.
 Hvo ei har kjærlighet i det smaa,
 han kan ei mængdens, ei mindets saa;
 hvo ei kan bygge sit eget hus,
 hvad stort han bygger, gaar og i grus

Med feir fra Mossbø til Kartagena
han dør dog ensom paa Et. Helena.
Har først du bygget dig selv et fæste;
saa tit du frelser endog din næste;
stjont barnehænders og kvindeverf,
det fæste holder din sjæl saa sterf,
at den gaar hel gjennem kamp og fare
og giver mod til den største stare.
Et enkelt hjem har saa tit et land,
naar ut det sendte dets frelsermand,
og mange tusen av hjem det var
som landet frelst ifra slaget bar.
Og det som bærer det gjennem freden,
er hjemmets pulsflag i travlheden.
Trods alt det fine i fremmed duft
helt ren alene er hjemmets luft.
Der møter bare det barnesande,
og synen lysses ifra din pande;
til hjemmet h i s t staar der aapne døre;
ti derfra kom det, — og dit det førel
Godt mot! du vandrer paa kirkevei!
Du ber for dine, for mine jeg,
ti bønnen bærer et stykke frem
paa veien mellem de tvende hjem,
— I høier ind; jeg maa vidre høre,
mens salmen følger fra aapne døre.
— Godt mot! Du hilste paa fler end mig,
stjont du i skyndingen saa det ei.

Djursfon

151. Som: Baa fløg og engjer snøen fell

Jeg har et hjem, det er saa godt, | stjont kun en liten hytte;
men ei for noget kongeslot | jeg vilde det bortbøtte.
Der har jeg baade far og mor | og min søsken liere;
der bæres dagligen mit bord; | hvad kan jeg mer begjære?
Der vedes mig mit seie blott, | stjont staar kun er min pute;
Og der jeg sover noksaar søtt | om end det stormer ute.

Der gaar min lef med søstend smaa | og mange muntre venner;
 kan stundom end litt strid opstaa, | det fredelig dog ender.
 Ha tal, o Gud, for gaven kjær, | den kom fra dig, Vorherrel
 Jeg fik det godt; bli du mig nær, | saa faar jeg det ei værre!
 B. A. Jensen.

152.

No stend ho steller i fjølen-kraa, ho mor!
 ho er so gamall, ho er so graa, ho mor.
 Na var eg fatten i mjuke sinn,
 som kjæla sær seg som haaret inn til ho mor!
 Ho gjeng paa tun i den stille gard, ho mor
 med svike sporv i sitt fotefar, ho mor.
 Na var eg sporven so glad og lett,
 som hopp og dansar og sprett og stvett um ho mor!
 Ho likar soli paa strukne sinn. ho mor;
 ho likar havgula, sval og linn, ho mor.
 Na var eg havgula frisk og fri,
 eg skulde svala mi heile tid um ho mor.
 Men gift ho sær, som i ryggen sng, ho mor,
 naar vinden lald gjennom fjølen sng, ho mor.
 Na var eg bori gamall og sæl
 eg tett meg stengde og livde vel um ho mor.
 Eg veit so vel hva ho tenkjer paa, ho mor,
 naar der ved gruva ho mødd maa staa, ho mor.
 So tidt ho glømer sitt træl og mas
 og stier ut gjennom fjølenglaß, gjer ho mor.
 Ho glømer stræv og ho glømer stell, ho mor,
 og stier upp mot dei vilse fjell, ho mor.
 „Kor gjeng det Veslemøy, arme ting,
 som renna maa alle berg i kring?“ spør ho mor.
 Na visste du kor eg lengtar her, du mor! —
 Den brune heidi, den sekk eg kjær, du mor!
 Her gjeng eg or millom aude fjell
 og græt meg i løvnn kvar einaste kveld, du mor!
 Na tru den tidi sekk rundt seg snutt, du mor.
 Eg reknar time og kvar minutt, du mor!

Na kunde eg stiga med sjumils-steg
og sitja ei ørliti stund hjaa deg, du mi mor! —
Garborg.

153. Som: Apostlene sat i Jerusalem.

Guds fred over huset hvor kjærlighet bor,
og hjertet har smeltende stemme.
hvor fremmed og kjending, hvor liten og stor
saa hjertelig møtes som hjemmel
Guds fred med den gamle som stunder til rol
Hans aften saa mildelig smile!
Guds fred over graven hvor støvet skal bo,
naar aanden gaar ind til sin hvile!
Guds fred med de yngre som trolig i sind
de hensernes minde vil bære!
Guds fred med de smaa som med roser paa kind
opvokser i tugt og i ære!
Guds fred med os alle, hvor vi end skal gaa,
til engang vi synes i graven!
Guds fred naar det undes os sulig at naa
Guds-freden i paradisk-haven!

Reitan.

154. Som: Julen har englelyd.

Huset, som Gud har bygt, | det kan trygt
som paa en flippe hvile | og smile.
Lad stormene kun susel | de er i Herrens haand.
Lad bølgerne kun bruse! | de er i himlens haand.
Hvad fast er bygt paa flirpe, | ei dulle kan og glippe,
al verden skal forgaa. | Gud! dit hus skal staa.
Dem som vort hjerte nær | vokste her
og os vemodig glade | forlade,
vi Gud i veld befale; | han som har bygt for os
paa bjerge og i dale, | saa vi ved stormen trods,
han vil for dem og bygge | i flippeborgens flugge,
naar han derom i løn | hører deres bøn.
Da skal fra bytter smaa | sammenflaa
som sang om morgenstunden | i lunden,

lovsange til den høie | som bygger lavt paa jord,
 som laaner stov sit vie | og afte sine ord;
 og alle himlens hære | skal til den godes ære
 i kor med mark og flov | juble: Gud ste lov!

Grundtvig.

155. Som: Sæng med os baade mark og flov.

Altørlyset i Herrens hus | er det ædleste brudeblus:
 kjærligheds ild fra himmerig | gløder i barm evindel'ig.
 O Gud ste lov!

Til vor Herre vi beder frit: | Lad os lygne i lyset dit!
 Lovet du har din kjærlighed | møde os skal ved hvert et fjed.
 Den som Jesu for øiet staar, | ingensinde i mørke gaar:
 Hvor der er tro paa Jesu navn, | der er en varm og kjærlig savn.
 Der velsignet gaar ind og ud | altid brudgommen med sin brud;
 daler end sol og blegner kind, | blidt er det klare maanest'kin.
 O Gud ste lov!

Grundtvig.

156. Senges som no. 80 i Landstads salmebog.

Jeg ved en blomst saa fager og fin, | dens duft gjør hjerter glade,
 dens saft er som den klare vin, | saa liflig fin
 som rosen er dens blade.
 Den fagre blomst er kjærlighed, | et kunstverk af Guds finger,
 den vokser op før stov det ved, | i lønlighed,
 til deilig den udspringer.
 Den vokser vildt dog kun paa jord, | undtagen i Guds eden.
 kun der, ved livets flod, den gror | og staar i flor
 med duft for evigheden.
 Ved brudeblus i Jesu navn | dog gode raad vi finde,
 thi paradis er i hans savn, | sin fødestavn
 skal blomsten atter vinde.
 Velsignelsen af Jesu mund, | hvor kjærlighed er inde,
 omplanter i en salig stund | paa hellig grund
 den blomst hos mand og kvinde.
 De to da vorder ett paany | ved kjærligheds vidunder,
 som kun forklæres over sky, | hvor Injets by
 paa kjærlighed sig grunder

Grundtvig.

157. Mel. av Bøfse.

Det er saa yndigt at følges ad
 for dem som gjerne vil sammen være,
 da er med glæden man dobbelt glad,
 og halvt om sorgen saa tung at bære;
 ja det er gammen :: at reise sammen, ::
 naar fjederhammen :: er fjærlighed! ::

Det er saa hyggeligt alle steds,
 hvor smaa og store har ett i sinde,
 og det som drager de store læs,
 i hjertekamret er inderst inde;
 ja, det er gammen :: at holde sammen, ::
 naar ja og amen :: er hjertets sprogl ::

Det er saa herligt at stole paa,
 vi har en herre som alting mægter,
 han os ei glemmer, naar vi er graa,
 hans naade rækker til tusen slegter;
 ja, det er gammen :: at allesammen ::
 er ja og amen :: Guds naades ord! ::

Det er vemodigt at stilles ad
 for dem som gjerne vil sammen være,
 men, Gud ske lov! i Borherres stad
 for evig samles de hjertenskjære;
 ja, det er gammen :: at leve sammen, ::
 hvor ja og amen :: er fjærlighed. ::

Grundtvig.

158. Som: I alle de riger og lande.

En stormvind gaar over jorden, | den sliter i hjertebaand!
 Fra syden og op til norden | der strides med aand og haand.
 Her sitter vi kvinder stille | og stirrer taus og derpaa,
 hvad under om taarer trille | ved hvad vi kun halvt forstaa?
 Vi kjender vel nærmest kampen | kun fra vort eget bryst,
 i kammeret hvor ved lampen | vi øber vor gjerning tyst.
 Hvad under vel om vi længes | og sukker efter fred?
 Li se, naar mændene trænges, | da trænges vi kvinder med!
 Dog som i vort eget hjerte | vi ønske ei dødens ro,
 men utvælger lampens smerte | til prøvelse for vor tro, —

saa ved de større møder, | hvor sandhet i holmgang gaar
 med løgnen, den folksøder, | bort hjerte i kamptakt slaar.
 Da brister de sytraadslænker | som fæste vil os til stov.
 de smaalighetsbaand som frænker, | henveires som visnet løv.

Marie Begejlsen.

159.

Nu tal for alt ifra vi var smaa
 og lekte sammen i slog og lage.
 Jeg tænkte leken den skulde gaa
 op i de graanende dage.
 Jeg tænkte leken den skulde gaa
 ut fra de løvede, lyse birke
 dit frem hvor Solbakkehuset staa,
 og til den rødmalte kirke.
 Jeg sat og ventet saa mangen kveld
 og saa dit bort under græneheien;
 men stygget gjorde det mørke fjeld,
 og du, du sandt ikke veien.
 Jeg sat og ventet og tænkte tit:
 Naar dagen lider, han veien over,
 og lyset sluktes og brændte litt,
 og dagen kom og gif over.
 Det stakkars øie er blevet vant,
 det kan saa sent med at vende synet;
 det kjender slet ingen anden kant
 og brænder saart under brynnet.
 De nævner sted hvor jeg trost kan saa,
 det er i kirken ba! Jagerliden!
 Men be mig ikke om dit at gaa; —
 han sitter lile ved siden.
 Men godt, saa vet jeg dog hvem det var
 som lagde gaardene mot hverandre
 og vei for synet i flogen stur
 og gav det lov til at vandre.
 Men godt, saa vet jeg dog hvem det var
 som satte stoler til kirkebor'et

og gjorde at de gaar par om par
fremover like mot foret!

Bjornson.

160. Mel. av Grieg.

Ranste vil der gaa baade vinter og vaar
og naeste sommer med og det hele aar;
men engang vil du komme, det vet jeg vist,
og jeg skal nok vente, for det lovte jeg sidst.
Gud styrke dig, hvor du i verden gaar!
Gud glæde dig, hvis du for hans fotskammel staar!
Her skal jeg vente til du kommer igjen,
og venter du histoppe, vi træffes der, min ven!

Jbsen.

161.

„Nytt munde det regna so saare,
og det dryver av tre og av run;
vind og stein, furugrein hev deg ribe,
dei hev slite di skaape i sund.“
„Um det regner og snor,
um det stormar av nord,
uti hugen so leitar dine ord!“
Eg kann sjaa det paa augo so klaare
at du nytt gjekk og taarone gret;
regn og vind, sorg i sinn, groat i auga
du som heve den hugen so lett!“
„Kvar den taara som fall,
og so sagnaden all
heve du daa aaleine uti vald.“
„Ror du gjeng, paa din veg vil eg breida
kvar ein blom, kvart eit angande blab,
fugl paa grein, kvar og ein vil eg beda —
stulo sveba og svebra deg glad.“
„Lat dei anga for vind,
lat dei syngja i lind,
visst dei ikkje kann svæva mitt sinn.“
„Men i morgon, naar soli ho stiger,

fyre moder bi høni eg ber,
 og eg heb henne blid, som det høver:
 Fær eg vera deg sonen so kjær?"
 "Gjaa det ljósna i lid,
 binden leifar so blid,
 du skal vera min ven i allan tid."

Danft folkevise, paa norsk ved Bøhn.

162. Den nye stevtonen.

Den dag hjem aldrí at eg deg gløymmer,
 for um eg søver, eg um deg drøymmer.
 Um natt og dag er du like nær,
 og best eg ser deg naar myrkt det er.
 Du leifar kringum meg der eg vankar,
 eg høyrer deg naar mitt hjarta bankar.
 Du stodt meg fylgjier paa ferdi mi,
 som sluggen gaar etter soli si.
 Naar nokon hjem og i klínka røfflier,
 d'er du som hjem inn til meg eg tøfflier:
 eg sprett paa stolen og vil meg te,
 men snart eg sig atter ende ned.
 Naar binden lint uti laubet ruslar,
 eg trur d'er du som gaar der og tuslar;
 naar sumt der burte eg ser seg snu,
 eg sveff og trur det maa vera du.
 I kvar som gaar og som rid og lønner,
 d'er deg eg ser, deg i alt eg høyrer;
 i song og sløyte og selesaat,
 men endaa best i min eigen graat.

Vinje.

163. Kon synges paa den gamle stevtonen.

"Eg tilje so, nær eg site hjaa deg,
 som eg sat uti solskin hjarte;
 nær eg aa du me stjlast aat.
 daa ribnar baa hug og hjarta.
 Eg tilje so, nær eg site hjaa deg,
 som eg sat uti solskin hjarte;

nær eg aa du me finnst att,
 daa gleast baa hug aa hjarta
 „Eg tifje io vent um ditt gule haar,
 som epli dei drøp paa lviſte.
 Eæl er den som deg maa ſaa —
 Gud bære den som ſkal miſte!“

Av Benbil og Karolilja, norſt ſolleviſe

164. Den nye ſtebtonen.

Fyrſt eg ſaag atter der me ha' gjenge,
 det var ſo vondt at eg gret ſo lenge;
 fyrſt eg ſaag att der me gjekk og ſtod,
 det trilla taarer alt ned paa jord.
 Nær ſorgi aukar, og modet minſar,
 og blodet ſaltnar kvar gong du blinſar,
 daa ſer du gravi ſo glad imot,
 daa hatnar ſorgi i hjarterot.
 Na allting gløymest no hurt med tidi,
 men aldri gløymest det eg hev lidi.
 For alt i verbi ſaun gjevast raad,
 men ungdoms kjærleike aukar paa.
 Du tenkjer vel at det vil ſje vara,
 at det er burte um tvo tri dagar,
 du tenkjer vel at eg hev an gløymt,
 men eg hev an under mitt hjarta gøymt.

Norſte ſtev.

165.

Eg veit ei liti gjente,
 ja eg kjenner a' ſo vel,
 eg veit ei liti gjente nord i ſfogen
 med raude finner, augo blaa,
 med fine hender, føter ſmaa:
 eg veit ei liti gjente nord i ſfogen.
 Med blomſtertjønne langt te ſfogs,
 ſo langt, ſo langt te ſfogs,
 der talatroſten ſynge ſo um kvelden,
 paa ſætervollan ſtod

ei bene gjente glad og lo,
 for trøst austan i Jonni der gjekk lojen.
 Og raud og rund gjekk soli att
 um aasen ner i vest,
 so myrkt, ja so myrkt det vart i flogen.
 Paa sætervøllen ga'
 ei bene gjente burt sit ja:
 eg hev ein liten kjærast nord i flogen.

Schirmer.

166. Egen melodi eller som: At far min.

Det lyser over Norden fra Freyas blanke rof,
 men Freya selv hun lyser i Nordens jomfruslot:
 og synger vi om hende, da gjør vi ikke stort,
 da gjør vi kun det samme som fædrene har gjort.
 Thi kvindens navn var altid et frihedsnavn i nord,
 og hvem har været stærkest, mon Freya eller Thor?
 Han hamred med sin Mjølner i tursepander graa,
 men hjertets spæde hamren den maatte hun fortaa.
 Han aag med sine bulke, han sprængte ur og jæld,
 hun sprængte laas og lukke for døbest sjælevæld;
 han trodsed jetteborgen, hug klipperne i flis
 men du var sterk i sorgen, graabsagre vanadis!
 Og var hun af de sterke, saa er hun det endnu,
 hun løfter al vor gjerning, hun binder al vor hu.
 Jomfruelig som birken, som bøgen moderlig,
 endnu hun laarer hælvtien af fjemperne for sig.
 Ja, hver en lillet jomfru, og hver en framlet brud,
 og om hun bærer vadmel hvad eller silkestrud,
 og hver en trofast hustru som ler ad modens fram,
 som laaner mandens tanke sin sterke fjederham,
 og hver en snehvid moder som sønner ligne lan,
 og hver en liden vildkat i Freyas lette spand.
 — dem alle, alle, alle dem gjælder denne sang.
 men slutte vi dem nævne, saa blev den allfor lang.

Chr. Richarz.

167.

Jeg gik mig ud en sommerdag at høre
 fuglesang som hjertet kunde røre
 i de dybe dale | blandt de nattergale,
 blandt de andre fugle smaa som tale.
 Den allermindste fugl af dem der vare,
 sang fra træet ned i toner klare.
 Den sang: „Mens ungerjvenden gaar saa ene,
 længes en imellem løv og grene.“
 „Men under løvet gaar de lune vinde,
 der du skal din hjertenskjære finde.“
 Hav tak, du lille fugl, for du har sunget!
 Ellers var mit brust af længsel sprunget.
 Hav tak, du lille fugl der sang med ære,
 frillede min længsel og begjære;
 af større ve kan verden ikke trænges
 end at stilles, naar man saare længes!
 En større fryd kan verden ikke bære
 end at samles med sin hjertenskjære!
 Da nu min hjertenskjæreste var funden,
 sang og blomstrede det rundt i lunden
 bunde dybe dale | og de nattergale
 og de andre fugle smaa som tale

168.

Og det var liden Gudrun, | hun stod i fremmed land.
 Hun græd de salte taarer | alt ved det første vand.
 O hvem kan dog forglemme sin kjæreste ven!
 Hun var en kongedatter, | en rosenblomme rød;
 hun tvætted og hun trælled | dog for den sorte bød.
 I Sjællands grønne lunde, | paa kjærlighedens ø,
 der sad en drøt med sorgen, | hun var hans fæstems
 Hun ranet var og røvet, | da han var ikke nær,
 forgjæves vred hun hænder | da hendes moder kjær.
 Hun døttig var som dagen, | naar den gaar op i øst,
 saa sød som nattergalen | og klar var hendes røst.

Og det var vikingdrotten, i han sagde: Rose brud,
 sorg længer ei saa saare | for du var kongebrud!
 Jeg byder dig guldkrone, | jeg selv er kongesødt,
 ei brast det haand i verden, | som jo med guld er hødt.
 Det var for høve øren; | hun sulked: jeg dog ved
 at ikke for al verden | kan sælges hjærlighed.
 Og det var liden Gudrun, | hun fik saa bange saar.
 hun trælled som en terne | i fulde tretten aar.
 Hun blev dog ved det samme, | hun sulked: jeg dog ved
 at ikke for al verden | kan sælges hjærlighed.
 Hun stod ved tvættestedet | i kulde, regn og slud,
 Gud naade mig, hun sulked, | som jeg blev kongebrud!
 Da kom en baad paa søen, | deri sad skæmper to.
 Den ene gav hun aarle | sit hjerte og sin tro.
 Og det var Gudruns broder | og hendes fæstemand,
 de ledte om den hjære | med slid i fremmed land.
 De kjendtes ved hinanden | paa ringe og paa røst,
 de klappedes, de kystes | derpaa med liv og lyst.
 De kom og svandt, de hjære, | hun ene stod paan,
 men dages kulde hjælpen | med næste morgengrøn.
 Det lakked hardt ad aften, | arbeidet var forlømt,
 ei sov et havde Gudrun, | men sødt hun havde drømt.
 Da tog hun saa til orde: | To longer har mig lyst,
 til andet end at trælle | har jeg nu mod og lyst.
 Hun tog de brede lagen, | hun tog de buge sinaa.
 hun smed dem udi søen, | saalangt hun kunde naa.
 Hun sagde til hvert lagen, | hun sagde til hvert lin:
 Flyd frit! ei mer du trælle! | flyd efter vilje din!
 I skal det alle merke, | en dronning er jeg lig
 I skal det alle vide, | at fri jeg søler mig.
 Med frihed vil jeg laare | at leve eller dø
 Gud unde mig at hvile | paa hjærlighedens ø!
 Og det var liden Gudrun, | hun blev en dronning sin,
 ved Jæsefjord i Leire | hun skændte nyd og vin.
 Hun trofast havde seilet | med sorg den høje sø,
 med glæden sødt hun hviled | paa hjærlighedens ø!
 O hvem kan dog forglemme sin hjærste ven!

168 b.

Duva sette seg paa lindetvist — Gud aa raade —

ho synger so sagert um Jesum Krist

Herre Gud sende os sin naade.

„Aa høyr du Tors liti, eg talar til deg,

aa høster du fylgja av med meg?”

„Koss kann eg fara og fylgja av med deg?

Kongeson i England, han belar til meg.”

„Aa høyr du Tors liti, eg talar til deg

aa høster du aa fylgja or landet med meg?”

„Koss kann eg fara or landet med deg?

Ein kongeson or England hev trulova meg.”

Dg Tors liti veiva sitt hovud i skinn

og gjell so fyre kjær moder si inn.

Tors liti ho veiva sitt hovud i streng,

og gjell so inn for sin fader i seng.

Tors liti fell ilt fyrr tuppen gol

og ho var daud fyrr upp renner sol.

So bar dei liket etter vegen fram;

dei tolv gudsenglar fyre rann.

So bar dei liket gjennom kyrkjeled;

dei tolv gudsenglar follo paa lue.

So bar dei liket inn paa kyrkjegolv;

i himmerike ringde dei klokkene tolv.

Tors liti ho prilla paa døri med fingrane smaa:

„Aa kjære jomfru Maria, lat losa israa.”

Jomfru Maria stod upp av sin eigen stol:

„Bellomi, Tors liti mi, trøytt og mod!”

„Inkje er eg so trøytt, inkje er eg so mod, — Gud aa raade —

ei liti hvilestund var fulla god.”

Herre Gud sende oss sin naade!

Korff folkestefe.

169.

Och liten Karin tjänte | på unga kungens gård;

hon lyste som en stjärna | bland alla tärnor små.

Hon lyste som en stjärna | allt bland de tärnor små,

och unga kungen talta | til liten Karin så:

«Och hör du, liten Karin, | säg, vil du bliva min?

Gråhåsten och gullsadeln, | dem vill jag giva dig.»

Gråhåsten och gullsadeln, | dem aktar jag ej på.

Giv dem din unga drottning, | låt mig med äran gå.

«Och hör du, liten Karin, | säg, vill du bliva min?

Min rödaste gullkrona, | den vill jag giva dig.»

Din rödaste gullkrona. | den aktar jag ej på.

Giv den din unga drottning, | låt mig med äran gå.

«Och hör du, liten Karin, | säg, vill du bliva min?

Mitt halva kungarike, | det vill jag giva dig.»

Ditt halva kungarike, | det aktar jag ej på.

Giv det din unga drottning, | låt mig med äran gå.

«Och hör du, liten Karin, | vill du ej bliva min?

Så skal jag låta sätta dig | i spike-tunnan in.»

Och vil du låta sätta mig | i spike-tunnan in,

Guds englar små de se att jag | oskyldig är dertill.

De satte liten Karin | i spike-tunnan in,

och konungens små svenner | de rulla henne kring.

Då kom der ifrån himlen | två hvita duvor ner,

de togo liten Karin, | och straks så blev det tre.

Så kom två svarta korpar | dit up från helvete;

de togo unga kungen, | och straks så blev det tre.

Svenskt folkliv.

170.

Ingerid Sletten av Sillejord

hadde hverken sølv eller guld,

men en liten hue av farvet uld,

som hun hadde faat utav mor.

En liten hue av farvet uld,

hadde hverken stas eller for,

men fattig minde om far og mor,

som flinte langt mere end guld.

Hun gjemte huen i thve nar,

maatte ikke flite den ut!

„Saa bærer jeg den saa glad som brud,

naar jeg for alteret gaar.“

Sun gjemte huen i tretti aar,
maatte ikke skjæmme den ut!
„Saa bærer jeg den saa glad som brud,
naar jeg for vor Herre staar.“

Sun gjemte huen i firti aar,
huffet endnu paa sin mor.
„Beste min hue, forvist jeg tror
vi aldrig for alsteret staar.“

Sun ganger for kisten at tage den.
hjertet var saa stort derved;
hun leter frem til dens gamle sted,
da var der ikke traaden igjen.

Wjersfon.

171. Synges som no. 169.

Ung Aslaug gjett i bjørkestog, | so tir-øygd, frist og raud,
ho tykte mest at alle gret | der som ho gleða baud.

„Kva er det vel dei syter for | i verði vid og stor?

Naar soli stin og hjarta brenn, | og kjærleiken fær ord.“

Daa kom eit bod at hennar mor | laag sjuk og maatte døy,
daa kom eit bod at hennar ven | hev fest ei onnor møy.

Ung Aslaug vart so underleg | ho tagde reint den kveld,
for noko burt fraa hjarta frauð, | endaa det brann som eld.

Ung Aslaug gjett i bjørkestog, | so taar-øygd og so raud,
ho tykte mest at alle log, | der som ho sorgi baud.

„Kva er det vel dei sagnast ved | i verði vid og stor?

Naar soli brenn, men hjarta fryð, | og kjærleik bert er ord.

Janfon.

172.

Den tyngste sorg og møða | er den som ingen ser;
det verste mein aa grøða | er det som intje ter.

Na, sæl er den som klaga fær | og ventar hjelp og raad,
mot den som løynleg draga fær | og ottar spot og haad.

Det var ein draum eg drøynde, | den draumen var so blid:
slif hugnad hev eg aldri | kjent fyrr i all mi tid.

Eg drøyndest paa ein blomstervoll, | og soli skein so hjart;
eg vafna paa ein øydeholm, | og himmelen var svart.

Den draumen lyt eg løyna | og læsa i min barm;
 og trutt stal barmen tegja, | for saart han sveli av harm.
 I song stal han faa letta seg | og i ein taareslaum.
 Far vel, far vel, du vene draum, | du alt for vene draum!
Svar Kafen.

173.

Eg gjætte Tulla i femtan aar, | eg passa vel paa Tulla;
 eg gjætte burt baade lamb og saar, | men endaa hadde eg Tulla.
 Na hei og haa, det sær so gaal
 Eg tregar meste paa Tulla,
 for ho var krulla i ulla.
 Eg gjætte Tulla burt i ei lid, der var so lite te beite,
 eg gjell og lokka paa Tulla mi | og etter grasen mun leite.
 Na hei og haa osv.
 Og so kom strubben lastande fram, | daa fekk eg laupmann te Tulla;
 og allederinga var tje lang, | og penningan var tje mange.
 Na hei og haa osv.
 Eg fekk tje meir av Tulla mi | enn ein liten flekk utav blodet!
 No kjem eg aldri til Fagerlid, | um der er gras nok og grode.
 Na hei og haa osv. Rorik Soltevisle.

174.

„Blaamann“, „Blaamann“, bukken min,
 tenk paa vesle guten din!
 Bjonnen med sin lodne feld
 kann deg taka seint i svelb.
 Gamle „Dylle“, moder di
 seint kom heim med bjolla st.
 So ikring seg ho mund' sjaa,
 liksom der var faare paa.
 Det saag ut som der var vand,
 kanstje no du ligger daud.
 Tidt du dansa krinaum meg,
 mangt eg rødde daa med deg.
 Naar eg laag som blind og daud,
 grov du paa meg med di klauv;
 ja du vilde vekkja meg
 upp til leiken din med deg.

Du var spræk og glad og god,
 all min ros du vel forstod.
 Tidt du veit eg sa til deg:
 „Han veit meir enn mata seg.“
 „Blaamann“, „Blaamann“, ivara no,
 mefra med din kjende ljod!
 Gittje enno, „Blaamann“ min,
 maa du bøy fraa guten din.

Biale

175. Som: I sønner av fjeldet.

Gjaa no skal du høyra um Venda fraa Land
 og um hennar sagrafte solen.
 So sant som eg segjer, av soga er sann
 kvar einaste mutten og molen.
 Ho Venda med son sin til beites vart feud
 til fjells fraa det skogute traet,
 og godt ho deruppe fring satrom var feud,
 og saun seg det finaste graet.
 Men Venda ho visste at turrare var
 kvar blomen der nede paa hjelldom,
 so lenger og lenger med henne det bar
 der upp mot dei sælande fjellom.
 I slagregn paa flotter og flæ og fli,
 naar drivskodd i krullar seg ringa,
 daa stod ho mot veret for son sin til li,
 og vernde 'n med halsen og bringa.
 Fraa lider ho fór der ho beitte som best:
 — Kven veit hva ho hadde i hanten!
 Ho stemde av stad, og so lom ho der vest
 der inn under Galdeberg-fnarsen.
 Men ulukka var ho til høgre ei tof
 der framme paa strandi ved betten;
 for upphver berget legg vegen ein trof,
 og soleis ho sat som i setten.
 Den tolvten er fin, og slit ligue for vindi
 og der er vel beite laun henda!

men sjellet og fjorden dei stengjer beg inn,
so vegen er berre attende.

So heitte i batten. Men sann so tilfist
at graset tok der til aa enda.

So stod ho og sturde. D' er galenskap, men visst
at hesten han aldri kann venda.

So stod der og tenkte og saag seg ikring,
so steig ho til svoms burt i bylgja,
og solen slaug etter, det strøpeleg ting!
Du veit at han mor si laut fylgja.

So svam so det fryste, for hesten er slif,
han batten ei vyrder og vandar.
Men midt burt i berget der ligger ei vit,
og der ho med solen sin landar.

I vatnet var kaldt denne stubben, ho svam.
Det var so det svilde, det gjorde.
Tilbake ho kom ei, og lengere fram
det var som ho heller ei torde.

Dei aato, so lenge det fantes eit straa,
men svart dei ikringum seg snøydde.
Men solen var barnet, og svolten drog paa,
so der ifraa mor si han døydde.

Aa kvila paa vegen gjev styrte i bein;
og sann du, so bør du det gjera.
Men standa i faaren som hoggen i stein
det er fulla raadlaus aa vera.

So kom der ein baat i den djupaste naud,
og spint inn i svingen han smurde.
So freiste dei Venda, som nær paa var daud,
og stod hver son sin og sturde.

Det er som du sjølv kann som Venda bli slur,
naar dette du dreg deg til minnes.
Men er detkje grovt med den hestenatur,
som soleis skal vera til sinnes?

Han siend til han stuvende svelter ihel,
og bantar paa vit til aa venda.

Og det er so sant som eg dette fortel,
 at tidt det i sjellom kann henda.
 Han gjenger seg fast, og han aldri kann smu,
 og motgang hans tanke ei mognar.
 Han stifter ei meining, som folk skalde tru.
 Han brester, men aldri han bognar.

Slit sjelban er geiti; det veit eg so plent:
 So er liksom „vittig“ og braatenkt,
 og aandfull, so tidt ho er „inkonsekvant“,
 og snur, naar ho ser det er faafengt. —

Binge

176.

Alt det som no skal duga, det lyter vera stort,
 for upp i høgdi vilja no alle folk so fort.
 Det teiknar til at alle den same hugen faa,
 aa fara som dei store og ikkje som dei smaa.
 Dei unge gilde gutar dei tykkjer det er ilt
 at andre land skal hava so offe mykje gildt.
 Ut folket der kann strøyta og losa seg so godt
 og stræma sine grannar og hava dei til spott.
 Det er ein harm aa høyra ifraa eit anna land
 at der er større rikdom og alt i større stand.
 Det er so vondt aa vita at uti landet der
 skal vera større bhar og større hus enn her.
 Ja der er husi høgre med fleire fargar paa
 og mykje større salar i husi til aa sjaa,
 og fleire folk i gata og mykje større straal
 og fleire store bøker og frægare maal.
 Der er det fleire kjolar, og ny er kvar ein klut;
 med halvårsgamle klæde fær ingen ganga ut.
 Der er det fleire fruer som pryda kann sin by
 med mykje større stakkar og finare ty.
 Der ut i andre landet dei kunna halba lag
 med drukkjer og med retter av mange hundrad slag
 og standa stolt um bordet og drikkja si staal
 med hundrande talar i eit sprisjande maal.

Ein arming er no illje den rife mannen til,
 men endaa kann han braaka og laast vera rif;
 og sturer han seg upp, er han like blank aa sjaa,
 for kroppen er vel jamgod, naar klæde koma paa.
 Det er den største gleða ein liten fyr kann faa,
 at han slepp upp i høgdi, so folk maa honom sjaa,
 og kjem der so ein framand og rosar honom gildt,
 so vert han so stolt at han reint løpper villt.
 Eken kann so undrast paa at det feller honom kjært
 aa læra slike ting som dei rife heber lært,
 aa drikkja same drifflen og gjera samme straaf
 og bera same klædnad og læra same maal.
 Den sida som snur ut, er no den som alle sjaa,
 og det som er inn under, det ser no ingen paa.
 Og ser me ut som herrar, so sær me herrerom,
 so lenge til det syner at pungen den er tom.

Ivar Aasen.

177. Mel. av Grieg.

Du gamle mor! du sliter arm, | so sveitten er som blod,
 men endaa i ditt hjarta varm. | Og du meg gav min sterke arm
 og dette ville mob.
 Du turta taarer av mitt kinn | so mang ein Herrens gong,
 og kysste meg som guten din | og bles meg uti barmen inn
 min sigerfulle song.
 Og gamle du, du gav til meg | mi mjuke hjarterot,
 og derfor maa eg elska deg, | kvarhelt eg bankar paa min veg,
 um so paa villan fot.

Binje.

178. Mel. av Nordraaf.

Ga, vi elsker dette landet, | som det stiger frem
 furet, veirbitt over vandet | med de tusen hjem,
 elsker, elsker det og tænker | paa vor far og mor
 og den saganat som sanker | drømme paa vor jord.
 Dette land har Harald berget | med sin kjæmperad,
 dette land har Haakon verget, | medens Divind kvad;
 paa det landet Olav malte | forset med sit blod,
 fra dets høie Sverre talte | Roma midt imot.

Bønder fine ølser brynte, | hvor en hær drog frem;
 Tordenstjold langs kysten lynte, | saa det lyfte hjem.
 Kvinder selv stod op og strebe, | som de vare mænd!
 Andre kunde bare græde, | men det kom igjen!
 Norste mand i hus og hytte, | tal din store Gud!
 Landet vilde han beskytte, | skjønt det mørkt saa ut.
 Alt hvad fædrene har kjæmpet, | mødrene har grætt,
 har den Herre stille lempet, | saa vi vandt vor ret.
 Ja, vi elsker dette Landet, | som det stiger frem
 furet, veirbitt over vandet | med de tusen hjem.
 Og som fædres kamp har hævet | det av nød til seir,
 ogjaa vi, naar det blir krævet, | for dets fred slaar leir!

Bjørnsen

179.

Mel. av S. R. Hansen.

Blandt alle lande i øst og vest
 er fædrelandet mit hjerte næst.
 Det „gamle Norge“ | med klippeborge
 mig huer bedst.
 Fra Vesterhavet til Njølens rand,
 fra Nordishavet til Kristianssand,
 der har jeg hjemme | og kan istemme:
 Mit fædreland!
 Jeg elsker eder, I gamle fjeld
 med høie tinder og dype væld,
 med slog om barmen | og jern i armen
 til tidens væld!
 Jeg elsker eder, I bøkker smaa,
 I stolte fosser, I fjorder blaa,
 I sjøer blanke, | hvis stille tanke
 kan stjerner naa!
 Jeg elsker furu og birkeslund
 med toneflangen fra fuglemund;
 og meget aner | de dunkle graner
 i vaarens stund.
 Jeg elsker bølgene, hvor frihet grov,
 de dype dale, hvor freden bor,

de ller fogre | og gylde agre
paa odelsjord.

Run høit i Norden, trods mørkets haand,
kan sommerlyset faa overhaand,
saa aftengsløden | og morgensøden
gaar haand i haand.

S berg og kiste vi mangler guld,
men forhusshaanden er stedse fuld.
Arbeider, beder, | den brød bereder
af sten og muld.

Dog mest jeg elsker det folkesfærd
som har sit hjem mellem fjeld og fjær,
hvor unge hædre | de gamle fædre
som bygge her.

Jeg elsker bonden i kofte graa
og fattigmanden, hvis sæng er straa,
og alle magter | som ei foragter
de simple smaa.

De Dig

179 b.

Ref. af C. Blom.

Sønner av Norge, det ældgamle rige,
sjunger til harpens den festlige klang!
Mandig og høitidsfuldt tonen la stige!
Fædrenelandet indbies vor sang.
Fædreneminder herlig oprinder
hver gang vi nævner vor fædrenestavn.
Svulmende hjerter og gløbende kinder
hylde det elskte, det hellige navn.
O! tid, du svandt, men din hellige flamme
blusser i nordmandens hjerte endnu;
end er av æt og av kraft han den samme,
end staar til frihet og ære hans hu,
og naar han lyvder Norriges hæder,
svulmer hans hjerte av stolthet og lyst.
Ham er selv lydens de hødigste steder
intet mot Norriges snedækte lyst.

Bjerregaard.

180. Som Bifingebollen.

Hvor i verden jeg gaar, om i syd, om i vest,
 det er dog ei min hjemlige strand;
 ti det fjeld som jeg saa i min barndom, er bedst:
 Jeg er stolt av mit fædreneland.
 Ei fordi der er pragt i den vilde natur,
 ei for klippens den ensomme gru;
 ei fordi der er gjenklang av oldtidens lur
 mellem fjeldenes vægger endnu;
 ti det later vel stjønt, naar den slinnende bræ
 staar mot himlen i aftenens glød —
 det er deilig i birkens lysgrønne læ,
 at! men al denne stjønhet er død.
 Og jeg elsker vel høit vore fædres bedrift,
 og hvert sagn driver blod i min kind,
 dog jeg ser kun dets kraft end i sten og i strift:
 den er stor, men den er ikke min.
 Ol men folket, som lever med mig paa en dag,
 det er mit, er mit fodelands lyst —
 og naturen er stjøn kun ved hjertenes slag,
 som en blomst paa den elskedes bryst.
 Høit paa himlen i nord har der tændt sig en sol,
 frihet luer i mændenes barm.
 Da det storme da kun om vor islagte pol:
 her vi eier en kraft som er varm.
 Der er haap i det fri, i det bristige blif,
 der er magt i det levende ord;
 i vort modersmaal er der en kvægende drik,
 og i hjemmet alene den gror.
 Ofte synger en fugl om den deilige frugt
 fjernt i syd over bølgenes vei.
 At, hans stemme er søt, og han lover saa smukt,
 ol men tro ham, o, tro ham dog eil
 Ti jeg kjender ham godt, jeg har sværmet og drømt,
 jeg har flygtet med ham mangen nat;
 men der faldte dog altid en stemme saa sønt
 fra det hjem som jeg hadde forlatt.

Har du hjerte dertil, prøv at gaa, prøv at gaa
 for dig selv i det fremmede land!
 O! hvor snart vil da taaren i øiet dig staa
 for det hjem som ei glemme du kan.
 Du vil savne den jord hvor din moder har grætt,
 hvor som barn du i skogene sang.
 I det land hvor din fader til jorden er stedt,
 vil du længe at hvile en gang.
 Hvor i verden du gaar, om i syd, om i vest,
 det er dog ei din hjemlige strand.
 Ti det fjeld som du saa i din barndom, er bedst,
 og dit liv er dit fædreneland.

W. Wundt

181. Tone av Nordraaf eller som: Ola Blomstulen.

Der ligger et land mot den evige sne,
 i revnene kun er der vaarliv at se.
 Men havet gaar til med historiedøn,
 og elsket er landet som mor av søn.
 Hun tok os i fanget den gang vi var smaa,
 og gav os sin saga med billeder paa.
 Vi læste, saa øiet blev stort og vaatt;
 da smilte den gamle og nikket blot.
 Vi sprang ned til fjorden, vi stirrede mot
 den askegraa bauta, hvor gammel den stod;
 hun stod der end ældre, sa ingen ting;
 men stensatte hauger laa rundt i ring.
 Hun tok os ved haanden, og følge hun gav
 bort borte til kirken saa stille og lav,
 hvor fædrene ydmygt har bøiet knæ,
 og mildlig hun sagde: Gjor I som de!
 Hun strødde sin sne over fjeldbratte li,
 bød saa sine gutter at staa den paa li.
 Hun knuste med stormhaand det Nordhavs speil,
 bød saa sine gutter at heise seil.
 Hun satte de vakreste gjenter i rad,
 at følge nor idræt med smil og med kvad

og selv sat hun høit i sin sagastol
 med maanestins-laapen op under pol.
 Da led der et „fremad“ i et „fremad“ endnu
 paa fædrenemaal og med fædrenehu
 for frihet, for norskhet, for Norge — hurra!
 og fjeldene selv roper langt hurra.
 Da løsnet begeistringens rullende fonn,
 da døptes vi av hendes mægtige aand,
 da stod over fjeldet et syn i glød,
 som siden os maner indtil vor død.

Bjørnsen.

182.

Gamle Norig, nærbst i grendom, | er vaart eige ættarland.
 Der er hav som heilt aat endom | leikar um den lange strand.
 Der er vifar og vatn og øyar; | tusen fjordar og tusen fjell,
 inøydor der fjeldan susen tøyar, | dalar der fossen diger fell.
 Reid er vel den lange better, | endaa grøn vaar granflog stend,
 og naar laub i lidom spretter, | sagre liter sær vaar grend.
 Store dagar og stutte næter | liber lett um den ljose jord;
 strand og fjord og fjell og sæter | skiner av sol fraa sud og nord.
 Born av dei som bygde landet, | er paa tustom endaa til;
 garden stend i gamle standet, | bygd og bøtt som bonden vil.
 Ban til møda, meir enn til kjæla, | leikar lyden paa land og fjo.
 Gjev, han sitje med sømd og sæla | trutt paa tustom i trygd og rol

Svar Væsen.

183.

Ser er det land som hugar meg best,
 og hit hev eg lengta lenge;
 her var det stødt som hugen var fest
 og gjekk i sit gamle gjenge.
 Vida hev eg slutt og fare ikring,
 aldri saag eg slike hyggjetele ting.
 Ja mykje hev eg sét, | og meir hev eg frett,
 men her hev eg set det beste.
 Ser er vel jordi hugleg aa sjaa
 og hndeleg paa alle tider.
 Selsk naar ho heve sumarsplaggi paa

og blømer til dei øvste lider.
 Aldri vild' eg bytt i nokonhande flatt
 denne vaar sæle sumarsjose natt,
 daa jordi ligg i strud | og søv som ei brud,
 og dagen vaser trutt um landet.

Her heve alt ein venare lit,
 han gjerer meg so godt i hjarta;
 her er det rett som alt hadde vit
 og kunde baade læ og garta.
 Følket og eg er like som eitt.
 Alt kva dei segjer, skynar eg so greidt;
 og aldri er der ord | paa all den vide jord,
 som ganga meg so til hjarta.

Her kann eg kjenna bygder og hol
 og berg i so myse rader;
 fjøra og fjell og himmel og sol
 er kjendar' enn andre stader.
 Saart hev eg sakna heimen ei tid,
 difor er han no so kjær og so blid,
 lat koma kva som kann; | eg møter som ein mann,
 og aldri fer eg ut or landet.

Ivar Aasen

184. Mel. av Ellendørff.

Jeg vil verge mit land, | jeg vil bygge mit land,
 jeg vil elske det frem i min bøn, i mit barn,
 jeg vil øle bets gavn, | jeg vil soke bets javn
 ifra grænsen og ut til de drivende garn.

Her er sommerfjøl nok, | her er sædejord nok,
 bare vi, bare vi hadde kjærlighet nok,
 her er digtende trang | gjennem arbeidets gang
 til at løfte vort land, blot vi løfter i stol.

Vi for vide paa tog | over ghengende vaag.
 Rundt i landene kneiser normanniske taarn.
 Men vort modige slag | sløver vidre idag,
 og det rødmer av sundhet som aldrig tilforn.

Og vor fremtid er stor; | ti det trelløpde Nord,
 det skal samles igjen, det skal blibe sig selv.

Hvad du ebner, kast av | i det nærmeste trav,
 det skal bæres helt frem av en voksende elv.
 Denne bostavn er vor, | og vi elsker den for,
 hvad den var, hvad den er, hvad den bliver igjen.
 Og som kjærlighed gror | av den hjemlige jord,
 skal den gro av vor kjærlighets frøforn igjen.

Wernsen.

185.

Millom bassar og berg ut med havet
 heve normannen fenge sin heim,
 der han sjølv heve tuftene grave
 og sett sjølv sine hus uppaa deim.
 Han saag ut paa dei steinute strender,
 det var ingen som der hadde bygt.
 „Dat oss rydja og bygja oss grender,
 og so eiga me rudningen trygt.“
 Aring um dalen stod sjelli som grindar,
 men um bergi var grasgrøne band;
 der han gjekk millom heidar og tindar,
 og der saag han so vidt hver land.
 Han saag ut paa det baarute havet;
 der var rustut aa leggja ut paa;
 men der leikade fiske ned i faret,
 og den leiken, den vilde han sjaa.
 Fram paa betteren stundom han tenkte:
 Gjev eg var i eit varmare land!
 Men naar vaarsol i bassane blenkte,
 fekk han hug til si heimlege strand.
 Og naar lidene grøntar som hagar,
 naar det lavar av blommar paa straa,
 og naar næter er ljose som dagar,
 kann han ingen stad venare sjaa.

Svar Aasen.

186. Som: Hvor herlig er mit fødeland.

Den gang vort eget land vi tof
 av hundrebaarig is og harme

og lagde det for sol og varme
 og bygde det med lov og plog,
 av klippen fik vi flatten gravet,
 med hvite seil indtol vi havet,
 og fri brøt tanken over pol
 av baaren frem som midnats sol!
 Og end erobrer vi med Gud:
 hver plet vi lægger ind til ager,
 hvert stib vor sjø i savnen tager,
 hver barnesjæl vi folder ud,
 hver tankegnist som livet flarer, —
 hver daad som øler og bevarer, —
 er en provins til landet lagt,
 og for vor frihet varig vakt.

Bjornson.

187. Som: Vi vandrer med freidig mot.

Saa synger vi paa vor tur | i Norges herlige natur.

La tonen sig stille slynge
 som farve frem over ghygge
 paa fjord, mot strand og flod og fjeld
 og blaane i naturens vælb.

Det varme i folkets trang, | det sterke, dybe i dets sang,
 her slaar det sit øie mot dig,
 som netop det nu forstod dig,
 og gav for møtet som det fik,
 av al sin hjærlichkeit et blif.

Her sangen maa fore frem | det hele billed av vort hjem!
 Slip stormen ind i det stille,
 led magten ind i det milde:
 naar landet samles, skuer hver
 at vor historie det er.

Det første vi stævner til, | er hundreb havner i april.
 Der møter vi myke tanker,
 naar flaaen skal lette anker,
 og femti tusen mand ombord,
 bær Norge i sin bon rundt jord.

- Se lyfter av bare skjær | med maater, hval og fiskebær
 og fartøi ind under øen,
 men baater ut over fjoen,
 og gorn i fjord og not i sund
 og hvit av rogn den hele bund.
- Se Vosotens vilde fav, | hvor klipper stander midt i hav,
 og skodden rundt toppen driver.
 Men havet ved joten hiber,
 og alt er mørke, sagn og angst,
 men midt i lavet baat paa sangst.
- Her ser du en ishavssar', i sne og halvlys han sig drar,
 fra tønden det snart befaler,
 og baatlag mot isen haler,
 og stub i stub, og sæl i sæl,
 og marg og mot i trop og sjæl.
- Saa beider vi os til kvelds, | hvor hele bygden er tilfjelds,
 paa sætren med melkestellet,
 paa fjeldslaat ind under heldet,
 og hvor en længselslof paa lur
 faar svar ifra en stor natur.
- Men hurtig vi maa avsted, | skal allestedes vi være med, —
 i berget hvor malmen tages,
 paa fjeldet hvor renen jages,
 og dit hvor elven skumhvít gaar,
 og sløtern paa sin planke staar.
- Og stanfer vi atter her, | de brede bygder faar vi kjær,
 hvis bønder saa stille bære
 den troskap som er vor ære,
 og som til fædre stormænd har,
 hvis glans vor morgenrøde var.
- Saa synger vi paa vor tur | i Norges herlige natur,
 vort arbeid for siet skinner,
 vor fortid fra haugen minder,
 og fremtid skal av landet gaa,
 'aa viest som Gud det skoler paa.

188.

Vi vandrer med freidig mot, | vort sind er let og rap vor fot;
 i høiden opad mot fjeldet, | i dyppet til fossesvældet,
 la veien gaa hvorhen den vil, | vi vandrer frem med sang og spil.
 Ser er vi i Guds natur! | som bækken vild i fjeldets ur
 saa stebner vi frem paa færden; | ti aapen os ligger verden,
 og derfor vi som fuglen glad | vil juble høit i sky vort kvad.
 Vi er jo en lystig flok, | av mot og sanger har vi nok.
 La storme kun ut paa fjorden, | la trøe med lyn og torden!
 Vi sugter strupen paa vor gang | og hilser fjeld og fjord med sang

Jfsen.

189.

No ser eg atter slike fjell og dalar
 som dei eg i min fyrste ungdom saag,
 og same vind den heite panna svalar;
 og gullet ligg paa snjo som fyrr det laag.
 Det er eit barnemaal som til meg talar,
 og gjer meg tankefull, men endaa sjaag.
 Med ungdomsminne er den tala blanda;
 det strøymmer paa meg, so eg knapt kann anda.
 Ja, livet strøymmer paa meg, som det strøymde,
 naar under snjo eg saag det grøne straa.
 Eg drøymmer no, som fyrr eg alltid drøymde,
 naar slike fjell eg saag i lusti blaa.
 Eg gløymmer dagsens strid, som fyrr eg gløymde
 naar eg mot kveld av sol ein glimt sett sjaa.
 Eg finner vel eit hus som vil meg hysa,
 naar soli heim til notti vil meg hysa.
 Alt er som fyrr, men det er meir forklaara,
 so dagsens ljøs meg synest meire hjart,
 og det som beit og skar meg, so det saara,
 det gjerer harde fjellet mindre hardt.
 Sjølv det som til aa syna tidt meg daara,
 det gjerer sjølve fluggen mindre svart.
 Forsona koma atter gamle tankar:
 det same hjarta er som eldre bankar.

Og kvar ein stein eg som ein kjenning finner,
 for slik var den eg slaug ifring som gut.
 Som var det kjempor, spør eg kven som vinner
 av den og denne andre haage nut.
 Alt minner meg; det minner, og det minner,
 til soli burt i snjoen sfofnar ut,
 og inn i siste svevn meg ein gong huggar
 dei gamle minne og dei gamle stuggar.

Winje.

190.

Naar du vil paa fjeldesti | og skal nisten snøre,
 læg saa ikke mere i | end du let kan føre!
 Drag ei med dig dalens tvang | i de grønne tier,
 sthl den i en freidig sang | ned ad fjeldets sider!
 Fugler hilser dig fra gren, | bygdesnakket viger,
 lusten bliver mere ren, | høiere du stiger.
 Fjld dit glade bryst og hug, | og smaa barneminder
 nikke vil blandt busk og lyng | frem med røde kinder.
 Stanser, lytter du engang, | vil du saa at høre
 ensomhetens store sang | bruse til dit øre.
 Blot en fjeldbæk risler tvist, | blot en smaaften ruller,
 føres hit din glemte vlsigt | med en verdens bulder,
 Bør, men be, du bange sjæl, | mellem dine minder!
 Gaa saa frem: den bedre del | du paa toppen finder.
 Der som før gaar Jesus Krist | med Elias, Moses;
 ser du dem, skal gauste visst | farten evig roses.

Bjærnson.

191.

Dei gamle fjell i syningom | er alltid eins aa sjaa,
 med same gamle bryningom | og same toppom paa.
 I bygdom bygger sveinane, | og huset stender laust;
 men dei gamle merkesteinane | dei standa like traust.
 Paa fjellom er det leikande | aa ganga til og fraa
 og fring um toppen reikande | so vidt um land aa sjaa:
 til havet fring um strendene | med skip som suglar smaa
 og til fjelli fring um grendene | med tusen ballar blaa.

Der er so mange hendingar | i bygdum komne til;
 me ser so mange vendingar | alt paa eit lite bil.
 Dei hava snutt um vollane | og slutt og rudt og bygt;
 men dei gode gamle kollane | dei standa like trygt.
 So stod dei gjennom tidene | vel mange tusen aar;
 og graset voks um lidene, | og lauvel kom kvar vaar;
 og binden tok um toppane, | og vatnet tok um fot;
 men dei gamle kroppane | dei toso traust i mot.
 Av hav kom sjømann sigande | og lengta etter land.
 Daa saag han fjelli stigande | og kjendest ved si strand.
 Daa kom det mod i gutane, | som saag sin fødestad.
 Ja dei gode gamle nutane, | dei gjera hugen glad.

Jvav Naien.

192.

Norges bedste | vern og fæste | er dets gamle fjeld.
 Skumle død sig skjuler | i dets dybe huler.
 Barden oppe | paa dets toppe | speider dag og kveld.
 Hør fra urens | styrkning lurens | klagende signal!
 Jægerfjeden skrider | langs ad aasens sider,
 fjeldets stemmer | den fornemmer | fra den dybe dal.
 Belten venter | paa dets frenter, | bonden passer paa
 om han snart kan lade | fjeldets barrikade
 ned fra tinden | over fienden | som et uveir gaa.
 Ingen feide | kan han speide. | Hæng da rislen hen,
 gamle bjørneshytte! | Krans med løv din hytte!
 Tapre jæger, | tøm et bæger | for dit fjeld og den!
 Høie, klare | toner svare | fra dit gamle fjeld.
 Folkets glade løster | klinger fra dets kløster.
 O, hvor mange | tusen gange | sang de Norges held!
 Held da eder | blaa geleder | om mit fædreland!
 Fred og gode dage | over bondens tage
 stedse kinne, | stedse rinde | over fjeldets rand!

Bergeland.

193.

Hu heil for er det vel friskt og lett | upp aa fjellet!
 Her leifar vinden i saate i prett | upp aa fjellet!
 Og foten dansar, og auga lær,
 og hjarta sveikjande hugnad fær | upp aa fjellet.

Kom upp! kom upp fraa den tronge dal | upp aa fjellet!
 Her bleß ein blaafter so frist og sval | upp aa fjellet.
 Og ludi sin utav blommar full,
 og soli drøs alt sitt fagre gull | upp aa fjellet.
 I dalen starvar du tung og heit, | kom paa fjellet!
 Kor fint her er, ikkje nokon veit, | her paa fjellet.
 Ditt auga slyg yver nut og tind.
 Det er som slyg det i himlen inn | upp fraa fjellet.
 Og naar no soli til kvile gjeng | attum fjellet,
 daa reider stuggane upp si seng | attimed fjellet!
 Daa gidddrar alt i ein straalestraum,
 og hjarta sveiper seg inn i draum | upp aa fjellet.

Janzon.

194. Som: Bermelandsvisen.

Det lyhnet i flogen, da ilte jeg frem,
 snart stod jeg hvor bakkestupet kraanet.
 Jeg saa den vide bygd, jeg saa mit kjære hjem,
 jeg saa hvor de fjerne aaser blaaret.
 Jeg saa de brede fjorder som skar sig ind i bugt,
 og elven saa jeg blinke og krumme sig saa smukt —
 jeg længtes til de sollyse fletter.
 Og dog var det atter som den suckende si
 vilde blidelig holde mig tilbage,
 som om den baß mig hvistet: Forlater du min sti,
 for ned i folkedrimmelen at drage?
 Al, flogen og fjeldvandet hadde i mit sind
 for første gang suset sin vemodstanke ind —
 og siden jeg glemmer den vel aldrig.
 Ti ofte naar jeg gaar i den myldrende by,
 i de bonede, flinnende saler,
 den samme hvissen lyder saa bønlig, saa bly
 fjernt henne fra min barndoms grønne daler.
 Da griper mig en længsel til flog og til fjeld,
 jeg hører atter hjelder og lurlof ved kveld,
 og sus gjennem stjeggede graner.

Jørgen Moe

195.

Mens hjelper og loftende lur
 end flinger i mit øre,
 og fjeldføsens dæmpede dur
 jeg kan fra det sjerne høre:
 Jeg bærer en hilsen frem
 fra hvert et fagert syn:
 ti lieues susning og brænes lyn
 de bade mig hilse hjem.

Jeg vandrede reenes øi
 over styrtende steile urer,
 hvor den vilde graabrunne hei
 fjernt stænges af jøllens konturer.
 Men endsteds hørte jeg godt
 i det øde, tause fjeld
 fra bergvæggen over et grønneude heid
 baade langleik og mundharpestaat.

Jeg gif i den fastgrønne dal
 mellem duftende birkelær,
 hvor bergelven bugter sig sval
 og kjølte min vandrings stier.
 Mer friskt end bladenes duft
 i de svajende birkers lund
 freg stevet fra pilens blomstrende mund
 i den frydrede sommerluft.

Jeg gled paa den vuggende baat
 i de trange, lufkede fjorde,
 hvor søbranen dugges vaar
 af føsens slumhvite borde.
 Hvor bræen blinkende hang
 og truet den grønne væg,
 fortalte min farl at Et. Olavs egg
 har sat stielne, mens presten sang

Og alt hvad jeg hørte og saa,
 har talt med en kjærlig stemme,
 og bød mig da jeg maatte gaa,
 at hilse eder derhjemme.

Jeg bringer det kaldende bud
fra vor rike fjelbnatur:
Til vaaren klæder sig klippens mur
paany i sit blommede strud.

Jørgen Moe

196. Den nye stevtonen.

Jeg undres paa om det bort i dalen
nu kvadrer erlen og sliger svalen?
og gjøken galler i orekrat,
og duggen falder om sommernat?
Jeg undres paa hvordan sjøen bruser,
og fosjen oppe ved kvernen suier?
om nuten staar med sin furnistog,
som den gang gutten av dalen drog?
Om billedruten i solen brænder
endnu som før, hver gang dagen ender?
om lys den kaster paa mørke sten,
som dækker vandrerstens trætte ben?
Jeg undres paa om den bene gjente
vil nyperoser i hækken heute,
og nu som før smykke graven sort?
og hvad hun tænker naar det er gjort?
Jeg undres paa om min moders tanker
kan naa saa langt som den tapte vanker?
om for den bilde, forlorne søn
hun beder endnu en hjertebøn?
Jeg undres paa om det frøp som suger
sig fast til jorden i aar og uger,
kan faa en ving — om kun en graa!
som flyvild lese i luften blaa?

Marie Wegelsen.

197. Den nye stevtonen.

S djupe dalar og grøne liber,
aa der er sagert um sumartider,
naar soli lett yver aasen stig,
og jonsoknatti som draumen sig.

Þaa høge hamrar er vent aa gange
 aa sjaa nefhre dei bygder mangel
 Eg kann tje gløyma den glitre-fjorð,
 naar fyrstjebaatan' um morgou ror
 Eg kann tje gløyma dei björkelundar,
 der eg hev sprunge som barn innunder,
 den litte stova i grøne vang,
 der mor hev teke meg tidt i sang.

Og ætter gingo, og her dei hyste,
 og kjærleik grodde av smil som hyste;
 og der hev runne saa mang ei taar,
 som gull hev blanda i arven vaar:

Fraa dei som endaa med is seg geymde,
 dei sterke draumar um Valder drøymde,
 og dei som stridde og dei som kvad,
 og han som blødde ved Stiklestad; —

til dei som tunge sin stigen traadde,
 og ingen spurde og ingen gaadde,
 og arv til sonen var sterke arm
 og hver fengi hans bøni varm.

Men enn i lidom skal vaarsol renna
 og tanlar varme i hugen brenna;
 og der skal bløta, naar vent i grend
 Guds-freden byggjer hjaa frie menn.

For det som sukkar um verði vide
 og bryt og stormar i harm og kvide,
 skal blidt seg lønja av Jesu glans
 og friðom fletta for honom frans.

Ingv. Bøhr.

198.

Marti grønaft. Snøen braana, fjell bli bett, og lauvet spreitt.
 maringfjel staar ti dalom, kui seg sær eta mett,
 alt som lever, byrjar frelsa, bjønnen kjem taa hie fram,
 utor fjolet spring jørnøgde lu og kalv og sau og lam.

Alle fuglar let seg høyre, tiur sit paa furukvist;
 kvar som kjenner alt sin male, sung med hugnad: Takk for sist!

Blanda song i fjesle kjoma; gauk og røn og jerp og trost
 lappast um lven best kan rope gleda ut for slutta frost.
 Kom no sena, kom me fylgje, kom Gullbrople, kom Spelin!
 Ryr og talvar, døll eg føra vil i sæterbvi inn;
 utan faare oss skal leva, bu-svein held oss fri for bjønn;
 kva han iftje honom fryktar, fryktar han budeias hønn.
 Feite grase skal døll eta, drikkla klaare kjelba te,
 kvar ein dag skal gjestbod vera, mat skal naa aat dækre kne;
 døll for vinters frost og kalde, svelst og hunger rett skal saa,
 ingen hulder betre frøtur hell som døll skal sia haa.

Ebb. Storin.

199.

Met. av Elling Høll.

Tidt eg minnest ein gamall gard
 med store tre og runnar,
 vollar, bassar og berg og stard
 og blomster paa grøne grunnar.
 Der eg hadde meg so godt eit rom:
 hus og mark med baade bær og blom,
 alt eg nøytte som ein eigedom
 med baade lut og lunnar.
 Der var dalar og liden nog,
 der lur og bjøllor klungo;
 der var rustar og sager stog,
 der tusen fuglar sungo.
 Tett med stova stod ei bjørk so breid,
 der hadde fjorene sitt gamle reid,
 staren song i kvar ein topp som beid,
 og erlor i tunet sprungo.
 Heime var eg so vida kjend,
 og slapp inn kvar eg vilde,
 i kvart hus i den heile grend,
 um endaa folket kvilde.
 Der var kjenningar i kvar ei kraa,
 og naar eg ukjende folk seft sjaa,
 spurde eg radt kvar dei var ifraa.
 og dei var like milde.

Var det nokon som der leid vondt
 og vart fyre tap og spille,
 braatt det spurdest um bygdi rundt,
 og alle tykte det var ille.
 Ofte minnest eg mi gamle grend,
 naar eg framand ut i verdi frend,
 heimlaus, frendelaus og lite kjend,
 og likar paa seiken ille.

Juar Nasen.

200. Som: For Norge, kjæmper's fædland.

Det er min sjæl en frendfuld trang
 at gjeste Norges dale.
 Den gamle fjeldkoll elsker sang,
 de glade hjerter's tale.
 Kom til den jagre Maridal!
 Til Åleivens svimlende portal!
 Kom hvorsomhelst, og Norge skal
 dig i sin favn husbale!
 Hvor strømmen ut berusning jød
 fra dalens hjertelundel
 Det var en drøm i engles fjød
 paa deres mos at blunde.
 Hvad harpespil i denne bæl!
 hvad melodil hvor søt en skral!
 Bestandig ny den toner væl —
 al! som fra perlers munde.
 Hvad takksomt, søarmerik sie fik
 du tjernets stille vovel
 Hvad ord den lusende musik
 i aafens dybe fløvel
 Den mand er ei i Norge fød,
 som den ei gjør om hjertet blød.
 Det er hans vuggesang der fød
 ifra de dybe fløve
 Ditind hoor syrrer suser, ind
 tør ingen nidbing vandre,

som har forglemmt i troloft sind
 sit fædreland for andre.
 Sam vilde rædsel gripe, — blet
 han vilde høre skogen skrek,
 hvor klagen de dens røster steg —
 dit tør ei nibbing vandre.

Sam vilde som en dommer haard
 hvert fjeld imøtetræde:
 „Hvad vil du i din moders gaard
 som glemmt har hendes kvæde?“
 Hvor tjernets blif blev kummerfuldt!
 at det der smile kan saa huldt!
 Ve den hvis barm ei voldsomt slaar
 ved hjemmets syn av glædel

Vi nærmere i dalens favn
 os føler Norges hjerte.
 Dets ærlige og gamle navn
 vi der av fossen lærte.
 I fjeldets solbelyste tind
 det blotter os sit høie sind,
 og derifra det speiler ind
 sig selv i folkets hjerte.

I gjennem folkets aarer lad
 sig Glommens styrke veltel
 Som Njufangs kjække styrtebad
 saa fyrige dets helte!
 Da i dets kvinder Ringerig
 med bliden ynde præge sig!
 Vær Gausta hver en gubbe lig,
 som sig til tinge meldte!

Hvor styrteende mot Tyris strand
 fra aasen Kleiven iler,
 saa først ved maalet, idrætsmand!
 din sterke vilje hviler.
 Som kolven fra det spændte staa!
 din kraft forfølge vil sit maal:

dit vel, en daad, o fædresland,
 en daad hvortil du smiler.
 Gist slanken silje, heg og vil
 og rogn sig sammeurante.
 Det nølne fjeld de dække vil —
 det er en kjærlig tanke.
 Saa, norske brødre! bryst ved bryst
 vi ville med vemodig lyst
 vor moders bryst selv hylle til —
 det er en kjærlig tanke.

Bergeland

201.

Stjøn Borma, det yndige Njøsborn, svam
 hel lystig mot Store-Nes fram,
 at møte Glom, sin kjærest,
 som kommer fra finnegam.
 Ved Fosseie-spalt | hun boier alt
 sin ivanehals lyttende ned;
 fra Funna i øst | hører hun hans røst,
 Glom hilser et høit: Guds fred!
 Hun kommer i himmelblaat slagrelin
 med gngende dansetrin.
 De Starvals Klarinetter
 hilser den brud saa fin.
 Nes kirke staar frem | og signer dem
 som mesfællædd prest oppaa hei!
 Saa favnes de to i frydefuld ro,
 saa danser de deres veil

Bergeland

202.

Gyldentaf, før du din glans har tapt,
 da er jeg det hvorav alt er slapt;
 ja, før du mister din krones guld,
 da er jeg muld.
 Idet jeg roper: med bundet op!
 mit jidste blif saar din gyldentop.

Min sjæl dig kysser, idet forbi
 den flyver fri.
 To ganger jeg kysser din søte mund.
 Dit er det første med rettens grund.
 Det andet give du, hjære huss,
 min rosenbuss!
 Utsprungen faar jeg den ei at se;
 ti bring min hilsen, naar det vil se;
 og sig jeg ønsker at paa min grav
 den blomstrer av.
 Ja sig jeg ønsker at paa mit bryst
 den rose laa du fra mig har kyst;
 og ghlidentlaa, vær i dødens hus
 dens brudeblus!

Bergelamb.

203.

Enno ein gong felf eg vetren aa sjaa | for vaaren aa røma;
 heggen og tre, som det blomar er paa, | eg atter saag bløma.
 Enno ein gong, felf eg isen aa sjaa | fraa landet aa stjota,
 snjoen aa braana, og fosen i aa | aa fysa og brjota.
 Grasfet det grøne eg enno ein gong | felf stoda med blomar.
 Enno eg hørde at vaarfuglen song | mot sol og mot sumar.
 Enno ein gong den veisignad eg felf | at gaulen eg hørde;
 enno ein gong ut paa aakren eg gjelf, | der plogen dei førde.
 Saagiddren endaa meg unntest aa sjaa | paa vaarbassen danja
 fibrelb aa slagsa og fjula ifraa | der blomar seg fransa.
 Alt dette livet eg atter felf sjaa, | um hausten me miste;
 men eg er tungsam og iþyrja meg maa: | Tru det er det siste?
 Lat det so vera! Eg mykje av vent | i livet felf njota;
 meire eg felf enn eg hadde fortent, | og allting maa trjota.
 Eingong eg sjolv i den vaarleige eim | som mettaz mitt auga,
 eingong eg der vil meg finna ein heim | og symjande lauga.
 Alt det som vaaren i møte meg bar, | og blomen eg plukka,
 federnes andar eg trudde det var | som dansa og sukka,
 derfor eg saun millom bjørker og bar | i vaaren ei gaata;
 derfor det ljod i den sløyta eg star | meg tyttest aa graata.

Winje

204.

Det var i kveld, medan tansane sveiv
 so vide ifring dei suglane ser —
 at inne i skogen eg gjekk og dreiv;
 — det var so sagert og fint eit ver;
 himlen han kveldde jeg kkaar og rein,
 og vaaren lo ifraa kvar den grein:

„Du Per, du Per,
 — aa heil aa hov! — aa er du no der!
 Na kjenner du ikkje i kveld, i kveld
 at livet det er daa det lifaste lei?”

Og alle dei blomar og grøne straa
 — eg saag, svarhenne eg gjekk og fór,
 dei ruddde seg rom so hugheilt, dei smaa,
 imissom det lauvet, som datt issor;
 dei leil og dei niffa, — eg tykte eg,
 det var som vilde dei segja til meg:

„Du Per, du Per,
 — tit tit! tit! tit! — aa er du no der!
 Og kjenner du ikkje i kveld, i kveld
 at livet det er daa det lifaste lei?”

Og vinden han vifta so ender og gong,
 alt medan soli i vestr seig,
 og gaulen han gol, og inlvorti song,
 og lerla ho tralla, imedan ho steig,
 og som eg daa gjekk der og rusla so imaatt,
 eg tykte eg skyna dei alle so godt:

„Du Per, du Per,
 — kuful kvivit! tilletil — er du der!
 Og kjenner du ikkje i kveld, i kveld
 at livet det er daa det lifaste lei?”

So anda eg ut av min barm so saar
 den daude-dumba i djupe drag,
 eg drakk av den lusti so frist og kkaar,
 og klinka med livet som liver idag;
 eg niffa til lauv og til gras og til blom,
 eg tralla aat suglom so lunden gav ljom:

„Han Per, han Per,
— aa heil hurra! tralala! — han er her.
Og det kann han tjenna i kveld, i kveld
at livet det er daa det lifaste lel!”

Ber Sivle.

204 b.

Og vesle lerka, ho hev det so
at finn ho ein tube-topp fri for snjo,
so kveld ho i med sin gladafte song,
so trur ho paa vaar med ein einaste gong.
— „Aa heil aa hil aa tiriltil!”

Og vesle lerka, ho hev det slit
at finn ho ei solstraale, so vert ho rif.
Daa stig ho i høgdi og trallar i lit
til sumar paa jord, endaa snjoen ligg kvit.
— „Aa heil aa hi! aa tiriltil!”

Og l yngtuba, det er lerka sitt fat.
Der set ho seg ned, og so sær ho seg mat.
Og naar ho er mett, ho talfar so glad
Vaarherre for maten med kvitter og kvad.
— „Aa heil aa hil aa tiriltil!”

Gud signe deg! du er fuglen min, du!
Gud signe no deg med di glade tru!
Og møter eg kulde og snjo paa min veg,
Gud gjev meg i soltru aa kveda med deg:
— „Aa heil aa hi! aa tiriltil!”

Ber Sivle.

205.

Du sundagskveld, du sundagskveld,
du er daa alltid min beste kveld,
du ljose, blide sundagskveld,
du er daa min kjæraste kveld!
Naar ungdomen santast or høgdi herved
til gaman og song etter gamall ied,
til dans og sprang paa den grøne vang.
daa fella ikkje stundi lang!

Dei bygdefolk, dei bygdefolk,
 dei hava so strævall ein sumars-bolk;
 dei bygdeborni lengtar so hardt,
 at helgi ho koma skal snart.
 Dei fær ikkje stunder te koma i lag,
 naar ikkje det hender ein heilagdag;
 dei fær ikkje tid ei einaste rid,
 so lenge som vortla lid.

Hvar Hælen.

206. Ref. av Ole Bull.

Paa solen jeg ser, det lider alt frem,
 snart er det ved høimesletide —
 o den som en stund fik onste sig hjem
 blandt folk som paa kirkevei stridel
 Naar solstiven stiger litt, saa den staar
 der midt over skaret i sammen,
 da vet jeg i dalen flokkene gaar,
 da ringer fra taarnet det sammen.

Mens ene jeg gaar i ødslige fjeld
 og kun hører bjeldene fluge,
 staar gjentenes flok med søljer og tjeld
 paa vangen hvor flokkene svinge.
 Nu kommer vel Odd i lusende trav
 som ellers paa Elgsblats-ruggen;
 han flapper dens hals, han let springer av,
 og binder den henne i fluggen.

Han vender sig alt, men staujer dog litt,
 og taler og sløiter til solen;
 og saa gaar han ind med mandige skridt
 og sætter sig fremme i stolen.

Han luter sig ned og beder sin bøn
 og haver saa atter sit eie —
 men hvorhen da blikket pleier i løn
 at glide — det huser jeg nøiel

Det nytter ei stort at tage sin bog
 og synge i heien sin salme;
 mit løst er for heit, og her er det dog
 som tonene blegne og salme.

O den som idag fik blande sin røst
 med hans og de øvriges stemme!
 Gud gibe at snart det lakket mod høst,
 Gud gibe jeg atter var hjemme!

Jørgen Røe.

207.

Vingebe farer | Åh de sorte stov.
 Under dem farer | storm paa vildest vove;
 over dem blinker | stjernen mildt og vinker
 toget til palmenes ly.
 Al, om jeg kunde | følge fuglens baner,
 vilde jeg blunde | dog blandt mørke graner.
 Gist i det fjerne | smiler ingen stjerne
 saa søtt som drømmene her.
 Her hvor min glæde | klang fra alle dale,
 her hvor min spæde | blomst er lagt i dvale,
 her vil jeg sprede | om min dunkle rede
 vingen og vente min blund.
 I mine drømme | gror der liljer fagre;
 der ser jeg ømme | foraar's-alver slagre.
 Av mine grave | danner de en have,
 vækker mig smilende der.

Belhaven.

208. Som: Se hist ved Østervoldens vove.

Her ser eg fagre fjord og bygder,
 som mange gamle hjemtor bar,
 med mange slige store dygder
 at tidt me trur det gudar var.
 Dei ord dei til oss hava strive,
 dei glimer som i soli dogg,
 for tanken kvaft dei giest paa livet,
 som mannen sin med harde hogg.
 Dei kjærleg leik og lengtan kjende,
 og aatte denne livsens glob,
 dei vernde vel, men meir dei brende,
 og leig som soli ned i blod.

I myrke villa tidt dei rava,
 men endaa er det sanne ord:
 dei aatte det som du maa hava,
 um ein gong du skal verta stor.
 Sitt blod som vatnet burt dei endde,
 med leik sitt hjartesaar dei laag;
 og endaa i den stund dei dundde,
 paa tunga vit og lögje laag.
 Det var som ingen kunde fanga
 og slaa dei endefram i slag;
 men at til grunnis dei maatte ganga
 som for Guds eige andedrag.

Binte.

209.

At far min kunde gjera | det gilde han hev gjort,
 og fram i livet bera | so mykje gjævt og stort.
 det var fraa dag til auman | for meg so god ei stod:
 stor arv det er for mannen | av godtsøkt vera jodd.
 Slit lar var aldri suunen, | so langt som ioga veit.
 Og ordet slang fraa munnen, | so godt som sverdet beit.
 Du hørde'n aldri mala | i flykt um sine laar.
 Den guten kunde tala | med sjeint um sine laar.
 Han lærde fransmann sista | og finna riddarverd
 og engelsmannen dista | og hava sjeen kjær.
 Og fremst han stod i lina, | og rett han stelte den.
 Fraa Skotland til Messina | han slapte styresmenn.
 Min store fader dundde -- | jja det me alle maa --
 og arven burt dei endde, | men sumt eg att kann saa.
 Her gjeng eg stundom sliten | og leitar etter ord!
 Skal tru eg er so liten, | for di han var so stor?
 Men graiet grei paa boen | og torn paa gamall vis;
 og enno gamle sjeen | er like fri for is,
 daar' sjeen er like haage | og lusti like blaa;
 so enno like sjaage | me fram kann verna paa

Finte

210.

Dei vil alltid klaga og lyta
 at me ganga so seint og so smaatt;
 men eg tenkjer dei tarv ikkje lyta:
 me skal koma, um ikkje so braatt.
Ja, det styt ikkje fram, so det dunar,
 — som no ingen kann undrast uppaa, —
 men det munar daa jamt, ja det munar,
 so det stundom er hugnad aa sjaa.
Lat det ganga fram, lat det sigal
 Berre eitt eg ynskjer og bed:
 At me ikkje so høgt maatte stiga,
 at me gløymmer vaar fedranelad.
Lat os ikkje forfederne gløyma
 under alt som me venda og snul
 For dei gav os ein arv til aa gøyma.
 Han er større enn mange vil tru.
Lat det merkast i meir enn i ordi
 at me halda den arven i stand.
 At, naar federne ser att paa jordi,
 dei kann kjenna sitt folk og sitt land.

Svar Nafsen.

211.

Brede seil over Nordsjø gaar,
 høit paa stansen i morgnen staar
 Erling Stjalgson fra Sole,
 speider over hav mot Danmark:
 „Kommer ikke Olav Trygvason?“
Sels og femti de drager laa.
 Seilene falbt, . . . mot Danmark! saa
 solbrændte mænd, . . . da steg det:
 „Hvor bliver Ormen lange?
 Kommer ikke Olav Trygvason?“
Men da sol i det andet gry
 steg av hav uten mast mot sky,
 blev det som storm at høre:

„Hvor bliver Ormen lange?
Kommer ikke Olav Trygvason?“

Stille, stille i samme stund
alle stod; ti fra havets bund
strulpet som lut om slaaten:
„Tagen er Ormen lange;
fallden er Olav Trygvason!“

Siden efter i hundred aar
norste stibe til følge faar,
helst dog i maanenætter:
„Tagen er Ormen lange;
fallden er Olav Trygvason.“

Bjørnson.

212.

Dei stod paa Stillestad fylta til strid,
den gamle og so den nye tid:

Det som skulde falla, | mot det som skulde jega,
det som skulde velja, | mot det som skulde siga.

So drog dei iverdi i same stund,
den hjarte Kong Olav og den graa Tore Hund.
Og her-ropet dunde, | so jordi ho dirra,
og spjoti dei lusa, | og pilane ivirra.

Wen so er det iagt at ein gasla lar,
Tor Høleison, merket hans Olav bar.
Og denne Tor merkesmann, | honom me minnest,
so lenge i Norig; merkesmenn sinnest.

Daa Tor han kjende han baneaar iell
der fram i striden med merket han giell.
daa stourde han stongi, | so hardt han funde,
i bakken ned, | fur han seig umunde.

Og gamle sega ho segler so
at Tor han stupar, men merket det stod.
Og soleis maa enno den sunna gjeva,
som framgangsmarket i Norig skal vera
Mannen kann siga, men merket det maa
i Norig si jord som paa Stillestad staa.

Og det er det store | og det er det glupe,
at merket det staar, | um mannen maa stupe.

Der Stole

213.

Kom en yngling frem og sagde:
„Ham jeg tror paa, ham som flapte
jord og himmel og os alle!“ —
Strafs Gud valgte ham og sagde:
„Han kan sine frænder samle!“
Harald, Halvdans søn, han var det
Kom en yngling frem; — de sagde:
„Samlerættens! Haralds aahnl!“
hød ham rifet, blotet med ham.
Men han reiste sig og sagde:
„Nu i Kristus kan I samles!“
Haakon, Haralds søn, han var det.

Kom en yngling frem og sagde:
„Vise vil jeg hvem er stærkest,
ederes guder eller Kristus!“
Og han stod der, seiersstiller,
stærke, skjønhed lyfte av ham.
Olav, Trygves søn, han var det.
Kom en yngling frem og sagde:
„Kristmand, forsmænd, fongsmænd! følger
mig i kamp for Kristi lære.
stort det er for ham at leve,
større dog for ham at falde!“
Olav Haralds søn, han var det.

Da, først da blev søttet kristnet,
da, først da blev søttet samlet;
undret over Olavs kirke,
arven av hans lover gav dem
fælles fædreland og ære,
kristnet, kristnet, samlet, samlet.

Bjærnson.

214. Som: At far man kunde gætte.

Veskommen morgemøde; av nye tusenaar!
Veskommen haap som gløde, veskommen arm som staar!

Velskommen fortids bygger, | som er i toget med!
 Vel møtt hver hjæl som bygger | i stilhet landets fred!
 O lær os, Gaalen, Ederel | at stole paa vort fald,
 og høit vort merke bære | til seier eller fald!
 Hver har sin kongetanke, | hver kvinde og hver mand,
 Gud giv du maa sanke | dem sammen, fædreland!
 O lær os, høie vidde! | at strække ut vor favn
 og ikke snevert sitte | og se paa eget gavn!
 O lær os, aabne fjordel | at tænke sent paa havn
 og ikke vende roret, | om vinden staar i stavn!
 Na kommer der en time, | da bølgene blir smaa,
 mens folkene sagte time, | og natten falder paa; —
 vil da enhver mig glemme, | og krones ei min dnf.
 Jeg vet du vil mig glemme, | o Norgel ved dit bryst.
 Har han dit moderøie | paa reisen været med,
 saa vil jeg gjerne døie | at sporløst blir mit fjed.
 Na vinnet gravhei lulle | sig over mine bein!
 Jeg vet min daad skal dukke | fornyet frem igjen.

Nordahl Rolfsen

215. Som: Bingebe Storer.

Eder hvis maane | ei for mængden sunkle,
 I som vil gaae | glæde i det dunkle,
 eder hvis tanker | evig grøn sig ranke
 om mangt et forrigfuldt sind, —
 hver far og moder! som for barn har bebet,
 kjærtegnets floder | over landet spredet,
 og hver en datter, | som med barnelatter
 smuktet det elskede hjem, —
 hver trofast kvinde | som har tornekransen, —
 du om hvis minde | perler taareglansen;
 husku som kjæmpet | og for andre lempet
 sorgen, mens du selv har lidt,
 hvert ildfuldt hjerte, | slukt i dødens tulde,
 hvis mindetjerte | stinner over mulde: —
 her over graven | talter vi for gaven,
 talter fra søstendes skof!

O naar vi brænde i het af freidens harme,
o la os kjende i eders løffendarmel
Da eders hugger i følge naar vi hugger
kjærlighets tat om bort land!

Nordahl Rolfsen.

216. Som: Den signe de dag som vi nu lever.

Gud signe vaart dyre fedreland i og lat det som hagen blomst!
Lat lysa din fæd fraa fjell til strand, og vinter for vaarsol omst!
Lat folket som brøder saman bu, i som trivste det kann seg som!
Vaart heimland i myrker lenge laag, i og vantunna ljoset gæmde.
Men Gud, du i naade til os saag, i din kjærleik os i ljoset gæmde.
Du sende ditt ord til Norigs fjell, i og ljos over landet strøymde.
Og Norig det ligg vel langt i Nord, i og vinteren varer lenge;
men ljoset og livet i ditt ord i det ingen kann sekja stenge.
Um fjellet er høgt og dalen trong, i ditt ord heve daa sit gjenge
So blomde vaart land i ljos og fæd, i det grodde so grovt i løv
Men atter seg naa paa landet ned i med trældom og trange tider
Og folket det julte etter ljos, i og du lyste upp ansloer.
Og morgonen raun, og myrket svart, i som lyste vaar lussa stjerne.
Du atter os gav vaar fridoms arv i og haust i trossen i me de
Du verja vaart folk og gav os fæd, i og landet med lov me lyste
O Gud i ljoset vera bygningmann, i me lyste paa hvar bygning.
O Gud i ljoset verja ba og land, i kann saligmann os i ljoset bygning.
So valte os, Gud, so me kann bu i hermet med fæd og bygning
No er det i Norig atter daa i med vaarsol og lang i haust.
Um lyste enn grov paa nyst lag, i oet lyste daa etter bygning
So signe daa Gud det gode saad, i til grov ein gang er bygning

Byg.

217. Som: Gud siga her land og god.

Gud signe Norigs land i hvor hermet land og stene
for land og tid i Dan lat det af det dag,
han verje ba og by, i han verje mann og nóg
til ævleg tid!
Ne lyste det høgt og fæd, i me lyste det vent og vidt
med hav og fjell, i det stend so trøst og god.
Det stend so reist og blaut i rett som eit grovstet
med solstinstjeld.

Det er vaar elst paa jord, | det er vaart beste ord,
 vaar trivd og tryggd. | Storskrægdarmenn dei var
 som fram til oss det bar; | det er vor ættargard
 til friedom bygd.

Stort arbeid ned er lagt | til landsens fred og magt
 fraa tid til tid. | Det kosta tusen aar
 i kav fraa vaar til vaar, | i strid so lang og saar,
 fyrst me vart fri.

Her ligg dei, grav i grav, | fraa heid og ned i hav
 som stridde so. | Gud sign kvar ærleg ivoin
 som søv der under stein, | Gud sign dei kvar og ein.
 der dei er no.

Men landet dei hev rubt, | det vil me verja trutt
 til siste stund. | Vaar elst og beste agt,
 vaart liv og all vaar magt | skal vera Norigs vakt
 til siste stund.

I kjærleik varm og mild | me legg vaar vilje til,
 daa veks det fram. | Daa sær det bloma blidt,
 daa sær det spursjast vidt | og alltid standa fritt
 for naud og skam.

Her stig det stort og blaart, | vaart fagre heimlands flott
 med tind og taarn. | La som det erdest ned
 alt sagnar led fyr led. | det byggjast skal i fred
 aat vaare born.

Osloberg.

218.

Gud sign vor konger ged, | giv ham i sjarer mod
 giv ham din færd! | Giv du ham vise raad,
 fyrst ham i al hans daad, | fyrst ivil og ondskaps raad
 i støvet ned!

Høit værger Norges mand, | hver i sit kald, sin stand
 trofast sin drot. | Trofast i liv og død,
 tapper i krig og ned, | altid vort Norge led
 Gud og sin drot.

R. Høgtmann

219.

Norges høitidsstund er kommen | aabnet har sig tingets hal.
 Høit og lydt i helligdommen | roser nu hvert Norges dal.

Ugdesid og Trøndelagen | sammen nu kan velsle ord;
 Dovre i sin dal er dragen | nu til tinge før sit Nord.
 Se der sitter Gudbrandsdalen | i en gammel gubbe graal
 Naar han reiser sig i salen, | hører alle fylker paa.
 Blaa som sine egne fjorde, | sitter de der vesterfra;
 høie Oppland tar til orde | som paa sit Eidsivía.
 Der er Horden og Haalogen; | dølen taler landets ret.
 Som den klare øls i flogen, | dybt og hjemlig klinger det;
 Norge hører gamle stemmer, | Åsbjørns røst fra Medalshus;
 onde tiders slugt forglemmer | dets erindring i sin rus.
 Midarøs og Bjørgvin sidder | der i gjæve borgermænd.
 I en dommer og en ridder | triner Oslo frem igjen.
 O hvad fryd for dine taarne, | Återshus i hviten sky!
 Herredag av odelsbaarne | samles atter i dit ly.
 Haakons hal og Olavs kirke | reise ville de av grus.
 Ha, det var Normannavirke! | Var det ikke, Återshus?
 O hvad fryd for dine taarne, | saa du Haakons tid igjen!
 Det beror paa Norges kaarne; | tidens guder er dens mænd.

Bergeland.

220.

O hil dig, Norge, | med dal og fjeld!
 Jo færre borger, | des mere held!
 Paa dine gaarde | blandt klipper haarde | er byrden let.
 Der grander trugge | til bondefylke | har odelsret!
 Dig selv du ligne, | da saar du pris!
 Dig Gud velsigne, | da blir du vis!
 Lad tro og tale | i alle dale | sig røre frit!
 Da friheds smykke, | da liv og lykke | og lys er dit!

Grundtvig.

221. Som: I rosenlund under sagas hal.

Paa Eidsvoll stander en „sagabal“,
 som „gjemmer fredede minder“.
 Som frihet elstes ita dal til dal,
 det navn et hjerterum finder.
 Mens minder slutner og dør hen
 i glemselsflodens bande,

skal gamle Eidsvoll staa igjen
med ekelev om pænde.

Det navn skal minde dig om en tid
for tusen somre tilbage,
om Halvdans jagreste ungdomstid
i aandens tronebæ dage, —
da sangen tonet, talen løb
saa frit at trældom bævet, —
da frit at leve, glad at dø
var alt hvad nordmænd krævet.

Det navn skal minde dig om en nat
med kolde, taafede vinde,
da ingen vakt var ved huset sat,
og alle sovnet herinde,
da folkets aand i dvale laa
og ingen glæder kjendte,
mens her og der i enselig vrang
kun nattelamper brændte.

Og nat blev morgen og sul blev smil
i gamle Eidsvolls lunde,
da aandens mægtet i gammel stil
en hal paany at grunde,
en fræmpet al hver frit som før
man særdes kan her oppe:
hvor aandens vises ei paa dør,
men kun forvorne troppe.

De mænd som talte paa tinge da,
som handlet uten at høre
for deres grunneg et langt „hurra“,
for deres minde et „leve!“
Saa længe slag er frit i havn
fra nu til tider fjærne,
staa Eidsvolls mænd og Eidsvolls navn
som friske morgensjærne!

D. Arvidsen

222. Som At far nan lunde gjera

Fram, bønder, fram paa valen, | det lød ved Stillestad.
saa derom høit gif talen | aarhundreder i rad.

Og gik de end i blinde | mot helgendret med harm,
 saa fik dog kjæmper finde | at marg har bondens arm.
 Fram, bønder, fram da! pløgen | Høst paa den gode muld,
 det spottes dum og doven, | men sønner slid med gulv.
 Saa lyder tidens loven; | men skal saa bonden op,
 paa der maa jages døsen | fra hjerte, aand og krop.
 Fram, bønder, fram paa tinge, | i lovens sikre spor!
 For høie og for ringe | er retten like stor.
 Her gjælder intet andet | end gamle Norges tarv,
 til odelssjønner landet | skal gaa som frihets arv.
 Fram, bønder, fram i stolen, | hvor lyset har sin gang!
 Hvad gagn har de av solen | som sover dagen lang!
 Da modersmaalet klinge om hvad vi ret har gjort!
 Da rygtes der paa tinge | at vi til guds her lort!
 Kun der har livet stolt | hvor solket merke kan
 at straalene gaa fra sole | til lys for alle mand!
 Der signer Gud sin milde | hvert ord som i sin sang!
 har hjertet til sin tilde | og lyset til sin gang!

Efter Brandt.

223.

Sel tungt han efter sig foten drog
 som før var saa rap;
 høit lerten over hans hoved slog;
 men han hørte den knap.
 Sans' sans var dummet hans kraft for end,
 hans daad forsvundet gaet i glend.
 Han angst for sammen den gang den led:
 „Frem, bondemand, frem!“
 Men snart han solte der beg et tryk
 fra sjæl som fra krop.
 Han rettede langsom sin brede ryg
 og slog øinene op.
 Den ringe hans rest, i kamp hans bænd
 har lydt, saa det havde stem;
 men end det falder dog jern og nær:
 „Frem, bondemand, frem!“

Ja, sænker end du dit blit mod jord,
 endstjant du er fri,
 og bærer endnu du af lænken spor
 du før smedet var i,
 og lyfter dig ei at stande som vern
 for frihed og fædrenehjem,
 er ikke dit mod som din arm af jern:
 „Frem, bondemand, frem!”

Ja frem! thi maalet du ikke har naat
 med sulet paa bord;
 fra frimands ret og til stormands-daad,
 saa gaar veien i Nord.
 Ja, frem til hjælp i den trange tid,
 med skatten du har i gjem,
 med folkets slumrende kraft og vid —:
 „Frem, bondemand, frem!”

Din moder sidder nu gammel og træt,
 men freidig i hu,
 sin alderdoms trøst og sin tabte ret
 i dig venter hun nu.
 Din moders hus er blevet et skur,
 derinde trækken er slem,
 det gælder at reise den sunkne mur —:
 „Frem, bondemand frem!”

Dostrup.

224.

Bondestanden er mig kjær; | ti min fader bonde er,
 hvem jeg har at hære; | og paa moders hulde skjød
 blodets røst mig hjærtlig bød: | mindes alle fædre.
 Har end bondens saar og jær | kun for siet ringe værd,
 det skal ei vildelede: | ti jeg vet at uten glans
 findes tir for hjertets sans | guld som ret kan glæde.
 Aldrig har en koste graa | gjort sin mand til dum og raa
 i vort Norges dale. | hjerteblod og tanke klar
 bei til hytten fundet har | som til herresale.
 Intet isrog, hvor høit i rang, | har saa dyb og hjemligklang
 som den bølgetale, | hvort fædres aandedrag
 rører sig for livets sal | vækker os av dale.

Kaldes det end bondesprog, | egte malm det eier dog,
 har et ord at melde | som os bringer søtt ihu
 baandet mellem før og nu | blandt de norske fjelde.
 Bondens hytte er mig kjær! | Naar jeg den i lien jer,
 drages mig i minde | hvor jeg der av rode randt,
 og hvor blidt de dager svandt | som jeg nød berinde.

Steitan.

225. Tone af Orlog ell. som: Se Norges blomsterdal.

Den norske sjømand er | et gjennombarlet folkeskjærl
 hvor fartøi flyte kan, | der er han første mand.
 Paa togt og hjemme her, | ved sund og fjær og fiskevær
 han tar sin Gud i sind | og sætter livet ind.
 Her er et folk i krig | for livet uavladelig —
 med dyre mandefald | i kampe uten tæl.
 Det som er dagligdags, | det nævnes ikke saadan strafs,
 og tit er ingen med | som bringe kan bestad.
 Men vesle fisterbaat | har baaret frem saamangen daad
 av mod og herlig kløtt, | skjont aldrig den blev trykt.
 Og mangen sjømands liv | fik dødens frans av tang og iiv,
 som burde hat i guld | sit navn blandt helteheld.
 Enkt Olavs forsets ros | ret hørde for en vestlandss lods,
 som reddet hundred mænd | og hundred om igjen.
 Og mangen liten gut | som red paa hvalvet hjem tilhant,
 naar far var sat ombord, | han burde hat et ord.
 Dog Norges høie kyst | er landets eget moderbryst
 med næring og med graat | ved sønners raske daad.
 I det er alting glemmt, | og der er ei det mindste glemt
 fra Hærsfjordens dag | til ham paa sidste vraf.
 Det solte hver som kom | fra reis igjen og saa sig om;
 det solte hver som gif | i sidste avskedsblik —
 de solte hvor de for | at landets lykke var ombord:
 vor ære og vor magt | har hvite seil os bragt.
 Hurra for dem idag | som farer under norske slag!
 Hurra for lodsen som | dem først møtte kom!
 Hurra for dem som tor | sin fisterbaat paa hav og fjord!
 Hurra for alles lyst: | vor skjæromfranst kyst!

Hiernson.

eier alt litt av det freidige sind
 som gjennom tordenen løstet sin tind.
 som gjennom solbeir haar saa ston —
 den norste student er folkets søn.

Den norste student er folkets søn,
 elsker fets færd, av bodsrop blaudet,
 høvdygt og høvbrutt just som laudet,
 frør at den store maal vil naa;
 ber om at saa | magt til at staa
 trofast og sand | der hvor vort land
 sætter os ut paa vor veihaarde vald;
 der skal vi slutte vor sænlige pakt
 med dets historie, streng, men stjon —
 den norste student er folkets søn.

Bjærmøn.

228. Som I rosenlund under sagas hal.

Fra by og bygd, fra det nakne vær
 til sidste plads op i dalen
 vær hilset helgende ungdomshær,
 sving ind, sving ind gennem salen!
 Dog før til dagens feir du gaar,
 da stans paa tærsklens stille,
 og læs det krav som aandelens laar
 dig denne stund inaa stille.

Ja, læs det langsomt og husk det godt.
 du unge higenbe flare:
 hvad lavt og snevert, hvad trangt og smaat.
 Iamerater her la det fare!
 Da fare byens tomme jag,
 la falde bygdens stranker;
 og ut i morgnens friske drag
 til byst for lysets tanter!

Og læs det langsomt og husk det vel:
 ei aandel og vid, ei talenter,
 men ett er nedig — at tænke selv —
 ei tære fortidens reuter.

Ja bedre varm og træt og saar
i kamp paa tidens skanier,
end træg og tryg i sikre laar
i Ih av stumpe sanser.

Men husk det ogsaa og glem det ei:
fra dagens stormende mæte
der bøier venlig en mostklædd vei
stilsærdig av til — de døde.
O vandrer, gaa den ei forbi,
du unge sind som stræber;
hvad ikke tidens mænd fan gi
gir stundom lulte læber.

Th. Caspark.

229.

Vi færdes med lyst paa den steileste vei,
vi følger vor ledende stjerne;
som blaanende berg over flokdunkel hei
staar vandringens maal i det fjerne.
Bort løsen blandt fjeldene flinger,
og søten har vaarlige vinger.

Fra dustende vang og fra fjeldbygget hal
fra lundenes inderste gjemmer
vi hører paa veien et manende
og lytter til varslende stemmer.
Da finder vi opgangen banet
til rilet som tauen har anet.

Og stiles vi ad i de veksende spor
hvor aandens sin genius fatter.
vi fjender dog alle det bindende ord
som samler os broderlig; atter
Da hviler de flatte vi dese,
i lys fra det vinkende hele.

Og naar vi tør stanse det biggende fjed,
da stuer vi vidt over Norden
og aftrør den ringede stannende sad
ti grøde for kvæmnejorden;

da kommer i høstlige dage
vort foraar med traner tilbage.

Welhaven.

230.

J sønner av fjeldet, av sjøen den blaa,
J sønner av floden den dunkle!
o kjære mit Norge, du kjæmpe, stjønt graa,
vaakn op og la øffene sunkle!

Vaakn op! ti de kommer, de kommer fra øst,
ti tusener vel eller flere.

Men hal dem er sjøer med bævrende lys,
og nordmænd her foran dem ere.

Skal Norge ophøre at være det fri?

Hvert blif mot en fiende brændel!

Hver ryg mot et træl! Var det tusener ti,
deres dødsstøn skal aasen gjensende.

Os fædrene mættet i ansigts øved,
og alle vi biet en kvinde:

Kring hende, tring gubben paa otti da fred!

Og fjært fra hans stue hver fiendel!

Fra fjeldene ned! op fra sjøen den blaa!

og ut ifra floden den dunkle!

o kjære mit Norge, du kjæmpe, stjønt graa!
vaakn op og la øffene sunkle!

Opvaakner, J nordmænd! Som stormen fra fjeld
nedstyrter paa tætte geleder,

med hjerter for Norriges hæder og held,

og død i hvert slag ifra eder!

Bergeland.

231. Som: At far min kunde gjera.

O fædreland, du eier | hver nordmands arm og blod!
Tvil ei da om din seier | saa litt som om hans mod!
Han slumrer ei i freden; | paa fiendens overmagt
saa val som ørn i reden | han vaaker paa sin vatt.

Om sverdet ved sin hofte | han end ei drager ud,
trojaste rifle ofte | maa ned til prøvefud.

Det bly som maalet rammer, | vel rammede sin mand
om krigens vilde flammer | slog om vort fædreland.

Flyv sikkert ba, der kule, | tør hørne du en gang
 kan næsse andre sugle | end glædens vaa der stang.
 Om ørnepærmen bryter | en gang fra mørken ud,
 paaah blandt nordmænd lyder | Kolbjørnismenes væd.

Bergeland.

232.

Det høyrdest ved natt eit dunder paa dør.
 Og husbonden vaknar, i spring fram og spør:
 „Kva er det som bilar?“ „Saa, no maa de ut!
 for varden lyser paa Høgenutt!“
 Og kvar mann visste i same ande
 at no var det some ufred til landet.
 Og mennene herklæde paa seg tal,
 og skjold og øls dei lyfte fraa frof,
 dei helte i helte sitt gode sverd,
 traav spjor og boge og stunda til verb.
 Der kom det dei vilde Rorig herja,
 so sanst det og dei som vilde dei verja.
 Og alt som varde fraa varde vart tend
 dei sankt seg saman fraa grend til arend.
 Og fyllingen bygdest, og deg han saan,
 der fyre gieff høvding og merkesmann.
 Og ufreds-laren seff jamnan smala
 hva det hev paa seg at vardar vala.
 Og gjev det aldri maa verta sagt
 at landet ligg utan vardevakt!
 Og logar sje varden paa tind og nut,
 han logar i hjarta hjaa Rorigs gut.
 Ja, brenn, du varde, du signade slaare,
 hjartare, hugre for svart eit aarel.

Ber Givle.

232 b.

Samles skal Norge endnu en gang,
 -- det er vort fremtids maal.
 Samles det skal ved hjerternes trang
 og ei ved det kolde staal.

Samles saa skal bort Norge paa ny,
 som det sig hør og bor;
 samles til ett i bygd og by
 — og samles som aldrig før.
 Samlet skal Norge syne sig end,
 tone sit flag, sin ret.
 Merket skal staa og Norges mænd
 skal hylse sig fring det tæt.
 Samles skal Norges rike igjen,
 vindes fra sted til sted.
 Bærg er i veum tifoldig den
 som her ei vil splæses med.

Ber Stole.

233. Som: Op glædes alle.

Förfäras ej du lilla hop,
 fast fiendernas larm och rop
 från alla sidor skalla!
 De fröjdas åt din undergång,
 men deras fröjd ej bliver lång;
 ty låt ej modet falla.
 Din sak är Guds, gäck i ditt kall
 och i hans hand dig anbefall,
 så räds du ingen fara.
 Hans Gideon skall än bli spord,
 som Herrans folk och Herrans ord
 skall manligen försvara.

I Jesu namn vårt hopp är visst,
 att de gudlösas våld och list
 ej oss, men sig förstörer.
 Till hån och spott de skola bli;
 med oss är Gud, med honom vi,
 och segren oss tillhör. Gustav Adolf.

234. Som: Bär nu glad og vel tilmode.

Arbeidsmand og arbeidsvinde — | hvilket fagert hæder navn!
 Større kan du ikke vinde, | det bær i sig folkegavn.
 Herren selv var haandværksmand, | haandens virke adlet han.
 Manges titel kan undværes, | denne dag for dag skal æres.

Lad vor gjerning stræbsfuld være, | trætte kraften mangen gang.
 freidig sind kan møien høre, | og den forte av med sang.
 Gir den ikke herreret, | daglig brød gjør ogsaa mæt;
 om med tal til Gud du tager, | mer end herreføst det smager.
 Freidig mod og hjerteglæde | det er tro arbeiders lod;
 tit derav i rigdoms sæde | kjendes kanste savnets brod.
 Gjør din dont i Jesu navn! | O hvad bringer da den gavn:
 renset hjerte, løftet tanke, | som paa himlens dør tør banke.
 Arbeidsmand og arbeidskvinde! | stort er kaldet Gud dig gav;
 om du vil til ham dig binde, | ros i Herren dig derav!
 Er Guds ord dig lys og lygt, | vandrer du i Herrens frngt
 ei med noget laar du bytte, | før du skal til himlen flytte.
Jørgen Røe

235. Som: Der er et yndig land.

Der gaar et stille tog | igjennem lampens bulder
 med bøn paa alle sprog; | det høier mot den salbne ned
 med korsset paa sin skulder, | med bud fra hjem og fred
 Det findes der ei kun | hvor lampens vunde bløder.
 men paa al verdens rund. | Det er al verdens kjærlighet
 av ædle, gode hjerter, : som stille knæler ned;
 det er arbeidets sky | for frigens mord og herjing,
 som ber om fred og ly; | det er hver lidende paa jord
 som kjender nød og hummer, | der sukker for sin bror.
 Det er hvert smertestøn | av saarede og syke,
 det er den kristnes bøn; | det er forlattes bleke rop,
 det er den fraktes slage, | den dræptes sidste haap; —
 en bønnens regnbuebro | op gjennem verdens ubeir
 i sin av kristi tro: | at over lidenskapens nød
 maa kjærlighet saa seire; | ti saa hans løfte lod.

Bjørnson

236. Som: Ja, vi elsker dette landet.

Over vidtudsstrakte lande | bygger vi i nord,
 spredt blandt øer, sunde, strande, | daler, fjeld og fjord.
 Bygder samlet sig om kirke | og fik orgelsang.
 :: Hvad om Nordens hele virke | samlet blev engang? ::
 I en høitidsstemning sænker | stille sig min sjæl,
 naar jeg alle arner tænker | i en nordisk kveld:

ba'om disse lyse ruter | Nordens arbeid bor,
 : og av folkhejemmets guder | bygges du, o Nord! ::
 Hvert et bo fra fjeld til fjære | rundt det vide land
 bær dit stille virkes ære, | Nordens arbeidsmand!
 kan som sagabok fortælle | om hvad sved der randt,
 :: og hvor tungt du maatte trælle, | for du tomten vandt. ::
 Ti dit virke stod alene | som de spredte hjem;
 først naar alle sig forene, | naar hver enkest frem;
 først naar alle hjemmets stuer | her indunder pol
 :: samler sine arneluer, | tændes Nordens sol. ::
 Arbeidsmand, hvor end du strider | rundt i Nordenland!
 Se, det grnr mot lyse tider | paa din himmelrand.
 Alt som land oplysning vinder, | lysses op hver frog,
 :: og en solklar dag snart skinner | paa arbeidertog. ::

Jongs Ste.

237. Som: I rosenlund under sagas hal.

Der er en rigdom av kræfter gjemt | fra slegt til slegt i det dype,
 til større dagverk og daad bestemt | end kun i muldet at krype. —
 De vil saa høit i flamme slaa, | som tanker op kan stige,
 og over alle have naa | til fjernest land og rige.
 De kræfter vokser sig stor og sterk | til hele folket at favne;
 de øver tankenes store verk | og vil ei glimre, men gavne.
 Det høie syn, den sterke tro | skal løfte haandens virke
 og slaa for alle mand en bro | til folkeaandens kirke.
 Naar alle kræfter nu kommer med | og lægger haanden paa verket,
 og alle lampe kun gjælder fred, | hvor aanden løfter sit merke,
 da kommer daadens store dag, | da folket helt skal leve
 og magte selv det tungste tal, | dets seier vel kan prøve.
 Naar hver en bom er i sliser sprængt, | som kun vil strænge og bese,
 og enhetstanken til alle trængt, | saa folket det er det hele, —
 da tuer fædre op igjen | og signer det forente:
 Hil sæl dig Nord og dine mænd, | det var just saa vi mente.

238.

Nettan.

Runnstav skal stira rike og land,
 og urkje skal baaten bera,
 og ingen maa vera ein strosmann,
 som iltje ein mann kann vera.

Vor jord skal oblast og dyrkjaft paa
 av sterke og harde hender,
 so gutar kann søda og klæde faa
 og vessa til sterke menner.

All æra maa liggja i ærlegt stræv
 og beda i sannings tempel,
 og den som av Gud fekk sit adelsbrev.
 han treng iffje kongens stempel.

Rimse

239. Som: Vær nu glad og vel tilnødt.

Fred og frihet Norge eier, | er paa Herrens ord ei arm.
 Længsel efter hjemets feier | blusse i hver nordmands barm!
 I hvert trofast hjerte ned | ordet sænke trøst og fred!
 Norge over vore grave | blomstre som en Herrens have!

Landskab.

240. Som: Deilig er den himmel blåa.

Frihed bedre er end guld, | var end verden deraf fuld;
 og vor frihed af Guds naade, | den for verden er en gaade.
 er dog af al frihed bedst.

Frihed følger med Guds aand; | brister alle trællebaand!
 Hvad med Gud os frit forbinder | som med venner og veninder,
 det er tro og kjærlighed.

Kjærlighedens lov og ret | gjør os aag og byrde let.
 Kjærlighedens liv og aande | raade bod paa ve og vaande
 i vort himmerig paa jord!

Som Guds egen søn er vi | med hans aand i sandhed fri.
 blive dog hos Gud med glæde, | fordi kjærlighedens kjæde
 er fuldkommenhedens baand.

Folket, frit som fugl i sky, | fristes ei til udslugt ny,
 ei til ørken og til heden | stunder folket fra Guds eden,
 frydes ved at blive der.

Grundtvig.

241.

Frihet er det bedste ord | som paa jorden findes,
 ei i syd og ei i nord | bedre navn vi findes;
 det er klang fra paradís, | gif fra mund til mund med pris
 hos al jordens ædle.

Slaveri og trællestand, | lænker, baand og plage,
 det er lyd fra dødens land, | mislyd alle dage,
 vækker frygt og virker sorg, | prises kun paa jætters borg
 og hos dødens fyrste.

Han som kom med guddomsnavn | ned til jordens daler,
 kom med frihet i sin favn | fra de lyse saler,
 ei han kom med plageri, | men for plage os at fri
 og fra aandstyranner.

Sandhets aand blandt alle folk | førte samme tale,
 kaldte mildt som frihets toll | til gudshusets sale,
 visste godt der under tvang | aldrig lunde søbes sang.
 aldrig pris og glæde.

Folkeaaender trindt paa jord, | som vil Herrens ligne,
 hvad av sandhet i jer bor, | det vil Gud veifigne,
 naar for hjerte, ord og aand | frit I løser alle baand
 som er gjort med hænder.

Frit at tænke, tale, tro, | synge hvad I flue,
 frit at lade livet gro | under himlens bue, —
 det er eders bedste sans, | og den ligner ganske hans,
 som er menighetens.

Frit at prise al vor æt, | alle gjæve fædre,
 tale fædrelandets ret, | folkets dyder hædre,
 slaa av marf hver udaadsmand | som tør krænte fædres land
 stjænde vore minder,

det er folkeaadens drist, | hvor den kom tillibe,
 det i tale, daad og strift | skal dens storverk blive.
 Alt hvad ædelt Gud os gav, | skal opstaa av hjertets grav
 nu i nyaars-tiben!

Arbejen.

242. Som: Kong Kristian stod

Fra arildstid var Nordens aad | en frihetssjæl;
 den kjendte stranker kun for haand,
 ei tankevang og tungebaand,
 og først ved vintrens overhaand | den kvæp i skjul.
 Dog atter som en „ørnebrud“
 trefarvet for av reden ut | den sjæl.

Det var en foraarsmorgenstund, | en maidag,
 den vaaknet av sin dype blund
 og slog paanyt i li og lund,
 i fjeld og dal, ved lyst og sund | mundharpestag.
 Da sang trods ravn ogfalt og høt
 med liv og lyst den norste gjøt | fra tal.
 Da sang fra fjeldets naalelov, | fra bjert og gran
 om fædreland og arildslov | og vakte fræstene som lov.
 Forflaret saa sin gamle lov | vort fædreland.
 Det var et vift av Nordens aand,
 som løste den med straalehaand | av han.
 For frihetstuglens atterdag | lyng høit hurral
 den foraarstund da Norges sal
 vandt seier uten vaabenbrak;
 for gamle Norges frihetsdag | et langt hurral
 Hvad end der kommer og forgaar,
 vi mindes søtt hin store vaar — | hurral

Die Sig.

243. Som: Mens Nordhavet bruser.

Mens vaarsolen slommer med guld om land,
 og liene løves og blinker
 fra Lindesnes op til Finmarks strand
 og vester til Statlands brinker —
 vi mindes ville den mai som lyst
 sig knupper og vaarer i folkets brist.
 Vi mindes ville den store sang
 som havet det sjunger rundt Norge,
 de livsens bølger i folkets trang
 som sagert for fremtiden borge,
 vor folkedrom og vor frihetsal,
 vor solblaa, Minnende fremmeddag.
 Mens snehvite sneffer fra isstængt havn,
 lil høre av maafer er seilet
 med slaget rundt verden og mangt et navn,
 det Norge hædret, i speilet —
 vi mindes alt som laa indeitængt.
 for frihetens maijol til isen strængt.

Og brhiet sig havet tit ubeirsgraat
 og prøver de barkede gutter,
 det bliver dog atter blaaft og blaat
 og speiler de gamle nuter —
 det billed er av den tunge strid
 vort folk har kjæmpet fra arils tid.

Nona's Dte.

244. Som: Hvor herlig er mit fødeland.

At frihed gammel er i Nord,
 og raaded her, som den var hjemme,
 og tidlig lærte folkets nemme
 den raske daad, det rette ord —
 det læses i de gamle skrifter,
 det vidner fædrenes bedrifter:
 fribaaren kjæmpe sværdet svang,
 derfor saa høit og vidt det klang.

Derfor løb gjennem fjoldegn
 paa tinge Torgny Lagmands tale;
 derfor i Jslands øde dale
 den norste viking søgte ly;
 derfor tyrannens hoved fullet
 for jhdens sværd i støvet rullet;
 derfor den store Baga tren
 paa tronen op fra Mora-sten.

Men fremmed trællefæd og stil
 sig ind i Nordens lande listet,
 og folkets aand sin spændkraft mistet,
 mens kroppen dorst i aaget gif.
 Marhundreder stred over Norden,
 og verdensstormen rystet jorden;
 da fløi en lustning svag herop
 og lyænebe om fieldet's top.

Da rystet folket lænken af,
 og strakte ud de stive lemmer,
 og lytted til de dybe stemmer
 der løb fra frie fædres grav;
 da følte det sin kraft og vælde,

da hvor det aldrig mer at trælle,
 men selv at raade for sit hjem:
 — da brød den norske mai'sol frem.

3 mer end to gang' treti aar
 den nu har over Norge funklet,
 og uforkrænket, ufordunklet
 paa fjeldet spredt en liflig vaar —
 Saa skal til sildigst stund det være.
 og det skal kaldes Norges ære:
 at det har i de gamle spor
 ført frihed hjem igjen til Nord.

Bloug

245. Tone af Bindemann.

Dagen er kommen og solen oprunden,
 oldtidens dyreste ed er vunden,
 brutt er aarhundreders magt.
 Norge er frit, og dets fremtid sig tænder,
 men kun ved kraftige, signende hænder
 styrkes den hellige pakt.
 Frihet ei vindes ved ledige drømme,
 vindes ved kamp mot de motende strømme,
 ille ved tvil og ved flugt.
 Kun over furen som plogjernet drager,
 bølger den rife, den glinsende ager,
 modnes den saftige frugt.
 Aldrig fortvile, aldrig forlagel
 Efter de tunge, de mørkeste dage
 stiger dog morgen en gang.
 Se den er kommet! Sol er oprunden,
 frihetens fugl alt sitter i lunden,
 synger sin freidige sang!

H. Munch.

246. Som: For Norge, Hampers fødeland

Vi er et folk, vort land er frit! | Saa lød i sang og tale
 en livsensjubel sterkt og vidt | utover Norges hale
 Med smerte født, i trangster døpt
 med frimænds kvasse ordlag døpt,
 i løvens høie billed støpt, | brøst Norges aand sin dvale.

Men ve dig norfle mand, ifald | du fløvt dig luffer inde
 hal væggen i din fortids-hal | med drømme om dit minde.
 End har du mangt et slag at flaa,
 end mangen trængflens vei at gaa,
 end mangt et seirens maal at naa,
 før hvilen tør dig finde.

Fri er du først naar aandens slag
 tør foldes frit fra stangen, —
 naar fædres sagre tonelag | tør tordne gjennem sangen,
 fri er du først naar aasens bryn,
 naar vaardags gulb, naar høstkvelds lyn
 guar frem for tanke som for syn
 i hjemmets lys fra vangen.

Saa verg din obel uforfagt, | om horn og faner falde, —
 og hold ved varden nattevagt | I fjeldets sønner alle!
 Speid over grænsen viden ud,
 fra dal til dal bær baalets bud;
 for frimand kjæmper frihets gub, —
 hans sal kan aldrig falde.

Jf. sen.

247.

Høie fjeld, det gjør himlen trang, | solen den kommer saa silde,
 ser paa tind og paa fjelddehang, | glitrer i føs og i tilde,
 helst dog til dalen | til støren og svalen | den vilde.

O mit folk, naar skal solen ret | se ned for fjeldene dine!
 Oppe paa høiden dit bær' den let | lys il det glænte derinde!
 Kommer ei dage | som Haafons tilbage | for hine?

Se, de kommer! hvor frihet er, | spirer de fagreste blomster;
 det er sagt, hvad en ret har kjær, | savner ei sol eller sommer.
 Derav vi drage | et varsel for dage | som kommer.

Mer! paa fjeldet! hver dag som gaar, | svinder jo taarer som vare,
 mere mand du imorgen staar, | tyngre til tinge at soare,
 bedre til kirke, | til fest og til virke | at fare!

D. Stablan.

248. Som: Min mund og mit hjerte.

Sa tolsfri skal være | blandt kjæmper i Nord,
 hvor dybt de end kjærer, | som tanker saa ord,

om alt hvad for aanden | kun er, ei for haanden,
i himmel, hos Hel og paa jord!
Jeg længe har gyslet | for friheds misbrug,
til livet og lyset | jeg ret som ihug,
med hele misbrugen | fra flabelsesugen
og indtil den yderste dag!
Til han som det kunde | paa almagtens stol,
af had til det onde | ei sluffed sin sol,
men ude og inde | han lader den skinne
for onde og gode i fleng.
Thi ellers i mørke | det gode gik tabt,
og da blev til ørke | det skønne vanstabt;
langt heller den milde | da taale det vilde,
at lys blev som livet misbrugt.
Hvor frihed ei findes | for ord som for aand,
aandslivet bagbindes | med dødbider-haand,
aandslyset udsluffes, | og skiftinger vugges
i mørke for menneſte-børn.

Grundtvig.

249. Som: I al sin glans nu straalér solen.

Sjaa steinen støtt mot Stefans panne:
der lygni stend imot det sanne.
Du daarstaps hand paa villstaps veg,
som mot ein ande vender deg.
Ala sjaa, for sigerglans der stend
av saarom, der den blodstraum renn.
Det lygni vinner, braatt maa jara;
kvart sanningsord gjer ver! som vara;
som gust av livet lett og mild
kann løysa strida ster! og vill,
so vender radt det sannings ord
all verdi um, naar vill ho for.
Men tvilskraft maa det illje sønnleg,
den sanningsven maa vilja rønnleg:
Deg isølv i kvar ei vending ver;
det kunsti hvar kunster er;

um einøleg under steinings last
som Stefan maa du standa fast.

(Bergeland ved M. Skard.)

250. Som: Kong Kristian stod ved høien mast.

Hvor trives noget godt og sjønt | og stort i tvang?

Kvæl engen — græsset blir ei grønt!

Bind ørnen, bør den paa sin pønt;

stans kilde som med sang begyndt | har raskt sin gang,
og den en giftig sump vil bli!

Naturen hater sterkt og fri | al tvang.

Nan aandens kilde, tankens flugt | da taale tvang?

Skal sandhet ikkun straaale smukt, | i eget hjerte indelukt,
som jamrende Aladdin's frugt | i hulen trang?

Nei, presse, løst din sterke arm!

Befri alverden i din harm | fra tvang!

Bergeland.

251.

Mens Nordhavet bruser mot fjeldbyggt strand

og stolte erindringer væller

om fædrenes ry, som til fjerne land

det har paa de nordiste snekker, —

op, nordmand, sjunger til harpens slag

en staal for Noriges unge slag!

Du blomster av palmen paa frihets grund!

Sjøn est du at stue tresarvet!

Det hvidene kors i den røde bund,

det har du av Danebrog arvet;

men hjertebladet, det mørkeblaa,

av frihetens marv maatte først utgaa.

Fra himlen faldt danebrogssnanen ned,

blev tvillinglandsnekkenes smykke

og stod gjennem sekkler i krig og fred,

omstraalet av hæder og ihle.

O slag for Norig, stand evig saa,

mist aldrig dit hjerteblads hoiie blaa!

E. M. Schwach.

252. Som: Vi særdes med Ihs.

Med jubel vi toner vort fædrelands flag,
vort arbeids indviende merke!
Det solde sig ut over barndommens dag
og mane med minderne sterke,
at volve i kundskap og kræfter
og kjærlighet fædrene efter.

De førte jo fordum i strid for vort land
til seir eller hæderens vunder.
Det fulgte vor fader i brot og i brand
og tjente os brodet derunder.
Og møder med jubel det kjendte,
naar slutten fra reis hjemad vendte.

Ti kjærlighets troslap mot folk og mot hjem
jo luer i bannerets farver
og træder alt renere, sterkere frem
mens slegt efter slegter det arver,
og minderne frem av det dunkle
som bannerets blaasie junkle.

Og derfor vi toner vort fædrelands flag
med troslaps og mindernes merke
og vier os aarle vort fædrelands sal
og stunder at volve os sterke,
at bynden for det vi kan bære
vor Gud og vor hjemstavn til ære.

Engelbrekt Pougen.

253.

Det lørs i slaggets røde bund, | det bar vort folk i nødens stund
mens beiret tok, | og lyntet slog, | saa folket at et tegn det var
som frelse for dets frihet bar.

Ti forset er den sterke tro | som har i nordmanns hjerte bo,
den tro som staar | i trængselsaar, | som gjeniem nederlaget bær
den tro at „Gud han attaat er“

Staa nu som spir paa Norges tal | og lørs vor kirke, lov og sal!
Belsign, o slag! | vor nye dag, | gaa foran du paa folkets gang
og vær dets fronte frihetsang!

Jonas Bl.

254.

„Fremad! fremad!“ sædres høie hærtal var.

„Fremad! fremad!“ nordmænd ogsaa vi det tar!

Det som hugen tænder, og hjertet roen faar,
for det vi ogsaa fremad gaar | og trofast slaar.

„Fremad! fremad!“ hver som elsker frie hjem!

„Fremad! fremad!“ frihet den maa evig frem.

Skal den ogsaa prøves i tvil og nederlag,
hvem tæller vel de tapte slag | paa seirens dag!

„Fremad! fremad!“ hver som fast paa folket tror.

„Fremad! fremad!“ hver som søler sædres spor.

Nordens aand har skatte forgjemt i fjeldets ly,
de findes maa i morgengrø | og frem paany.

Bjæstafon.

255.

Foragtet av de store, men elsket av de smaa,

fig, er det ikke veien som det nye maa gaa?

Forraadt av dem som vakt burde være, just av dem,

fig, er det ikke saadan at en sandhet staar frem?

For folkestyre | staa frem, staa frem,

for kirke, for skole, | for frihet!

Forløs det som venter | i vintertaale,

i vaandvæle, — det venter paa dig!

Staa frem, staa frem!

Begynner som en susen i fornet sommerdag

og vokser til en brusen gjennem flodenes tal, —

indtil at havet bærer med tordenrøst den her,

da intet, intet høres uten den, uten den!

For folkestyre o. s. v.

I gater-folkets lampe den nordre fløi vi tõi

Bort fanetal er: Folketiv i frihet og tro.

Den Gud som gav os landet og sproget og gav alt.

han findes i den gjerning hvortil folket blev kaldt!

Den er det vi vil løste, vi mange og vi smaa,

i frygtløs kamp mot alle som ei ville forstaa —

begynde som en susen i fornet sommerdag

og gaar nu alt som brusen gjennem flodenes tal.

Det vilse vil til storm, førend nogen det vet av,
 med torden i sin stemme over endeløst hav.
 Et folk som føler kaldet, er jordens største kraft,
 for den maa alting falde, det staa høit eller lavt.
 For folkestyre o. s. v.

Bjørnson.

256. Som: Ensom og mørk og snever er vor bolig.

Jord, i hvis favn der hades og der myrdes | slegt efter slegt,
 blodige jord med al din syndebyrdes | voksende vegt!
 Hvor kan saa let din himmelvei du følge
 rundt om den sol som stuer dine saar,
 og saa lysegrønt følge | vaar efter vaar.

Jo, thi den samme som har bundet jorden | lovenes baand,
 som gav sit folk i ørkenjeldets torden | loven i haand,
 han lar sin sol hvert fattigt stjaa forgylde,
 han er den Gud som hører støvets bøn,
 som i tidens fylde | gav os sin søn.

Derfor om al vor lykke skulde falme, | brat staa for fald,
 altid fra jord en evig takkesalme | løste sig skal.

Derfor hvor vældigt mørkets aander virke,
 aldrig vor bøn skal myrdes i et jul,
 aldrig Herrens kirke | roffes et snug.

Lar os da, jord, paa aandens ørnevinge | trofast som du —
 os om vort høie himmellske at svinge | trostlig i hu,
 hente fra ham alt lys som vi begjære,
 hente fra ham livsvarmen i vort bryst,
 grønnes Gud til ære, | gylndes til høst.

Chr. Richardt.

257.

Til kamp da o venner! for kristendoms-libet
 i os og i vore og videre frem!

Trangen til tro, den blev nordboen givet
 til manende følge mot høiere hjem.

Kamp det maa give | som Gud er forvunden av!

Kamp, forat livet | kan kristnes fra grunden av:

Kampen for Kristus i aand og i form

blusser kun større i vantroens storm.

O Gud, løst lampen | av selvshj jammer,
 at stille som lampen | vort hjerte flammer,
 i din luft av fred, | naar bedst du vet!
 Kamp da o venner! for frihet i Norden,
 „ja frihet for alt det som stammer av aand!“
 Frihet for magten, som kalder til orden,
 „aanden ei ændres, kun arges av baand!“
 Kamp mot det dovne, | det feige som sparer sig,
 kamp mot det hovne | som fornemt kun vaver sig!
 „Frihet for Loke saavel som for Tor!“
 Aanden er sterkest, naar faren er stor.
 O Gud! løst lampen o. s. v.

Kamp da o venner! for folket i hjemmet,
 at det oplyses, oppvarmes og tror!
 Kamp imot alt som vor attraa gjør fremmed!
 Aanden Gud gav os, er aanden i Nord.
 Kamp, saa vi kaster | vor lange bestjæmmelse,
 kamp, saa vi haster | imot vor bestemmelse:
 Frihetens frø i den mægtiges haand,
 selvstyret samfund i kristelig aand.
 O Gud! løst lampen o. s. v.

Bjørnson.

258. (259).

Med Gud! med Gud! det ord har magt | og liv og aand,
 den hovedsmand med evig kraft | har seir i haand!
 Med Gud! og vis er evig seir | trods saar og død!
 Hver heltesjæl i sandheds leir | til seir blev fød!
 Med Gud! og kampens maal er visst | som dommens bud.
 Med Gud er liv og seir tilsidst! | Hold ud! hold ud!
 Med Gud hold stand, du norske mand! | Hold ud! hold ud!
 For frihed og for fædreland | med Gud! med Gud!

Ingemann.

259. (260.)

Stræl din fød! fremad, frem med freidigt mod
 væl med alle vege drømme, | styr dit sind med troens tømme,
 bris af livets solskins-strømme, | til det ilbner i dit blod!

Hvælv dit bryst, se paa livet frit og lyst!

Fyld med friske pust din lunge, | lær af flovens fugl at ijunge,
alt det lette, alt det tunge | syng det ud med freidig røst!

Om i flot eller hytte lige godt,

blot i hjertet luen tændes, | evnen øves, viljen spændes,
kraften prøves, saa det kjendes | vi vil frem til noget godt.

Stol paa Gud! om det end ser broget ud,

om saa hele verden glipper, | vi kan klare alle slipper,
blot Vorherre selv er slipper, | og vi ærlig holder ud.

Wilhelm Gregersen.

260.

Vi sit ei under tibernes tryk! | et bøiet mod, en ludende ryg;

vor kamp, vort kald, hvad bære vi kan,
end ligger gjemt under synskredsens rand.

End vor røst er uden magt | og vor daad er uden hjem,
og om os er alting sagt, | med de ord: Vi vil frem!

Fremad efter livets krans! | Tid har vi ei til at stanse.

Vi ved her end maa fares i mag, | vi gaar som mod en grænde dag,

men samler ei i mulmet omkring | og stal ei hildes i taagernes ring.

Saa vi langt endnu til havn, | der er vind i vort seil,

der er lybning for vor flavn, | at vi ei løber feil.

Trøstlig fremad! tændt er fyret, | vei kjender han som har styret

E. Høstrup.

261.

I alle riger og lande | hvorhen jeg i verden for,

jeg segted med aaben pande | for hvad jeg for alvor tror.

En ørn var mit hjelmemerke, | paa brunen stod foriet's tegn,

paa Mjold bar jeg løverne sterke | i hjerternes milde hegn.

Maar mænb jeg kasted min hanske | opslug jeg min ridderhjelms,

de saa jeg var Holger Danske | og ingen formummet skjelm.

Hil nogen i verden segte, | men dølger sit aaiyn og navn,

jeg ved hans aand er ei egte. | jeg tager ham ei i favn.

Ingemann.

262. Kan synges som 280.

Med trumbeie ofte man slaar sig tiltaals,

og de er vel ogsaa de fleste;

dog lærer man snart, naar man skyder til maals,
 den ligeste vei er den bedste!
 Den ligeste vei, det er spirernes vei,
 naar op efter lyset de stræbe;
 den ligeste vei, det er længslernes vei
 fra hjertet til tunge og læbe.
 Den ligeste vei, det er damphestens vei,
 naar luft gennem fjeldet den springer;
 den ligeste vei, det er viljens vei,
 saa tidt den en stordaad fuldbringer.
 Og arbeide maa vi, det bedste vi kan,
 og ingen tør lægge sig doven.
 Hvert vækkende ord maa os flokke paa stand,
 og bøsken maa blinke i floven.
 Saa lad den da blinke gang efter gang
 til værn om vort tusenaars fæste!
 O maatte vi sande med seier og sang,
 den ligeste vei var den bedste!

Efter Richardt

263. Som: Vifingebalken.

Nu det luster saa friskt, og de drivende sky'r
 op fra syd imod nord tager flugt;
 men høit over dem lyser det straalende fyr
 som aartusener ikke har slutt.
 Væg da ud og heis seil! Lad os komme til søs!
 End er vifingekraften ei død;
 længe nok har vi strakt os i aimagtens døs
 og sat fremmede friller paa skjød.
 Alf, det gjælder ei ene om veir eller vind,
 eller sandhedens flinnende baun,
 eller haabet som vokser i ungdommens sind,
 eller arven vi tog med vort navn.
 Men det gjælder en haand til at fatte vort ror
 som ei glider for bølgernes last;
 og det gjælder en mandvoksen vilje som tror,
 og i nød ved sin tro holder fast.

Og det gjælder et blif som paa himmelens hvælv
 flinter stjernen bag sternes hær;
 og det gjælder et hjerte som ofrer sig selv,
 før det slipper den tanke det bær.

Og det gjælder at træffe vort ærlige valg,
 sætte kursen og tone vort slag. —
 Ikke fremad en streg og tilbage en halv,
 ikke falle og gaa over slag.

Og det gjælder at lumme af mudberet slot
 som er leiret om speil og om boug;
 og det nytter ei længer at vrille saa inaat,
 de maa lappes, de hemmende toug.

Men vi unge og saa, men vi ringe og smaa —
 er der levnet for os ingen daad?

Stal med korsede arme vi ventende staa
 paa de stores og mægtiges raad?

Nei, I gutter tilveirs! vi er lette af ben,
 vi vil klatre paa stænger og rær;
 der er synet dog vidt, der er luften dog ren,
 der er stjernen vi dog mere nær.

Og vort manende raab og vor varslende sang
 og vor broddede, eggende spot
 vil vi slynge med stormens og haglbygens klang
 ned paa dækket, til studen er slot.

Da vi løser hver sig, og vi strammer hver dug,
 til den spulmer for strygende bør,
 til det perlende slum kranser seilenes bug,
 mens den rast gennem bølgerne før'l

Og oprinder den dag da den løber i havn
 under Nordens trefoldige slag,
 skal vort jublende raab fra den løvklædte stav
 overdøve kanonernes brag!

Bloug.

264.

Sol er oppe, | flovens toppe | glimrer alt som Gimles tag;
 hud os bringer | hanevinger, | hanegal om klaren dag.
 Vaagner, vaagner, Nordens hestel | | springer op og spænder bestel
 Dag og daad er kjæmperim.

Høit det gjalder, | luren falder | kjæmper op af morgenblund.
 Stolper knager, | luer brager, | blusser over grønne lund;
 vaagner! ei til gammenstale, | vin og smil i kongesale —
 Sildurs leg er nu for haand.

Rolf kan blegne, | Bjarke segne, | Sjalte somme i sit blod;
 Deires buer | kan i luer | synke ned for Hjørwards fod, —
 han dog marken ei beholde; | før de emmer vorde solde,
 bræber ham den sidste gnist.

Sol er oppe, | flovens toppe | glimrer alt som Gimles tag,
 bud os bringer | hanevinger, | hanegal om flaren dag.
 Baagner, vaagner, Nordens heltel | springer op og spænder belte!
 Morgenstund har guld i mund.

Grundtvig.

265.

Høie Nord! Friheds hjem! | Ei for mørket til at true,
 men for solen til at lue | og for liv til at gro frem;
 lad det bryde, lad det gjære, | stem ei strømmen, taal dens brag;
 den vil bære | grøde til en sommerdag!

Høie Nord! Sangens bol | Ikke den som dvalebinder!
 Den som tænder glød paa kinder, | først gjør fri og saa gjør fro!
 Kald dit kor fra flovens sale, | lær i sky det vinger slaa,
 lær det dale | dybest ned i bondevraal

Høie Nord! Haabets borg! Hvor det op af mulmet vælber,
 hvor utrættelig det melder | vaarskyd efter vinterfjorg;
 nyn det ind i brenge kjælle, | saa de le ad jætters larm!
 Lad det lægge | lys i tanken, staal i arm!

Høie Nord! Kjæmpehal! | Det er tid at kraften kjendes,
 det er tid at sener spændes, | tid til stigen eller fald!
 Kald paa heltene som blunde, | saml i et de fliste raad,
 og i munde | læg os orbet som er daad!

Hoftrup.

266. Som: Lange var Nordens herlige stamme.

Uldgamle Norden! | Vist med din aanbe
 i vore hjerters | lønklamre ind:
 Anden du løfte, | armen du styrke,
 djervhed og kræfter | gød i vort sind!

Troen fra oven! | Vær du vort banner —
 forset til merke | har vi jo sat!
 Hoi! skal det bæres, | det vil vi følge,
 dei skal det vise | dag, ja og nat!
 Haabet i barmen | vil ei bestjämme,
 freidigt vi trobser | dvergenes raad!
 „Gundvise jætter“ | agter vi ikke,
 vi skal dog seire, | det tør jeg spaa!
 Kjærlighedsbaandet | binder os sammen,
 ryg imod ryg vi | kjæmper som mand!
 Fælles om faren, | fælles om seiren,
 naar vi staar sammen, | vinde vi den!

H. C. Andersen.

267.

Uterst mot norden ligger en ø | klart gjennem isflak og taale,
 der ved en bergsid som albrig kan dø, | oldtidens billeder vaale —
 derfra gaar saguet vidt over is | som en maale.
 Op til det sælsomme øiland drog | først vore hertige fædre.
 Med sig fra Norge de høiætted tof | for at opreise det bedre.
 Nørøna maal de i ensomme trof | skulde hædre.
 Medens det lyntende Nordens magt | deltes og maatte forrige,
 blev der paa Jæland bevaret og lagt | livsraad for kommende dage
 Der nu et tegn paa stammens pakt | staar tilbage.
 Skjønt vore frender hal isdækte mur | lyde maa fremmede love
 kan de dog sende til Norges natur | længselens raad over vore
 Gjemtlig det naar til os som en lur | dybt fra stov.

A. Ruch

268.

Der er et hndigt land, | det staar med brede bøge
 nær saltens østerstrand; | det bugter sig i bække, dal,
 det heter gamle Danmark, | og det er Freias sal!
 For sad i forbums tid | de harniskklædte kjæmper,
 udbyttende fra strid! | Saa drog de frem til fienders men;
 nu hvile deres bene | bag høiens bantasten!
 Det land endnu er skjont; | thi blaa sig isen bølter,
 og løvet staar isaa grønt; | og ædle kvinder skjønnere
 og mænd og raste vrende | behor de danske øer.

Ellen Lørdager.

269.

Fædreneland! | Ved den bølgende strand,
i den maigrønne lund, | ved de deilige sund,
af de svingende vover omstykket,
sidder bleg du i sorgen indhyslet!
Dog for dig er det bedste tilbage,
thi end lever den gamle af dage!

Maane og sol | sidder løse paa stol,
som et lagen det gaar | under alt hvad bestaar,
dog din ven sidder fast i det høie,
over dig vaager forsynets øiel
Lad kun lovsang afløse din klage,
thi end lever den gamle af dage!

Søit over sol | paa sin konningestol,
om end stjerne brast, | sidder kjærlig og fast
han som vogtede Danmark saa længe;
end hans bue har klangfulde strenge,
og hans bue slaar aldrig tilbage,
tro som guld er den gamle af dage!

Muldjord i bryst | ser den høie med lyst!
Der kan solstraalen bo, | der kan himmelhøg gro;
han som hører naar muldjorden sukker,
den med perlende taarer bedugger;
med den trost kommer troen tilbage,
at end lever den gamle af dage!

Fuglenes røst | spaar om danemænds høst,
under mundharpeklang | og smaapigernes sang
Lyften vendes som flibet paa voven,
lyften vendes som bladet i floven;
til den lyfte man aldrig saa mage,
saa end lever den gamle af dage!

Fædreneland, | som paa afgrundens rand,
midt i bølgerne blaa, | skal du blomstrende staa
med din mai og med dine hjærminde,
som en mø med letrødmende finder;
du endnu har det bedste tilbage,
det laa gjemt hos den gamle af dage!

270.

Paa skloffen timed mildt fra den danske lyst,
 meldte over lande dog om saa haard en dyst.
 Sluttes treds og naar jaft, alle danske mænd!
 Gud han raader naar vi fanger seier igjen.
 Løstet var i mulm og nat hid den tyske hær,
 knap de danske drenge fik tid at spænde sverd.
 Abent bryst var landeværn, mod var danskens skjold,
 tysken maatte bygge af egne lig en vold.
 Ruln pib, og sverdet sang til kartovers brag;
 tysken maatte lære det danske sprog den dag.
 Over Thyas brystne led blod i strømmen randt;
 tysken maatte kjøbe helt dyrt hvert fjed han vandt.
 Regen er for overmagt liden flod tilsidst;
 men af Danmarks ære den haver intet mist!
 Blegnet er saa mangen kind, færre er de saa;
 men for Danmarks ære vi end er nok at slaa.
 Sluttes treds og staar fast, alle danske mænd!
 Gud han raader naar vi fanger seier igjen.

Bloug

271. Som Billegeballen.

Der er haab i vort bryst, thi da Herren os slog,
 saa i knæ for den sterke vi faldt,
 det et ridder-slag var, og paa korsfarertog
 gaar vi frem mod vort maal gennem alt.
 Vi vil frem gennem spot, gennem nød, gennem blod
 til vor fremtids forjættede land,
 vi vil lande paa ny med en lykkelig fod
 hist paa Slesvigs velsignede strand.
 Vi har lyttet i natten mod øst og mod vest
 efter fjed af en kommende ven;
 vi kun hovslag fornam af den pilsnare hest,
 den bar løgnen blandt folkene hen.
 Lad dem glemme os kun paa vor ensomme vagt,
 lad dem vie til døden os ind!
 Ved den gryende dag skal de se hvilken magt
 der er lagt i det trofaste find.

Da vor morgensang sverdet skal synge mod sky,
 mens vor sene sin vinge slaar ud!
 Den skal flyve med os imod seiren paany
 eller hjem gjennem døden til Gud!
 Ja, naar dagen den gror, da vær oppe vort haab,
 og slaa ud dine vinger til strid,
 og som lirken syng ud over fiendernes raab:
 „Nu for Danmark er forarets tid!“
 O I mænd som har følt at Gud Fader os slog,
 og at hjertet blev stort ved hans slag,
 værer med paa vort heilige korsfarertog
 ud til Slesvigs befrielsesdag!

Sastag.

272.

Slaverne raabde paa Østersø,
 — floven staar deilig og grøn —
 kvinderne sukede fra ø til ø!
 Den sommer og den eng saa godt kunne sammen!
 Nøden var stor, men og hjælpen nær!
 Det var kong Baldemars herrefærd!
 Agel og Esbern var brødre to,
 tvillinger bedre paa jord ei gro.
 Sammen de heilede til pris under ø,
 sammen de seiled fuldhøi en sø.
 Baldemar fader og Baldemar søn
 æred dem begge i lys og løn.
 Sammen de sove i Danevang,
 sammen de svæve i heltesang.
 Baldemar Seier i kjortel rød
 blegnede over de heltes død.
 Seier ham fulgte vel trindt om sø,
 venner han savned dog under ø!
 Længe han leved den danedrot,
 Danemarks haab blev med haaret graat.
 Sammen de sank i kveld paa baar,
 sammen de sov i mange aar.

Danemarks haab i modersljød
 altid dog sover med linden rød!
 Derfor med vemod lqs og klib
 mindest vi Baldemarers tid.
 Mindet vel lader som ingen ting,
 er dog et lønligt kildepring.
 Altid det risler: Engang paant
 haabet sig svinger som fugl i styt!
 Fuglen har sunget og synger end:
 — skoven staar deilig og grøn —
 Baldemars-tiden oprandt igjen!
 Den kommer og den eng saa godt kunne sammen!

Grundtvig

273.

Se hist ved Østersjaltets brove
 det underfulde sagaland
 med sjøer blaa, med dunkle skove
 med deilig mæ, med kraftig mand.
 Der lever sang paa søllets munde,
 der klinger fuldt det gamle sprog,
 der strider gjennem mindets lunde
 de store fædres lange tog.
 Sidt lyser de med sverd, med krone,
 de Karlers, de Gustavers rad; —
 hvor saadan hæder kunde tone,
 der flyter eken atter blad.
 Av Sveas grund, den dybe, gamle,
 med dust linnæa blomstrer frem, —
 og skalder, vismænd rift sig samle
 paa ættehøi ved Odins hjem.

H. Rund.

274.

Mandom, mod och morska män | finns i gamla Sverige än.
 kraft i arm och kraft i barm, | ungdomsvarm i bardalarm
 ∴ Ögon blå då och då | le i blomsterdalar där!
 Nord, du jordens jättalem, | Nord, du milde hjärtans hem! ∴
 Tonar än från forna dar | ljuda där i skog och dal.
 vilda som en storm på hav | milda som en tår på grav.

.. Lyssnen då, vänner, på | hemländsk, hundraårig sång!
 Lyssnen, älsken, lären den! | Sjungen, sjung den sjelve se'n!;

B. Dybeck.

275.

Vårt land, vårt land, vårt fosterland,
 ljud högt, o dyra ord!

Ei lyfts en höjd mot himlens rand,
 ej sänks en dal, ej sköljs en strand
 mer älskad än vår bygd i Nord,

Än våra fäders jord.

Vårt land är fattigt, skall så bli
 för den som gull begär;
 en främling far oss stolt förbi,
 men detta landet älska vi,
 för oss med moar, fjäll och skär
 et guld-land dock det är.

Vi älska våra strömmars brus,
 och våra bäckars språng,
 den mörka skogens dystra sus,
 vår stjärnenatt, vårt sommarljus,
 allt, allt vad här som syn, som sång
 vårt hjärta rört engång.

Och här, och här är detta land,
 vårt öga ser det här;
 vi kunna sträcka ut vår hand
 och visa gladt på sjö och strand
 och säga: se det landet där,
 vårt fosterland det är!

O land, du tusen sjöars land,
 där sång och trohet byggt,
 där livets hav oss gett en strand,
 vår forntids land, vår framtids land,
 var för din fattigdom ej skyggt,
 var fritt, var gladt, var tryggt!

Din blomning, sluten än i knopp,
 skall mogna ur sitt tvång;

se, ur vår kärlek skall gå opp
ditt ljus, din glans, din fröjd, ditt hopp,
och högra klinga skall en gång
vår fosterländska sång.

Runeberg.

276.

Du gamla, du friska, du fjällhöga Nord,
du tysta, du glädjerika, sköna!
Jag hälsar dig vänaste land uppå jord,
:: din sol, din himmel, dina ängder gröna. ::
Du troner på minnen från fornstora dar,
då ärat ditt namn flög över jorden.
Jag vet att du är, och du blir vad du var,
:: ja, jag vill leva, jag vill dö i Norden! ::

R. Dybeck.

277. Som: 3 rosenlund.

Midt i en jerutid som iffun tror
den magt som vaabnene binder,
du ligger rolig, du höie Nord,
i aandens sollys og stinner.
Din storhet er ei guld og pragt
og ei lanoners torden.
Du er en stille verdensmagt
for hjertets sal paa jorden.
Bist maa end slaaes mangt aandens slag
for dig bal korsede Rjolde.
Men tanken staar som et solskinsflag
paa Nordens grønnende volde!
Og frugt dig ei, du lille hær,
som modig vaager striden,
hvert ungdomskuld i Norden bær
en salting ny ind i den.
Ja, hit dig hellige hjem i Nord
hvorover Nordstjernen vaaler!
Gud gir dig seiren, fordi du trer
igjennem tidenes taaler,

for di med enfold's fromme sans
 du aandens storvei kjender,
 og bærer i dit sind den glans
 som paa din himmel brænder.

Jonas Str.

278. Som: Hævet er Hjønt.

Sangen har lysning, og derfor den gyder
 over dit arbeid forklarelsens stin!
 Sangen har varme og derfor den bryster
 stivhet og frost, saa det tør i dit sind!
 Sangen har evighet, derfor den flyter
 fortid og fremtid ihop for dit syn,
 aander uendelig attraa og flyter
 bort i et lyshav av længsler og lyn.
 Sangen forener, idet den fortoner
 mislyd og tvil paa sin straalende gang;
 sangen forener, idet den forsoner
 lamphjstne kræfter i samstemmig trang,
 trangen til sljønhet, til daad, til det reyel
 — Noen kan gaa paa den lyslange bro
 høiere, høiere, frem til det ene
 som ikke aapnes for andet end tro.
 Fortidens længsler i fortidens sanger
 laster vemodig en aftenrød glans,
 samtidens længsler i toner vi fanger
 ind for en estertids sjælfulde sans,
 slegtenes ungdom i sangen har møte,
 tuisler sin stund i de tonende ord:
 — Fler end vi aner, ja aander av både
 vugges i kveld i vort festlige lorl

Bjornson.

279.

Norge, Norge! | blaauende op av det graagrønne hav,
 ser omkring som fugleunger, | fjorder i tunger
 indover dit som det stilner av;
 elver, daler | følges fra fjeldene, flogaas og li

Yangelig efter. Straals som det letter,
 sjoer og sletter, | helgedagsfreden med tempel i.
 Norge, Norge! | hytter og hus og ingen borge;
 blidt eller haardt, | du er vort, du er vort,
 du er fremtidens land.

Norge, Norge! | stibakke-løpets flinnende land,
 sjoukens havn og fisterleie, | fløterens veie,
 gjæterens fjeldsjom og jøfelbrand.
 Utrer, enger, | runer i fløglandet, spredte flaar,
 bher som blomster, elvene flyter
 ut hvor det bryter, | hvitt ifra havet, der sværmen gaar.
 Norge, Norge! o. s. v.

Bjærnson.

280. Som: Jeg vil verge mit land.

Aa eg veit meg eit land | langt derurve mot nord
 med ei lysande strand | millom høggjell og fjord.
 Der eg gjerne er gjest, | der mitt hjarta er fest
 med dei finaste band.

Aa eg minnest, eg minnest so vel dette land!
 Der eit fjell stig mot sky | med si krone av snø,
 og i laubklædnad nøy | det seg speglar i sjo.
 Og det smiler mot strand | med si bringe i brand
 i den solflaare kveld:

Aa eg minnest, eg minnest so vel dette fjell!
 Ja eg kjenner den stad | der eg stinka som gut,
 der eg laua og kvad, | so det svara fraa nut,
 der eg leika og log | i den laubklædde fløg
 millom blomar og blad:

Aa eg minnest, eg minnest so vel denne stad!
 Og naar vinden var spat, | før um fjorden eg rundt.
 Der eg rodde og ral | som ein fiskande glunt.
 Der eg leikande laag | og meg vogga paa vaag
 i den nattjol der nord:

Aa eg minnest, eg minnest so vel denne fjord!
 Men det daarande hav, | som no drønner so stilt,
 vert ei glupande grav, | naar det reiser seg villt.

Snart det loffar og lær, | snart det hver deg slær
og dreg haaten i fav.

Aa eg minnest, eg minnest so vel dette hav!

J min heim var eg sæl, | av di Gud var attved,
og eg kjende so vel, | for det anda Guds fred,
naar til kyrkja me fór, | naar me heime hest for,
og med moder eg bad.

Aa eg minnest, eg minnest so vel denne stad!

Denne heim er meg kjær | som den beste paa jord.

Han mitt hjarta er nær | denne fjeltranbe fjord,
og det maalaude fjell | og den straalaude kveld
hugen leifar paa heim:

Aa eg minnest, eg minnest so vel denne heim!

Og eg lengtar so tidt | dette landet aa sjaa,
og det dreg meg so blidt, | naar eg langt er ifraa.
Med den vaknande vaar | vert min saluad so saar.
so mest graata eg kann.

Aa eg minnest, eg minnest so vel dette land!

Wlg.

281.

Det stig av hav eit alveland | med tind og mo;

det tviler flaaert mot himmelrand | i fveldblåa ro.

Eg saag det tidt som sveipt i eim | bak havdis graa;

det er ein huld, ein heilag heim | me ei kann naa.

So sov den fine tinderad | i draume-bann;

men so ei stund ved soleglad | ho kjem i brand.

Naar bagen sig som eld og blod | i blåa-myr,

det logar upp med glim og glo | og edentyr.

Det brenn i bræ og fjelv og stin | med gyllne bragd,

og lusti glo'r i glans av vin, | sylv og smaragd.

Men av han døyr, den bleike brand | som stotna glo,

og flaaert som syri ligg alveland | i fveldblåa ro.

Eg lengta tidt paa trøyte veg | der ut til fred;

men landet fyrst kan syna seg | naar sol gjeng ned.

Marberg.

282.

Aa nei for himmel rein og klar! | Aa søle meg, no er det vaar!
 No spelar liv um land og strand; | aa søle meg at upp eg vann!
 Aa nei for dag Vaarherre gav! | So stirt um fjell, so svalt i hav!
 So linn ei luft, so høgt um haug! | Da dette søle solstinslaug!
 Aa nei eg høyrer lerka flaa | upp under bleike himmelblaa!
 Mot kveld ho stig med songen sin; | snart naar ho visst i him-
 len inn.

Sjaa maaten ror fraa flaaare nut | i stille taf mot havet ut;
 og sugl det kvitrar, kveld og lyng | i tun og tre, i lund og lyng.
 Og aa som soli lognar trygg | som barmeslaum um barm og rygg!
 Og gjennom all den milde dag | det mjuke, salte havsens drag!
 Det brydder straa, det svelle knupp, | og sevja stig i treet upp;
 ein daam det vaknar søt og tung. | Aa søle meg som er so ung!
 Garborg.

283.

Du slog! som bængjer deg imot
 og knøser denne svarte aa,
 som grever av di hjarte-rot
 og ned i fanget vil deg faa,
 lil den eg mangein munde sjaa
 og allerhellst i livsens vaar,
 at han den handi knøste paa,
 som slo hans verste hjarte-jaar.

Binje.

284.

Tydebæret oppaa tuba | vøls utav ei liti von.
 Slogen med si grøne huda | iotra mang ein raubleit son.
 Ein gong seint um hausten lagde | liten Svein til bærsløgs ut:
 „Raudt eg lyser“, bæret sagde, | „kom aat meg, du vesle gut!
 Her ifraa du maa meg tala: | moge bær er utan ro.
 Mal meg sundt, at du kann smaka | svaledrykken av mitt blod!
 Mognar du, so vil du beda | just den same bøn som eg.
 Mogen mann det mest maa gleda | burt for folk aa gjeva seg.

Binje.

285.

Jeg vælger mig april; | i den det gamle falder,
 i den det ny faar sæste; | det volder litt rabalder,
 dog fred er ei det bedste, | men at man noget vil.
 Jeg vælger mig april, | fordi den stormer, feier,
 fordi den smiler, smelter, | fordi den evner eier.
 fordi den kræfter velter, | — i den blir somren til.
 Bjørnson.

286. Som: Mens Nordhavet bruser, eller egen tone.

Her spirer i Norge, her gror idag,
 og skogen har løv om sin pande.
 Her klinger av toner, her lyser av flag,
 her hrer av liv over lande.

∴ Og gjøken hilser den unge vaar,
 og barmen fbulmer, og hjerter slaar. ∴

De slaar for den ret at vi raade kan
 vor egen, vor arbeide tue.

De banker for retfærd mot hver en mand,
 mot ham i den laveste stue.

∴ — Det er en lære som synes let:
 Hvo ret vil vinde, bør øve ret! ∴

Vi har ikke tid til at ankre op;
 vi videre fremad vil stevne.

For Norge os venter i sluttet trop,
 og kræver vor vilje og evne.

∴ — Ja, fremad, fremad, til seirens dag
 med solskin signer vor bundne sak! ∴

Vi vil os et land som er frelst og frit
 og ikke sin frihet maa borge.

Vi vil os et land som er mit og dit,
 og dette vort land heter Norge.

∴ — Og har vi ikke det land endnu,
 saa skal vi vinde det, jeg og du! ∴

Per Sivle.

287.

Der aander en tindrende sommerluft
 darint over Hardangerfjords vande,

hvor høit op mot himlen i blaalig dust
 de mægtige fjelde stande.
 Det skinner fra bræ, det grønnes fra li,
 sit helligbagsstrub staar eguen klædd i; —
 ti sel over grønklare bølge
 hjem glider et brudefølge.

Som en oldtids kongedatter saa prud
 med guldkrone paa og stirlagen
 i stavnen hun sitter, den prægtige brud,
 saa sager som fjorden og dagen.
 Dykkelig brudgommen svinger sin hat,
 nu fører han hjem sin dyreste stat,
 og ser i de øine milde
 sit liv som et bryllupsgilde.
 Saa drager de fremad med lystelig spil
 hen over den blinkende flade,
 og baat efter baat sig slutter dertil
 med bryllupsgjæster saa glade.
 Det blaaner fra klost, det skinner fra bræ,
 det duster fra blomstrende apal-træ —
 ærbørdig staar kirken paa tangen
 og signer med klostklangen.

A. Runch.

288.

Høstbrune sæter, I du fra din gjæter
 stille dig stille!
 Guldren skal flytte I ind i din hytte nu.
 Torros og Terne, I røde Guldstjerne,
 stille Smaadille!
 ned imot dalen! I der synger svalen end.
 Vorte i uren I bære med luren:
 Kom kun, ja, kom kun!
 alt vil du finde I bonet herinde, du!
 Torros, naar stien I bratner mod lien,
 losse din klosse!
 Alting til hans øre, I han skal os høre først.

A. Røe.

288 b.

Ols ha gjort lva gjerast stulde, ysta oft og linna smør.
 No staar att aa fløvja øhjom, setja laas for sæterdør.
 Kortje finst det meire søe her for heie hell for krist:
 gla æ ols, ols slepp aat bygden, meire gla æ lue visst.
 Farvel mark som fenan gnaga, der eg gjætte mang ein gong!
 Farvel flog som ofte ljoma taa min lur og stut og song;
 farvel hulder som der budde, slyt no du te sæle inn,
 vinters tid er ilt aa liggje ute baa for ver og vind.
 Kom no alt ti sætre finnest, kom og fylg aat bygden ne,
 heile jordet æ no ryddug, tvart eit straa høyr fenan te;
 stund døll, follet venta heime, buserdsleffa vil døm haa;
 her æ inkje meire gjera, foll og fena lat ols gaa. Edd. Storm.

289. Som: Fjor gjatt' eg gjenten' i djupaste dalom.
 Saa lang er naa vintren for den som skal stelle,
 og da maa det just om forshulighet gjælde.
 Ti den som uvittig med foret vil løse,
 den saar vel om vaaren se jammer i fjøset.
 Men tulde og snefol mig slet ikke stræmmer,
 om istappen hænger om stjærtet som bremmer.
 Saa lunt er det altid i fjøset om kvelden,
 og den som er træt, sover godt under felden.
 Na sørg inte, lva mi, for vinterens dage!
 Vorherre han sender nok vaaren tilbake.
 Og der skal bli sprang naar vi kalven skal løse,
 naar alle smaakvigene slipper av fjøset.
 Og skal jeg til sæters, saa drager jeg gjerne;
 der skal jeg vel stelle og yste og tjerne.
 Paa sæteren er vel adskillige farer;
 men Gud er jo med, som ols alle bevarer.
 Saa reiser jeg hjem med de breddfulde butter,
 paa gaarden jeg hilses av jenter og gutter.
 Og fjorene rauter og kjendes ved hjemmet,
 og jeg blir traktet, som jeg netop var fremmed.
 Ja, lyttelig den som en bustap kan eie!
 Men har jeg inte gaard, vil jeg være budeie.

Gonna Winsnes.

290.

Eg heiter Anne Knutsdotter, Kari er mi mor,
 og Jon han er min bror;
 me bur uppaa ein plass som ingen skalde tru
 at nokon kunde bu.

Dg plassen heiter Uren, Buren, Himmelturen,
 Steintrøys, Steintrøys, Sveltihel.

Dg far min han er kramlar; han strævar trottigt nok
 og fer so vidt omkring;

ho mor ho steller huset, eg spinner paa min roll,
 men han Jon gjer ingen ting.

Dg plassen heiter o. s. b.

Um sumarn er det moro aa gaa og sanke bær
 i munn og næverlopp;

paa stovetalet vels der ei litt heggjefjerr,
 som geiti eter upp.

Dg geiti heiter Snøgga, Støgga, Furvernøgga,
 høna heiter Tupp, Tupp, Tupp.

Dg vinteren kann jamt ikkje vera so god
 med frost og sol og snjo;

daa kann det ofte yver dei fjortan dagar gaa
 som me ikkje folk fær sjaa.

og plassen heiter o. s. b.

Ja plassen ligg so høgt, høgt uppe i ei urd
 alt under bergemur;

og det er ikkje meir enn at me paa simpel vis
 kann sø ei fu og ein gris.

Dg kui heiter Fagros, Dagros, gamle Dagros,
 og grisen heiter Gis, Gis, Gis.

G. B. HHS.

291.

Sole gaar bak aasen ne, | fluggan bli so lange.

Rotte kjem snart attede, | teler meg ti fange.

Arntan uti lbien staar, | eg aat sæterstule gaar.

Myrkt de æ ti kvar ei bygd, | ti dei djupe dale;
 her paa fjell har sole drygd | me aa gaa taa gare,
 test eg kvile under taf; | morgo æ ho tile val

Snart eg æ no klar i kveld, | so eg gaar te svise,
 søv so roleg under feld | test imorgo tile;
 nær eg daa har somna in, | drøymmer eg um guten min.
 Øjstregaard.

292. Den nye steinonen.

Dei segjer at guten skal vera hard
 og slipt liksom staalet blankt, —
 det høyrer med til aa vera klar
 at kvass er baad' hug og tanke.
 Dei segjer at gjenta skal vera blid
 og fin og veit som ein blome, —
 i viljen mjukt, — for meiningar fri, —
 berre vente til friarne koma.
 Eg likar guten med hugen mild,
 som kjærleiken ei kann svike.
 Eg likar gjenta full av eld,
 som gløder for land og rike.
 Eg likar den guten sterk og snild,
 med ord som fraa hjarta strøymmer.
 Eg likar gjenta frisk og gild,
 som godt kann gjera og — — gøyme.

Stefan Frich.

293.

„Agnes, min deilige sommerfugl, | dig vil jeg lefende fangel
 Jeg fletter et garn med masker smaa, | og maskene er mine sangel.“
 „Er jeg en sommerfugl liten og kjær, | saa la mig av lyngtoppen
 drille;
 og er du en gut som lyfter en lef, | saa jag mig, men fang
 mig ikke!“
 „Agnes, min deilige sommerfugl, | nu har jeg maskene flettet;
 dig hjælper vist aldrig din slagrende slugt, — | snart sitter du
 fanget i nettet!“
 „Er jeg en sommerfugl, ung og blank, | jeg lystig i lefen mig vinger;
 men fanger du mig under nettets spind, | saa rør ikke ved mine
 vinger!“
 „Nei, jeg skal løfte dig varlig paa haand | og lulle dig ind i mit hjerte;
 der kan du lefe dit hele liv | den glædeste lef du lært!“
 Jbsen.

294.

Torarin bueslytte | skulde i leding gaa.

Han tænkte med sit bytte | at smykke sin jægerhytte,
hvor bjørnehuden laa.

Men først han gik til vangen | hvor bjerker stode tæt;
ti der blev stykten fangen | en daar under fuglesangen
i Frejas skjulte net.

Og jarlens datter bragte | ham der et ømt farvel.

Stogsluggen langt sig strakte, | elvene glede saa sagte
gjennem den lune kveld.

Hun havde om sin isse | roser og kløver-blad.

Han sagde: „Giv mig disse | at bære naar sverdets spidse
dypes i Virlings-bad.“

Hun sagde: „Vaarens smykke | er spildt i lampens spor.

Til varsel for din lykke | ta heller et vaabenstykke:
en fletter buesnor.“

Hun satte sig paa tue og skar sin rife lol;

den var som guld at stue, | hun flettet den til hans bue
og kvad: „Den holder nok!

Da kun din bue øves | i hvassse pilestod;

min snor skal dog ei sløves; | den holder imens den prøves.
som hjertets trostap ut.“

Torarin bueslytte | gik frem i kæmpegang;

det var ham søtt at lytte, | mens pilene fløi paa bytte,
til buesnorens klang.

Belhaven.

295.

Udi de dybe dale for Norden under ø

der vippede to duer alt udi jorde-frø;

den ene var fiolen-blaa, den anden hvid som sne,

∴ det var de allerdeiligste som nogen kunde se. ∴

De toende bygged sammen alt i den bøgeskud,

og deres unger fjedres ved belter og ved sund;

der bygged de fra hedenold, og end bygger de

∴ det er de allerdeiligste som nogen kunde se. ∴

Den hvide heber ordet og sangens magt den blaa,
 naar ud de flyve sammen, de hjerterne kan naa,
 jaa jvinger som et duepar sig kjæmpe-visen gild,
 :: det er det allerdeiligste som nogen høre vill ::

Brandt.

296. Den nye stebtonen.

Og heve du høyrte um den underleg draum,
 som stift uti hugen hev gjenge,
 med tidene vendest og rann som ein straum,
 du kunde vel lyda so lenge.
 Og Balder var fager, som dagen er ny,
 og Breidablik borgi den ljose;
 det lyfte um jord og det glødde i sky.
 Der grodde med lilje og rose.
 Og alt som var syndigt og ureint og sngt,
 det støff for dei straalane klaare;
 og Asgard og Mannheimen kvilde seg trygt.
 der beid iftje sut eller taare.
 Hans ord er som gull, stiler striden i hast,
 og sæla um strendene sviver.
 Daa seig han paa haar, men i graaten det brast
 i himmel og jord det som liver.
 Det gret baade æser og mannen i mold,
 det gret baade bjørter og lindar
 og fuglen og fisken og steinar og staal,
 det gret baade stjer og vindar.
 Dei glitta i engi dei taarene so,
 smaaashmrune bongde seg under;
 so gret dei for Balder, dei græter enno
 um sumar ved jonsokstunder.
 Med lidene blømer og jordi staar brur,
 og alt uti glansen maa stine,
 ligg taar hver flog, hver engjar og urd;
 og stundom det gaar deg som hine.
 Naar allting i fagrafte sumar seg klær,
 og songen i lundane læter,

og venleik ikringum deg armene slær,
 og doggi av blomane græter, —
 Daa bivrar i hugen, — du undrar deg paa —
 og andlitet gøymer i hender:
 i sêlaste stunder so graata du maa
 for sagnad som aldrig seg ender.

J. Vehn.

297. Norsk folketone.

Her ser eg Haralds | haug sære augom;
 lenge var eg lûsta | aa lûdast til honom.
 Botna paa berget | berrshut mun han standa
 miðlom hump og hamar | paa haugelandet.
 Viðst er han vorten | vonom mindre.
 Grunnen er graven, | grassvorden riven;
 aaser er upplagd | um allan hangen;
 alsi glimar globjart | paa gløymde gravi.
 Her heve sagna-folk | fare or heimen;
 her hev ein gild gut | gjenge til kvile.
 Harald Haarlagre | hœrde du vel gjete;
 nok er i Norig | namn hans lunnigt.
 Ringt var det rifet | som raada han skulde;
 storo var det stiget | daa styret han slepte.
 So var stjett stiftet | i stignaden inne,
 som i solmyrke loven | naar sola er tendra.
 Etter kom or ætti hans | ervingar dyre,
 dei som verde vaaro | verdi aa styra,
 dugstore, daadstore, | dugderike sellar,
 nok er Norig | namn som klinga.
 Vidne ero lange | ljofo tider;
 daa var daad og dygd | med Dovrelands gutom;
 stod i blidom blome | Blaaberg-landet;
 heider og heppe | var i Haralds rife.
 Vidne ero lange | laale tider;
 Haraldsætti øyðdest, | og ist var stiftet:
 maottlaus, modlaus, | minnelaus vart lyden;
 hødt og herja | var Haralds rife.

Endaa trur eg anden hans | over oss mun sviba,
 Indast um landet, | leita etter storverk.
 Mykje mun han segnast, | naar manndom han merlar,
 naar som laudskyden | lifjeli forsedrom.
 Fram daa, frendar, | i fredelege tappstig!
 Rette det som rengt er, | reise det som velt er,
 bugge og bote | med bot som duger,
 gjere verk som varar | til verdi sydest!

J. Aasen.

298. Som: Norges bedste vern og fæste.

Kvass om fjæret | driver veiret | under Rogoland.
 Som en pilregn over, | hvor kong Harald*) sover,
 fredser maaken, | og bæl taaken; bruter havets brand.
 Ligger nære | tangflødt fjære. Haraldshaugen der,
 mens i storm det stønner | under lukt og donner,
 mens sig speiler | hviten seiler | uti solblanst veir.
 Der sit merke: staf den sterke | lunge fast i jord;
 Norges navn stod skrevet | der av Gyda vævet,
 og hans verge | magtet berge | hendes høie ord.
 Der var fyrret, | mens vi styret | ind paa frihets led;
 der igjennem taaken | stod den varde vaaken,
 som i sinnet | segten sinnet, | mens den frem sig stred.
 Sterk med iverdet | lungen gjerdet | Norges rike ind;
 ti den gard han bygget, | staar endnu urygget,
 stjønt den siden | hen i tiden, | laa for sol og vind.
 Klar er runden, | over grunden, | veirbart som den laa;
 men av haugen baaret | staar nu tusenaaret
 stort det samme | trø hviæ stamme | dronning Magnhild saa.
 Nye hære | stulle bære | frem kong Haralds saf,
 folkereist hans munde | 'gjen ved. Rarm skal sinne,
 og den gamle | lunge samle | os paany til slag. Jonas Ste.

299.

„O la mig endnu engang saa se | op mod de tindrende stjerner,
 bad ung Magnus**, | og sank i snø, | det var ynkt at se.
 Alle kvinder i graat sig stjerner.

*) Harald Haarfagre.

**) Magnus Blinde

„D først imorgen! Først fjeldene se
og isjen, hvor langt den blaaner,
engang til, og saa kan det ste!“ | Og han sank i knæ,
og hans venner med ham: „D staaner!“

„D først til kirke, Guds hellige blod
være det sidste jeg stuer! | Det skal bade i lysets flod.
tage mildt imod | mit vies bristende luer!“

Staalet randt i, og hans vies væld | sank som et lyn i natten.

„Magnus, vor konge, farvel, farvel!“

„D, farvel, farvel! | I som fulgte i somrer atten.“

Bjørnson

300.

Erling Skaffe, den forslagne, magtliære mand,
det lystet ham at raade i Noriges land.

Erling Skaffe for Valdemar Danekoning tren,
da tof han -- i Mandaros--Vilen som len.

Vel knurret den derhjemme kong Varsjots love:
men nu den skulde lues, det sit gjælde en prøve.

Og det var Erling Skaffe, for bisp Eysteinn han tren
'aa tof han av kirken rilet som len.

Og det var bisp Eysteinn, han sluttet den pakt
mot sædrelandets ære for presteskapets magt. —

Da var det at fiernt paa Færøna-fusi
Sverre prest solte kaldets frav i sit bryst.

Sløvhedens søvn i Norig han brød,
da Andvales vækkende lurtoner lød.

Det ildnet de slagne birkebeiners mot,
og atter de spændte sig næver om fot.

Og det var kong Sverre, fremad han gif
hvor kaldet vinket hans dristige blif.

Men ingensteds siges i sagaens bok,
at han blegnet eller vallet paa det farlige tog

Omsider saa lom den, hin oppgjørets dag.

da paa „Rolvslindet“ lurene kaldte til slag.

Saa raadde Evertere konung Noriges land,
 bygde det med lov, verget det som mand.
 Og snart fik det gamle klippeland ry
 som frit, selvstændig og frøgtet paany.
 Men ingen er nævnt Evertere Sigurdsøns like
 av alle de konger i Noriges rife.

Per Sivle.

301.

Herr Sinclair drog over salten hav,
 til Norig hans kurs monne stande:
 blandt Gudbrands klipper han fandt sin grav,
 der vanket saa blodig en pande.
 Ved Romsdals kyster han styrte til land,
 erklærende sig for en fiende,
 ham fulgte fjorten hundrede mand
 som alle havde ondt i sinde.
 Baanen lyfte, og budstikken løp
 fra granne til nærmeste granne;
 dalens sønner i skjul ei krøb,
 det maatte herr Sinclair sande.
 De bønder fra Baage, Lesje og Lom
 med skarpe økser paa nakke
 i Bredebygd tilfammen kom,
 med flotten vilde de snakke.
 Tæt under lide der løper en sti
 som man monne Kringen kalde;
 Laagen sthynder sig der forbi:
 i den stal fiendene falde.
 Det første stub herr Sinclair gjaldt,
 han brølte og opgav sin aande:
 hver flotte ropte da obersten faldt:
 „Gud fri os fra denne vaande!“
 „Frem bønder, frem I norske mænd!
 slaa ned, slaa ned for jodel!“
 Da vusket sig flotten hjem igjen,
 han var ei ret lystig tilmode.

Ei nogen levende sjæl kom hjem
 som kunde sin sandemand fortælle
 hvor farlig det er at besøge dem
 som bor blandt Norges fjelde.
 End kneiser en støtte paa samme sted
 som Norges uvenner mon true.
 De hver en nordmand som bliver het
 saa tit hans øine den stue.

G. Storm.

302. Som: Ja vi elsker dette landet.

Nordhav med din brem av øer | ved en skumhvit kyst!
 Der du ruller dine sjøer, | vimpler Norges kyst.
 Der er mange kinder bleket | i den vaate grav —
 men saa er der ogsaa steget | store mænd derav.
 Det skal sagnet ikke melde | i en dunkel frog;
 det skal folket selv fortælle | i sit billedsprog.
 Det skal gløde under pensel, | malmen meisle av,
 saa vi alle drager kjendtel | paa de mænd Gud gav.
 Hvem er han i første række? | Er det ei dit smil,
 kjæfeste iblandt de kjæffe, | helt fra Dynelil?
 Du som slog saa havet dirret, | sjøen skummet tolv,
 og al Norden stod og stirret — | Peter Tordenstjold.
 Tordenstjold! fra minders dunkle | taake tråd nu frem!
 Atter din bedrift skal iunkle | for dit barndomshjem;
 mot dit billede skulle fædre | løfte sine børn,
 og de sene slechter hædre | Norges kjælle ørn.

S. Stavlén.

303.

Før var der knapt skrevet paa dansk en bog
 som ret kunde hjerterne hue,
 kun eventyr, flasket for kasteskibstrog,
 og viser for spinderstens stue.
 Hver mand som med sløgt gik i lærdom til bund,
 latin paa papiret kun malte,
 med iruerne fransk, og tysk med sin hund,
 kun dansk med sin tjener han talte.

Og Holberg sin manlige røst oplob
 om daarerne's lader og fagter,
 saa levende som de gik og stod,
 med ansigt, med tale og dragter.
 Saalænge som derfor med liv og med aand
 den danske kan synge i lunden;
 saalænge som ikke hans smilebaand
 af moden i knude er bunden; —
 saalænge en draabe gammeltdags blod
 kan vei gjennem aarerne finde;
 saalænge som bøgen ved Sors slaar ro,
 skal leve vor Holbergs minde.

Ar. Wilster.

304. Som: Du gamle mor.

Du *) var den unge, sterke gran | som stod paa fjeldets bund
 og vaiede som slagets dug | utover fossens vilde sluf
 med rot i magre grund.
 Du var det vilde rosentræ, | bestandig blomsterfuld,
 du var den store, sterke elv | som løftet av det dybe selv
 en himmel stjernefuld.
 Du var den spændte harpestreng | mot hvilken hjertet slog,
 som løftet syner ved dens klang | som foraarvinden der sig svang
 igjennem lyslet slog.
 Du lo og graat igjennem sang | ved synet av dit land,
 du talte for den gode sat, | saa den fløi ut fra mulm til dag
 og lyfte over land.
 Dit navn det fik den dybe klang | i folke-hjertets bund,
 det vil ei dø, men som et slag | det lyser frem til feir og dag —
 utover Norges grund.

Clausen.

305. Som: At far min lunde gjera.

Det har arbeidet længe | og stille slegt paa slegt,
 for saadan kraft kan sprænge | aarhundrer's vanevegt.
 Hvad bondens bund kan bære, | skjönt aldrig der blev saadd,
 det er vor folke-ære, — | og har vor fremtid spaadd.

*) Gentil Bergeland.

De alvorsfulde fjorde | i snefjeld-snggers rund
 hans barndomstanter gjorde | og livets dybe grund.
 Naar viddets sol da spillet | paa fjord og fjeldets sne,
 det gav saa høit et billed | som nogen vilde se.
 Da han *) til tinge møtte | og reiste bondens sak,
 høvert ord en straalet fødte | i folkets unge dag.
 Det kom som gammel tone, | det kom som fjeldbajemt saga,
 det kom med fortids frøne | til slegtens pryd og gagn.
 Gjønt bonde bakom plogen | og sjømand i sin baat
 han tænkte fint som nogen | i hele kongens raad.
 Hans aar er vidner dyre | om at vi nok skal naa
 det jevne folkestyre | som han i aanden saa.
 Selv gammel, træt og vækket | han trodde paa sit verk,
 den folkeand han vækket, | blev altid mere sterk.
 Han sank indunder merket | og vilde længer frem;
 derfor valfhrjer sterke | bar gubben med sig hjem.
 Fra vinternattens gysning | han festlig ledtes ind
 i sagahallens lysning | mot hovdingbønkens trin.
 Saa mangen gammel herre | sig reiste og gik fram,
 men først av dem kong Sverre, | han var i slegt med ham.

Bjørnson.

306. Som: Norges bedste vern og fæste.

Ting-mænd mindes | I hvad findes
 gjemt fra sagnets nat? | eller mon I glemte
 Egils tog til jemte- | jarlen gjæve
 for at kræve | norske kongens stat?
 Egils følge | ræd sig dølge
 gad der gubben for. | En for en ham svigter;
 jemter staar og sigter | skjult i lien; —
 rødt paa stien | blodets roser gror.
 Da gaar brede | drag av brede
 over gubbens brunn; | rundt sig fienden flokket;
 skjoldeløs han lottet | staar i fælde.
 Saa medde | monne da et syn:
 Bergens helle, i brutt i vælde,
 jurret han med bast, | bandt den frempaa bringen

*) Ole Gabriel Ueland.

fred, sjønt fulgt av ingen, | bent mot maalet, —
jente-staalet, | jemtens hær-mod brast.

Farlen sandt han, | staten vandt han,
sat i jemtens hal. | Bennefælt løb ordet;
mjøden gil om bordet, | slut var striden;
aldrig siden | ønstes Egils fald.

Frihedsbaarne, | folkeskaarne
mænd fra dal og strand, | Egils hverv er ebers;
ti skal og hans hæders- | flødte minde
sagabinde | hver der staar som hæl!

307.

S. Absen.

Trefarv'ne, rene slag, | du er vor bundne norste sal;
Tors hammer-tegn er dit, | det ligger fristet nu i hvitt,
og alt vort hjerteblood | det strømmer derimot.
Det løfter os høit over fævet,
det længes, det jubler mot havet;
ti frihetens vaar-farver gave
det magt til at nære vor aand og vort borb;
sar frem over jord!

Bjarnson.

308.

No hissar me slagget høgt paa steng,
og so set me paa sjøen ut,
med' frist upp i veret gaar vaar song —
kom, vil du med no, gut?

Framtidi, det er det breide hav,
som velter seg framfor oss ut,
og Rorig er sluta som lagna'n oss gav —
vil du vera med den, du gut?

Fridomen, det er vaar sthresmann,
og brør er me alle um borb,
slagget er sagert som sol hver land,
og trisfarga er det, bror!

Det blaae er fjorden, som berget braut,
det hvite er snø hver land,
det raude fortel um det blod som flaut,
den gong me oss fridom vann.

Og hjem nokon framand og brøt um borb
 og vil styrja den stuta vaar,
 so manar slagget med sterke ord:
 her normenn aaleine raar.

Halvdan Røst.

309.

Under fanen, under fanen for vor frihets sag!
 Under fanen, under fanen, norske Rytterlag!
 Samlingen paa tinge
 skal saa stemme trygt og kjætt
 ba! om risleringe av vor unge slegt.
 Melodien som er i en tules muntre gang,
 naar den blyhet baner frihet vei til longerang,
 skal fra stille dale | ind til tinget tale
 sende klare ja i ja, | sende klare ja i ja,
 saa at rundt om ordet høres rifleloret
 som et tusensfolbig, tusensfolbig:
 bra, bra, bra, bra! I de lange gjensydsvober
 Norge vugger sig og hører | at de unge sønner fører
 frihetsarv en slegt fremover.

Under fanen, under fanen for vor frihets sag!
 Under fanen, under fanen, norske Rytterlag!
 Frihetsarv skaar aapen;
 helt den blir kun ham tilbel som kan føre vaaben
 frist paa trop og sjæl.
 Vilje, sie, haand maa nsie kunne gaa i et.
 Saa vor evne lærer stævne samlet frit og ret.
 Da vor fællestanke | tidlig hjerter sanke
 ind til trofast ja i ja | ind til ja i ja,
 saa naar frihet kalder strengt paa hver en alder,
 møter vor med rislens, vor med rislens:
 bra, bra o. s. v.

Bjørnson.

310.

Norrønsfollet, det vil fare, | det vil føre kraft til andre;
 lampens glavind laster gjenglans, | æren øler follets arbeid.
 Da vi kom fra Jorsaltoget, | tændtes sangens alle bauner,
 og vor ungdom stod om luen, | og det lyfte langt av landet.

Rangt som før sat bredt og mægtig | minlet nu, og bort det
bares,

til høisædet stred det store, | styrte tankene og tiden.

Avindens trav til ungersvenden | nu blev mod til mandig idræt,
morens trav til sine sønner | nu blev maal med eftermæle.

Av bedrift som ei fornyes, | føres rust paa folkets vilje!
evig ung maa æren være | og i lampe fun den sødes.
Derfor gaar paa dragevinger | over havet, over tvilen
atter de Norronafjæmper | mot det store, mot det fjerne.
Bjørnson.

311. Som: Ja, vi elsker dette landet.

Tanker som hinanden trønger, | finder nok sin pol;
hjerter som vil møtes, sprænger | alt som foraa's sol.

Og jo tungre sorg som dølger | beres unge trang,
desto større møtets bølger | bruser frem engang.

Stjont hver mand som løftet mødet, | hundrede gav ild,
stjont at tusen ofret blodet, | slog det ikke til;
først naar folke-vaarens susen | over slog og lund
vækker alle hundred tusen, | da er møtets stund.

Held os nu: Norrona-bagen | er jo alt i sty;
strækken hvorav vi stod slagen, | var dens morgen-gryl
Gjallar-hornets hule sange, | taarer, flam og blod
var saa mange herrens gange | det som just gav mod.

Nu av folkets sjæl og virke | vokser det hver dag:
feier loves den som styrke | tar av neberlag.
Foraarsmøtets fylde flommer | og er jubel-tolf
for den vaar som engang kommer. | Leve Nordens folk!
Bjørnson.

312. Den nye stevtone.

Og er det sant som dei segjer, mange:
all visdom skal du av bøter fange,
og bonden, stakkar, hev ingi tru,
etter dei lærde lyt han seg snu?

Det var vel ein gong i tider gamle,
daa mun dei grunna og lunnisap samle;
og der gjell gjetord um visdom stor —
det gløymest aldri paa denne jord.

Der enn vel grodde so laaf ei luffe,
 i tvang og trældom laut folket luffe,
 — men himmelvißdom i stova arm
 slo ut sin blome, — daa læktest barn.
 Der stod den underleg strid paa jordi:
 for sverd daa fungo dei sæle ordi.
 Dei vise haddo, dei sterke slo,
 dei vilde sløttja den eld med blod.
 Det store under: alt meir han gløder,
 di fleir som tapar, di fleir som bløder;
 det store under: den veike vinn,
 og bøygjast maatte det stolte sinn.
 Det store under: so er han runnen,
 den høge vißdom, av laage grunnen!
 og arm og rike fekk same rang
 og lagdest brø'r i Gud Fadere's sang.
 So hev det vore, so skal det vera
 Guds vegar underleg til mun bera:
 det store ljofet gav han dei smaa,
 det vesle let han dei vise faa.

J. Bohn.

313.

Me hønrer stundom so stort eit ord
 um alt som folk rhylljest vita
 um liv og lagnad, um himmel og jord
 og alt som mannen kann gita.
 Eg ottast, alt som me vita fullt,
 er lite mot alt som for oss er dult.
 Eit froforn fell av eit tre i mold,
 det hølv til eit tre seg lagar
 med diger stuv og med sager kull,
 som høgt i vinden svagar.
 Kven vilde vel tru, naar han iffje saag
 at all den kraft inn i frofornet laag?
 Me ser frugum oss eit liv so ritt,
 i tuien slap det seg rører.

Det unge dnr er det gamle litt,
 og lystigt sitt liv det norer.
 Kva er dette livet? Kor kom det der,
 og kvar vert det av det naar ut det fer?
 Me ser ei sol som sender oss dag
 og jamstødt søttjer og spretter.
 Det gjenger snart aar med same lag,
 med baar og sumar og better.
 Kor lenge gjeff det vel so som no?
 Kor lenge skal det vel ganga so?
 Nei, vesle vitet det reff ikkje til.
 Ei tru maa syndja oppunder, —
 ei tru som trønstja og styrkja vil
 i myrke stormonde stunder.
 Eg vonar den visdomen hjelper mest
 som med slii ei tru kunde semjast best.

Jvar Nalen

314. Den nye stevtonen.

Til lags aat alle kann ingen gjera;
 det er no gamalt og vil so vera.
 Eg taltjer stødt at det høver best
 aa hjelba den som det trenger mest.
 Og for du bryggjar og for du bakar,
 det er alltid ein som det ikkje smakar;
 og naar den eine daa gjerer rop,
 daa ropar sidan den heile hop.
 Der mange nok som vil domar vera
 og læ aat alt som dei andre gjera.
 Og lyte finner dei rundt i kring,
 og sjølve gjerer dei ingen ting.

Jvar Nalen.

315. Den nye stevtonen.

Der brotne tvister i alle skogar;
 det henger mold under alle plogar;
 paa alle leider det lyte finst,
 og mykje der som ein ventar minst.

Men naar me hører um gamle tider,
 so hadde folket vel verre rider.
 Med all den trældom som no me sjaa,
 so er det mildare no enn daa.
 Og dermed vilja me endaa vona
 at lange tider maa mykje sona,
 at eingong sanning skal vinna sett,
 at ein gong folket skal faa sin rett.

Joar Kalen.

316.

Ja lat oss strida, | og lat oss tru,
 og byggja med tankar | ei bibrande bru
 til den heilage, høge framtid!
 Me lever midt i | ei vilsmanns tid
 med blufande knivar | og nevestrid,
 og livet er som ein bloddraum.
 Men vita skal me | og vona best
 at aand maa vinna | paa tross til fiit
 og vit paa den varge-villflap.
 So lat oss tru og | strida som menn!
 For trui er | som det stride stend:
 den magt som gjerdenn verdi.

Gardborg

317.

En ungdom som er sterkt og sund, | den stiger frem med overflud
 i sel og lang og blomsterstrud | av sødrelandets ødeligrund
 Den drømmer om det store sundne, | den længter mot det end
 ei sundne.
 En ungdom som er sterkt og sund, | er hele folkets æreslaf.
 er hele livets blomstringebag, | opstandelse paa sødres grund
 av alle leger. Litter blommer | de gamle i de unges sammer.
 En ungdom som er sterkt og sund, | er alt vi evner, en gang til.
 og dermed knap for alt vi vil, | en vest i karakterens grund
 med dragning mot et altid bedre | av slegtens aand fra tære
 lærte.

Bjornson

318. Som no. 224.

Det ein hev um natti drøymt, | vert um dagen oftast gløymt,
 jo det gaar i verdi. | Men den store draum som ivig
 Insaunde umfring ditt liv, | gløym tje den paa ferdi!
 Naar eit sagert syn du saag, | naar ein ljøsleitt tanke laag
 sveifjande i hugen, | fylg det synet aar for aar,
 hald paa tanken rein og klar, | i ditt arbeid trugen!
 Gjer du det, det gaar deg vel; | daa du alltid „heil og sæl“
 kann di gjerning gjera. | Gjev at i vaart sagre land
 maa svart kvende og svart mann | fram sin livsdraum bera.
Njadel Rothaug.

319. Som no. 4 eller: Op glædes alle.

Na tenk paa Gud i ungdoms aar! | all vokster god maa gro um vaar,
 um han skal grøda giva. | So lat daa Gud ditt hjarta faa
 fraa ungdom og til alder graa! | Daa vert det lyst aa liva.
 Na tenk paa Gud i ungdoms aar, | naar boni lysar ven og klar
 som vaar i ljøse lundar! | Naar hjarteliv som blomen sprett
 og seg for ljøset opnar lett | og etter kjærleik stundar.
 Ja tenk paa Gud i ungdoms aar, | fyr deg dei vonde dagar naar,
 som du maa ille lital | Der kjem ein kveld so kald og skum,
 daa vert det tungt aa venda um | og fraa det vonde vika.
 So tru paa Gud naar du er ung, | fyr du vert gamall, trøyst
og tung,
 og forger hjarta skjuler! | For trui ablar ungdoms aar,
 gjev trua gjæb til graae haar | og dei med rettferd ghyler.
 Gud, lat daa bløma i kvar bygd | ein ungdom rik paa tru og bygd,
 og lær dei Kristi lydnad! | Og lat so alle gamle faa
 den gode alders trua paa, | den kristne rettferds prydnad!
Bliz.

320.

Mitt hjarta hev vore i livsens strid,
 og mangt eit saar hev det senge;
 det laag sjukt og saart i so mang ei rid,
 men endaa det hev til denne tid
 fraa leiken med livet gjenge.
 Men ær paa ær etter saar paa saar
 der er paa svart einast side,

og upp dei bryster kvar evig vaar,
 naar laubet spretter og ilen gaar,
 og gaufen gjeler i lide.

Men blomar blomer i desse ær,
 og blomande blom er taaret.
 Det soleis ogso med jordi er:
 Naar regn og dogg ho fraa himlen fær,
 so veksler blomar i saaret.

Singe.

321. Som: I Mafaret der var saa smukt.

Va du som skapte hjertet mit, | det dybe underfulde,
 aa dan det efter hjertet dit | til himmel-speil i mulde,
 saa jeg langt mer end selv jeg ved, | kan lære af din kjærlighed
 om naadens rige fylde!

Da skal jeg ret med aarens sans, | i lyser fra det høie
 saa sun paa støvets himmel-glans | i Jesu Kristi oie,
 og finde min retfærdighed | som af din dybe kjærlighed
 i ham til mig udspringer.

Naar da, som vinden sneer blaa, | din aanbe blidt mig driver,
 da skal mit hjerte godt forstaa | hvordan du synd tilgiver,
 og i det samme Jesu navn | som raader bod paa alle javn,
 skal salighed jeg finde!

Grundtvig.

322. Som: Vær nu glad og vel tilnøde.

Løgnens fader vi forslager, | falsk er al hans lyst og pragt;
 sandheds fader vi behager, | vi foruner daabensragt;
 alt han kan og alt han ved, | gjør dog alt af kjærlighed,
 i sit velsed han os skapte, | igjenslente det fortabte!

Gud os gav sin søn til broder. | Jesu Kristus. Gud og mand.
 salig priser vi hans moder, | himlens brud i jomfrustand
 han før os paa forfæd led, | død og helved oversteed
 deler paa sit herrelede | med os liv og lys og glæde!

Gud os gav sin aand til trøster | i vor Herres Jesu navn,
 han med alle englester | salder folk til Herrens laar.
 aander, med vor Brøllers røst, | fred i det sellemte brøst,
 lader med Guds faderstemme | frevet evigt liv fornemmel

Fader vor i høie fafel | kom din pagt med os ihu!
 Sandheds aand i dybe dale! | aa, bekræft, besegn den dul
 Herliggjør med glans paa jord | Frelseren i troens ord!
 Gjør det klart at alle dage | Gud er nægtig i de svægel
 Grundtvig.

323. Som: Jeg vil mig Herren love eller: Egen melodi.
 Med Jesus vil eg fara | paa livsens ferd i lag.
 Gud, lat den samferd vara | alt til min dømand dag!
 Det er mi højste æra, | det er mi største ros
 hans fylgjesvein aa vera | og vandra i hans ljøs.
 Min Jesus, sannings stjernel | lys upp min myrke beg!
 mitt hjarta vil so gjerne | faa fylgja etter deg!
 Du lyser enn i verdi | som fyrr fraa Vettehem.
 Ver du mitt ljøs paa ferdi, | til heim med deg eg kjem!
 Blir.

324.

Vær velkommen, Herrens aar, og velkommen her hid!
 Julenat da vor Herre blev fød,
 da tændte sig lyset i mørkets stjøb,
 Velkommen njaar og velkommen her!
 Vær velkommen, Herrens aar, og velkommen her hid!
 Paaskemorgen da Herren opstod,
 da livstræet fæstet i graven rod.
 Velkommen njaar og velkommen her!
 Vær velkommen, Herrens aar, og velkommen her hid!
 Pinsedag da Guds aand kom her ned,
 da nedsteg Guds kraft til vor skøvelighed.
 Velkommen njaar og velkommen her!
 Vær velkommen, Herrens aar, og velkommen her hid!
 Herrens aar med vor Guds velbehag
 nu bringer os glæde hver Herrens dag.
 Velkommen njaar og velkommen her!

Grundtvig

325.

Jrd under jul, hvor er det trist,
 snejøl og fulde og korte dage,
 findet bøier sig ned tilsidst,

vet ikke hvor det skal mødet tage;
 mindre og mindre av dag det lyser,
 hjertet i tulde og mishaa'p gys'er: | **Kommer ei jul?**
 Næret som stod ved Sanktthans

lyst mellem blomster i sommerdagen,
 nu er det fattig paa sol og glans,
 ligger og syfner paa sneens liden,
 fryser og føler dets kraft er onime.

Saa maa det være, før jul kan komme. | **Kommer ei jul?**

Saa'dan stred verden en vinter haard,
 længtes med soltrang i hjertegrunden,
 stred med en vinter paa tusen aar,
 tænkte den skulde til vaaren vunden.

Men da den sølte dens kraft var onime,

da først lot Herren sin sol nedkomme, | **da først kom jul.**

Midt uti mørket og jordens kulde,

medens vor sol er ved at dale,

stiger vor Herres op som jul,

bli'r det Sanktthans i himlens sale;

netop som jord ei mer kan raade,

Kommer et frelsens væld av naade, | saa kommer jul!

Jonas Lie.

326.

Elst din næste, du kristen sjæl,
 træd ham ikke med jernsko-hæl,
 ligger han end i støvet.

Alt som lever er underlagt

hjørlichhetens gjenskapermagt,

bliver den bare prøvet!

Bjornson.

327.

Guds rike er eit fredens rike, | men det til ufred vendest um.

Der førest strid forutan like, | so naaden fær so lite rom.

Dei beste livet lata maa, | fordi dei meir enn andre sjaa.

So maa Vaarherre sjaa paa sine, | at dei kvarandre hatar vilt;

Iven skal han kunna kalla „mine“, | naar deira hjarta er so ilt,

at dei fordømer utan von | og dreper sjølv hans eigen son?

Veltomen, søle kvittundag!
 No kjenner me Guds andedrag.
 No vatnar livet ved hans ord,
 som flapning nøy uthver jord.
 Kom, Livsens Ande, dauden driv;
 og fød i oss ditt eige liv!
 Kveik upp din kjærleik i vaar hug
 og styrk oss med din eigen dug!
 Kom ned som liv i aude land!
 Kom ned som glød i flakna brand!
 Kom ned som sol paa frosne eng!
 Kom ned som ljod paa tagna streng!
 Kom med din varme til kvar gard,
 der kulden enn ligg tung og hard!
 og tendra upp det liv av Gud
 fraa fjellmanns heim til fiskars bud!
 Kom ned til oss med tunga nøy,
 so lovsong stig fraa bygd og by,
 til med din englekor ein gong
 me syngja skal den nye song!

Blig.

330. Som: Herre Jesus Krist (nr. 80 hos Sandstad).

Sjaa, dagen spreitt | i auster-att!
 Han livet upp vil hngja. | Sjaa, fluggar fly,
 og solgyltt nøy | no gyller fly,
 og tusen munnar syngja!
 Du sannings sol | som rann i jol,
 ver du mi morgonstjerna! | Lys upp min gang
 som vidlynt bang | all dagen lang,
 mot myrkers vald meg verna!
 I all mi gjerd | paa livsens ferd
 ditt ord mitt ljøs maa vera! | Gud styr min stam
 til himmelhamn | i Jesu namn!
 So skal nok baaten bera.
 So lid og renn | ein dag um senn
 med sol i fluggedalar. | Snart natti lid,

og fram det strid | til morgon blid
med song i himmelsalar.

Bilg.

331. Som: Jesus er mitt haap, min trøst.

Daglens auga slotnar ut, | kveldsol ned i vester glader.

Stuggen stig fraa dal til nut, | myrkret sigrar alle stader.

Jesus, hjartans sol og stalt, | Jesus ver mitt ljøs i natt!

Kvar ei kveldstund, naar eg fer | etter dagsens strid til kvile,
ver meg med din naade nær, | lat di aashn til meg smile!

Dat du mildt mitt auga att, | Jesus, ver mitt ljøs i natt.

Lys du yver meg din fred, | Jesus, ver mi sol og stjerna!

Livsol, som gaar aldri ned, | meg mot myrkers hugstet vernal

Stjerna yver huset stalt, | Jesus, ver mitt ljøs i natt!

Naar mi livsol sig i hav, | og eg under mold skal sova,

Lys meg daa igjenom grav! | So eg skal i ljøs deg sova.

Du som myrkers magter batt, | Jesus, lys i daudens natt!

Bilg.

332. Som: Den signebe dag.

Kenn upp yver grav, du signa soll | min Jesus, lat straalar
strøyma

og lysa meg inn til naadens stol, | naar her dei i grav meg
gøyma!

So heim eg kann fara i ditt ljøs | og striden i gleða gløyma!

Eg menneskja konen er av mold | og atter til mold maa venda.

Men lov vere Krist, naar sol og skjold, | som vilde meg Anden
lendal

Bed honom eg ganga skal or grav, | so dauden i liv maa enda.
Dei daude som her i Herren døy, til livet dei upp skal standa.

Dei fara med fred fraa heimens øy | og strekke i himmels lenda.

Gud, laga det so for Jesu blod: | I honom me ut maa andal

I Jesus eg liv vil og døy, | med honom eg lid og strider.

Og maa eg so visna her som høyr, | han skaper daa ungrors
tider.

Daa livet so vent or grav skal gro | som baargull og lauv i
tider.

So slumrar eg inn i blidan blund, | der skal ingen trøng meg
tvingja.

So valnar eg upp den morgonstund, | naar Anden meg upp
vil hngja.
So liba eg skal i Kristi ljós, | hans lov i all æve hngja.
Blig.

333. Som: Op alle som paa jorden bor

For Jesu namn og herredom, | hog-englar i hans flott!
Ver fruna fram med hylings kjom | og kryn han allheims
drott!

Du vitnesflokk i himmel-for | som tosmøds frans hev naatt,
Ibed kongskvad for den herre stor | og kryn han allheims drott!
Du frelste hær av Adams ætt, | løyst ut av naud og nott,
pris han som naade gav for rett | og kryn han allheims drott!
Kvart folk i kvar ei heimens bygd | her under sol-tjeld blaatt
gjev han aaleine herre-høg | og kryn han allheims drott!
Ja gjev me med Guds hvite hær | av all vaar hug og haatt
hng songen ny for Herren kjær, | for Jesus, allheims drott!
Gtaa engelst ved Garborg.

334. Som: I Jesus søker jeg min fred.

Aa hjelp meg du som hjelpa kann! | Du ser for saart eg strider.
Mitt hjarta trøtt i tunge band | forutan von seg vrider.
Mi naud eg ei kann ut faa sagt; | det vonde felt so stor ei magt
som brand i barm det svider.
Ja, hjelp meg du som hjelpa kann! | Med mi magt snart det ender
Du stridde sjelv og hver vann; | du murke-magti kjenner.
Mi naud er stor, min strid er sæl; | ver hjaa meg du, som vil
Daa veit eg alt seg vender.
meg vell
Garborg.

335. Som: Paa flog og engler snøen fell.

„Bort jordliv er kun regn og rust, en nat hvori vi grædel“
„Bort jordliv er en rosenbush, med solkin og med glæde.“
„Enhver kun tænker paa sig selv, den sandhed er os givet.“
„Der gaar en kjærlighedens elv igennem jordelivet“
„Det hele er saa bitte smaat, en vrang af hver side!“
„Der fler saa meget stort og godt som verden knapt faar vide“
„Gjør nar af alt, le alting ud, | le med i hundeglæmmen!“
„Hold paa dig selv, hold fast paa Gud! | Ele saa hans vilje! Amen“
G. C. Andersen.

336. Som: Det lysnet i flogen.

Og alt um du lider, du aatte vel og
 den heimen som rosor mun ringa;
 og fader og moder i samnen du laag —
 i flogen du songen let klinga.
 Og visst kann du minnast den dagen full klaar
 det lyfte ifring deg som venaste vaar,
 og sæla hev rørt ved di bringa.
 Livsstraumen som høgt hjaa mann og hjaa møy
 kann blygja i barmen du kjende.
 Daa valna den lengsel som kann kje meir døy;
 og inn den i hugen jeg brende:
 til liv som kann gaa som den brusande fōjs,
 so stapa oss Gud, og so unner han oss, —
 ja sæla foruten all ende.
 Men sagna forgaar, og det bleifna di finn,
 det myrkna ifring deg, du totte;
 i synd og i suter du veiva deg inn;
 du miste det dyrast du aatte.
 Med taaror dei tippa, du vende fraa jord
 ditt lengtande auga, for aldri her gror
 den sæla som drøyma du maatte.
 Med graat og med glede so gaar det for mann.
 Men alt som dei blygjor mun driva,
 det blentjer inn til den forunderleg strand,
 der Gud oss ein heim vilde giva.
 For best du kann leisa mot himmelen klaar
 og graata for gullet i safnaden saar,
 du gror til det evige livet.

Ingv. Bohn.

337.

Aa der æ vent i Neslands kyrkja | nær klostune gjeve dur!
 Der gjell eg las se gamle presten, | aa der hev eg stæ brur.
 Gud hjelpe den som æ gamall!
 Aa der æ vent i Neslands kyrkja | nær folkje tallar paa Gud.
 Der hev eg fenge lagt ifraa meg | mi saastaste hjartesut.
 Gud hjelpe den som æ gamall!

Na ber æ vent i Meslands fyrsta, | naar Herre hell dist aa bul:
 foar den einaste heilagdag: | saa sjem eg ðæ i hug.
 Gud hjølpe den som æ gama!

M. D. Sandstad.

338. Som: Sov mit barn.

Lær mig, nattens stjerne, | at lyde fast og gjerne,
 ei at vige fra den vei | himlens Gud tilmaalte mig!
 Lær mig, nattens stjerne!
 Lær mig, markens blomster, | at bie paa min sonner,
 midt i verdens dybe ve, | at spire under vintersne!
 Lær mig, markens blomster!
 Lær mig, golde hede, | du brune lerkarede,
 noiet med en fattig høst | at huse sangen ved mit bryst!
 Lær mig, golde hede!
 Havets bølgehære, | lær mig mit aag at bære
 og som J, naar sol gaar ned, | at speile lidt af himlens fred:
 Lær mig, bølgehære!
 Lær mig, grønne lunde, | at flugge om jeg kunde,
 hver som kommer mig forbi, | ven og fiende paa min sti!
 Lær mig, grønne lunde!
 Sol i aftenbale, | lær mig den kunst at bale!
 Kun mod nattens dyb at gaa | for nysødt atter at opstaa!
 Lær mig, sol, at bale!

Ehr. Richardt.

339.

Deilig er den himmel blaa, lyst det er at se derpaa,
 hvor de gyldne stjerner blinker, hvor de smiler, hvor de vinker.
 :: os fra jorden op til sig ::
 Det var midt i jule-nat, hver en stjerne glimted mat;
 men med ett der blev at ssee en saa klar paa himlens bue,
 :: som en liden stjerne-sol. ::
 Vangt herfra i Esterland stod en gammel stjerne-mand,
 saa fra taarnet dist paa himlen, saa det lys i stjernes-kranten
 :: blev i sind saa barmeglad. ::
 Naar den stjerne, lys og blid, sig lod se ved midnats-tid,
 var det sagn fra gamle dage at en longe uden mage,
 :: sødes stulde paa vor jord. ::

Vise mænd fra Østerland drog i verben ud paa strand,
 for den songe at oplede, for den songe at tilbede
 :: som var sødt i samme stund. ::
 Klare stjerner hastede frem, ledte dem til Betlehem:
 over hytten lav og lille stod saa pludselig den stille,
 :: siraalede saa lyst og mildt. ::
 Glæde da i sjæl og sind ginge de i hytten ind:
 Der var ingen songetrone, der kun sad en fattig kone,
 :: sugged barnet i sit bryst. ::
 Østerlands de vise mænd fandt dog stjerner der igjen,
 som de stued i det høie; thi i barnets milde øie
 :: blinkende og klar den sad. ::
 Vil I smaa ei ogsaa gjerne se den lyse, milde stjerne!
 For den songe dybt jer boie som Guds rige har for øie.
 :: og vil lufte jer derind! ::
 Stjernen ledte vise mænd til nyfødt songe hen;
 I har og en saadan stjerne, og naar I den følger gjerne,
 :: kommer I til Jesus vist. ::
 Denne stjerne, lys og mild, som kan aldrig lede vild,
 er hans gubben-ord det klare som han lod os aabenbare
 :: til at lyse for vor fod. ::

Grundtvig.

340.

Milde Jesus, du som søgte | at til dig skal barnet gaa,
 du som hænder paa dem lagde, | endnu signer du de smaa.
 Selv du blev til Herrens tempel, | baaret i din moders favn.
 Lad mig huske dit eksempel, | naar jeg huster paa dit navn.
 Du til daaben lot mig falde, | da jeg var en liten knop.
 Skal jeg visne? Skal jeg falde? | Hjælp mig du at vokse op!
 Hjælp du mig at udlig lære, | og at elske Herrens ord,
 saa en gang blandt mine fjære | jeg kan suæle ved dit bord.
 Naar jeg saa skal ut i verden, | aldrig jeg alene er;
 vilogtars vokser tidt paa sædden; | men du ser hvad jeg ei ser
 La mig gaa min gang til gammien | al min tid for far og mor,
 la os bli i himlen sammen, | vi som var det her paa jord!

Efter Frantzén ved Nordahl Rolfsen.

341. Som: Apostlene sat.

Ett undres jeg paa ved morgen og fælsd
ved høieste inidnatstide,
at draapene fra Guds rigdoms væld
som dug nedfaldet saa vide.

Jeg undres at naaden den straalet ut
som solen i syd hin milde,
saa dybest i dalen blomst saar bud
fra Ihslets evige kilde.

Jeg undres hvordan til hvert høiet straa
vessigneliens kilde nedrinde,
saa livskraften underlig reises maa
som gemmer sig dybt derinde.

Jeg undres stort at mit lille straa,
saa ringe og svakt og høiet,
kan drøp av kjærlighetsbuggen saa
og Ihs ifra solensiet.

Marie Bergslien.

342.

End lever kjærligheden | som aldrig skal forgaa,
men klare sig herveden | til livet at forstaa,
til klart ham at begribe | der evig er i live
som kjærligheden selv.

Saa er da ikke brustet | „fuldkommenhedens baand“,
vor kjæde er ei rustet, | den bryder ingen haand,
men af hvert led udspringer | en blomst med fuglevinger,
— til guldens-aarets frans.

Ja, kjæden af kjærminder | man sagtens prise tør:
jo sterkere den binder, | des friere den gjør,
jo lenger den mon vare, | des mindre staar den fare,
des guldne den blir.

Man længe nok maa sige | at kjærlighed er blind,
det blir dog Ihslets rige | hvor ret den strømmer ind,
og han har aldrig levet | som slog paa det er blevet
han først ei havde kjær.

Grundtvig.

343.

Jert hus skal I bygge paa ordets klippegrund,
 saa roffel ei muren i stormveirets stund,
 og arnen skal staa i læ af forlets tegn,
 saa hviler jert hjem bag det tryggeste hegn,
 hvor forlet staar vagt, taber mørket sin magt!
 Hver idrat skal signes med bønnens sterke daab,
 som luttret hver længsel, bevinger hvert haab;
 om soldagen gror, om aftnen brøder frem,
 send bønnens hvide due som bud fra jert hjem.
 Hvor bønner saar magt, naar Guds engle paa vagt!
 Til ham som var buden ved Kanas brudsfærd,
 mens tiderne lister, I holde jer nær!
 Velsignet hver øiet som Jesus kalder sin,
 hvor Herren vil dvæle, lan vand vorde vin.
 Og freden staar vagt over hjerternes pagt!
 Gud skjærme jer vandring, til livets sol gaar ned,
 det lyse paa veien at Gud er fjærlighed!
 Han lede jer i o til fæsteborgen hen,
 hvor ingen som mødes skal stilles igjen,
 hvor alt er fuldbragt ved Guds fjærligheds magt!

Pauli

344. Som: Med Straalekrans om tinde.

Det soll som frøgt vil vera og viuna lukka lang,
 det høgt Guds ord maa bera som ljolet paa sin gang.
 So høyr Guds ord med åge, aa land, høyr Herren's ord!
 So sagert som ein hage du lnsa fann i nord.
 Ja, lat Guds ord saa bera si grøde i kvar grenn,
 so du eit land maa vera som høgt i dngder stend!
 Eit land som Gud velsignar, der andens grøde gror,
 ein hage der det dignar kvar grein med frukt til jord.
 Der soll med fristne dngder, med god og gudleg sed
 bur sælt i sine bngder i lukke, ljos og fred.
 Som sol paa grøne vangar so lnsar der Guds ord:
 det guller tind og tangar og glitrar hver fjord.
 Gud, lat ditt ord daa snlla kvar heim fraa fjell til strand,
 og med sitt ljos saa gulla vaart sagre fedreland!

Bitt

345.

Du Herre som er sterk og stor, | du verge vore fædres jord!
 Bær du vort skjold i fred og strid, | i sorgens og i glædens tid
 Her ser vi hvad os huger bedst, | her har vi hvad vi elsker mest.
 Det land ei findes fierut og nær | som er for os hvad dette er
 Her var jo vore fædres bo | og deres arbeid, lamp og tro;
 Her fik vi huset efter dem, | med samme liv og lod og hjem.
 Og vore børn! Her skal de gaa | paa vore veier frem og faa
 hvad vi har hat, hvad vi har set, | og be til Gud, som vi har bedt
 Ja Herre, o Gud, vort kjære land | fra fjeld til fjeld, fra strand
 til strand,
 sænk over det din milde vakt, | lig morgendug paa engen lagt.
 Du verne og velsigne hoer | som er det tro og har det kjær;
 men den som øde vil dete fred, | ham staa du i din vælde ned
 La det saa bli og være dit | og være trygt og være frit
 og rift paa raad og kjærlighet | og la din aand saa være med
 Du løftet det av mørke op, | som blomsten av en luttet knop,
 til sidste stund, du Herre Gud, | la det i lys saa vokse ut.
 Men lyset er dit eget ord, | en sol for himmel og for jord:
 la den i al sin glans saa staa | og aldrig mere fra os gaa
 Efter Runeberg.

346.

Tone: Op, glædes alle, eller (med opptaking av siste linje) Min siæl og aand
 Som Israæl med veldig hand | du førde ut os trældoms land
 og fridom vilde giæva, | og eiden dyr og heilag iher
 at naar dei lydde dine ord, | dei lenge stulde liba.
 So løfste ogsø Norigs land | du lint os lange trældoms band,
 med vaar paa vangen bagna, | og enno staaer det ord med magt
 der holdt du heve lovi lagt | for signa folkelagnad.
 Og som ditt folk med tallefeng | for stelsa israa naud og træng
 med heilag bug deg lova, | so lær og els aa anse rett
 og tallsa deg ras att til att, | vaar Gud, for fridoms gaava
 Vat os vaar fridom bruka so, | at vent han vels og vara maa.
 og ei er urett styggast; | ja i di sanning fri os gjer,
 og els den rette lygnad lær, | so fridoms tre maa tryggast

Det fedreminni helging faa | fraa heilagdomen, so dei maa
 paa hine vegar peisa, | og smelt du ved din altareld
 vaart modersmaal, so fint det fell | som orgeltonar leisa.
 Velsign vaart land, aa milde Gud, | og folket rundt i borg og bud,
 : kvar sitt kall og yrke; | gjer landet kjær, so kva det frev
 til vern og velfer, | alt me gjev | med helga offerstyrke.
 Vær smaa og store, møy og mann | aa elsta folk og fedreland
 i yrket som i orbi, | so av vaar bøn og gjerning gror
 vaar friedom trygg, | vaar framtid stor | paa dyre fedrejordi.
Matias Skarb.

347. Som: Ytterst mot Norden.

Dagen var fager, men sol seig i hav,
 tidene gode dei døyndde;
 herlege gaavor som febrar oss gav,
 saart vart i uaari snøydde.
 No att me reiser or grus og or grav | alt det øydde.
 Fint skal me samlast til hystin ein gong,
 semjast med godhug og mynja,
 Kristmenn og krossmenn og kongsmenn hev trong
 heimen sin uppatt aa hngja.
 Bigsla oss, Gud! og ein nyfirska song | skal me hngja.
 Hjarta si harpa er maalet aat mor,
 strengjene livet hev spunne,
 ja kvar ein streng er ei livstaag av ord,
 alle or hjarta hev runne.
 Harpa me fram att til samsongen stor | heve funne.
 Difor skal høgt gjennom kyrkja og hall
 tonane livna og strøyma,
 rigga oss inn til det herlege kall
 segga aat oss vilde geyma:
 ala til liv det som vismann og skalb | kunde droyma.
 Saget er libi, og her vil me bu,
 her vil me hegna og yrkja
 her vil me huggja med von og med tru
 haude vaar heim og vaar kyrkja.
 Saget er landet, som eg og som du | fell aa dyrkja.
Lars Elleland

348.

Naar David slo harpa, daa var han so sæl,
 og Saul han av songen fekk lisa.
 Gud unne og gjeve meg, det var so vel
 eg Herren av hjarta kund' prisa,
 so folket med meg det kjende paa seg
 de'r godt kveda Herren ei visa.

S federnes stova, naar kvelden var long,
 daa livde vel song innmed aaren,
 og sagert og hjartugt i gleða og trong;
 dei song nett som fuglen um vaaren.
 Dei lova sin Krist; det grøntast paa kvist,
 og songen av aanden var boren.

Gud gjeve eg kunde paa federnemaal
 den heilage songen saa kveda,
 so det kunde kjennast i hjarta og saal!
 Tru sels og leit maatte bedal
 Daa vart det vel ler, naar harpa her nord
 fekk tolka den reinaste gleða. —

We stundar paa kvitjunn den venaste tid,
 daa veret skal hver oss jula,
 daa gaulen skal kveda so sagert i lid,
 daa harpa for Herren skal brusa
 med saggaste ljod, med tungor som glod,
 og bjørketauv kyrkja skal trusa.

Enn sit me i snø og i slut under fjell,
 men vaaren skal greinene rista.
 Um ikkje det hender furt eg er i molsb,
 eg gleða meg skal i mi lista,
 naar gudsiungen nu seg lyster mot fly,
 og kvitjunntauvs lyrett upp aa kviste.

J. Teinet

349. Som Fødsel er det bedste ord

Moder er eit heilagt ord, | hjarta hjært aa høyra,
 leikar alle folk paa jord | sakt i hug og øra.
 Kvar som moders navn hev lært, | vil og halda dyrt og hørt
 moders ord og minne.

Modersmaal er beste art | mor oss kunde gjeva.

Medan mange minne kvar, | hennar ord vil liba:
frå ho voh di vogga song, | til ho deg den siste gong
bøyanbe velsigna.

Maal med malm og tone full | av vaar mor me lærde.

Men det dyre ervegull | mold og rust daa tørde.

I den lange folkennatt | arge dverggar tok vaar flatt
og grov ned i jordi.

Daa me skod ei morgonstund | upp er draum og dvale,
strømde gjennom bot og munn | mot oss framand tale.

Me som Israael fekk sjaa, | at alt landet lyda maa
folk med framand tunga.

Maalet var daa iftje gløymt, | smaafolk enn det talar.

Ervegullet godt var gøymt | djupt i Norigs dalar.

No me grev det fram or mold. | Enno paa vaar ættar-stold
gullet godt kann glima.

Om daa, lot oss alle mann | reisa modersmaalet.

lysta kvar so godt me kann, | slupa dei som sjaalet!

Wikom alle folk paa jord | dyre var dei moders ord.

Lat og oss det sanna.

G. Bliz.

350.

Eg ser dette landet, eit underlegt land,

med snaudaste snar fring steinate strand,

med brim og med brot høyr skilfulle bobar.

med fjellgarden myrt, som not Nordhavet flodar.

Eg kjenner vel landet, der usynen vind

drov skodda frå havet fring snelaste tind,

ei land fullt med jøstar og natuake endor,

med skridor og urd og med skoglause snendor.

Eg smøg inn i fjerden; eit fagrate land

vesk aldri eg saag med si æentflødde strand,

med skogfulle sid upp um blomande vollar,

og raudgultre bred' fringum liggande stollar.

Nat' beren med frøna med lugen man dreg,

det er fulla fagned og ferdast til veg,

aa frota seg fram mißom angande blommar
 og flengja seg ned attved fœsten, som ljomar.
 Mit heimland! þin dal med sin blömande vell
 og fjellet med breðar fring blaa-ande toll,
 det alt til mitt hjarta so underleg talar,
 og lyfter min hug yver fjell, yver dalar.

Sa Norig, þu er vel eit underfult land,
 so stort og so sagert fraa fjell og til strand,
 men det er mi von at meg ein gong skal hyja
 ein heimstæð som sagrare endaa vil ljusa.

Qentil Krohn

351.

Der heime fjellet strengt og harðt,
 for dalen stengde stort og svart,
 og fluggen yver lægði laag so breið og baag,
 men trong-römb himmelsyn ein saag.

Der guten gjell i lengting lang
 og finnda ut til vidd og vang.
 Han tykte heimen var so trong, og mang ein gong
 ein sugl so vent um vidheim song.

Og hugen slang med fuglen ut,
 langt utanfor den mørke nut,
 der himmel flaar han kunde sjaa og hyggja blaa
 med jumarljós og solgull paa,

So drog daa guten ferde-fus
 fraa føðehugð og faderhus.
 Han sagre land og bygder saag, og fjeld og baag
 som smilande i soli laag.

Han saag det ljose land i sud
 med si-grøn flug og blomestrud,
 med lid so lytande og rift at det var list
 eit eventyr og draume-dift.

Men med alt sagert det han sann,
 hans hjarta daa av heimhug brann.
 Als stort han saag det utanlands, með all þess glans,
 det var daa ille heimen hans.

San sakna landet langt der nord,
 hans fedreland, ei heilag jord.
 Dei dyre minne hjarta drog, og fjell og flod
 no lofande mot honom log
 Du aldri finn, for langt du fer,
 ein stad som heimen dyr og kjær,
 der fjell og fjord og dal og lid ligg biart og blid
 i ljøset fraa di barndomstid.

Blig.

352. Som: Dei gamle fjell.

Eg livde millom berg og knaus som barn i trange kaar.
 Eg vakten vart og reiv meg laus, for nide mangeaar.
 Men alltid naar mitt harde land steig upp med fjellom blaa,
 eg sjende det i bringa brann, glød laus eg qaata daa.
 So mangt eit framandt land eg saag. Dei bruhelegt og rift
 og fint og sagert for meg saag som eventur og dist
 Men aldri nokon gong so glad eg var, so sæl og fjaag,
 jom naar dei graafjell-s-berg i rad paa Kongs strand eg saag
 Herinne millom berg og urd vaar vesle hova stod.
 Vel var det ringt det litte bar, men let er heimen god.
 Her far og mer sin hugnad fann og fleit og livde vel.
 I trufast frav far dette land eg og vil vera sæl.
 Det fjoma nukum desse berg av feders sterke ferd,
 dei menn med marudom, mod og mer. Her deira liv fjell verd
 Her livde dei i sorg i frugd, til leiken hana av.
 Og her dei fann den sidste frugd — si gode, sogne grav.
 Mitt land! eg gjev meg hughjilt mod alt det som heiter mitt,
 min sveitte og min friske blod sjaa det er altting vart!
 So sælt ein gong for sliten mann aa leva i di ferol
 Gud evigt signe Kongs land! Det er mitt siste ord

H. Gorden

353. Den nye steinon.

Min barneheim under grov stein,
 der glad eg livde den gamle tid,
 du vart den fleffen eg meg der kjær,
 ma at eg vanka, du var meg nær.

Der barnegraaten so lint vart stogga,
 og ljost og drønnde i vesle voggar;
 der mår sitt lunde iørn song seg inn
 og tof med leia mit barnslinn.

Eg naar det skøndest mot høld i stova,
 og trøtt av leiken eg vilde sova.
 daa tof paa fanget meg upp han far,
 og inn i eventyrland det bar.

Naar vaaren kjør etter falde vetter,
 og bøen grøntar, og lauret spretter,
 daa vert du megan for meg aa sjaa
 min barnheim ned den vaarpnat paa.

Eg aldri laaa eg paa andre stader
 so saage fargar naar soli glader,
 og staren song he o mykst og flaar
 som naar han sat heim paa mønet vaart.

Eg elvi som ned med tunet renner
 med flak og iusling, so vel eg kjenner,
 og vatnet speglar naar dagen lid,
 den grøne fløgen og bøen blid.

A. Raskbom

354.

Smaasporven gieng i tunet og tippar forn og ribbar straa
 og hev so god ein une og lær ant fatten graa.

Biv, piv, det so seg lagar alle dagar

at monsemaan meg jagar, men laa meg aldri jaa

Eg er so lett paa bengen, og Mons naar flekja seg um trut;
 hvitt, hvitt, den gamle drengen, han fell so mang ei jut.

Eg um i vide ringar hanten ibagar,

eg burt meg hørv og fringar og flepp av leiken ut.

Eg i ver dagar sette og er fornøgd, aa ja, aa ja!
 naar dag eg lær min mette som eg det vert vil aa.

Putt, putt, tarv alori røa! Røf i løa!

der ligg den rife grøda; der kann eg bette ta!

Eg tidt eg lær i jøli ein godbit fin av bestemøn;
 og frøs det, hev eg stjøl i det gode varme høn.

Dg so — kvitt-kvitt, gomaar'n! So kjem baaren;
 daa fri paa vengen boren eg byggjer reir paa oy.

Garborg.

355.

Aa kyri mi vene, aa kyri mi!

Her skriv me no glade um sumars tid;
 i sjellet finn me dei finaste straa,
 i dalen strøymer den stride aa.

Og vinden stryker so ljub og lunn
 som signande sus fraa den klaare tind.

Aa kyri mi gode, aa kyri mi!

Her skal du vel trivast i grøne lid;
 her sildrar kjelda med surl og skval,
 og graset er mjukt og stuggen ival.
 Ja, Nordanaasliidi, der er det godt,
 der gjæter huldri kvar einaste nott.

Aa kyri mi snilde, aa kyri mi!

aa ha det no godt denne vesle ribl
 Eg ormen skal jaga som bit din legg,
 og sluga og my og stingande klegg.
 Og dagen skal gaa som den lette vals,
 og vil du hvila, eg kkaar din hals.

So lher dei etter ditt klossespel,

naar heim me stundar ved solegladsbél;
 daa kjem du so god med ditt fulle jur
 og sliffar ditt salt framved kjølen-mur.
 So vert du mjølla og gaar i lve
 og jortar og drøymer og søv i fred.

Aa kyri mi vene, aa kyri mi!

Drøym godt um meg og den grøne lidl
 Der sullar me sæle den iumar lang;
 til hausten skal me paa heimevang.
 Daa kjem du til garðs som ei dronning du,
 og alle ropar: aa nei, for kul!

Garborg

356.

No ljaæn han hng paa den saftige voll,
 og alle smaablomane slær han i koll,
 og grafet av roti han sopar.
 Det gaar seg so lett i den doggmjule eng;
 i skaarane svingar seg dreng etter dreng
 og slær so or vegen det ropar,
 Ja svinge, du slaattar, og vollane smøydl
 det angar so godt av det ny flegne høp
 som verdi var full utav blommar.
 Det legg seg ein god-daam um balle og bugg;
 det er som ei ørste av nøgd og av trygd;
 det angar so hjarteleg sumar.
 Og gjev det vil stifta med sol og med vind,
 so all den Guds gaava dei godt kann iaa inn!
 Det vil eg so inderleg beda,
 Ja gjev oss ein terre so god og so traust!
 daa tarv me lje sæla den solnande haust,
 og iol skal me halda med gledal

Garborg

357.

Til fjelds over byøden staar min hu,
 naar gjolen begynder at gale.
 Kom med til søtten iasten du;
 — ti jolen skinner paa fjeld endnu,
 mens der er mørkt i dale.
 Der er paa veien en dunkel lund,
 hvor albene er til huse.
 Pust der maa du gaa med luffet mund,
 selv nøtten derinde later kun
 sagte sin harpe bruse.
 Men oppe paa fjeldet er der klang,
 som gjentnder i det fjerne.
 Der klinger bjelder og lulle-sang;
 med lange-les der paa søtervang
 sitter min sagre terne.

Garborg

358.

Jag vet en vrå emellan bergen,
 en liten vrå som tillhör mig.
 Där ingen fjärd innästlat sig,
 där ingen eskuld skiftat färgen.
 Vart än mig ödet kasta må,
 jag längtar åter till min vrå,
 min lilla vrå bland bergen.

I. A. Vadmann.

358 b.

Här är ljuvt och godt att vara,
 O vad livet dock är skönt!
 Hör vad fröjd från fåglars skara,
 se vad gräset lyser grönt!
 Humlan surrar, fjäriln prålar,
 lärkan slår i skyn sin drill,
 och ur nektarfyllda skålar
 dricka oss små blommor till.

Gunnar Wennerberg.

359.

Hör hur härligt sången skallar | mellan Wäinös runo-ballar:
 : det är Suomis sång! :; Hör de höga furor susa
 här de djupa strömmar brusa: : det är Suomis sång! :;
 Se! bland drivor högt vid polen, | strålar klar nordens-solen.
 Se! på himlens mörka båga | nattens norrsken-blommor låga
 Och de väna, blyga dalar, | där en bäck bland blomstren talar
 Och de skogbekrönta fjällar | lekande i stjärnens speglar.
 Överallt en röst oss bjuder, | Överallt en stämma ljuder:
 : det är Suomis sång! :; Broder äger du ett hjerta,
 i dess tjusning, i dess smärta :; hör blott Suomis sång! :;

E. von Qvantén.

360.

Nys seilte vi en luffblan' time herinb med jubelför,
 og hørte pinsebluffer lime rundt om den dybe fjord.
 Og løv og lilje franset vor høst iaa smukt,
 naa belgen joffin danset til tonens flagt.

Snart glider vi, mens maanen rinder, hjemad paa natlig str,
 av dag som svandt stot stille minder med ord og melodi.
 Men som paa bølgegrunden solvmaanens pragt,
 staar nu til sangen bunden vor broderpakt.
 Saa la kun afskedsstunden brede sin skumring om vor siæl;
 den sprænges ei, vor brodersjæde, ved slangen av farvel.
 Som glade træffuglsflarer vi bort nu fly,
 fra sang til sang vi farer; — vel møtt paa ny!

E. Dietrichson.

361. Som: Upp alle ting.

Den første song eg høyrte jell, var mor sin song ved vogga;
 dei mjule vers til hjarta gjell, dei kunde graaten stogga.
 Dei julla meg so underleg, so stilt og mjuft te iova,
 dei joute meg ein fager veg upp fraa vaar vesle stova.
 Den vegen ser eg endaa tidt, naar eg sær auga tvila,
 der staar ein engel, smiler blidt, som berre ei kan smila.
 Og naar eg sliten trøytar av i strid mot alt som veilar,
 eg høyrer stilt fraa mor si grav den song som allting heilar.

Ber Sible.

III.

Handi hans far min var stiti og hard
 og struktut som gamalt horn,
 ho seff si bragd paa den magre garo
 i trøling for lona og born.

Jell ho sin svip av den langføre aar
 i andror so mang ei stund
 og jamt um natti ho var so hear.
 hans auga det seff ikkje stund.

Handi hans far min, eg gløymte ho
 med fingerane trøft av munn
 ho ligg og sin i mitt minne no
 so fin som ein perlestein.

Tidt naar eg veisnar og baaten driv av,
 eg talsjer hans drukkne band
 enn ror ved sida met straum og hav
 og bergar meg baaten i land.

Anders Hovden.

363. Som nr. 4 etter: Op glædet alle.

Na Gud velvillig var og ein | som lyfter av foreldri stein
 og deira barber lettarl | Gud løne kvar ein liten far
 som glæd seg ved aa hjelpe far | og gjerne mor si mettarl
 Han skal ha framgang i si ferð | og vera heppen i si gjerd
 og hyia fred i hugen. | Og det han vonar helst og vil.
 han lett skal sinna vegen til, | med sveif og kraft i bugen.
 Dei smil hans kjærleik elska fram | hjaa far og mor, naar sorgi
 gram | lat armede deira side, | skal ein gong møte honom att
 som straalar i hans tyngste natt, | og lindra all hans tvide.

Anders Hovden.

364. Som: Vellig er den himmel blåa.

Jesus av Gud far var sett | i det vesle Nasaret.
 Han som over alt er herre, | høgdest heime, enbaa berre
 smaatt det var hjaa far og mor.
 Vel han miste ven han var, | laa Gud i himlen far.
 Hugen rak mot høgd seg songde, | viljen ung og sterk seg songde
 lybugt under far og mor.
 I sit ringe yrke der | kjende han seg himlen nær,
 visste at naar alt han gjorde | best han funde, la han roret
 beinast til sitt høge maal.
 Difor han i visdom greff | fram og menneskys hnde felf.
 Difor funde dagen renna, | daa i daapen han felf kjenna
 kraft fraa Gud til største verk.
 Eg til Nasaret vil gaa | paa den unge Jesus sjaa
 og av honom lydnad læra, | tru i kvardagsstrævet vera,
 medan hugen høre traar.
 Gjennom truafav i det smaa | skal eg fram i visdom gaa.
 Vil for Gud eg halmstraa bera, | kann eg mognaast til aa gjera
 ved hans naade vaksne verk.
 Heime er mitt Nasaret; | der er eg til arbeid sett,
 der i kvardags-tristendomen | andar bljugt den himmelblomen.
 som fær guds av Jesu liv.
 Difor eg i heimen min | alltid meire huggje finn.
 Lygnad er det her aa yrkja, | her er arbeidsrom og frkja
 heilag stad og himlens port.

Sigurd Røkle.

365. Som: Over den Herre.

Heil deg, stillfarande sjelling som dagane lange
 strönnar i löyndom med krossen paa vegen den trange,
 lyder Guds ord, i som det vil lydst paa jord:
 heime, i pligtene mangel

Ingen som takka, og ingen somytte deg æra,
 ingen som gaadde for mufje du hadde aa gjera.
 Ingen heldt bol i hver dei tal som du tol,
 byrdene som du laut bera.

Lønnleg du tenkte, og lønnleg du bad dine bøner,
 seda aat Gud og ditt land dine dotter og søner
 Gollin du bar i heim til ditt hus fraa Gud far,
 han som den lyduge løner.

Tru i det smaa let du andre med flordomen stima,
 flodde den flokken som gjerne vil qudet og gima,
 flodde all lovin, i heldt deg til lyrlje og heim,
 bifor du aldri trong vima.

Heil dytt, de stille i landet som fongen skal fienna,
 gullet som staar seg naar glittet i flusta maa brænna!
 Om gong i ljøs i skal dyttac æra og røs
 berleg som morgonfol renna.

Gud vere lov som vis sette til arbeid paa jordi!
 han som os hustavla skeiv i dei hentage orbi,
 hella os gav, i so me fraa land og fraa hav
 søda kan bera paa bordi.

Sigurd Nesle.

366. Den nye steinonen.

Baart rom me aldri som til aa soara,
 um etter hugen me stød vil fara
 og verre drønna og verre lida,
 og aldri hande paa høllet iaa.

Me ventar vording, me ynsker æra,
 men infje nokon ting vil me gjera;
 og trur du folk kann os æra soa,
 naar tilje noko det av os gaa?

Det er med arbeid me fram skal vinna,
 i arbeid skal me daar æra finna.
 det er med arbeid me fram oss sær
 og baade vurdnad og vinning sær.
 Og daa fyrst livet ein fullt sær smaka,
 naar ein seg rett kann med arbeid skaka;
 ja derav vert ein so sterk og hæv,
 so ein kann bera baade sut og stræv.
 Det heisar hugen, det lyfter barnen,
 det gjev deg venning og kraft i armen:
 og du vil tjenna du er tje til
 bert for aa tenja, som sume vil.

367. Den nye steinonen.

Ja, alleiamaa me med lyt vera
 til søllet, landei vaart fram aa bera;
 kvar hev sin lut av det arbeid faatt,
 ein i det store og ein i smaatt.
 Og kvar lyt gjera det han kann magta;
 um smactt det vert, sær du infje agta.
 Naar alle smactat i hóp vert lagt,
 det velja kann til ei verdensmagt.

D. Albestad.

368. Som: Der luser ober Norden, eller: Vist stolt.

Me reiser det som velt er, med bøn og barnehug,
 me reiser maal og mæle, me reiser dnagd og dug.
 Me reiser skoff og henge for vonde vargetonn;
 so buggjer me og bøter med aand og med hond.
 So kryn me aaser og plantar og saar i godan jord.
 For ho skal vera prudeleg, vaar gamle, gode mor.
 So liggjar ho cís moderleg med sale barne-namn.
 So tel ho oss ansjder so vart og godt i samn.

Hans Seland.

369.

Breite sig rydning i svarteste skog —

pløse til en stue og mauld til en plog!

Pløgg det alt som gjør stummest og tungt,

bygge sig hol til alt sagert og uagt
 Bygge sig hjem hvor der før var fjeld | bygge det selv!
 Trænger ei flotte, vi vil kun et hjem,
 fattig, men lunt under sonnens brem,
 I sølber furuens malmhaarde legg,
 vi sætter skjønhed i tomrede væg.
 Sammen saa heiser vi hjemmets flag | høit paa dert tal.
Wilhelm Krag

370. Som: Jeg har baaret.

Santru, tvil og tunge tanker flynar eg meg innje paa,
 liti grøde visst dei sanlar, innje framgang mun der foa
 Santru, tvil i desse tider —fven kann gi seg inn paa list?
 Livsens flaum i alle sider! Livet er det sagrast' dist
 Sale me som no sær livat! Sæl svar den som einest trur;
 han eig magti som kann driva vokter fram i nord og sud
 Framtid ingen annan eiger, det skal dei vel snart faa haa
 Andre trælur som paa leige, fr-lar einak han mun gaa.
Kaar Mortenson

371.

„Guldtvand i blodet!“ saa tit det lød
 naar ungdommens ildsjæl flammert og brøt
 „Jernmalm i blodet, du ungdoms-hul!“
 Det burde nok heller det lyde nu.
 Jernmalm i blodet blir kraft i haand,
 rakhet i ryggen og staal i aand;
 aand, det er vilje, og vilje daad.
 Jernmalm i blodet! det er mit raad.
 Jernmalm i blodet, du ungdoms-lag,
 du som er Norges fremtid idag!
 Jernmalm i blodet! den sal er grei.
 Blekkloft trænger dit Norge ei.

Stole.

372.

Gaa no er det dag og no er det tid,
 og dagen er Norges dag.
 Dio trengst det at svar den neve her bid.
 hjem med i vaart nye-lag.

For no er det just at Norig hev vaar,
og no er det stund vaar aaker me saar
og rydjer ofs nu med grev og med plog
i livd utav fjell og flog.

Me rota og grov — det vanta lje paa —
so tidt i vaart Norigs grunn.

Men ofte so reint me gløymde aa saa;
og hausten vart heller tunn.

For tistel her vaks, og brenne-gras vaks,
— og gjerne so vart det minder med aks.

Men no lyt me til, som grunnen er verb,
aa onna paa onnor gjerb.

Me hegnar vaar heim mot hat og mot hogg,
so saar me med daad og ord.

Og himlen gjev sol og himlen gjev dogg,
og libet i Norig gror.

Og vaar skal her gro mot sumaren inn,
og trustap skal gro i hjarta og sinn.

Og so er det von at Norig det saar
seg ein gong eit sagna aar.

Og hjem du i naud, me spollar ofs tett,
me ringar med velt ditt hov.

Me lyfter ditt flagg, me verjer din rett,
og ingen me spør um lov.

Og um du daa og skal sjaa ofs som lif,
so aldri du skal saa sjaa ofs i snif!

Det lovar me her paa ære og tru,
og vitne er Gud og du.

Stille.

373.

Fram Østerdøler, fram, me vil utan fram
verja gamal, god fedrejord.

Vel trengst det manndoms verk, mod og handi sterf
skal me vera fritt folk i Nord.

Sigg det nokon lurar, vil ofs hava fatt,
me skal slaa han so han skal lje tema att.

Me skal beg lova trygd, du skal sjaa d'er bygd
baad' i by og bygd.

Hau, stil ein kubbe seig skal tie nokon bleig
 faa til Hobna sund rett so snart.
 Jan, det er godt nok to, kunde det berre gro.
 kunde det berre faa seg paa fart.
 Veit paa solen, farar, tale dyll paa tall
 For de maa nok tru han ittje fer i mak,
 for han so kom fraa, han som vilb' lysa bann
 over Norigs land.

Spørst dei so ymist an, det hev ingi naud —
 nae skal lara folk halda fred.
 Her finst det skarpe stot, og me sigtar godt —
 gjerne liv og blod vaagar me.
 For dette land og folket lifar eg,
 ittje noko veit eg daa for gjævt aar deg.
 Her er vaar fedrejord, her bur vaar far og mor,
 her vaar framtid gror!

Joar Mortensson

374.

Me heisar vaart flagg, for me er eit folk
 og eig oss vaart eige tun,
 der merke skal standa bolf etter bolf
 og lysa fraa brun til brun.
 Og tunet det ligg paa knaus attmed sjo.
 og slagget det vert daa staa-ande so,
 at hjarte skinten kann falla berav
 so vite um land og hav.

Og slagget er raudt, og slagget er hvitt,
 og slagget er blaatt dertil,
 og slagget er blanft, og slagget er fritt
 og provar oss det me vil.
 Og Norig skal heisa slagget med hug
 og Norig skal verja slagget med dug.
 Og Norig i naud skal sanne det greidt
 at slagget og det er eitt.

Me eiskar vaart flagg, der det staar paa vass
 og vinkar oss upp og fram.
 Og aldri det skal med grunn verta lagt

at me er vaart flagg til flam.
 Og stongi me plantar ved hjarterot,
 og flagget skal vera ljøs for vaar fot,
 der Norig det gaar ifraa herje-herf
 til luffe og heiders-verf.

Me heisar vaart flagg, for me er eit folf
 og hev som eit folf vaart trav.
 Og kjem der imillom ein brytings-bolk,
 so rid me den bolken av.
 Og han som gjev ljøs og unner oss dag,
 han vare vaart land, og han vigøle vaart flagg!
 Gjev sol, du Gud fader, til folf og land
 og sveif oss ein heilhugs-brand!

Sivle.

375.

Træd frem og tal, du Norges folf,
 træd frem og tal i valg, | og sig os om den frimands-ret
 du sit i arv af fædres ætt, | var ment til kjøp og salg.
 Træd frem og tal, du norske folf!
 men ring først ind til helg. | For hellig er os Norges sat,
 og valgets dag er Norges dag. | Gaa frem, vort folf, og vælg.
 Vælg trygt, vælg frit som odelsmænd
 her paa din egen gaard. | Men synes du det var for stort,
 det valg som blev paa Eidsvold gjort, | saa stem for husmands-
 laar.

Træd frem for urnen! | Høst saa paa
 at du i denne stund | med arvens ret er ordets mænd
 for Haralds og for Sverres land, | — at du er Norges mund.

Sivle.

376.

Og Norig vart funne, og Norig vart bygt,
 og Norig vart samla, og Norig vart trygt.
 Og Norig vart svile, og Norig vart strypt,
 og Norig vart rive, og Norig vart klypt.
 Men Norig tok spennet al, kom seg paa fot,
 og Norig det auka i evle og mot.

Paa sjølbeigen grunn og med sana si rein
 det fritt orlar standa paa sjølbeigæ hein.
 Og slik skal det standa som dugande far,
 — so sant ikkje nordmenn slær trol for sin far.
 Men stupet det atter, vaart Rorig for jvit,
 Iht hvilaren trø over nordmanna-lit.
 Gjev handi di, bror min, — me lovar og troed:
 Skal Rorig gaa under, so vil me gaa med!

Sible

377.

Hellig Olav stod ved fjorden med sin hær,
 pinsefesten var forhaanden;
 alstensk løv og blomster artebe sig der
 sagert under Solgesonnen.
 Kongens brage laa og speilte sig ved strand;
 bispen stod med forset paa den hvite sand;
 kongens hæmperab laa paa knæ og bad,
 og der gif dem lhn i aanden.
 Hellig Olavs aashn stinte som en sol,
 klar sat kronen ham om panden;
 mens han knalte, laa hans rike purpurhjol
 som et teppe over sanden.
 Her han vilde atter i en stallet frist
 bygge kirke til den sterke herre Krist!
 alt paa pinsefesten skulde fra dens tak
 forset lhn over stranden.
 Snart var kirken med sit stiferbælle takt,
 klar den stod paa pinsefesten;
 og i foret var paa alterstenen lagt
 guldenskjylle og stirlagen.
 Bispen stod i bønner høiet over den,
 kongen gif til offeris bid med sine mænd;
 altervinen klar, gulb og farvet glar
 bragte han i land fra dragen.
 Kirken stod ved strand i mange hundred aar;
 nu er dog dens mur forsvunden;

men til Olavs roe endnu blandt løvet staar
alterbordet over grunden.

Moseteppet hviler nu paa stenen graa,
apaltræet strør sin hvite blomst derpaa,
og fra birken top stemmer fuglen op
pinsefalmene i lunden.

Derfor kan kong Olavs minnerite ry
ingensinde gaa til grunde;
med hver dalens slegt det hæver sig paant
fagert fra de friske munde.
Hellig Olav med sit hjerterøde skjold
dækker klippen hvor den sneiser mørk og gold,
og hans saga gaar gjennem Norges vaar
søtt som fuglesang i lunde.

Welhaven.

378.

Glad sit Norge snart at merke | at den unge kongemand,
hadde valgt sig berger sterke, | Gud og Olav da paa stand:
ti hans trone stod i gløden, | da han seeg paa kongestol;
dobbelst straalte morgenrøden, | dobbelt luet himlens sol!
Aldrig saa man slit en sommer: | to gang' lagde svanen egg,
to gang' knoppet marlens blomster, | to gang' blomstret rogn
og heg.

Havet sig ved lyften hvilte, | spøjte med dens fulde barm,
blommen lo og himlen smilte | som en vov med barn i arm.
Høit med sine klippeborge, | straalende som Nordens sol,
stod det gamle, gjæve Norge | med den drøt paa kongestol,
Tryllands kejser, Romas pave, | Serklunds kultan fra sit slot,
sendte mangan vennegave, | da til Norges sterke drøt.

End vil han sit Norge gavne: | gammel kient og træt av aar,
ut han ved paa gyldne stavne, | giber stollen dybe saar;
hvar det vandt ved Magni seier, | hadde al sig rebet løs;
Gaafen snart igjen det eier, | endstjønt stottelungen snøs.

Der han saa sin kvælb med glæde; | lyttende til Sagas røst,
til de gamle skalder kvæde | aandet sidste gang hans bryst.
Løst fortos over fjorden, | hviler nu i Draggvins stad:
men hans draava blev i Norden | til et gylbent sagakvad.

Geperdahl.

379. Som: Du gamle sega.

Med talf i hjarta og hatt i hand
i tanken eg staar ved di grav,
du hovding gjæv fraa det harde land
langt ute der vest i hav.

Før naar det liver eit Norig enn
fraa Stadt til Sulithjelm-nut,
me taffar fremst utav alle menn
han Snorre Sturlunga-gut.

Me hadde gløymt baade far og mor,
oss sjølve so hadde me gløymt:
me hadde gløymt at me ein gong var,
um ifkje du hadde gøymt.

Me ral ifraa oss vaart arvegull
og miste det statt for statt;
du sankt det saman i lista full,
og so du gav oss det att.

Daa Norig slepte sitt eige tor
og miste leiði so reint,
daa snute du kvar me ein gong før
og den gong stemnade beint.
Der Gensir frøste og Hella stolv
der vart det ditt heilage fall
aa løda bord til det nye golv
i Norigs sjølveigne hall.

Naar her me byggjer i hugheil tru
og tryggjer heim i vaart land,
daa er du med ved vaart arbeid, du,
og staar med peilande hand.
Og naar her liver eit Norig enn,
fraa Rjøl og vester til hav,
vaar talf, du største av Jslands menn,
og atter talf i di grav!

Sirle.

380. Som: Øtterst mot Norden.

Trøytt naar soli ho sig i hav stridsmann seljer sitt sorve;
sæl no søv under hovudstav Svar Aasen hin gjæve.
Minnet vil vaka um denne grav i all æve.

Lang var bogen og vinna vand, djup var grunnen og grava;
alt laag nedvelt i aur og sand; tungt maatte mannen lava;
fyrr han naadde det me og han vilde hava.

Nåmt han rudde i yrde stygg, reiv baade rot og runnar,
til ein dag han fekk huset bygt just paa dei gamle grunnar.
Der skal det staa i tidene trygt millom lunbar.

Der skal hymra um veggene gro, hymra og alle blommar;
der gaar ervingen stant og god, vørr baade vinter og sumar.
Men um lider i solfalls-ro songen ljomar.

Song um heimen, der hugen er fest, dit den trøytte vil stunda,
heimen der barnet seg hyggjer best, og der gamling vil blunda,
dit me alle, i aust eller vest, stødt maa stunda.

Heimen er tufta paa godan grunn: kom lat oss heil han byggjal
Høg skal han lysa i vene lund, fredæl og trufast tryggja,
at han kaun til vaar siste stund um oss byggja.

Heimen er tufta ved godan manns strid gjennom møda og æra;
hver oss enn ibiv anden hans, ser hva no me vil gjera.
Gjev han alltid fekk glad sitt lands gardvord vera!

Garborg.

381.

Og Bergeland laa oppi „Hjerterum“;
og vinden var hvit, og øiet var lukt,
og blodbølgenes glød var tjuvnet i død,
og Noriges klareste fakkell var slukt.
Men inden den sluktes, den tændte en brand,
en rensende flamme i Norrønaland,
en lue som end kaster gjenskin deroppe
paa fortidens aaser, paa fremtidens toppe,
en ilde som fremdeles skal volde sig større,
fortære det raadne og visne og tørre,
og rydde os rum for det liv som i tro
paa hjemlandets jordbund vil grønnes og gro.

Og Bergeland hviler i „Hjerterum“
i Noriges eget bankende bryst.
Vor gjæveste frans den nærmer vi hans;
hans haap er vor fane, hans minde vor lykt.
Og stulde vort fædreland tomme i nød,

saa spørsmålet staar om dets liv eller død,
 da vil ifra vesterhavsbøven til Kjolen
 de sanke sig, trønderen, horden og dølen,
 og fylke sig tæt kring sin Bergelands-sane
 og vinde sig seir eller hente sin bane.

— Dog. Norge skal leve! Det dør ikke før
 dets minde om Henrik, vor Bergeland, dør. —

Sibla.

382.

Gud os gav en trofast ven*, | kjær han blev vort hjerte;
 Gud ham fra os to! igjen, | følte vi saa smerte,
 undte ham dog farten dit | hvor Guds venner smile,
 utgang god av nød og strid, | indgang til Guds hvile.
 Ei han talte, og han kvad | for vor aand og hjerter;
 gjerne han iblandt os sat | og os sandhet lærte,
 om end vi ei ham saa, | øret ei ham hørte,
 aanden kunde ham forstaa, | hjertets streng han rørte.
 Fader, moder hædret han, | elsket derfor ærlig
 modersmaal og fædreland | som en søn saa kjærlig;
 elsket broderlig sit folk, | vernet om dets ære.
 folkehjertets sanddru toll | var hans lyst at være.
 Folkestolen var ham kjær, | naar den tjente livet,
 da var han som hjemme der, | har sit bedste givet
 for at staae lyset hjem, | løse aandens mæle
 der hvor liv skal løstes frem | mildt av barnesjæle.
 Kristentro og kristendaab | i Guds-pakten sammen,
 Herrens ord og livets haab | med Gud faders amen
 over alle ting ham gil, | skulde alt forklare,
 hvad av lys og liv vi fik, | evig det bevare.
 Saa skal nu i bygd og by | ei hans hjerte-minde
 savne venlig hus og ly, | medens tider rinde.
 Ole Wigs det kjære navn | over fjeld og dale
 gjemmes skal i folksavn, | saga om ham tale.

Bergel.

383. Som: Op alle som paa jorden dør.

Herind skal samles aar for aar, | og her skal elstes frem
 en frist, Marsiet barnebaar | fra disse mange hjem.

Og med indunder stolens bær | gaar folkets hjærlighed,
 og han som elsker dem fra før, | Gud Herren selv er med.
 Saa modnes knop ved knop i rad | til blomst og siden frugt;
 Gud aande paa hvert hjerteblad, | saa det blir friskt og smukt!
 Saa lægges i den bløte haand | det kundskabs tunge guld;
 Gud give selv i sjæl og aand | livslærdom underfuld!
 Og saa gaar børen op til slut, | og staren strømmer frem
 og spredes over landet ud | og bygger hjem paa hjem,
 og fylder folkets arbejdsdag | og Herrens kirkekor,
 og hele deres livsens dag | bær herfra klare spor.
 Hvo stod ei stundom tankefuld | hos saadan barnehær
 og bad for dette hjertemuld | hvori vor fremtid er,
 bad Gud om sol for folkets jord, | ly for den gode sæd,
 om aand og liv for deres ord | som lægger sæden ned!
 Vort hus er rede, Herre Gud, | indvi det med din aand,
 og den som her gaar ind og ud, | du lebe ved din haand!
 Da trives smukt til follegavn | vor stole i din fred,
 la volve frit i Jesu navn | vor byre lytlesæd!

Gustav Jensen.

384.

Si nævner et navn* — straks lyder det mot os i kornakrers guld,
 det leler i skoger, det lugter av muld,
 sol dirrer om dagen, dug driver om kveld, det suser i fjeld.
 Si nævner det navn — det bryter imot os, med livet fra sjø,
 med hvalbrud og fugler og baater rundt s.
 Der ropes og svares med langveis lyd — en verden av fryd!
 Si nævner det navn — da blandes i lyden av lydende korn
 og hvalbrud og fugler en vaktmands horn.
 Selv verden stod ofte med lyttende blif, naar horn-tonen gif.

Alltid lyder allebegne røsten fra hans bryst.
 Mange stridsblus har han tændt os,
 mange glæder har han sendt os,
 naar han tier, er det tykt.

* Bjørnstjerne Bjørnson.

Han er tollen, født og baaren for vor nød og lytt.
 Ingens arm som hans at føre,
 ingens ord som hans at røre.
 Naar han tier, er det tyst.

Saa en kveld vil stumhet ruge langs vor lange tyst.
 Fjelde staar og lytter, bier —
 ingen svarer, landet tier.
 Naar han tier, blir det tyst.

Runt Hamfun.

385.

Eg gleb meg kvar gong at eg raalar ein mann
 som beit kva han vil, og set inn det han kann!
 Det er tje til kvardags slikt møte gaar paa;
 di meir er so karen eit frægd-syn aa sjaa.

Og er han so nordmann, eg dubbelt vert glad
 og kvad han med hjarteleg hugnad eit kvad;
 det er no det einaste yrke eg kann,
 — og enn vil eg nemnast ein norrøna-mann.

I gamall tid var det med nordmannen slikt
 at nettuyp paa munnblom han var ikkje rikt.
 Men sa han eit ord, var det spilar i vegg,
 — og so stod han reide med odd og med egg.

Eg tykkjer han Stang* hev eit lifnande lag,
 der vaken han held seg og reide til slag;
 og kjem dei med kjesten som sume det gjer,
 io fær dei — og treng ikkje meir enn dei fær.

Du Stang — um du endaa vart aldri so stor;
 du vart daa tje større enn son til di mor,
 før ho var ei gjæva av fagnaste slag.
 Men Rorig det er som er mor di i dag.

Der Stole

* Georg Stang.

386.

Vær trofast, vær trofast, du menneskesøn!
 Vær trofast i lys, og vær trofast i løn,
 vær tro mot din bror, og vær tro mot din brud,
 vær tro mot dig selv, og vær tro imot Gud,
 vær tro i dit krav, og vær tro i din bøn,
 vær tro uten tanke paa vinding og løn
 — vær trofast, vær trofast, du menneskesøn.

Vær Soble.

387.

Sandt er det sagt at vilje er magt
 saa sandt den er sund og sterkt.
 Vil som en mand, saa er du en mand
 og magter et manddoms-verk.
 Vil som en træl, saa er du en træl,
 der er ingen anden raad.
 Vil som en hund, saa er du en hund
 og passer til hunde-daad.
 Vil du dit slag, saa heis det idag
 og dermed er slagget dit.
 Vil du dit land, og vil det som mand,
 saa har du det, frelst og frit.

Vær Soble.

388.

Takt, takt, pas paa takten, den er mer end halve magten.
 Den gjør én av mange, mange, den gjør modig smaa og bange
 den gjør let det længste lange, den gjør maalet tyve gange
 til saa muntert og saa sikkert som vi hadde det i sikkert.
 Takt, takt, pas paa takten, den er mer end halve magten.
 Gaar vi takt i nogen hundre, endda ingen det vil undre;
 faar vi takt i nogen tusen, en og anden laaner øre;
 faar vi takt i hundred tusen, jo den brusen vil de høre.
 Takt, takt, pas paa takten, den er mer end halve magten.
 Kom vi alle først i stil en takt fra Bards og til Bifen,
 Binger op til Bergenstrakten, — kom vi alle op i takten,
 da blev ret paa et og andet som er vrangt endnu i landet.

BjørnBjerne Bjørnson.

389. Tone av Johan Halvorsen.

Der stod sig et slag uti Rjugebugt
 i sytten aarhundred og ti.
 For Guldenlew's flaaete saa sundet luft;
 han maatte de svensker forbi.
 Saa satte han los fra Rjugebaag
 i nord til nordost mot fiendens tog
 — men forster gil Huitfeldt paa Danebrog.
 Da Huitfeldt vandt op og saa fienden an,
 gav svensken saa haardelig ild,
 grev Wachtmeister selv paa sin orlogsmand
 og tvende fregatter dertil.
 Da Danebrogs løytnant slift fil se,
 han sa: „Kommandør, vi slaas mot tre“;
 men Huitfeldt han svarte: „Ja hvad gjør det?“
 Men da i attallen som mest det gjaldt,
 da meldtes fra rummet der brand,
 og Huitfeldt han saa at om av han saldt,
 saa sænget han Guldenlew an.
 Da ropte halvsente hundred mand:
 „Snart gaar hun til veirs! Hold av mot land.“
 „Sa ankrene falde,“ sa Huitfeldt han.
 Og saa blev det stille paa Danebrog.
 De stykker sig selver avstjot.
 Og ilden stod høi over mast og strog;
 men guttene blev som han bød.
 Han stod dem iblandt og saa sig om;
 saa bøde han knæ, den herre from.
 — Og stuten sloi dit hvorfra slagget kom.

Jacob B. Bull.

390. Tone av Johan Halvorsen.

Du spørger mit barn efter broder din;
 han ganger for Danmark at stride.
 Paa flaaeten som seiler ad jundet ind
 han stander sin fader ved side:
 Gud dennem bevare! Det har ingen fare:
 De stævner til slag under Danebrog.

Og rinder der dager, og rinder aar
 forinden de kommer tilbage,
 om forrig og sult os til huse gaar,
 vi har ikke ret til at klage.
 Og staar de i fare, saa kan jeg kun svare:
 For Danmark de staar under Danebrog.
 Naar krigen saa slutter, er nøden endt,
 da gaar vi dem glade til møde,
 og skulde det tyngste av alt være hændt
 at begge for slagget fik bøte,
 da kan jeg kun svare: „Det har ingen fare,
 de kommer jo hyllet i Danebrog.“

Jacob V. Bull.

391.

Ring ind, ring ind det nye aar, og ring det gamle ut!
 Og gib hvert slag den flotte slaar
 maa være velbeord som spaar
 en nytårsstund, en hæderdag
 for gamle møder Norges sak, — ja det, det give Gud.
 Det vil ei se, det er ei sandt hvad onde vetter spaar,
 at dette folk som Norge fandt
 med hvad det brømte, hvad det vandt,
 med hvad det saar og hvad det gir,
 med hvad det er og hvad det blir, er skapt til husmandskaar
 Bor gamle saga stier nei, og det med rene ord.
 Hun gif sin egen sterke vei
 og satte spor paa strand og hei
 og pæler freidig længer frem,
 og inner leid og signer hjem for den som vil og tror.
 Fordi vi har vor far og mor og vore minder her,
 fordi vi føler og vi tror:
 paa Norges grund vort livskald gror
 — at den er vor og længer frem
 den bliver vore sønners hjem: vi derfor har den kjær!
 Saa lev da Norge, frit og rautt i folketrebsens rund
 med panden klar, med skjoldet blankt,

ja lev et liv saa rikt og langt
 som jeg, din søn, det gjerne vil
 og lægger alt mit ønske til i denne nytaarsstund.

Stole

392.

Nisser og dverge bygger i berge;
 men vi skal mine dem alle herut.
 Ti mens vi synger muntre i klynger,
 sprænger vi berget i luften med krudt.
 Ja, la os høre dybe og store
 huller i graastein og blaastein og slint!
 Da, mens vi synger muntre i klynger,
 sprænger vi berget i stykker og splint.
 Hurra, det knalder; hvilket rabalder!
 hurra, minerer, du vinder tilsidst.
 Ti mens vi synger muntre i klynger,
 sprænger vi berget ved magt og ved list.
 Fjeldet skal bæve under vor næve;
 hurra, minerer, nu knalder dit flud.
 Nisser og dverge bygger i berge
 hurra, nu miner vi nissene ut.

Bergeland

393. Som: Na høre vatten, aa høre ved.

Naar vaaren aander paa li og fjeld
 og vækker urtene av dvalen,
 da dufter søtt fra hvert bakkeheld
 vel tusen blomster gjennem dalen.
 Men av dem alle er dog fagrest en,
 den glinser stjer foruten plet og møn
 og aander ut et sommerbud:
 Ronballen, blommenes blomme.
 Den spirer helst paa et enlig sted,
 hvor bakken luner for vinde;
 men duften lokker dog hen dit fjed
 hvor du dens klynger kan finde.
 Der staar den skjult bak det brede blad

og bøier blyg mot jord sin Klosserad
 o se dens kind, hvor lys og lind!
 Ja, den er blommenes blomme!
 Ronvallen ligner dit hjertets brud,
 din blonde nordiske pige.
 Den liljerene, den stjære hud
 kan findets renhet dig si.
 O denne milde klare skjønhets magt
 hver nordisk ungersvend i baand har lagt.
 Den dufter bly i læ og ly —
 den selv er blommenes blomme.
 Saa tænk paa hende du i skynen tof
 og la for hende hjertet bankel
 I al din foraarstid har du dog
 ei nogen sagnere tankel
 Den bringer dig det første glade bud
 at aandens sommerblomst vil springe ut
 i lysets bad med deilig blad
 til frans for blommenes blomme!

Jørgen Moe.

394.

Altid vi det vonde maa gjera godt med synd.
 Allting kann vi bera paa, herre ikkje synd.
 Hever du deg hata kald, vore breid og harm,
 atter du fyrr solesall maa deg elsta varm.
 Natti, veit du snart hjem paa: den er kald og lang,
 derfor varmt du leggja maa deg med Gud i sang.
Binje.

395.

Anders Herre, du skal raade | for de statte du mig gav.
 O, men vis mig og din naade, | naar min sang er stilnet av;
 ti alt mer mit hjerte banker | i usigelige tanker
 ved den store livets gaade.
 Da min sangerfrans da skynes | hen i støv paa glemsels lyst,
 naar hun hist hvor alt forhynes, | sjælens dyb har lutret røst;
 naar hun der jeg griper tonen | i det store kvad for tronen
 som til himlens harper synes.

Belhaven.

396. Som 84.

Nu solen gaar ned og aftenen breder paa jorden sin freb,
 smaafluglene flyver til rederne hen
 og blomsten har lukket sit øie igjen,
 saa lukke mit hjerte med laage i løn | en gubelig bøn.
 Hav tak for idag: Gud Fader i himlen som fremmed min sag!
 Du har mig omhæget, alt ondt fra mig vendt,
 mit arbeid velsignet, mig lykke tilsendt.
 Saa mildelig timerne for mig henrandt, | tak for dig saasandt!
 Forlad mig min Gud, hvad jeg haver syndet indod dine bud!
 Du prøvet mit hjerte og kjender mit pund,
 du hørte hvert ord, som gik ud af min mund;
 lad være hvad deri var syndigt og slemt | tilgivet og glemt.
 Jeg ved du det gjør. Jeg slukker mit lys og tilslukker min dør,
 og søger mit leie og lægger mig ned
 Gud lade mig sødelig sove i freb!
 Dig, Jesus, bejaler jeg trøstig i haand | mit legem og aand.

S. O. Bruun.

397.

Eng kun i din ungdoms vaar, i din lyse sommer!
 Sangens væld fra hjertet gaar og til hjertet kommer.
 Engang dine ungdomsivad
 vil, naar høsten kommer, glad | tone dig imøte.
 Haaret graauer, sangens elv flyter mere stille,
 rinder for du vet det selv ut i mindets kilde.
 Søtt er da hvert ungdomsivad
 som en raft vemodig glad | i de tause lunde.

Joh. D. Behrens

398. Som: Naar du vil paa fjeldst.

Eng vor sat i toner frem, | lyng den lydt og længe!
 Hvor en dør staar litt paa klem, | tonen ind vil trænge.
 Eng vor sat! din trille taal | Andre i vil stemme;
 sangens fugler, de kan saa | tankens frø her hjemme.
 Eng vor sat! det gjælder blot | late tonen linge.
 Sangfugl. vet du, kan saa godt | bære den paa vinge.
 Sangfugl. vet du, kan forstaa | tonen vidt at føre.
 Sangfugl. vet du, ebner gaa | gjennem lukte døre.

Hans Sandager.

399.

Hell dig, du höga Nord! hell dig vår fosterjord!
 Kraft och mod. liv och blod vi offra för din ära!
 Hell dig, du fria strand! hell dig du hjältars land!
 Enighet, trofasthet är dina söners lära!
 Hell er, I gamla berg! jätter med järn til märg!
 Fjäll och hav aldrig släp i Manhem skola bära!
 Love, love, love vårt fosterland!

Oöster.

400.

Vi elskar vort land, naar den signebe jul
 tænder stjernen i træet med glans i hvert sie,
 naar om daaren hver fugl over mark, under strand
 lader stemmen til hilsende trille sig bue;
 vi synger din lov over vei, over gade
 vi franser dit navn, naar vor høst er i lade;
 men den skønneste frans blir dog din, sanktehans!
 Den er bunden af sommerens hjerter saa varme, saa glade.
 Vi elskar vort land, men ved midtsommer mest,
 naar hver stj over marken velsignelse sender,
 naar af blomster er flest, og naar kvæget i spænd
 giver rigeligt gabe til slittige hænber;
 naar ikke vi pløier og harber og trømler,
 naar loen sin mibbag i fløveren gumler:
 da gaar ungdom til dans paa dit bub, sanktehans!
 ret som søllet og lammet der frit over engen sig tumler.
 Vi elskar vort land, og med sverdet i haand
 skal hver udenvelts fienbe beredte os hende;
 men mod ufredens aand over mark, under strand
 vil vi baalet paa fædrenes gravhøie tænde:
 hvert sogn har sin hets og hver by sine trolde,
 dem vil vi fra livet med glædesblus holde;
 vi vil fred her tillands, sanktehans, sanktehans!
 Den kan vinde hvor hjerterne aldrig blir tvilende folde.

Solger Drachmann.

401. Egen melodi.

Fra fjerne lande kom hun, dronning Dagmar;
 hun var saa ung, saa fager og fin.

talte med hver mand mildt,
 med ridder og med bonde,
 med ringeste gangerpilt.

Fra sjerne lande kom hun, dronning Dagmar.

Saa vandt de op de silleseil,
 høit i den gyldne raa,
 saa fik de bør saa blide
 og lod til Danmark staa.

Fra sjerne lande kom hun, dronning Dagmar.

Og kongen hende gif igjen,
 da hun i land blev sat,
 og bonden stod paa strande
 og vistede med sin hat.

Fra sjerne lande kom hun, dronning Dagmar.

Derp.

402.

Nei sjaa for det blaanar her! No maa me roa oss; kyra!

Aa nei slike fine bær, og dei som det berre kryr a'!

Nei maken eg hev tje set! Sumt godt her er daa tilfjells.

No vil eg eta meg mett; her vil me vera til kvelds!

Aa namnam, so søtt og godt! Ja, naar det slii seg lagar!

Og allestad blaatt i blaatt! Her hev eg for mange dagar

Slik smaa so frist og so fin! Eg er som paa kongens flott.

D'er plent som den beste vin; aa namnam, so søtt og godt!

Men kom no den bjørnen stor! Her fell bli rom aat oss baar.

Eg torde tje seia eit ord til slii ein rykjeleg baar.

Eg ja berre: ver so god! no maa du tje vera bljug!

Eg let deg so vel i ro; tak for deg etter din hug.

Men var det den reven raud, so skuld' han saa smaka staven;

eg skulde banka han daud, um so han var bror til paven.

Slitt skarve, harmeleg steng! Han stel baade tje og lam.

Men endaa so fin han gjeng, og hev forkje agg ell' nam.

Men var det den stygge strubb, so arg og hol som futen,

eg tok meg ein bjørkesubb og gav han ein god paa smuten

Han reib hund sauer og somn for mor mi so traadt og tid;

ja sant! um hah berre kom, so skuld' han so visst saa sitt.

Men var det den snilde gut der burte fraa Glare-Brote,
han fekk vel ein paa sin trut; men helst paa ein annan maate
Na tøv, kva tenkjer eg paa! Det lid nok paa dagen alt.
Eg maa til bustapen sjaa; — ho Doffa drøymet um salt.

Garborg.

403.

Na skalars vesle hare so fin og silteslædd,
Gud veit for du hev fare, med di du er so rædd?
Du spretter og du støvletter so hovdelaus i fring;
kva er du renner etter og snøgg i hol deg sting, arme ting!
Her er so god ein samar med hus i kvar ein bust
og laub og friske kumar aat. Slit ein liten trust.
No skal me vera kvate i slit ei solstinsstund;
no skal me vera late og taka oss i lund lette blund.
Du er so brun og leffer i samarkjolen din;
d'er berre du for flekk er te vera guten min.
Men vil du glad meg gjera, so hoppa her i li,
og vener skal me vera og vener skal me bli all vor tid.

Garborg.

404.

Og ræven laa under birkerot bortved lynget.
Og haren hoppet paa lette fot over lynget.
Det er vel noget til solstinsdag!
Det glitrer for og det glitrer bak over lynget!
Og ræven lo under birkerot bortved lynget.
Og haren hoppet i vilde mot over lynget.
Jeg er saa glad over alle ting!
Hu-hei, gjør du slike svære spring over lynget?
Og ræven ventet bak birkerot bortved lynget.
Og haren tumlet ham midt imot over lynget.
Men gud forbarme sig er du der! — —
— Na, fjære. hvor tør du danse her over lynget?

Bjørnson.

405.

Aftenen er stille, timene trille
 lydløse ned i det evige væld.
 Kun mine tanker lyttende vander, — vil hun ei
 komme ikveld?

Vinteren drømmer, stjernene svømmer
 gjennom dens florlette syner og ler,
 nævnende sommer, elskov og blommer; — tør hun
 ei møte mig mer?

havet med vanden islagt mot stranden
 sukker i længsel og reisehst ro.
 Skibe for anker, seilshyldte tanker; — o vi maa
 findes, vi tol!

Sneen har dalet, tumlet og malet
 eventyret i den skogdunkle hei;
 dyrene lister slagstygger frister; var det dit fot-
 trin? — o neil!

Mobet du savner, rimfrosten savner
 længselsens grener; fortryllet du staar.
 Men jeg tør sprænge døffet, og trænge ind hvor
 i drømme du gaar.

Bjornson.

406. Den nye stevtonen.

Aa Olav, Olav, min eigen unge
 tvi la du paa meg den sorg so tunge?
 Eg tentte aldri du brydd deg um
 aa narra meg som du saag var ung.

Og mang ei taar paa mi finn hev runne;
 eg tentte vitet det hadde sprunge;
 og der hev tippa so mang ei taar
 som der er dagar i tusen aar.

Og mang ein gong hev eg sete sussa,
 og mang ein gong hev eg taaror turfa,
 og mang ein gong hev eg tentt med meg
 var eg so rif at eg aatte deg!

En tenkjer vel at det vil kje vara,
 at det er burte um to, tri dagar;
 du tenkjer vel at eg hev han gløymt,
 men eg hev han hjupt i mitt hjarta gøymt.

Rorff folketisse.

407.

Paa Bøssevangen, der vil jeg bo, der vokser fløver over høie;
 der gaar hver ungkar med blanke sko og med en sølverknappet trøie;
 der danser jentene med baand i haar,
 de lange fletninger til jorden naar, —
 ja, tro du mig, jeg sier dig: der er det fagert at leve.
 For der staar hasfel og hjert og el*, og der staar blaabær i lien
 og der staar geiten saa høit paa fjeld, og elven løper forbi en;
 paa marken vokser den grønne løt,
 i skogen flyver den vilde gjest;
 ja tro du mig, jeg sier dig: der er det fagert at leve.
 Der staar en seljepil i dalen trang, der bor en hulder bak stene.
 Der falder tiden mig aldrig lang, selv naar jeg sitter alene;
 ti engen dufter og trosten slaar,
 og huldren senger, mens elven gaar;
 ja, tro du mig, jeg sier dig: der er det fagert at leve.

G. Sand.

408.

Eg beisla min sthvel og sala mitt sverd
 so batt eg merri med sida,
 so reiste eg meg til lattenord-ferd,
 skulde standa den saarlege striden.
 Eg laag og eg datt, eg drøymde i natt,
 eg tytte den visa var bakvend radt.
 Og reven var rand, og ikorn var snaud,
 det var tvo dyr uti skogen.
 Der stod tvo ikorn og tamde ein bjørn,
 dei vilde vel hava'n for ploggen.

* Oretta.

Og lappen upp i furetopp
han braut smaaanvet av greiner,
og ikorn ned paa havsens botn
skalde brhta upp store graasteinar.

Snigelen laag upp aa høge heid
og stanga ned stjhi med horni.
Og reven habbd' fenge fotevert,
no kom han tje heimatt til borni.

Robben han var gjætar-svein
han skalde gaa etter sauom.
Der stod ein stein paa fire bein,
han sat og tvo seg i augom.

So kom der fram ei graasala geit,
var avhogne alle tri beini.
So sende dei henne til Dovrefjell
aa verja mot alle graabeinar.

So kom der fram ein gamall blind mann
skalde sjaa for det leid no med tidi,
og maanen han gol, og stjernone song,
og gaulen han stein burt i lidi.

So gjætt eg meg til kyrkjehus,
der stod tvo messjar og presta,
der brann ein klossar og sang tvo ljøs,
der ringde tvo raudmaala hestar.
Eg laag og eg datt, eg drøynde i natt,
eg tyste den visa var bakvend radt.

Norsk folkevise.

409.

Vafna, vafna! Dagen strømer frist og frid!
Vafna, vafna! Soli lær i lund og lid.
Fuglen stjæler vengjer, og boggi sin paa straa.
So vafna, vafna alle daa, til arbeids gea!
Vafna, vafna! Morgonstund hev gull i munn!
Vafna, vafna! Driff av livsens helsebrunn!
Kienn for frist det angar fraa fjell og dal og sund;
ver med naar livet etter blund hev høgtidsstund.

Vafna, vafna! Dagen strømer frist og frid.
Vafna, vafna! Soli lær i lund og lid,
 fuglar syng og tirlar, og himlen er so blaa.
So vafna, vafna alle daa, — til arbeids gaa.

Lars Ekstrand.

410. Egen melodi.

Se, nu stiger solen af havets stjød,
 luft og bølge blusser i brand, i glød;
 hvilken salig jubel, hønt alt er lyst.
 medens lyset lander paa verdens lyst.
Jeg vil aande lusten i fulde drag,
 synge Gud en sang for den lyse dag,
 takke ham at morgnen mig end er fød,
 at mig dagen fryder, trods snud og død.
Takke ham som gav mig, naar sol staar op,
 selv at sole morgen i sjæl og krop,
 at al mørkhed svinder og sjælebe,
 blot jeg trygt vil sige: Din vilje skel!
O at jeg tør savne dig, stjerne dag,
 kalde dig med navne min sjæls behag,
 alle gode navne som bedst jeg ved:
 Moder, søster, elskte: min kjærlighed!
Lysvæld bag ved lysvæld i himlen ind,
 did hvorfra den kommer nu morgnens vind,
 ret som om det aanded af lyset ud — —
 o du milde fader, min flæder, Gud!
Lad mig nu kun drage ad natmørkt hav,
 lad mig ikkun stævne imod min grav:
 Livets Gud mig stjarne, jeg er hans barn,
 ud hans haand mig river af dødens garn.
Se, da stiger solen af hav paa ny,
 alle dødens skygger for evig fly,
 o for seiersjubel, for salig lyst:
 Lyset stander stille paa livets lyst!

Jakob Arndten.

411.

Der strømmer en flod mod det evige hav
 med kraften helt underfuld;
 hver bjergets malm i dens bølge-grav
 dens strøm forvandler til guld.
 Den guldflod strømmer mod evigheds hav
 fra livets paradisklyst
 den bruser med kraften guddommen gav,
 dybt gennem naturens bryst.
 Den strømmer i alle naturer ind
 hvor guddomslivet end bor:
 dens strøm forvandler i menneskets sind
 til himlen den sorte jord.
 Den bruser gennem digterens bryst
 med livets evige klang:
 hver sorg den forvandler til vemod's lyst,
 hvert suk til smeltende sang.
 Selv stenen, der knuged med bjerge-bægt,
 opløses til gyldne gran;
 forklaret bortsvømmer stenenes slegt
 i livsstrømmens ocean.
 Strøm, guld-flod, strøm mod det evige hav
 med kraften helt underfuld!
 hver livets malm i din bølge-grav
 omsmelt til det lutrede guld!

Jungmann

412. Som 64.

Du som veien er og livet,
 dig vi har vort haandslag givet.
 dig det er paa hvem vi tror;
 mellem alle verdens røster
 din er ene den som troster,
 led os i dit hyrdespor!
 Hjælp os paa de trange stier,
 støt os i de bratte ller,
 sval os under dagens brand!

Vogt os paa de glatte stene,
trøst os, skal vi vandre ene,
du som altid vil og kan!
Giv at dig vi følger efter,
nær de smaa, de svage kræfter,
bøi vor vilje, smelt vor trods!
Lad dit navn i hjertet brændes,
saa ved dig vi her maa kjendes,
at du hist maa kjende os!

Chr. Richardt.

413.

I hagen sat mori med barnet paa fang
millom roser;
ho lo og ho hysste det bagen so lang
millom roser;
ho hysste paa auga, ho hysste paa kinn:
„Gud gjeve eg alltid saag kvilstaden din
millom roser.“
Og hagen vart blablaus; han døyde kvar leil
millom roser;
i stova laag guten so kald og so bleil
millom roser;
og mori batt graatfull kring kista ein frans;
no skulde ho alltid sjaa kvilstaden hans
millom roser.

Kristofer Janjon.

414. Tone av Agathe Væder Grøndahl.

Endnu et streif kun av sol,
endnu en lustning fra hav.
Endnu et smil fra min kjærlighet,
kom saa død, kom hastelig!
End kun et blif fra min ven,
endnu et tryk av hans haand
endnu en lyd av de kjendte trin!
Kom saa, kom, du bedre land!

Endnu en inderlig bøn
 til Kristus, at han mig føre vil,
 mens jeg vandrer op ad den gyldne sti,
 som saa, som! o evighet!

Somerfest.

415.

I himmelen, i himmelen, hvor Gud, vor Herre, bor,
 der saar vi ham bestue snart, i salighet saa stor
 :|: og syng: hellig hellig der :|:
 nær herren Zebaot.

I himmelen, i himmelen, ja der er klarhet sin
 saa at den klare solen selv, ei kommer nær med sin,
 :|: der aasyn vi til aasyn staa :|:
 nær herren Zebaot.

Og al den ting os tynger her, vor herre tage skal
 og tørre alle taarer av, uti sin glædesfal.
 :|: Og døden den er ikke mer :|:
 nær herren Zebaot.

O, Herre Jesu, vær os god, giv vore synder til,
 forsøke du vort svale mod, alt som du selv vil,
 :|: gjør at vi kan frimodig staa :|:
 nær herren Zebaot.

Og dødens haarde stridestund, o Herre lindre vel
 naar det til enden lider da, o Herre tag vor sjæl.
 :|: Og la os saa en evig ro :|:
 nær herren Zebaot.

Sant. Saurinus.

416.

Nærmere Gud til dig, nærmere dig,
 om det end forset er, som løfter mig,
 jeg synger glad fordi Jesus har gjort mig fri:
 Nærmere Gud til dig, nærmere dig!

Naar paa min pilgrimsfærd solen gaar ned,
mørket omgiver mig i ensomhed,
o Faber da mig lær ogsaa at synge der:
Nærmere Gud til dig, nærmere dig!

Før mig mot fredens hjem hen ved din aand,
lær mig at tage alt blot av din haand,
da tan i Jesu navn, jeg hvile i din favn,
nærmere Gud til dig, nærmere dig!

Kald mig saa hjem engang, frigjort og glad,
op til min Fabers hus, i Sions stad.
La engle bære mig nærmere, Gud til dig,
nærmere Gud til dig, nærmere dig.
Sarah F. Adams.

417. (415).

Der staar et slot i vesterled, tækket med gyldne skjolde;
did gaar hver aften solen ned bag rosenkryernes volde.
Det slot blev ei med hænder gjort, mageløst staar det smykket;
fra jord til himmel naar bets port; vor Herre selv det har bygget.
Fra tujen taarne funkler guld; porten skinner som rødt;
med straalstøtter underfuld sig borgen speiler i havet;
Guds sol gaar i sit guldslot ind, skinner i purpurfløder;
i rosenkry paa borgens tind staar lysets banner med hæder.
Solenglen svinger lysets flag, vandrer til fjerne lande,
ham følger liv og lys og dag bag nattens brusende vande.
Dig solen farer livet hen, gaar til forklaringslysten;
med glans opbutter sol igjen fra paradiset i østen. Ingemann.

418. (416). Som: Nu hviler mar! og enge.

Nu luffer sig mit øie,
Gud fader i det høie
i varetøgt mig tag!
Fra synd, fra sorg, fra fare
din engel mig bevare,
som lebet har min fot idag.

419. (417).

Hösten är kommen, hör stormarne gny!
 Svanen tar avsked och svalorna fly.
 Blomman har bäddat i mossan sin grav,
 vågorna brusa på villande hav.
 Näcken mot klippan guldharpan slår
 skogsbruden faller sit grönskande hår.
 Solen är slocknad, så mörkt blir på hed;
 regnbäckar gråta längs fjällarne ned;
 källan på knä står invid deras fot
 och i sin urna tar tårarne mot.
 Sommarn här nere har slutat sit lopp;
 där uti stjärnorna tindrar han opp.

O. F. Dahlgren.

420. (418). Egen melodi

Sjaa solé paa Anaripigg! | No gaar ho dit som ho um natté ligg;
 men fyst ho me | og stein og tre | og alle te—forgylle lnt.
 Budeia Hvatta fraa sitt sel: „Aa montru tué kjør no taa
 se sjøl?

Surulilu — | lihulihul! | Mi søte tu æ grumast stødt.”

Hjellun' dumt bakum haugom tona,

Konken rart atti bergom ljoma,

beffjin' silla som taaror stilt, — | e æ hug-ilt.

Ror reint forunderleg au lell, | mitt hjarta hoppa upp i me i kvell!

Ror rart dæ æ, | naar sjellé tæ | sin avstje mæ | sin kjærte gut!

Paa Høvrings vatre iæterstul i dag visst siste gong e heldt
 mi jul.

Dæ hende fleir, | at aller meir | døm saag sitt reir, | naar døm
 slaug ut.

Aller gjentun' saa vakkert hulla,

berg-ljom, beffjin' og hjellun' salla!

Dette spaar me visst infort ilt, — | e æ hug-ilt.

Skal her i ver'n e intje saa | ho Marit, som e heldt saa mykje taa?

Men laasor saa | skull e da saa | mitt auga paa | min kjæraste?

Ho va fornem, men intje grum, | den snøste gjenta som e
 drøymde um;

i bag ho sa, | saa mykij bra, | med graat me da | aa hugse se.
 Ja du gjere me blautt i sinne,
 naar alt anna glett utur minne.

Men aa saa de, — dæ slepp e snildt; — | e æ hug-ilt.

Gjaa den som kjem i snørlov-kjoll! Aa stin paa ho, du vakre,
 raue soll

Aa kjære fjell, | stilt tus lell | heimatt i kvell! | so slepp ho gaa.
 Aa hauge, gjer døtt høge naa, | saa gjenta mi si tu fraa døtt
 kan sjaa!

Aa, berg-ljom ti | ei litor ril | Dæt bjella si | ho høyra saa!

Kjære dale, døtt me maa gøymel

Kanskje tør ho si sorg daa gløyme.

Jmbert, no maa du graate stilt! | Ho æ hug-ilt.

Aa solé ned bak tindom datt, | og sjennun' gløtte fram og maanen
 spratt.

No vart dæ kvell; | farvel, farvel, | du gamle fjell | e elsta mest!

Din blome Jmbert aller naar, | e stegalaus te himils inkje gaar.

Ror bær dæ te | saa tver du æ, | slitt negte me, | du sjøl veit best.

— Marit veit nok eit anna stelle,

meire grepa hell Høvrings-sjelle,

der oss lortje skal vera stilt | hel bli hug-ilt. Engebret Hougén.

421. (419).

Vi ere en nation vi med, vi smaa en alen lange:

et fædreland vi frydes ved; og vi, vi ere mange.

Vort hjerte vet, vort øie ser hvor godt og vaktert Norge er,
 vor tunge kan en sang blandt fler av Norges æresfange.

Mer grønt er græsset ingensteds, mer fuldt av blomster vævet,

end i det land hvor jeg tilfreds hos far og mor har levet.

Jeg vil det elste til min død, ei bytte det hvor jeg er fød,

om man et paradís mig bød av palmer overvævet.

Hvor er vel himlen mere blaa? Hvor springer vel saa glade

de bæller som i engen gaa for blomsterne at bade?

Selv vinteren jeg frydes ved, saa hvit og klar som strøet med
 al stjernehimlens herlighet og hvite liljeblade.

Jeg ille vil for fremmed haar min norſke vinter hytte,
 og fremmed ſlot ei nær forſlaar imot min faders hytte.
 Han ſier han er der ſaa fri. Det ei ſaa noie fatter vi;
 men noget godt er viſt deri, ſom værd er at beſhytte.
 Vid jeg da ſnart maa bliſe ſtor — jeg har ſaa længe biet —
 at tappert jeg kan verne for min faders dyre frihet!
 Og ſkulde nogen vel med magt ſaa fædrelandet ødelagt?
 Hvert liv, min fader jo har jagt, er til dets frelſe viet.
 Det leve da ſom gran og fyr, de ſterke eviggrønne!
 ſom ſtjernene baſ ſine ſtyr er altid like ſjønne!
 Rom vaar og høſt ſom altid før med blomſter for min moders dar,
 med gylde korn paa faders ſtor, ſom vil du dem belønne.

Henrik Bergeland.

Regiſter.

No.
 337. Na der æ vent
 321. Na du ſom ſkapte
 280. Na eg veit meg eit land
 363. Na gud velſigne kvar og ein
 334. Na hjelp meg du
 356. Na fyr mi
 140. Na liba, det er aa elſka
 395. Anders Herre
 282. Na nei for himmel
 406. Na Olav, Olav
 403. Na ſtaffars veſt: hare
 319. Na taul paa Gud
 105. Aftenen er ſikke
 293. Agnes min deilige
 92. Alle mine liden
 394. Altid vi det vonde
 176. Alt det ſom no
 155. Alterhjet
 4. Alt hvad ſom
 49. Altid freidig
 89. Alt haar i
 234. Arbeidsmand
 209. At far min
 244. At frihet
 98. Barn: liets ſagre dage
 34. Barnet høyrer

No.
 174. Blaamann
 179. Blandt alle lande
 11. Bliv hos os
 120. Blomſter i haar
 224. Bordeſtanben
 311. Børre icke
 17. Børger livet
 369. Brude ſig rudsing
 21. Da barnet lev ind
 245. Dagen er kommen
 347. Dagen var taget
 281. Dødens auga
 199. Danden gjenom
 191. Dei gamle ſjell
 339. Deilig er den himmel bla
 116. Deilig er jorden
 292. Dei ſegler at guten
 212. Dei ſtob paa Stilleſtab
 210. Dei vil alltid
 162. Den dag ſjem aldri
 361. Den ſørſte ſong
 186. Den gang vort eget land
 225. Den norſke ſjemand
 227. Den norſke ſudent
 104. Den nærmer ſig
 71. Den ſignebe dag

- No.
 38. Den store mesters
 172. Den tungste sorg
 287. Der aander
 315. D'er brotne kvistar
 287. Der er en rigdom
 82. Der er en vei
 268. Der er et yndigt land
 271. Der er haab
 285. Der gaar et stille
 351. Der heime fieslet
 181. Der ligger et land
 141. Der minner en sol
 417. Der naar et flot
 79. Der stander et hus
 389. Der stod sig et slag
 411. Der strømmer en flod
 110. De som med taarer
 318. Det ein hev
 200. Det er min sjæl
 28. Det er mørkt
 157. Det er saa yndigt
 344. Det folk som fragt vil vera
 305. Det har arbeidet længe
 232. Det høyrdest ved natt
 258. Det kors
 166. Det lyset over Norden
 194. Det lysnet
 147. Det maal du gav
 281. Det sig av hav
 46. Det stiger ein fullt
 204. Det var i færd
 125. Det vi ved
 276. Du gamle
 177. Du gamle mor
 345. Du Herre som er sterkt
 288. Du slog
 412. Du som veien er
 590. Du spørger
 205. Du sundagsvelb
 304. Du var den unge
 168 b. Duba sette seg
 215. Eder hvis navne
 408. Eg heile min tyvel
 178. Eg gjætte Tusla
 385. Eg gled meg
 290. Eg heter
 852. Eg lude millom berg
 44. Eg saag bert attende

- No.
 350. Eg ser dette landet
 47. Eg tenker paa
 168. Eg tilke so
 165. Eg veit ei litt gjente
 326. Eit din næste
 342. End lever Hærligheden
 414. Endnu et streif kun
 103. En liben stund
 203. Enno ein gong
 158. En stormvind gaar
 122. En ungbird stander
 317. En ungdom
 800. Erling Skakke
 139. Er lyset for de lærde
 135. Et jevnt og muntert
 42. Et kors
 48. Et sul
 341. Et undres jeg paa
 255. Foragtet av de store
 242. Fra arils tid
 228. Fra by, fra bygd
 401. Fra fjerne lande kom hun
 222. Fram bønder
 378. Fram Østerdøler
 13. Fred hviler over land
 239. Fred og frihet
 26. Fred til bod
 66. Frelseren er mig en
 127. Fremad er verdens
 254. Fremad! fremad!
 240. Frihed bedre er
 241. Frihet er det bedste
 164. Fyrt eg saag atter
 269. Fædreland
 238. Førfaras øj
 308. Fær var der knapt
 182. Gamle Norig
 56. Glade jul
 378. Glad til Norge
 382. Gud os gav en trofast ven
 59. Guds engle i stol
 25. Guds fred er mer
 158. Guds fred over huset
 217. Gud signe Norigs land
 216. Gud signe vaart
 218. Gud sign vor lange god
 77. Guds menighed syng
 327. Guds rike er eit fredens rike

- No.
 202. Gjldenlaf
 362. Ghandt hans far min
 128. Hans dag blev
 106. Han som har hjulpet
 365. Heil deg, stillfarande hylking
 48. Heimen er baade
 399. Hell dig du høga Nord
 377. Hellig Olav stod
 228. Hel tungt han
 383. Herind skal samles
 183. Her er det land
 40. Herrens røst
 80. Herre, ta
 208. Her ser eg sagre
 297. Her ser eg Haralds
 301. Herr Sinclair
 286. Her spirer i Norge
 61. Hil dig Frelser
 193. Hu hei! for er det vel
 154. Huset som Gud har bygt
 183. Hvad folkfin er
 112. Hvor aarstid
 88. Hvert et lys
 180. Hvor i verden
 250. Hvor tribes noget godt
 52. Huggelig, rolig
 247. Hvie fjelb
 265. Hvie Nord
 358 b. Hår er hvit
 359. Hör, hur härligt sången
 288. Høstbrune søter
 419. Høsten är kommen
 261. I alle de riger
 76. I al sin glans
 197. I bjøpe dalar
 14. I fjerne kirkestaarne
 418. I hagen sat mori
 416. I himmelen
 325. Ind under jul
 170. Ingerid Sletten
 80 b. I Norrigs vetter
 180. I stogen
 280. I sønner av fjeldet
 7 b. I østen stiger solen
 316. Ja lat oss strida
 367. Ja allesaman me me
 358. Jag vet en vrå
 248. Ja tolsfri skal være

- No.
 178. Ja vi elsker dette landet
 183. Javist er her trangt
 58. Jeg er saa glad
 41. Jeg fik en trøst
 167. Jeg gik mig ud
 45. Jeg har baaret
 151. Jeg har et hjem
 150. Jeg kjører frem
 111. Jeg lever
 16. Jeg lægger mig
 86. Jeg saa ham
 196. Jeg undres paa
 156. Jeg ved en blomst
 78. Jeg ved en gammel kirke
 184. Jeg vil verge
 285. Jeg vælger mig april
 348. Jert hus skal I bygge
 364. Jesus av Gud far var sett
 70. Jesus himmelfaren
 256. Jord, i hvis favn
 323. Juleaften du er kjøn
 56. Julen har englelyd
 160. Kanste vil der gaa
 101. Kirkefloffe
 87. Kjærlighet fra Gud
 74. Kjærligheds og
 102. Kloften slaar
 50. Klokkerne ringe
 371. „Koldtvand i blodet!
 213. Kom en ungling
 75. Kom fredens
 3. Kom, Gud Helligaand
 137. Kom min Gud
 68. Krist stod op af døde
 9. Ku, i dagligdags
 238. Kunnskap skal kjæra
 298. Kvast om stjæret
 329. Kved upp Guds folk
 91. Lad kun elementer smelte
 96. Lad os
 81. Vilde Guds barn
 108. Livet er fra himmerige
 333. Lov Jesu navn
 10. Lykkelig, lykkelig
 83. Lykkelig det folk
 7. Quets engel
 338. Vær mig, nattens stjerna
 106. Vær mig o stod

- No.
 181. Løst dit hode
 322. Løgnens fader vil forfage
 146. Maalet hennar mor
 274. Mandom, mod og morska
 198. Martje grønast
 258. Med Gud
 328. Med Jesus vil eg fara
 252. Med jubel
 262. Med krumbete
 379. Med tall i hjarta
 374. Me heitar vaart flagg
 313. Me høyrer stundom
 195. Mens hjelber
 143. Mens lien gulner
 251. Mens Nordhavet
 248. Mens vaarsolen
 368. Me reiser det som best er
 277. Mit i en jerntid
 340. Milde Jesus
 185. Milom ballar
 358. Min barneheim
 62. Minde vi en fuldtro ven
 118. Min Gud
 97. Min mund og mit hjerte
 320. Mitt hjarta hev vore
 349. Moder er eit heilagt ord
 38. Moder seg er træt
 149. Moders navn
 142. Morgenhauen atter gol
 6. Morgenstund
 82. Mot Herren i det høie
 348. Naar David slo harpa
 190. Naar du vil
 29. Naar engang
 226. Naar stormen
 393. Naar vaaren
 121. Naar vaarmild luft
 60. Navnet som ligger
 402. Nei haa for det blaunar
 392. Nisser og dverge
 308. No hilsar me flagget
 72. No livnar det i lundar
 356. No ljaen han song
 302. Nordhav med din brem
 279. Norge, Norge
 192. Norges bedste
 219. Norges heitidsstund
 310. Rortonasfollet

- No.
 189. No ser eg atter
 12. No soli
 152. No stend ho steller
 263. Nu det luster
 22. Nu løstes last og løfte
 418. Nu luster sig mit sie
 51. Nu ringer alle klokker
 396. Nu solen gaar ned
 6. Nu sol i øst opprinder
 159. Nu tal for alt
 8. Nu titter til hinanden
 360. Nys seilet vi
 161. Nytt munde det regna
 416. Nærmere Gud til big
 28. Nødig sige vi „farvel“
 169. Och liten Karin tjente
 281. O, fødreland
 386. Og alt um du liber
 168. Og det var liden Gudrun
 312. Og er det sant
 296. Og hebe du høyrte
 148. Og naar eg høyrer
 376. Og Rorig var funne
 404. Og røven laa
 145. Og var det litet
 204 b. Og veste lerta
 381. Og Bergeland laa
 220. O hil dig, Norge
 24. O Herre Krist
 2. O, her os, Jesu milde
 84. O, kristelighed
 98. O, lad din Hand
 299. O, la mig endnu
 225 b. Ondt ofte liber
 81. Op dog Sion
 37. O, sat jeg som Maria
 288 b. Os ha gjort
 286. Over vidtutsatte lande
 136. Paa det jevne
 221. Paa Eidsvold
 270. Paa skloffen
 126. Paa flog og engler
 206. Paa solen seg ser
 407. Paa Vosløvanden
 332. Renn upp pver grav
 391. Ring ind
 289. Saa lang er naa
 114. Saa samles vi

187. Saa senger vi
 94. Saa ta da mine hænder
 86. Saa vide om land
 27. Saa vil vi nu sige
 232 b. Samles skal Norge
 387. Sandt er det sagt
 278. Sangen har lydnig
 278. Se hist
 410. Se, nu stiger solen
 54. Sig mig den gamle saga
 380. Sjaa dagen sprett
 372. Sjaa no er det dag
 176. Sjaa no skal
 430. Sjaa sols paa Anaripigg
 249. Sjaa steinen
 201. Skjen Borma
 124. Skjerne graane
 272. Slaverne raabde
 854. Smasporben
 291. Sole gaar
 184. So lang ei tli
 264. Sol er oppe
 107. Som dugg
 69. Som foraarssolen
 346. Som Israél med veslug hand
 18. Sov mit barn
 20. Sov nu mit barn
 19. Sov sødt barnlike
 99. Stoi du lun
 259. Stræl din fot
 86. Synd og sorg
 63. Syng høit min sjæl
 397. Syng tun i din ungdoms vaar
 119. Syng med os
 398. Syng vor sal
 179 b. Sønner av Norge
 100. Tal Herre
 388. Takt, takt paa paa takten
 311. Tanter som hinanden tranger
 306. Tingmand minde
 199. Tidt eg minnest
 357. Tilfjelds ober bygden
 53. Til himlene
 257. Til lamp
 314. Til lagt aat alle

- No.
 118. Till Østerland
 15. Til vor lille gjerning ud
 294. Torarin bueslytte
 307. Trefarvde
 375. Trød frem og tal
 380. Trøst naat soli ho sig
 284. Tylebaret
 85. Tønt naat engang
 295. Udi de byde dale
 115. Udrundne er
 65. Udrust dig helt
 67. Uforsagt, vær paa vagt
 309. Under fanen
 64. Under forjet
 129. Unbrer mig paa
 171. Ung Åslang gielt
 89. Urolige hjerte
 1. Waagn og brn
 80 a. Vaar Gud deg vere lov
 275. Vårt land
 866. Vaart rom me aldr
 409. Vafna, vafna
 370. Vantru, tvil og tunge tanker
 144. Velkommen hver
 57. Velkommen igjen
 214. Velkommen morgenrøde av
 95. Velkommen morgenrøde til
 400. Vi elsker vort land
 421. Vi ere en nation vi med
 246. Vi er et folk
 260. Vi fil ei under tidernes
 229. Vi særdes med lyst
 207. Vingebe-flarer
 384. Vi nævner et navn
 188. Vi vandrer
 286. Vi vil os et land
 90. Forberet han er
 385. Vort forbliv er tun
 128. Vort from og tro
 132. Vær glad
 386. Vær trofast
 324. Vær velkommen herrens aar
 267. Østtøst mot Norden
 266. Eldgamle Norden
 117. Østtøst

Helligaand vor sorg du slukke,
 al vor dunkelhed gjør klar,
 livets kilde du oplukke,
 Davidsnøgelen du har.
 Giv os trøster i al nød
 Lys for mørke, liv for død.
 Du den nye verdens skaber,
 vis i os hvad du formaar.
 Kjæmp saa verdens fyrste taber,
 kjæmp saa Jesu ord bestaar.
 Byg dit tempel i vort brøst,
 fyld Guds hus med himmellyst.

Grundtvig.

Jeg tok min nystemte citar i hende,
 sorgen forgik mig paa Ulriffens top.
 Tenkte paa bauner, om de skulde brenne,
 og hvide mannskap mot fienden op;
 :|: følede freden, blev glad i min aand,
 og grep til min citar med lekende haand. :|:
 Herfra fortryllende lyner jeg stuer,
 Lungegaards-vannet, den flette saa blaa,
 Nygaards-alleens løvkronede buer,
 derunder prydede stjuene at gaa.
 :|: Deromkring markens den festlige dragt,
 det guld i det grønne, den blomstrende pragt. :|:
 Freden, o Bergen! din rede beskjærme,
 sommeren krone hver akre med brød!
 Jlden og iverdet dig aldrig fornerme,
 havet dig aapne sit signede skjød!
 :|: Held for vaart Bergen, vort fødeland held!
 Gid alting maa blomstre fra fjære til fjeld! :|:

Johan Nordal Brun.

Velsign vort hus, velsign vort bord
velsign vor sjæl med livets ord,
velsign os med din milde haand
Gud Fader, Søn og Helligaand.
For mat og drikke her du gav,
for din velsignelse derav,
for daglig brød fra Faderhaand
lær os at takke ved din Aand.

